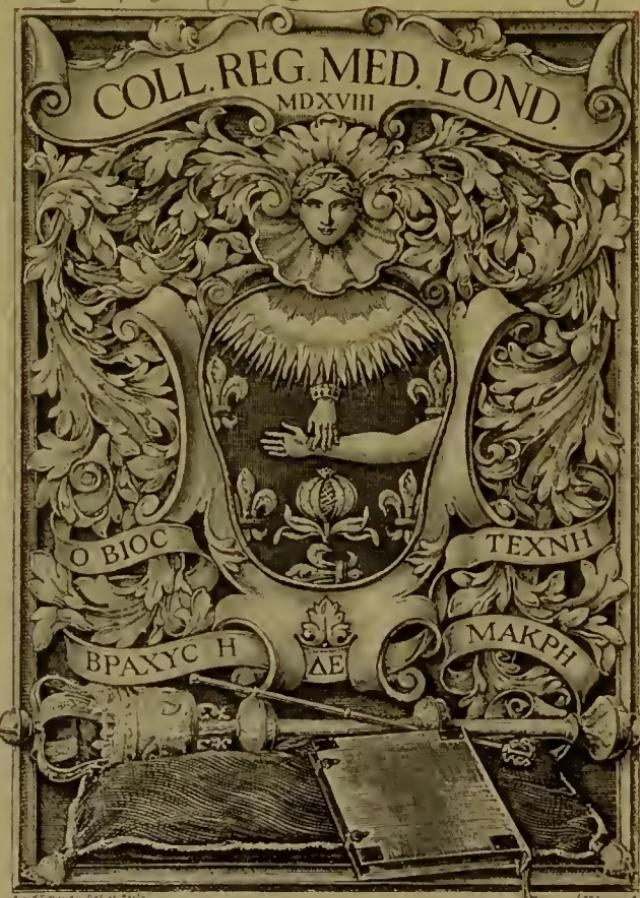

(P) D2/67-813 6

M. Baillie

S Y N O P S I S
NOSOLOGIÆ METHODICÆ,

E X H I B E N S

C L A R I S S. V I R O R U M

*SAUVAGESII, LINNÆI, VOGELII, SAGARI, ET
MACBRIDI,*

S Y S T E M A T A N O S O L O G I C A ,

E D I D I T

S U U M Q U E P R O P R I U M S Y S T E M A N O S O L O G I C U M

A D J E C I T

G U L I E L M U S C U L L E N, M.D.

E T N U P E R I N A C A D. EDINB. MED. PRACT. PROF. ET
M E D I C U S R E G I U S A P U D S C O T O S P R I M A R I U S ,
&c. &c.

E D I T I O Q U I N T A ,

E M E N D A T A E T P L U R I M U M A U C T A ,

D U O B U S T O M I S .

T O M. II.

E D I N B U R G I :

P rostant venales apud G U L I E L M U M C R E E C H ,

M, DCC, XCII,

ROYAL COLLEGE OF PHYSICIANS
LIBRARY

CLASS	61
ACCN.	13743
SOURCE	
DATE	

ROYAL COLLEGE
OF
PHYSICIANS
OF
LONDON

P A R S   S E X T A.

G   E   N   E   R   A

M   O   R   B   O   R   U   M

P   R   A   C   I   P   U   A

D   E   F   I   N   I   T   A,

A D D I T I S   S P E C I E B U S

CUM HARUM EX SAUVAGESIO SYNONYMIS,

A

G U L I E L M O   C U L L E N,

Edinburgi 1792.

PROLEGOMENA.

RES est inter medicos satis nota, morbos quosdam natura sive causa proxima diversos, externa tamen facie, sive symptomatis, adeo similes esse, ut alii ab aliis difficillime internoscantur. Cum autem morbi natura diversi remedia diversa, quandoque etiam contraria, postulent, summi est momenti ut medicinam facientes morbum quemque, a quovis alio, certo dignoscant.

DUM medici vero, in ipso artis usu versati, de morbis distinguendis saepe incerti sint, merito queruntur, in scriptis de re medica, non semper inveniri quae hanc ambiguitatem solvere valeant. Saepe quidem observatum est, descriptiones, sive historias,

VOL. II. A quas

quas vocant, morborum, in scriptis medicorum reperiendas, plerumque mancas et imperfectas esse; et neinō est, ut opinor, qui non facile agnoscat, historias morborum pleniores, magis exactas, et characteribus melius distinctas, quam quas adhuc habuimus, desideratas esse.

PUTARUNT quidem multi, medicos veteres Graecos et Romanos, in observandis et notandis morborum phaenomenis, diligentes et solertes fuisse, atque in horum scriptis historias morborum complures quae nobis utilles esse possint existare. Mihi vero videtur vel ineptam et superstitionem antiquitatis venerationem, vel quandam eruditionis ostentationem, scriptis medicorum veterum in hac re aestimationem nimiam conciliaffe. Minime quidem dissimulandum, in scriptis illis quaedam quae morborum characteres vere delineant subinde reperiri. Quae autem ejusmodi ibi occurrunt, quantumcunque a recentioribus aestimata, parum profecto nos docuissent,

docuissent, et attentionem nostram penitus fortassis effugissent, nisi res eadem nobis ex propria observatione prius innotuissent. Revera, neoterici libros veterum raro, ad primam rerum notitiam comparandam, evolvunt, sed plerumque, ut propria tantum inventa et observationes horum autoritate suffulciant, perscrutantur. Mihi quidem persuasum est, vel historias morborum plerasque, quae in scriptis veterum jam inveniuntur, ad morbos regionis a nostra plurimum diversae pertinere, ideoque nobis parum utiles esse; vel scripta eorum adeo mutilata et corrupta ad nos pervenisse, ut ad usus nostros parum conferre queant. Fatendum saltem, notitiam morborum ex scriptis veterum hauriendam multo minorem esse, quam qua opus est ad illam, de qua diximus, ambiguitatem eximendam.

NEC nisi sero admodum et lente ad hanc rem expediendam progressi sunt recentiores. Seculo enim decimo sexto, Galeni sequaces,

in instauranda veterum doctrina, tanta cum laude versati, in horum scriptis explicandis et illustrandis fere solum occupati; parum omnino ad emendandam vel amplificandam morborum historiam contulerunt.

NEC ejusdem aevi medici chemici Galenorum adversarii acerrimi, in illa re plus fecerunt. Medicamentis enim inveniendis, et promiscue adhibendis, solum intenti, a morborum studio hominum animos prorsus avertebant.

HINC quidem factum est quod ab instauratis literis seculo decimo quinto, usque ad tempora Sydenhami, nullae fere morborum historiae plenae vel accurate conscriptae sint. Sydenhamus vero, sagacitate et iudicio quibus maxime pollebat, majorem in notandis et describendis morborum phaenomenis diligentiam adhibendam esse protinus sensit, et in hunc finem ad sedulam observationem se accinxit, qua plures tandem et

et meliores, quam antea quisquam, morborum descriptiones protulit.

AD hujus exemplum, et ad normam methodi, per observationes et experimenta, philosophandi, tunc temporis invalescentis, evenit, ut ab eo tempore plures medici, in historiis morborum augendis et accuratius reddendis, operam collocaverint.

A tempore igitur Sydenhami in hac rem multum laboris nec frustra impensum est; rem tamen minime adhuc absolutam esse censeo. Multa parum accurata, multa erronea, multa denique prorsus falsa, historiis morborum, quas jam habemus, inesse, novit quisque in his aliquantulum versatus; et novit etiam ex variis causis haec vitia subrepisse. Scriptores enim, alii ad theorias sibi placentes stabilendas, alii ad fidem remediorum ab ipsis sive inventis sive multum laudatis conciliandam; vel veritatem, praeconceptis occaecati, non percipiebant, vel etiam fictis

et

et falsis corrumpebant. Plures, re omnino quovis modo mirabili capti, quod ipsi facile crediderunt, alios credere cupientes, rem omnem praeter modum amplificarunt. Plures denique, ut observationibus, hodie adeo expetitis, famam sibi compararent, historias in museo fictas pro veris tradiderunt. Haec omnia, si specialius indigitarem, de imperfecta hactenus morborum historia satis clare constaret; sed haec omnia impraesentiarum praetermitto, et unum solummodo, in historiis morborum conscribendis, vitium, ad rem nostram maxime pertinens, indicatum volo.

MULTI optimae etiam fidei medici, in morbis observandis diligenter versati, in historiis eorum conscribendis saepe nimium fecerunt. Non solum enim symptomata morbi cuiusvis semper praesentia et inseparabilia, sed plura etiam, et cuncta quidem quoque tempore morbum comitantia, recensuerunt. Ita symptomata rarius, nec necessario cum morbo conjuncta, et plura omnino adventitia

ventitia et fortuita, notarunt; dum simul illa inusitata et fortuita ab usitatoribus et inseparabilibus distinguere penitus neglexerunt. Hinc, historiam morborum plenissimam reddere conantes, quae ad distinctionem cuiusque ab alio quovis conferre possent, omiserunt, immo difficiliorem reddiderunt.

DE hacce in historiis morborum redundantia saepa conquesti medicinam facientes, pathognomonica quae dicuntur desiderarunt; hoc est, ut notentur symptomata illa pauca, quae cuique morbo adeo propria sunt, ut ab illis solis quisque morbus ab alio quovis illico et certo dignoscatur. Hujusmodi autem pathognomonica in scriptis medicis nondum data, neque unicuique morbo assignata sunt; nec quantum video nisi per Nosologiam Methodicam, rite institutam, assignari queunt.

DUDUM quidem Sydenhamus et solers Baglivius, quo facilius et certius morbi distingu-

stinguerentur, morbos omnes, per normam methodi botanicae, ad genera et species, appositis characteribus idoneis, referri voluerunt: Id est, ut institueretur Nosologia Methodica. Hoc etiam consilium alii summae famae medici comprobarunt, et quisque, ni fallor, in artis usū occupatus factum fuisse vehementer optaret. Nihil tamen hujusmodi protinus tentatum fuit; an quidem ex fructu inde capiendo parum perspecto, an vero ex difficultate operis praevisa, non constat; sed revera nihil omnino tentatum fuit, donec celeberrimus Franciscus Boissier de Sauvages, circa annum 1732, rem aggressus sit.

QUÆ quidem, exeunte seculo decimo sexto, Felix Platerus in morbis secundum symptomata ordinandis conatus est quodammodo huc referri possunt; conatus autem isti inconditi adeo et imperfecti erant, ut quenquam eosdem prosecuturum esse vix expectandum fuit; et revera ante Sauvagium

sium nemo, quantum novimus, ulla ex parte prosecutus est. Haud dissimulandum quidem, Platerum Sauvagesio quaedam suggerisse; pauca tamen, nec fausta admodum, et quae nemini usui fuissent, nisi Sauvagesius, cum meliore spe, opus multo longius provexisset.

IPSE quidem Sauvagesius primum lente et titubanter progrediebatur; et, re iterum atque iterum tentata, non nisi post multam lectionem, et assiduam per triginta annos meditationem, Nosologiam methodicam suam, anno 1762 editam, protulit.

INTEREA, duo alia, in Nosologia methodica, tentamina facta sunt; alterum a celeberrimo viro, et in distributione rerum methodica plurimum exercitato, Carolo a Linne; alterum ab erudito Professore Gottingensi, Rudolpho Augusto Vogel. A neutro tamen, utpote vestigiis Sauvagesii presle nimis insidente, opus multum promotum fuisse videtur.

CUM de utilitate hujusmodi tentaminum, jamdudum mihi persuasum sit, simulac ad medicinae praxin docendam in hac alma Academia admotus fui, mei officii esse putavi alumnos nostros ad Nosologiae methodicae studium allicere ; et, quo facilius hoc efficerem, libellos quotquot ad id conferre possent, hic edendos, et in discipulorum manus tradendos, curavi.

Ex opere Sauvagesii, aliis rebus non admodum utilibus referto, ea tantum quae ad genera et species morborum distinguendas pertinerent excerpti, et cum his Linnaei et Vogelii libellos integros conjunctos edidi.

AUCTORES hi aliquid laudis sine dubio merentur ; quanquam enim eorum opera, rem ex toto confecisse minime videantur, nec multum utilitatis tyronibus inexpertis afferre queant ; in arte tamen versatis, et in dignoscendis morbis aliquatenus exercitatis, nonnihil commodi exinde oriri possit.

DIFFICILE quidem erit, hanc rem pretius perfectam reddere, nec, ut opinor, nisi tentaminibus repetitis fieri potest. Non solum igitur mihi licitum, sed mei muneris esse, opus hoc Nosologicum, quantum possem, promovere arbitratus sum; eoque consilio methodum quodammodo novam tentavi, et una cum supra dictis edidi. Hanc, etsi nequaquam omnibus numeris absolutam, prioribus tamen in quibusdam magis accuratam inventam fore spero.

Qui ante nos huic studio operam dede-
runt, minus consulto, ut mihi videtur, rem
aggressi sunt; morborum enim species pa-
rum perspectas habentes, ad suprema clas-
sium et ordinum genera constituenda illico
se accinxerunt. A natura vero, species so-
lum datae sunt; et generum constitutio est
mentis humanae excogitatio, quae, donec
species omnes bene notae et perspectae fue-
rint, fallax et incerta erit; et in generibus
quidem constituendis, nisi ad species sem-
per

per respiciamus, labor noster vanus et futilis evadet.

CONSTITUTIO generum supremorum, in quovis rerum systemate, neutiquam adhuc absoluta est. Classes enim vel etiam ordines, omnino naturales, vel in systemate vegetabili, vel in animali, nondum ubique constitutae sunt. De fossilibus methodus etiam difficilior, et de morbis fortassis omnium difficillima erit. Videamus igitur quomodo hanc rem quam optime tractare possumus.

CUM res distinguendae, numero quam plurimae sint, tum ad investigationem, tum ad reminiscientiam, utilissimum et necessarium esse videtur, ut ad genera quaedam suprema referantur ; cum vero species rerum non admodum numerosae sint, et quarum sigillatim recensitarum reminisci, memoriae in plerisque hominibus vires non excedat, eas, summa sollicitudine, ad classes et ordines referre vix opus esse videtur.

ITA Illustris De Buffon quadrupedia, quorum species numero paucae sunt, ad classes et ordines referre haud necessarium esse censuit, et quae in hunc finem alii tentarunt, frivola esse, et ad denominationem studiosos plurimum turbantem duxisse, putavit.

ILLUSTRI tamen et egregio viro prorsus assentire nequeo. Etiam si enim institutio classium et ordinum morborum, neque pro investigatione eorum satis perfecta reddi queat, neque pro numero valde necessaria sit; quodammodo tamen tentandam, et ad majorem accurationem diligenter perducendam esse, puto.

ENIMVERO, si ab illusione quae ex characteribus classium et ordinum oriri queat, cavemus, et, ni fallor, cavere plerumque licet, etiam classium et ordinum institutionem, in multis ad pleniores et magis exactam specierum distinctionem conferre posse contendo. Etsi enim ejusmodi institutionem,

tutionem, ubique certam et accuratam semper assequi haud liceat, ipsos tamen conatus ad illam assequendam magnopere ex re fore putarem, quippe qui ad disquisitiones utiles, tum in pathologia, tum in morborum historia, saepe obvenientes, subinde ducant. Certe, cum de natura morborum disquirere velimus, distinguendi sunt, tum per symptomata cuique propria, tum per illa cum aliis quibusdam communia, quod nihil aliud est, quam morbos, uti alia quaecunque in rerum natura distingui debent, per genera et species distinguere, et hujusmodi distinctio generum, tum supremorum tum proximorum, notationem necessario exigit.

QUANTACUNQUE tamen ex instituendis morborum classibus et ordinibus utilitas provenire possit, certe fatendum est, Nosologos, huic rei praecipue intentos, successus optatos nondum obtinuisse; et ex hujus studii adeo imperfecti conspectu, ni fallor, accidit, quod totam rem Nosologicam alii despixerint, alii vero impossibilem judicaverint.

Qui

Qui impossibilem putant, certe falluntur. Distinctionem morborum aliquando difficultem esse, fatentur omnes; possibilem autem in plerisque esse, fateri etiam oportet; nam, si quis hoc negaverit, idem fecerit, ac si nullam esse artem medicam dixisset. Si revera tamen medici morbos a se invicem cognoscere possint, certe quibus indiciis id faciant, etiam dicere queunt. Haec autem indicia nulla alia esse possunt, quam quae morbum quemque per genus et speciem definiant, quae rursus per methodum Nosologicam, rite institutam, solummodo exponi queant.

DISTINCTIONEM itaque morborum, hactenus saepe dubiam, per Nosologiam methodicam magis certam fieri posse, affirmare nullus dubito. Porro observandum, quoties hujusmodi distinctionem morborum expondere conati fuerimus, id commodi oriturum, quod hujus distinctionis vel defectus, vel errores, facilime percipientur, et cum percepti, vel ad observationes jam factas accuratius

curatius considerandas, vel ad observatio-
nes postea diligentius faciendas, ducent ;
quin et plurimum valebunt, tum ad Nosolo-
giam methodicam, tum ad distinctionem
morborum, tandem perfectiorem redden-
dam.

QUAMVIS morborum characteres hacte-
nus propositi saepe erronei, saepe deficien-
tes sunt ; tentamina tamen omnia jam fac-
ta exhibere cupiens, in tertia Synopsis edi-
tione ex systemate symptomatico Cl. Mi-
chaelis Sagar, quae ad genera morborum
definienda pertineant, excerpti, et in hac
quarta editione, Ingeniosi Davidis Macbride,
Tabulas Nefologicas addidi, et caeteris su-
pra memoratis subjunxi. Haec autem ten-
tamina omnia simul edita sunt, ut juxta po-
sita facilius conferri possint, et ut collata
vel optimos et maxime idoneos characteres
indicent, vel ad erroneos corrigendos, et ad
distinctiones magis exactas obtainendas, lec-
tores ducant.

HUJUSMODI studium plurimis medicis necessarium fore facile credo ; nam morborum titulis inherentes, notiones parum accuratas et determinatas habent ; et, quantum video, ad magis exactas, nisi nosologiae methodicae studio, duci vix possunt.

Ex iis quae jam diximus, tum utilitatem tum necessitatem Nosologiae Methodicae manifestam fore spero ; et simul patebit, quare antehac, et nunc etiam, eandem colere allaboravi. Proximum est, ut in hisce prolegomenis, quas in hoc studio regulas ipse observavi, et ab aliis observandas vellem, nunc exponam.

PRIMA et praecipua nostra cura fuit, ut morborum species in ipsis aegris praesentes detergentur et dignoscerentur. Cum vero species nisi simul genus indicaretur, vix recte definiri possint ; et cum genera plura a Nosologis indicata unius tantum speciei sint, inde factum est, quod nostri etiam labores, in generibus praesertim distinguemus.

dis, impensi videantur. Ad species tamen semper respeximus; et ad eas dignoscendas, characteres generum a nobis datos ubique utiles fore speramus.

In generibus morborum recensendis, pauciora, quam in aliis systematibus dicta sunt, recensui; quod si recte feci, id studiosis, multitudine rerum contemplanda facile turbatis, imprimis commodum esse puto. Etiam si enim numerum generum minuens aliquando erraverim, id tamen tuto tentatum fuisse censeo; cum enim discipuli nostri genera facile et satis certo distinguenda recte perspexerint, illos genera forte omissa facile postea agnituos esse, credo.

GENERALIA morborum vero apud nos, quam apud alios Nosologos, necessario pauciora sunt; quia plura, pro diversis ab aliis habita et recensita, a nobis, utpote nulla, quantum nobis videtur, re diversa, sub uno titulo comprehensa sunt; et hujus rationes postea locis idoneis tradendae venient. In-

terea

terea notandum, plura genera, quae primo intuitu omissa videantur, nequaquam ex oculis studiosorum sublata esse, cum generis illius, ad quod pertinere nobis videntur, uti synonyma recenseantur, et locum suum in indice adhuc retineant.

DE INDE, genera morborum a nobis, quam ab aliis enumerata et definita, pauciora sunt; quia nulla, nisi idiopathica et primaria notanda esse duximus; dum plura ab aliis memorata, sympathica tantum sunt, sive symptomata nusquam per se existentia; et neutram igitur pro morbis primariis agnoscenda. Ita *Carphologia*, *Pandiculatio*, *Rigor*, *Sternutatio*, *Oscedo*, *Singultus*, *Stertor*, *Anxietas*, *Lassitudo*, *Stupor*, *Pruritus*, *Alggor*, et *Ardor*, a SAUVAGESIO, et alia ab aliis, pro generibus recensita, a nobis penitus omittuntur; et recte, ni fallor, nisi quot symptomata, totidem genera morborum, ponere velimus.

DENIQUE, genera morborum apud nos pauciora sunt; quia, ex classibus VITIORUM
et

et DEFORMITATUM, plura a nobis omittiuntur; vel quod morbi adeo leves sint, ut medicorum attentionem et curam non mereantur; vel quod congeniti et immutabiles medicorum artem penitus eludant. Ita *Lentigo*, *Leuce*, *Cyasma*, *Seline*, et *Cicatrix*, ex classe VITIORUM; et *Phoxos*, *Gibber*, *Rhysemata*, *Canities*, *Coloboma*, *Naevus*, *Monstrositas*, *Rhincnosis*, *Varus*, *Valgus*, *Leiopedes*, *Saniodes*, *Criporchis*, *Hermafroditus*, *Dionysiscus*, *Galiancon*, *Galbulus*, et alia ex classe DEFORMITATUM apud VOGELIUM recensita, recte a nobis omissa putamus. Ejusmodi vitia et deformitates, fortassis in pathologia, sive historia generali, mutationum quas, quavis occasione, subit corpus humanum notari possent; Nosologiam autem methodicam iis adeo frivolis onerare, vel eandem tam multis novis et inutilibus appellationibus turbare, minime idoneum videtur. Judicet itaque lector, quam merito gloriatur Cl. SAGAR, se generum numerum auxisse.

QUOD,

Quod, modo memorata omiserim, venia
forsitan mihi facile dabitur. Sunt autem
alii morbi, memoratu quidem digni, quos
omissos non adeo facile condonabit studi-
osus. Hujusmodi omissions agnosco, et
quidem doleo ; sed variae rationes, ut qui-
dam morbi hic omitterentur, effecerunt.
Primo, fieri potest, ut quidam observatio-
nem nostram penitus effugerint ; dein, sunt
alii satis noti, quibus, in nostro systemate,
locus idoneus nusquam inventus est ; deni-
que, sunt alii quorum historia apud medi-
cos adeo sit imperfecta, ut nec locus nec
character idoneus iis assignari queat. Ne
tamen ejusmodi genera penitus omitteren-
tur, ad calcem operis, omissorum, quotquot
noverim, catalogum subjunxi, ut posteri
perspicaciores, ea diligentius perpendentes,
characteres et locum iis assignent.

EODEM consilio, ne scilicet tyronibus
contemplanda praeter necessitatem multi-
plicarentur, non genera solum, sed species
morborum etiam ad minorem numerum
redegì.

redegì. Hoc magis periculōsum videri potest, cum nullam speciem, quae revera existat, recte omittere liceat. Ne quidem ad recensionem specierum ipse accederem, difficultas operis me dubium, et timidum antehac diu cohibuit; et id tantum tentare ausus sum, ut species, a SAUVAGESIO recensitas, serie paulo luculentiore et emendatiore traderem: Re autem amplius et curatius perpenfa, species jam recensurus, numerum eorum, apud SAUVAGESIUM recensitarum, multum minuendum esse, arbitratus sum.

SOLUS quidem SAUVAGESIUS, nam SACARUM nihil moror, in recensione specierum quicquid praestitit; et licet egregius vir, plurimis observationibus undique collectis, multum de re medica meritus sit; haud tamen dissimulandum, illum in multis graviter errasse, dum species revera easdem, sub diversa appellatione repititas, pro diversis ponebat; et praesertim dum species sympatheticas, tam saepe idiopathicis immiscebatur, qua ratione earum numerum totum

tum praeter modum auxit. Hos ut tollerem errores, quod potui feci, numerosis nempe apud SAUVAGESIUM speciebus, recte, quantum ego judico, ad pauciores redactis.

QUOD ut efficerem, primo species plures, ut diversas a SAUVAGESIO recensitas, pro una eademque habui, et sub uno titulo posui; atque hujus rei rationes locis suis idoneis posthac tradendae sunt.

DEINDE, cum species idiopathicas solum pro veris et genuinis enumerare velim, quotquot pro symptomaticis habere potui, totidem ex numero specierum apud SAUVAGESIUM sustuli. Cum autem, in recensione specierum symptomaticarum aliquis usus sit, earum recensionem, seorsum tamen, denuo apposui.

DENIQUE, alia et praecipua ratio, qua specierum, a SAUVAGESIO recensitarum, numerum minuendum esse censui, ea est, qua plures ab eo pro diversis positas, pro specierum

specierum varietatibus, tantum habui et enumeravi.

Hoc autem est, quod in Nosologia Methodica maxime difficile videtur, dicere nimirum, quid pro ipsa specie morbi, quid pro ejusdem speciei varietate, tantum habendum sit. Cum autem criteria illa, quae in Zoologia et Phytologia, ad species a varietatibus certius distinguendas adhiberi possint, in Nosologia Methodica nequaquam invenienda sint; varietates morborum a speciebus distinguere ubique difficilius erit. Quamobrem varietates plures recensere, tu- tissimum et fere necessarium esse duxi. Ejusmodi vero distinctionem, in artis usu utilissimam fore ratus, illam adhiberi ubique annifus sum; quod si non in omnibus, cum aeque certa cognitione, cum aliqua faltem verisimilitudine, diligenter quae sequuntur pensitatis, saepe fecisse videor.

CUM morbus aliquis, quo plures homines laborant, symptomata cujusdam speciei cha- racteristica

raacteristica omnia et solo, in unoquoque ostendit; quantumvis haec in alio minus, in alio magis vehementia sint, hoc speciem diversam exhibere non putamus; et, in universum, morbos gradu solum differentes, non nisi ejusdem speciei varietates praebere censemus.

TUNC igitur de varietate a specie distinguenda quaestioni tantum locus est, cum in diversorum hominum morbis, vel ex solitis cuiusvis speciei symptomatis, quaedam absint, vel iisdem quaedam addita sint.

CUM ex symptomatis solitis quaedam absint, quoties inter symptomata, quae magis, et ea quae minus, essentialia sunt distingue-re liceat, ex horum absentia non nisi varietatem adesse concludimus.

CUM vero symptomatis characteristicis alia quaedam addita sint, si addita pro symptomatis symptomatum, potius quam pro

D symptomatis

symptomatis causae haberri queant, varietatem tantum constituunt.

DENUO, cum symptomata addita, in specie data, prorsus insolita sint, et simul conditiones morbi praecipuas parum vel nihil mutari videantur, haec quoque varietatem tantum praebere censenda.

CUM morbi genus quoddam, ex principiis diversis oriri queat, idem, ex diversitate principii, specie diversum evadere potest, nec semper tamen; nam, quotiescumque diversitas illa parva fuerit, et simul symptomata parum ab ea fuerint mutata, hoc etiam non nisi varietatem exhibere, putamus.

MORBI genus itidem, pro diversa ejus sede, diversae speciei fieri potest; quotiescumque vero sedes diversa, neque partis structurae, neque functiones ratione differat, hujusmodi sedis diversitas etiam pro varietate tantum habenda est.

PORRO,

PORRO, cum de morbis invicem distinguendis hic agatur, observari vellem, res duas esse, quae ad similitudinem et affinitatem morborum, in diversis hominibus indicandam, plurimum facere possint.

ALTERA est, quod principii quaedam similitudo, morborum inde in diversis hominibus genitorum similitudinem arguit; ita, quando morbi diversorum hominum, ex uno eodemque principio oriuntur; quando, etiam principium illud, ad morbum dignendum, in unoquoque necessarium sit; denique, quando idem principium, ubique fere ejusdem qualitatis et vis esse videatur, tum demum morbos, ex ejusmodi principio genitos, ejusdem vel simillimae naturae esse, judicare licet.

Hoc de morbis contagiosis plerisque valere mihi videtur. Ex his enim sunt, qui in pluribus hominibus ab eadem specifica contagione oriuntur; nec, in eorum aliquo morbo, nisi ab illa contagione applicata, oriri

oriri unquam observatur; et simul illius contagionis vires et qualitates, ubique fere, eaedem esse videntur. Quod ad proxime dictum spectat, id quibusdam dubium videri potest; sed cum ejusdem contagionis effectus, per secula plura jam observati, semper et ubique admodum similes sint, eam qualitate et viribus eandem esse, merito concludimus; et, ob hoc praesertim, quod effectus isti, quatenus diversi videantur, plerumque hominis infecti conditioni cuidam, potius quam contagioni, qualitate vel viribus diversae, tribui possunt.

MORBOS, itaque, eadem contagione specifica ortos, simillimae naturae esse credendum; ejusmodi morbos etiam vix, nisi unicam ejusdem generis speciem, praebere; immo, earum diversitatem quandam aliquando observatam, non nisi ejusdem speciei varietatem indicare, suspicandum est.

HÆC omnia, non solum de exanthematis contagiosis, sed etiam de plerisque febribus epidemicis, dicta velim. Hanc autem opinionem, de similitudine febrium epidemicarum proferens, a gravis auctoritatis viro SYDENHAMO, hujusmodi febres specierum plurium esse statuente, dissentire cogor. Recte quidem, an secus, multum dubito; et posteris litem dirimendam relinquo, hoc simul praemonito, plurimum medicinam facientibus inter futurum, de alterutrius sententiae veritate sibi satisfacere, vel potius quos limites utrique sint ponendi, statuere.

ALTERA res, quae similitudinem morborum, in diversis hominibus, ostendere posse, est similitudo remediorum quibus sanantur. Similitudo quidem morborum in similitudine causæ eorum proximæ, qualiscunque sit, revera consistit; cum remedia vero morbis medeantur, tantum quatenus causas eorum proximas tollant, morbos, qui.

iisdem

iisdem omnino remediis sanantur, ejusdem naturae esse oportet.

HUJUSMODI ratiocinatio, tum ad phlegmasiarum missione sanguinis, tum ad febrium intermittentium cortice Peruviano sanatarum, similem naturam indicandam, plurimum certe facere potest. Hanc autem doctrinam, utcunque in praxi medica aliquando utilem, fallacem tamen, neque in praxi, neque in Nosologia methodica, nisi caute admodum, adhibendam esse censeo. Apud vulgus medentium quidem, remedia eadem quibusque fere ejusdem generis, speciebus, et harum varietatibus adhiberi, et hinc genera plura nullo modo specie differre, videantur. Sed peritiores norunt, morbos, aliquo modo diversos, rarius quam putatur, ab iisdem prorsus remediis sanari: Bene etiam norunt, ex promiscua remediorum adhibitione fieri, quod eadem remedia adeo saepe frustranea, sanationes saltem minus perfectae sint. Porro, norunt expertissimi, ad recte medendum, omnino o-

pas esse, ut remedia, non solum generi sed speciei cuique, et saepe etiam varietatibus quibusdam, apprime sint accommodata.

AD artem medicam breviorem, et exinde faciliorem, reddendam, species morborum quasuscunque, a varietatibus suis distinguendas esse, arbitratus sum. Hanc tamen distinctionem in pluribus quodammodo incertam esse fateor, et, in Nosologia methodica, tutissimum fore puto, varietates morborum plerasque notare et recensere. Hoc itaque praestare ubique annis sum, aliis sapientioribus, qui posthac huic opere se immiscere velint, relinquens, discriminacionem magis certam statuere.

EXPOSITA jam qua ratione morborum, tum generum, tum specierum, numerum minuere laboravi; superest, ut quo modo eorum, quae admisi, characteres constituendi sunt, nunc exponam.

IMPRIMIS

IMPRIMIS igitur, notas externas, sensibus nostris facile obvias, ubique selegi, neglectis, vel potius rejectis, de statu corporis interno conjecturis quibuscumque. Porro, ex notis quae sensibus sunt obviae, illas medici potius quam aegri sensibus percipendas, semper praetuli; quum tamen has, ut cunque fallaces, penitus negligere vel omittere non liceat.

SECUNDO, ea symptomata pro notis characteristicis praecipue feligenda putavi, quae perpetuo cum morbo praesentia sunt, et hoc quidem semper annitendum esse puto. Cum vero plurimi morbi sub eorum decursu, aliam atque aliam omnino formam capiant, in his, ex serie rerum, et symptomatum sibi invicem succendentium, character saepe necessario petendus est.

IN hac re autem tractanda, duplex quaestio exoritor. Prima est, An ex morbi principio characteris partem desumere licet?

AD

AD hanc responderi possit, quod, etiam si de principiis morborum apud medicos iudicium saepe fallax, et prorsus falsum sit, nec temere idcirco ad morbos distinguendos adhibendum; cum eadem tamen aliquando satis certe nota sint, et facile observanda, hujusmodi principia in Nosologia, pro notis characteristicis recte adhiberi posse censeo.

ALTERA quaestio hic exoriens est, quantum ex serie symptomatum, sub decursu morbi occurrentium, characterem ejus petere liceat? Ad hanc etiam possit responderi, quod, cum plures morbi, uti exanthemata et febres intermittentes, nisi post decursum aliquot dierum, ex serie symptomatum sibi invicem succendentium, nullo modo dignosci queant; ut hujusmodi morbi distinguantur, ex serie illa character necessario sumendus est. Characteres autem, non nisi post longum morbi decursum, fortassis non nisi post morbum finitum, statendi, nequaquam in Nosologia usurpari debent. Ita apud Ill. LINNÆUM *Febrium*

continentium, quas vocat, characteres a diuturnitate totius morbi desumpti prorsus inepti sunt.

IN constituendis morborum characteribus, regula tertia est, quod, cum quisque fere morbus, ex plurium symptomatum concurso solum dignoscatur, ex iis pro notis characteristicis quot sufficient ; nec plura tamen adhibenda sunt. Priores Nosologi mihi videntur, in characteribus quos dederint, plerumque nimis breves et deficientes fuisse ; et forsitan mihi vitio verti potest, quod aliquando sim in iisdem nimis longus et redundantans. Nusquam quidem volens fui redundans ; ut vero essem copiosus ubique me conatum fateor, prudentissimum fore ratus etiam ad redundantiam appropinquare, quippe posteris multo facilius erit, quod nimium est tollere, quam quod deficiat supplere.

IN characteribus denique morborum constituendis, quaeritur etiam, an ex defectu functionis

functionis cujuslibet, quae in sano un cquoque exceretur, vel ex absentia symptomatum, in aliis generibus vel speciebus apparentium, notas quasdam desumere liceat? SAUVAGESIUS quidem defectus functionum, utpote nihil positivum indicantes, pro morbis noluit admittere; plures igitur, qui a LINNÆO sub ordine *constrictiorum*, et a VOGELIO sub classe *epischesium*, recensentur, penitus omisit.

SED, pace tanti viri, dixerim, quanquam defectus, si strictius loqui velinus, nihil positivum indicet; defectum tamen functionis, quam exercet quisque sanus, statum corporis humani exhibere, quem ut distinguamus utilissimum est, atque etiam necessarium, et ejusmodi status pro morbo recte haberi potest. Porro, etiamsi in quibusdam defectus isti aliquando sine molestia vel morbi symptomate observentur; in plerisque tamen magnam molestiam, et symptomata plurima pariunt. In his igitur, defectum functionum, saepe symptomatum causam manifestam,

manifestam, pro morbo haberí licet, et ex ejusmodi defectu, in plurimis morbis horum notas characteristicas petere licet, et oportet. SAUVAGESIUS ipse in hac re parum sibi constare videtur, *Debilitatum* classem instituens, et *Amnesiam*, *Agrypniam*, *Iscchuriam*, et alia etiam tanquam genera recensens.

QUOD notas ex absentia symptomatum, in aliis congeneribus apparentium, spectat; eas nequaquam bonas, et, ubicunque fieri potest, evitandas censeo. In pluribus vero vitari, quantum video, non possunt; nec a quovis Nosologo adhuc fuerunt vitatae.

CUM, secundum has regulas, characteres morborum constituendi sint, plurimum refert, eosdem sermone accurato et luculento exprimere; nec minus, morbum quemque apto nomine insignire.

NORUNT eruditi, ill. LINNÆUM methodum plantarum perfectiorem reddidisse, eo,
quod

quod botanices linguam, usurpatis ubique vocibus maxime idoneis et definitis, magis accuratam effecit ; nec quidem dubito quia delineatio morbi, ad instar delineationis plantae, a LINNÆO exhibitæ, in Nosologia multum profutura sit. In Nosologia autem, ac in botanice, non aequæ necessarium esse videtur ; tum quod tam multæ rerum circumstantiae, in Nosologia, ac in botanice, notandæ non veniunt ; tum quod symptomatologia, in quibusunque fere Pathologiae generalis systematibus exhibita, plurimum in hac re jam præstítit. Fatendum quidem, symptomatologias vulgo prolatas, nec adeo plenas esse, nec adeo exactas, ac optandum esset ; et, si pleniores fierent, atque ubique voces magis idoneæ et accurate definitæ usurpatae essent, ad Nosologiam perficiendam certe plurimum conferre posset. In hujusmodi vero tentamine cendum est, ne distinctiones nimium subtiles et dubiae adhibeantur, uti ab auctore *Observationem Clinicarum*, quæ Warsaviae annis 1767 et 1768 prodierunt, factum fuisse opinor,

opinor. Ipse quidem hujusmodi nihil tentavi, tum quod plus exegisset, quam per longum tempus mihi suppetivit otii, tum quod mihi minus necessarium videtur, qui voces apud medicos usitatissimas, et in sensu vulgo recepto, ubique fere usurpandas curaverim.

QUOD ad denominationem morborum attinet, in Classium, Ordinum, et Generum nominatione, eas, quantum potui, regulas observavi, quae in LINNÆI *Criticis Botanicis*, et in ejusdem *Philosophia Botanica*, ab ill. auctore traduntur.

QUANDO notiones novae sunt proferenda, etiam nova nomina imponenda sunt, et ejusmodi aliquando, parcus licet, adhibuimus. Cum vero nomenclaturam medicam, diuturno usu confirmatam, sine gravi causa mutare non liceat; ne factum esset ubique curavimus: quod tamen Ill. LINNÆUM saepe, nulla urgente necessitate, fecisse, et VOGELIUM appellationibus novis, frivolis, ineptisque, Nosologiam deturpasse, observavimus.

UT clarior et certior habeatur morborum notitia, appellationibus selectis, synonyma, tum aliorum Nosologorum, tum auctorum maxime celebrium, ubique apposuimus. Hoc diligentius feci, ut inde norint studiosi, ex quibus praecipue scriptis, morborum scientia optime obtineri possit.

IN recensendis specierum synonymis, appellationes, quibus SAGARUS usus sit, omisi, tum quod ipse aliorum auctorum synonyma ubique omittens, nos de speciebus, quas indicare voluit incertos, saepe reliquit ; tum quod, in recensione specierum, illum profecto minus peritum fuisse, et regulas Nosologiae methodicae optimas quasque neglexisse, nobis videtur.

SYNONYMA veterum medicorum adhuc omisi, non quod eorum scripta prorsus negligenda esse putaverim, sed quod ego, neque satis certo, neque cum fructu, synonyma eorum indicare potuerim.

S E R I E S

CLASSIUM et ORDINUM *.

CLASSIS I. PYREXIÆ.

ORDO I.	FEBRES.
II.	PHLEGMASIÆ.
III.	EXANTHEMATA.
IV.	HÆMORRHAGIÆ.
V.	PROFLUVIA.

CL. II. NEUROSES.

O. I.	COMATA.
II.	ADYNA MIÆ.
III.	SPASMI.
IV.	VESANIÆ.

* Clasium institutionem primo a SAUVAGESIO datam, LINNÆUS, VOGELIUS, et SAGARUS, &c. omnibus fere, secuti sunt. Cum vero ex eorum classibus plures sint, uti VITICRUM, ANHELATIONUM, DOLORUM, et FLUXUUM, neque naturales, nec quovis modo idoneae, ejusmodi institutiones sequi non potui. Aliam itaque simpliciorem, et in universum,

ut

CL. III. CACHEXIÆ.

O. I.	MARCORES.
II.	INTUMESCENTIÆ.
III.	IMPETIGINES.

CL. IV. LOCALES.

O. I.	DYSÆSTHESIÆ.
II.	DYSOREXIÆ.
III.	DYSCINESIÆ.
IV.	APOCENOSES.
V.	EPISCHESSES.
VI.	TUMORES.
VII.	ECTOPIÆ.
VIII.	DIALYSES.

ut mihi videtur, aptiorem, hic protuli. Haec fortasse etiam minus absoluta videri possit, quod inter morbos totius systematis, in primis tribus classibus recentitos, et illos partis singularis, sive LOCALES, in classe quarta collocatos, distinctio non ubique facilis erit. Hoc quidem, rarius licet, aliquando fieri posse concedimus. Sed nihil praestantius nobis nunc suppetit; et, ob rationes in Trolegominis, pag. xii, allatas, de perfecta classium institutione non admodum solliciti sumus.

CL. I. PYREXIAE.

CHARACTER. Post horrorem pulsus frequens, calor major, plures functiones laesae, viribus praesertim artuum immunitis *.

SYNONYMA. Morbi febiles *Auctorum.*

* Quod hic, et pluribus quae sequuntur locis, nobis forsitan vitio verti possit, quodammodo hic obiter excusare liceat. Ita, dici potest, pyrexias aliquando videri, quas nullus praecesserat horror, et pyrexias in quibus neque pulsus frequentior, neque calor major, quam in sanis esse solet; characterem ideo datum neque verum, neque ubique adhibendum. Istiusmodi pyrexias, rarissime licet, aliquando videri negare nolo; sed, in characteribus classium, ad species dignoscendas adhibendis, ut singulae classis notae in unaquaque specie conspiciantur, haud necessarium videtur, et sufficit, si earum pleraeque in specie quavis adsint.

Character idoneus quisque, plurium notarum sive symptomatum concursum notare debet, et male quidem

ORDO I. FEBRES.

Praegressis languore, laffitudine, et aliis debilitatis signis, pyrexia sine morbo locali primario.

Febres Auctorum S. Cl. II. V. Cl. I. Sag. Cl. XII.
Morbi febriles critici L. Cl. II.

dem cum veteribus **VOCELIUS** calorem auctum solum, et recentiores **SYLVIUS** et **Cel. BOERHAAVIUS** pulsuum velocitatem solam, pro charactere pyrexiae, sive febris ut vocant, posuerunt. Certe, qui dicunt febrem adesse, et si pulsus nihilo naturali frequentior sit, ex aliis quam velocitate pulsuum signis febrem adesse judicant; quod etiam plurium symptomatum notationem, in quovis charactere necessariam esse, ostendit.

Porro, hic obiter observari velim, pulsuum velocitatem solam, pyrexiam vel febrem adesse nequaquam semper indicare; cum a canis externis plurimis pulsus sit naturali velocior, sine morbo, sive quavis functionum laesione. Hisce de pyrexiae charactere quaestionibus, in charactere a nobis hic dato, quantum potius, prospectum est. Sed, in aliis classium et ordinum characteribus adeo felicem esse vix licet; et in characteribus plerisque, si ad species plerasque charactere adhiberi possit, paucas exceptiones non moror. Utilem plerunque fuisse mihi sufficit, ubique perfectum fore non spero.

SECT. I. INTERMITTENTES,

Febres, miasmate paludum ortae, paroxysmis pluribus, apyrexia, saltem remissione evidente interposita, cum exacerbatione notabili, et plerumque cum horrore redeuntibus, constantes : Paroxysmo quovis die unico tantum *.

Intermittentes *Auctorum* S. Cl. II. O. III. L. Cl. II.
O. II. V. Cl. I. O. I. *Sag.* Cl. XII. O. III.

Remittentes *Auctorum* S. Cl. II. O. II. *Sag.* Cl. XII,
O. II. †.

* Qui perpenderit quae de febribus *remittentibus*, quae videntur continuae, a *continuis*, strictius dictis distinguendis, mox dicenda sunt, facile videbit quam obrem, tum intermittentium tum continuarum characterem antea datum, hic mutare necessarium habui.

† Febrium *remittentium*, quasi a febribus *intermittentibus* exquisitis prorsus differentium, ordinem separatum instituerunt Nosologi SAUVAGESIUS,

LIN-

46 GENERA MORBORUM

Exacerbantes L. Cl. II. O. III.

Continuae V. Cl. I. O. II. *.

Continuae periodicae *Sennert* de febr. Lib. II. cap,

13.

Continuae remittentes, *Boerb.* Aph. 727.

Compositae ex acuta periodo, *Junk.* Tab. 82.

Continuae remittentes, proportionatae, *Torti.* Therap. Spec. L. V. cap. I.

Continentes *Mortoni*, Exerc. II.

LINNÆUS, et **SAGARUS**; minus recte tamen, si mihi judicare fas sit. *Remittentes* enim, quae dicuntur, ex eodem principio, miasmate nempe paludum, ac *intermittentes*, oriuntur, iisdem in locis, et eodem anno tempore, utraque simul epidemice graffatur; utraque iisdem prorsus remediis sanatur; et saepissime in eodem homine idem, qui videtur, morbus nunc intermittentis nunc remittentis typum exhibit. Morbi idcirco, causis, sanatione, et typo simillimi, nec ad ordinem, nec ad sectionem diversam distrahendi erant.

* Magis inconsulto adhuc **VOGELIUS** *remittentes* omnes cum *continuis* sociavit. *Continuae*, quas vocamus, omnes quidem remissiones et exacerbationes ostendunt; sed a *remittentibus* ad *intermittentes* merito referendis, plurimum aliis multis differunt, ut mox dicetur.

GENUS I. TERTIANA.

Paroxysmi similes intervallo quadraginta
octo circiter horarum : Accessionibus
meridianis.

Tertiana *Auctorum*, S. G. 88. L. 16. V. 2. *Sag.* p.
704. *Hoffm.* Tom. II. pag. 11. *Stahl.* de tertiana
febris genium universum manifestante, Halae 1706.
Eiusd. Casual. magn. Cas. 21. Casual. min. Cas. 96.
Cleghorn's diseases of Minorca, cap. III. *Senac*, de re-
cond. febr. natura. Edinb. Med. Ess. vol. iv. art. 24.

TERTIANA est vel

I. Intérposita apyrexia, quac

i. Variat paroxysmi duratione.

A. Tertiana paroxysmis haud ultra horas
duodecim extensis.

Tertiana legitima, S. sp. 1. *Sennert.* de febr. L. II.
cap. 18. *Hoffm.* Tom. II. p. 12.

Tertiana vera, *Clegh.* Min. p. 140.

B. Tertiana paroxysmis ultra horas duode-
cim extensis.

48 GENERA MORBORUM

Tertiana notha sive spuria, S. sp. 2. *Sennert.* de febr. L. II. c. 18. *Clegb. Min.* p. 140. *Hoffm.* Tom. II. p. 12.

2. Variat paroxysmorum recursu.

C. Tertiana quotidie revertens, paroxysmis inaequalibus, alternis similibus.

Tertiana duplex, S. sp. 13. *Sennert.* de febr. L. II, c. 21. V. G. 12. *Clegb. Min.* p. 141.
Duplicana L. 18.

D. Tertiana alternis diebus revertens, paroxysmis eodem die binis.

Tertiana duplicata, S. sp. 14. *Jones,* de febr. interm. P. II. cap. 6. *River. Cent.* IV. obs. 16.

E. Tertiana quotidie revertens, paroxysmis altero die binis, altero unico tantum.

Tertiana triplex, S. sp. 15. *Clegb. Min.* p. 142. Semiteriana *Hoffm.* II. p. 40.
Semitertiana primi ordinis *Galen. Spig.* de semiteriana, L. II. cap. 4.

F. Tertiana quotidie revertens, interposita remissione inter diem imparem et parrem magis, inter parem et imparem minus, notabili.

Hemitritaeus, *Celsi* L. III. cap. 3.

Semitertiana, *Clegg.* Minorc. p. 143. *.

Semitertiana secundi ordinis, *Galeni*, *Spig.* L. II. c. 5.

Amphimerina hemitritaeus, S. sp. 8.

Amphimerina pseudo-hemitritaeus, S. sp. 9. *.

3. Variat symptomatibus.

G. Tertiana affectibus soporofis stipata.

Tertiana carotica, S. sp. 10. *Werlhof.* de febribus, et auctores ab eo allegati, p. 6.

Tertiana hemiplegica, S. sp. 20. *Werlhof.* ibid.

Quotidiana soporosa, S. sp. 8. *Car. Pij.* obs. 175.
176.

Febris caput impetens, *Sydenh.* Ep. ad R. Brady.

H. Tertiana spasmis et motibus convulsivis stipata.

* Fortassis hemitritaea quaevis ad remittentes relegari possit; et, licet affines separare nolui, limites non satis certe ponendos esse fateor.

50 GENERA MORBORUM

- Tertiana asthmatica, S. sp. 6. *Bonet*, Polyalth. Vol. I,
p. 250.
- Tertiana hysterica, S. sp. 8. *Wedelli A.* N. C. Dec.
I. A. II, ob. 193.
- Hysteria febricosa, S. G. 135. sp. 8. A. N. C. Dec.
I. Ann. II. ob. 193.
- Tertiana epileptica, S. sp. 16. *Calderae Trib.* med.
p. 225. *Lautter*. Histor. med. bienn. Cap. II.
cas. 2.
- Quotid. epileptica, S. sp. 3. *Edinb. Essay*, Vol. V. P.
II. art. 49.
- Eccampsia febricola, S. G. 133. sp. 17.
- Epilepsia febricosa, S. G. 134. sp. 9.
- Tertiana tetanodes *Medici Beobacht*, I. Band. p. 24.
- Tetanus febricofus, S. G. 122. sp. 10. *Stork*, Ann.
Med. II. p. 163.

I. Tertiana efflorescentia cutis stipata.

- Tertiana petechialis, S. sp. 3. *M. Donati*, L. III. cap.
14. *Lautter*. Hist. Med. cap. II. cas. 10.
- Tertiana scorbutica, *Wedel. A.* N. C. Dec. I. A. II.
Ob. 193.
- Tertiana urticata, S. sp. 22. *Planchon*. Journ. de med.
1765. *Clegb. Minorc.* p. 157.
- Tertiana miliaris, S. sp. 21. *Walthieri de med. German*, apud *Roncalli Europ.* med. p. 151.

K. Tertiana phlegmasia stipata.

Tertiana pleuritica, S. sp. 4. *Valesii* in epid. L. 1.

Sect. 3. *Lautt.* hist. med. cap. II. cas. 5. 9.

Pleuritis periodica, S. G. 103. sp. 14.

Tertiana arthritica, S. sp. 5. *Morton* Exerc. I. cap.

IX. hist. 22. *Lautt.* loc. cit. cas. 19.

4. Variat aliis morbis complicata.

Tertiana scorbutica, S. sp. 9. *Etmuller*, prax. L. 1.

Sect. XVI. cap. 2. *Timaei* L. VIII. cas. 15.

Tertiana syphilitica, S. sp. 17. *Deidier* de morb.
vener. Sect. IV.

Tertiana verminosa, S. sp. 18. *Stiffer*. in act. Helm-
stad. *Lancis* de noxis palud. L. II. cap. 5. et 6.
Illust. *Pringle* Diseases of the army, p. 98. *Ra-
mazzini* const. epidem. rural. ann. 1690. Sect.
XI. *Van den Bosch*. Const. epid. verminos. anna
1760, &c.

5. Variat ratione principii *.

* Nullum quidem febrium intermittentium prin-
cipium sufficiens praeter miasma paludum agnoscimus;
sed, cum miasma hoc non semper validum sit ad
morbum arcessendum, nisi aliae potestates excitantes
simul

52 GENERA MORBORUM

Tertiana accidentalis, S. sp. 12. *Sydenham*, cap. 5.
Tertiana a scabie, S. sp. 11. *Juncker*, tab. 80. *Hoffm.*
M. p. 12.

II. Interposita remissione tantum *

Tritaeophya, S. G. 85. *Sag.* p. 695.

Tritaëus, L. 21.

Hemitritaea, L. 23.

Tertianae remittentes et continuae *Auctorum.*

Tertianae subintrantes, proportionatae, subcontinuae
Torti Therap. Special. Lib. III. cap. 1.

simul agere concurrant; has potestates excitantes pro parte principii hic admittimus, licet neutquam morbum excitascent, si miasma paludum non antea applicatum fuisset.

* Tertianae Remittentes variant adeo, tum typum symptomatum ratione, et formae earum diversae adeo saepe in eodem homine inter se commutantur, ut in iis denominandis nihil fere quod perpetuum sit effterri possit. Tertianas autem, quas comitatas dixit *TORTI*, eas scilicet quae symptomate quoddam peculiari et gravi comitantur, recensui; dein, ut caetera ad hanc rem pertinentia intelligantur, auctores plures qui de tertianis remittentibus optime scripserunt, et exempla earum praecipua exhibuerunt, enumeravi.

- Tertiana subcontinua, S. sp. 19.
Quotidiana deceptiva, S. sp. 2.
Amphimerina semiquintana, S. sp. 24.
Tritaeophya deceptiva, S. sp. 10.

Ex tertianis comitatis *Torti* loc. cit. praecipuae sunt :

- A. Tertiana cholérica sive dysenterica, *Tort.* ibid. *Lautter*, Hist. med. cas. 6. 16. 17. 20. *Morton*, App. ad Exerc. II.
B. Tertiana subcruenta sive atrabilaris *Tort.* ibid. Haec a *Cleghornio* nunquam visa est.
C. Tertiana cardiaca *Tort.* ibid. *Lautter*, Hist. med. cas. 15. 18. 23.
Amphimerina cardiaca, S. sp. 5. *.
Tritaeophya affodes, S. sp. 6.
Febris continua affodes, V. 27.

* Amphimerinas inter et Tritaeophyas, uti inter quotidianas et tertianas duplices, distinctio saepe difficultis. Sed quotidianas tertianis multo rariores, et economiam animalem in febres typi tertiani maxime proclivem esse nonunt experti; hinc plures amphimerinas ad tertianas remittentes retuli. Judicent autem autoptae.

54 GENERA MORBORUM

- D. Tertiana diaphoretica, *Tort.* ibid.
 Tritaeophya typhodes, S. sp. 4.
 Tritaeophya elodes, S. sp. 5. *.
 Febris continua elodes, V. 21.
- E. Tertiana syncopalis *Tort.* ibid. *Lautter*, cat. 11.
 12. 13. 15. 16.
 Tritaeophya syncopalis, S. sp. 1.
 Amphimerina syncopalis, S. sp. 4.
 Amphimerina humorosa, S. sp. 6.
 Febris continua syncopalis, V. 29.
- F. Tertiana algida, *Tort.* ibid. *Lautter*, cat. 13.
 Amphimerina epiala, S. sp. 3.
 Amphimerina phricodes, S. sp. 7.
 Tritaeophya leipyria, S. sp. 9.
 Tertiana leipyria, S. sp. 23. *Valcarenghi* Med.
 Ration. p. 18.
 Febris continua epiala et leipyria, V. 19. et 24.
- G. Tertiana lethargica, *Tort.* ibid.
 Tritaeophya carotica, S. sp. 7. *Lautter*, 1. 7. 14.
 Tertiana apoplectica *Morton*. Exerc. 1. cap. IX.
 Hist. 25.
 Tertiana soporosa *Werlhof*. de febr. p. 6.
 Febris epidemica Urbevetana *Lancif.* de noxis pal.
 effluv. I. II. c. 3.

* De typo febris sudatoriae *Boyeri* Meth. a suivre
 dans les malad. epidem. quam huc retulit *Sauvagesius*,
 ex ipsius Boyeri descriptione mihi non liquet, et ad
 typhum referri mallem.

Tertianarum remittentium exempla praecipua, nobis nota, sunt sequentia.

Causos Hippocratis. De Morb. Vulg. L. III. sect. 3.

Tritaeophya caufus, S. sp. 2.

Febris ardens Boerhaavii, Aph. 738?

Remittens ardens sive caulis, Macbride, p. 360.

Tertiana perniciosa, quae simulata tertiani circuitus effigie lethalis, et mille accidentibus periculosissimis implicata, existit. Lud. Mercatus de febribus, Lib. VI.

Tertiana pestilens, P. Sal. Diversus de febre pestilent. cap. X.

Tertiana maligna pestilens Riverii, L. XVII. Sect. II. c. 1. et Sect. III. c. 3.

Morbus Hungaricus Lang. Lemb. L. I. Ep. 4. Senert. de febr. L. IV. cap. 14. Jordan. de pestis phaen. cap. 19.

Languor Pannonicus Cober. obs. castr. Hung. 1. obs. 6. &c.

Amphimerina Hungarica, S. sp. 10.

Vide postea, notas ad Typhum.

Hemitritaeus pestilens, Schenck obs. L. VI. ex Corn. Gemma.

Febres pestilentes Ægyptiorum, Alpin. de med. Ægypt. L. 1. cap. 14.

Febris tertiana epidemia, Bartholin. Hist. anat. cent. II. 56.

Febres epidemicae Autumni ann. 1657 et 1658, Willis de febr. cap. 16.

§6 GENERA MORBORUM

Febres syneches epidemica ab ann. 1658 ad 1664,
et postea ab ann. 1673 ad 1691. *Morton.* App. ad
Exerc. II.

Febres Autumnales incipientes, *Sydenh.* de morb. acut.
ad ann. 1661—1664, et in epist. ad *H. Paman* ad
1678, et seq.

Affectus epidemicus Leidensis, *Fr. Sylvii* Prax. med.
app. tract. X. et oratio de affectus epidem. causis.
Morbus epidemius Leidensis 1669, *Fanois*, Diff. apud
Haller. Disp. tom. V.

Tertianae perniciosae et pestilentes et febres castren-
ses epidemiae *Lancisi* de nox. palud. effluv.

Febres intermittentes anomalae et inali moris, *Hoffm.*
II. p. 38.

Febris' cholérica minus acuta, *Hoffm.* II. p. 112.

Febris epidemica Leidens. ann. 1719. *Koker* apud
Haller, Disp. tom. V.

Amphimerina paludosa, S. sp. 19.

Febris paludum Illustr. *Pringle* Diseases of the army,
Ed. 4ta, 8vo, p. 179.

Bononiensis constitutio h̄iemalis 1729, *Beccari* in A.
N. C. Vol. III. Obs. 48.

Amphimerina biliosa, S. sp. 22.

Remittens biliosa *Macbride*, p. 360.

Febris Castrensis, Illustr. *Pringle* loc. cit. p. 174.

Febris putrida epidemica, *Huxham* de aere ad ann.
1729.

Febris biliosa Lausanensis, Cl. *Tiffot.* de febr. bilios.

Tritaeophya Wratislaviensis, S. sp. 3. *Habn* Epidemia verna Wratislav. in app. ad A. N. C. vol. X.

Tritaeophya Americana, S. sp. 12.

Febris anomala Batav. *Grainger* de febr. anomala.

Morbus Naronianus *Pujati* de Mord. Naron.

Febris continua remittens, *Hillary's* Dis. of Barbadoes, variis annis, Lond. Med. Obs. IV. 24. V. 2.

Febris A. 1772. et seq. ad urbem novam Avenionensem, Soc. Royale de Medicine I. Histoire, p 213.

Febris intermittens irregularis Tolosae 1772. Soc. Royale I. Mem. p. 14.

Febris intermittens et remittens a l'Isle Jourdain, A. 1777. Soc. Royale II. Hist. p. 145.

Febris remittens Indiae Orientalis, *Lind*. Med. Edin. Dis. Inaug. 1768. Lond. Med. Obs. Vol. IV. art. 12.

Febris critica et febr. biliosa aestatis, *Rouppé* de morb. navig.

Febris remittens regionum calidarum, Cl. *Lind* Med. Haslar. Essay on the diseases of hot climates.

Tertiana remittens symptomatica est.

Tritaeophya lactea, S. sp. 8.

Febris lactea, *Etmulleri* Coll. consult. cas. 57.

G. II. Q U A R T A N A.

Paroxysmi similes intervallo septuaginta duarum circiter horarum: Accessionibus pomeridianis.

VOL. II.

H

58 GENERA MORBORUM

Quartana *Auctorum* S. G. 89. L. 17. V. 3. *Sag.* 715.
Hoffm. II. p. 23. *Funck.* tab. 81.

Est vel,

I. Interposita apyrexia.

II. Variat typo.

A. Quartana paroxysmis quarto quoque die singulis; aliis diebus nullis.

Quartana legitima, S. sp. 1. *Sydenham de morb. acut.* cap. V.

B. Quartana paroxysmis quarto quoque die binis; aliis diebus nullis.

Quartana duplicata, S. sp. 4. *Bonet.*

C. Quartana paroxysmis quarto quoque die tribus; intermediis diebus nullis.

Quartana triplicata, S. sp. 16.

D. Quartana quae ex quatuor diebus tertium tantum a febre vacuum habet,

paroxysmis quarto quoque die similibus.

Quartana duplex, S. sp. 3. V. 13.

E. Quartana quotidie accedens, paroxysmis quarto quoque die similibus.

Quartana triplex, S. sp. 5. V. 14. *Barthol.* H. anat. c. 1. 95.

2. Variat symptomatibus.

Quartana cataleptica, S. sp. 7. *Bonet.* Polyalth. vol. 1. p. 805.

Quartana comatosa, S. sp. 15. *Werlhof.* de febr. C. Pisonis Observ. de morbis a colluvie serof. obs. 166. 167. 168. 169. 171. 172. 173. 174.

Quartana epileptica, S. sp. 8. *Scholzii Conf.* 379. 380.

Quartana hysterica, S. sp. 10. *Morton.* Pyret. Exerc. I. cap. IX. H. 10. 11.

Quartana nephralgica, S. sp. 9.

Quartana metastatica, S. sp. 17.

Quartana amens, S. sp. 12. *Sydenham* de morb. acut. cap. V.

Quartana splenetica, S. sp. 2. *Etmuller.* Cell. consult. cas. 25.

Quartana hepatica, *Macb.* p. 354.

60 GENERA MORBORUM

3. Variat aliis morbis complicata.

Quartana syphilitica, S. sp. 6. *Plateri* obs. L. III.
p. 676. *Edinb. Eff.* art. XLVII. obs. 8.

Quartana arthritica, S. sp. 11. *Musgr.* de arthr.
synapt. cap. IX. H. 4. et 5.

Arthritis febrilequa, S. sp. 10.

Arthritis febricosa, S. sp. 10. *Werlhof.* de febr.

Cockburn de morbis navigantium, obs. 19.

Quartana scorbutica, S. sp. 14. *Barthol.* de med.
Dan. diff. IV. *Tim.* L. VIII. cas. 18.

II. Interposita remissione tantum.

Tetartophya, S. G. 85. *Sag.* 323. L. 22.

Quartana remittens *Auctorum.*

Varietates sunt,

Tetartophya simplex, S. sp. 1.*.

* Quartanam continuam morbum rarissimum esse,
testantur scriptores medici omnes; sed illius exemplum ex *Franc. Joelis* operum tomo 3. citat *SAUV.*
In loco autem citato, nihil ad rem pertinens inveni; sed tomi quinti pag. 63. haec verba profecta
runtur.

- Amphimerina semiquartana, S. sp. 23.
- Tetartophya semitertiana, S. sp. 5.
- Tetartophya maligna, S. sp. 6. *Lautter. Hist. med. cas. 21. M. Donat. L. III. cap. 14. ex M. Gatenaria. Horst. L. 1. obs. 15.*
- Tetartophya carotica, S. sp. 4. *Werlhof. de febr. Bianchi Hist. hep. pars III. const. ann. 1718. p. 751.*
- Tetartophya splenalgica, S. sp. 2. *

runtur. Febris quartanae “ Species veteres duas constituunt. *Quartanam continuam*, (quae mihi septuagenario nunquam visa est, et ideo eam aut rarissimam aut nullam esse judico) et *Interpolatam*, quae frequentissima est.”

* Huc febrem Fernelianam Raym. *Fortis* refert SAUV. et vult febrem ita a *Forte* dictam fuisse, quod ea mortuus sit ipse Fernelius: Sed quodammodo hic errasse SAUVAGESIUS mihi videtur. Nam febres quasdam Fernelianas vocat *Fortis*, Tom. II. cent. II. obs. 35. et 36. non quod e genere remittentium fuerint, sed quod visceris cujusdam, hepatis praesertim, labi comitatae sint; et mortuus quidem est Fernelius ex inflammatione lienis. Sed quod hic morbus quartanae typum unquam exhibuit, non dicitur a *Plantio*, qui in vita Fernelii, operibus ejus praefixa, de eo morbo narrat.

Tetartophya hepatalgica, S. sp. 3. *Car. Piss.* in præfat. p. 33.

Amphimerina spasmodica, S. sp. 16.

ERRATICÆ.

Ad Tertianam vel Quartanam ERRATICAS

S. pertinere putamus*; et hic ideo eorum varietates subjunximus.

Erratica quīntana, S. sp. 1. *Tulp.* L. III. 52. *Forst:* L. III. obs. 43. ex quartana ill. *Van Swieten,* Cōm̄n. p. 505.

Erratica septana, S. sp. 2. *Boerh.* apud ill. *Van Swieten* ibid. *M. Döri.* L. 3. 14.

Hebdomadaria Schenckii ex Gibalto.

Septimana, ill. *Morgagni.* XLIX. 36.

Erratica octana, S. sp. 3. *Etmuller* prax. L. I. Sect. XV. cap. 2. Cyrilli in *Etmuller*, p. 187. 188. 365. *Valles Controv.* L. V. c. 25. *P. Sal. Div.* in nōt. ad D. A. de *Altomari*, cap. XII. *Zacutti Luf.* P. M. L. III. obs. 34. *Schultzius* in E. N. C. D. I. ann. IV. et V. ob. 70. *Arnold.* de febr. Stomach. epid. § IV. apud *Haller.* Diff. Pract: Vol. V. *De Haen* de divis. febr: div. iv. p. 9.

* Vide Senacum de recondita febrium naturā L. I. Cap. 14.

- Hemicrania lunatica, S. sp. 10.
 Erratica nonana, S. sp. 4. *Zac. Luf.* ibid.
 Erratica decimana, S. sp. 5. *Zac. Luf.* ibid.
 Ephemera dichomene, S. sp. 11. *M. Don. L.* III.
 14. ex *Gentili.*
 Erratica vaga, S. sp. 6. *River. cent.* III. obs. 32.
Etmuller, L. I. S. XV. c. 2.

G. III. QUOTIDIANA.

Paroxysmi similes intervallo viginti quatuor circiter horarum : Paroxysmis matutinis.

Quotidiana *Auctorum*, S. G. 87. L. 15. V. 1.
Hoffm. II. 33. *Junck.* tab. 79.

I. Interposita apyrexia.

I. Variat solitaria.

A. Universalis.

Quotidiana eadem hora matutina rediens.

Quotidiana simplex, S. sp. 1.

Quotidiana legitima, *Sennert de febr.* cap. 18.

64 GENERA MORBORUM

B. Partialis.

- Quotidiana partialis, S. sp. 10. *Gnoffel. E. N. C.*
D. I. A. III. obs. 205. *Edinb. Med. Eff.* vol. I.
art. 31. vol. II. art. 19.
- Quotidiana cephalalgica, S. sp. 6. *Morton Pyret.*
exerc. 1. Hist. 27 *Van Swieten in Boerh.* p.
534. Soc. Royale, II. Mem. p. 38.
- Cephalgia intermittens, S. sp. 7.
- Cephalaea febricosa, S. sp. 4.
- Quotidiana ophthalmica, *Morton,* ibid. hist. 17.
Van Swiet. ibid.
- Ophthalmia febricosa, S. sp. 23.

2. Variat comitata.

- Quotidiana ischiadica, S. sp. 5. *Edinb. Eff.* vol. V.
art. 49.
- Ischias intermittens, S. sp. 1.
- Quotidiana nephralgica, S. sp. 7. *Morton,* ibid.
hist. 28.
- Nephralgia febricosa, S. sp. 13.
- Quotidiana uretico-sputatoria, *B. Scharf. E. N. C.*
D. II. A. II. obs. 104.
- Quotidiana epileptica, S. sp. 4. *Edinb. Eff.* loc.
c.t.
- Hysteralgia febricosa, S. sp. 9.

Vespertinae vel symptomaticae videntur sequentes.

Quotidiana hysterica, S. sp. 3.

Quotidiana catarrhalis, S. sp. 9.

Quotidiana stranguriosa, S. sp. 11.

II. Interposita remissione tantum.

Amphimerina, S. G. 84. L. 20. Sag. G. 321.

Quotidiana continua, V. 15.

Quotidianae remittentes et continuae *Auctorum.*

Amphimerina latica, S. sp. 1.

Febris continua lymphatica, *Etmuller Coll. cons.*
cas. 32. *River. obs. cent. I. ob. 57.*

Amphimerina singultuosa, S. sp. 14.

Febris continua Lyngodes, V. 26.

Amphimerinae S. caeterae vel ad tertianas pertinere, quorsum plures supra retuli, vel symptomaticae et vespertinae esse videntur. Hujusmodi sunt,

Amphimerina catarrhalis, S. sp. 2.

Amphimerina anginosa, S. sp. 12.

Amphimerina tussiculosa, S. sp. 13.

Amphimerina peripneumonica, S. sp. 15.

- Amphimerina variolosa, S. sp. 20.
- Amphimerina miliaris, S. sp. 11.
- Amphimerina arthritica, S. sp. 21.
- De Amphimerina mimosa *Bontii* et phrenitica ejusdem, S. sp. 17. 18. non liquet.

SECT. II. CONTINUÆ*.

Febres, sine intermissione, nec miasmate

* *Quae sine exacerbatione partiali, et sine accessu, non pluries quam semel vel bis in merse revertens, ad usque finem aegritudinis perseverat, Febrem Continuam esse, dixit SAUVAGESIUS; et hujusmodi febres, cum scholis medicis plerisque, Continentes vocat LINNÆUS.*
Hujusmodi autem febrem in quadraginta annorum praxi satis frequenti, vix unquam certo vidi, et fere semper in febribus, maxime continuis, exacerbationes et remissiones, etiam quotidie, satis manifestas observavi. Mecum quidem sentire videtur VOGELIUS, uti ex ejus continuarum charactere satis patebit; nec dissentit expertissimus DE HAEN, uti videre est in libro ejus de divisione febrium, Divis. IV. Schol. 1. 3; et apprime sententiam nostram confirmat BRENDLEIUS, verbis sequentibus: "Omnes namque febres nostræ, acutæ, et inflammatoriae, et exanthematicæ, et malignæ, reliquæve hujus generis, sunt continuae remittentes,

paludum ortae, sed cum remissionibus et exacerbationibus, parum licet notabilibus, perstantes: Paroxysmis quovis die binis *.

tentes, et luculenta intensionum remissionumque spatia integrant." Brendel. Opuscul. P. II. Diff. XI. feſt. 5.

Porro, etſi in febribus quibusdam exacerbationes et remissiones parum notabiles, et perinde obſervatu difficultes ſint, easdem tamen revera fieri cenſeo; et ob hoc praefertim, quod in febribus quibuscumque, ex paroxysmis pluribus manifesto constantibus, paroxysmus quifque, inter nycthemerae ſpatium, curſum ſuum, ex exacerbatione et remiſſione conſtantem, ſemper absolvat, ita ut in his rebus oeconomiam animalē circuitus diurni legi cuidam ſubjaci videatur. Huic etiam in ſanitate parere ſolet, et huic in febribus hec tis quibusque ad amuſim ſubjicitur. Veriſimiliſimum itaque videtur, eundem circuitum, quem toties obſervavimus, in febribus quibuscumque locum habere; nec febrem quamcumque continet revera in rerum natura dari.

* Cum continuam quamque ex paroxysmis repetitis conſistere potius, ſaepe ambiguam fieri poſſit,

Continuae, S. Cl. II. O. I. V. Cl. I. O. II. *Sag.*

666. *Macb.* p. 303. *Boerb.* 727.

Continentes, L. Cl. II. O. I. *Stahl.* *Cas.* magn. 35.

Cas. min. 87. *Junck.* 58. *Sennert.* de febr. L.
II. cap. 2. et 10.

possit, utrum febris data ex continuarum sit, an ex remittentium ordine, et ut rite determinetur, tunc intermittentium, ad quas omnes auctorum remittentes pertinere putamus, tunc continuarum, definitionem aliam quam antea nunc dedi. In plerisque casibus, ut opinor, definitiones nunc datae satis facile et certo adhiberi possint. Sed sagioribus quibusvis examinandum relinquo, an vel definitiones nostrae recte dentur, vel si quid rectius dari queat. Febrem quamque continuam ex paroxysmis quovis die binis constare credimus; cum autem in quibusdam, tum intermittentibus tum remittentibus, itidem paroxysmi duplicati videantur, ex illa nota sola febres continuae dignosci non possunt. Ex illa nota sola quidem ut dignoscantur nequaquam volui; nam in casu quovis ambiguo, vel a principio, vel a typo, vel ortu ab intermittentibus, remittentem quamvis cognosci posse puto. Videant porro in his rebus versati, annon a principio, saepe manifesto et maxime frequenti, contagione nimirum humana, febres continuae saepe certe cognosci possint.

G. IV. S Y N O C H A *.

Calor plurimum auctus ; pulsus frequens, validus, et durus ; urina rubra ; sensorii functiones parum turbatae.

* Febrium continuarum divisio, a GALENI temporibus, in hunc usque diem, eadem fere usitata est, et vel ex putredinis gradu parum accurate definito, vel ex duratione morbi, desumpta fuit ; utraque tamen nota, posterior praesertim, quae praecipue usi sunt Nosologi SAUVAGESIUS, LINNÆUS, et SAGARUS, manifesto inepta est. Vide *Prolegomena*, pag. XXV. et pag. XXXIII. et XXXIV. Aliam itaque divisionem a differentia symptomatum, et a natura morborum, quantum de ea judicare liceat, desumptam, institui ; secutus simul illam apud Britannos nunc maxime usitatam divisionem febrijum continuarum in *Inflammatorias* et *Nervosas*. Has autem appellations, utpote quodammodo theoreticas, vitavi. Nomina quibus usus sum apud medicos dum recepta sunt ; et si forsitan sensu vulgo recepto, in quo medici ipsis parum constantes fuerunt, ii, non usus sum, parum curo, dum definitiones subjunctiones ab errore quovis praecavere possint.

70 GENERA MORBORUM

Synocha, S. G. 80. L. 12. Junck. 58.

Synocha, sive febris acuta sanguinea, Hoffm. II.
105.

Synochus, V. 16.

Continua non putris, Boerb. 729.

Ephemera, S. G. 79. Boerb. 728. Junck. 57.

Diaria, L. 11.

Febris inflammatoria Auctorum.

Varietates sunt,

Synocha plethorica, S. sp. 1.

Synocha sanguinea, Sennert. de febr. L. II.
cap. 11.

Ephemera plethorica, S. sp. 1.

Ephemera a frigore, S. sp. 3.

Ephemera a calore, S. sp. 4.

Synochus pleuritica, S. sp. 5.

Febris pleuritica Ann. 1765. Sydenb. sect. V.
c. 1. 5.

Synochus rheumatisans, S. sp. 7. Sydenb. sect. V.
c. 2.

Synochus hiemalis, S. sp. 8. Sydenb. in P. S. ad
tractat. de hydrope.

Symptomaticae sunt,

Ephemera nauseativa, S. sp. 2.

Ephemera a phlogosi, &c. S. sp. 6.

Synocha dolorum, S. sp. 7. M. Tab. O. I. G. 1.
Sp. 1. Var. D.

Ephemera lactea, S. sp. 5.

Ephemera menstrua, S. sp. 8.

Synocha catarrhalis, S. sp. 5. M. Tab. O. I. G. 1.
Sp. 1. V. E.

Synocha scorbutica, S. sp. 6.

Synochus scorbutica, S. sp. 13.

Synocha cephalalgica, S. sp. 8. M. Tab. O. I. G. 1.
Sp. 2. V. A.

G. V. T Y P H U S.

Morbus contagiosus; calor parum auctus;
pulsus parvus, debilis, plerumque fre-
quens; urina parum mutata; sensoriū
functiones plurimum turbatae; vires
multum imminutae.

Typhus, S. G. 82. *Sag. 677.*

Species sunt,

1. Typhus (*petechialis*) plerumque cum
petechiis.

Variat gradu *.

* Morbos gradu solum differentes nominibus di-
versis insignire nequaquam convenit; cum autem
nuperis

I. Typhus mitior.

Febris maligna hectica sive lues *nervosa* convulsiva,
Willis de morb. convulsiv. cap. 8.*.

Insuperis temporibus apud medicos usitatum sit, febrem quandam, quasi ab aliis quibusvis differentiem, nomine Febris *Nervosae* appellare; huic opinioni quodammodo morem gerens, sub titulo *Typhi mitioris*, variorum auctorum febres ad recentiorum nervosas aliquomodo referendas recensui. In hac re autem, cum limites neutquam accurate ponendi sunt, me accuratum fuisse non dixerim.

Minus adhuc placuit, ad mentem vel veterum vel recentiorum inter febrium genera aliquod sub nomine Febris *Putridae* recensere. In omni *typho* humorum in putredinem proclivitatem adesse puto; sed vario tantum gradu adest, ita ut major minorve putredo speciem variare, nequaquam mutare, potest. Sufficiat sub titulo *Typhi gravioris* eas, quae praeferuntur putridae adpellatae sunt, febres indigitasse, uti ex appositis variorum auctorum appellationibus satis patebit.

* Hoc est exemplum, ni fallor, primum appellatio-
nis *Nervosa*, vel *nervosae*, febribus quibusvis datae;
 quam

Febris pestilens *Fracastor.* de morb. contag. L. II.

cap. 4.

Febris pestilens sine charactere veneni *Forest.* L. VI.

obs. 26.

Febris hectica pestilens *Forest* L. VI. obs. 32.

Febris nova ann. 1685. *Sydenham Sched. monitor.*

Febris putrida nervosa *Wintringh. Comm. Nosolog.*

ad ann. 1720, 1721.

Febris lenta nervosa. *Huxham* on fevers, chap. 8.

Ed. Med. Ess. II. 18. IV. 23. V. 48. *Macb.* p. 304.

Soc. Royale I. Mem. p. 23.

Febris contagiosa. *Lind* on fevers and infection

paffim.

Typhus nervosus, S. sp. 2.

Typhus comatosus, S. sp. 3.

Tritaeophya typhodes *Mangeti*, S. sp. 11. *Raym.*

Fart. de febribus, p. 24. M. 304.

2. Typhus gravior.

Febris pestilens, *P. Sal. Divers.* de febre pestilentia.

Febris pestilens *Aegyptiorum Alpin.* de med. *Aegypt.*

L. I. cap. 14.

quam protinus Angli, non tamen nisi nuper admodum aliarum regionum medici, usurpati sunt.

Typhus Ægyptiacus, S. sp. 6.

Cephalitis Epidemica, ann. 1510. S. sp. 6.

Febris pestilens maligna *Sennert.* de febribus, L. IV,
cap. 10.

Febris maligna pestilens *River.* L. XVII. sect. III,
cap. 1.

Febris pestilens maligna, ann. 1643. *Willis,* de fe-
bribus, cap. 14.

Febris Senegalensis, Lond, Med, Obs, II. 21.

Typhus carcerum, S. sp. 1.

Febris nautica pestilentialis *Huxham* de aëre ad ann.
1740.

Miliaris nautica, S. sp. g.

Febris putrida contagiosa in carceribus genita, *Hux-
ham* de aëre ad ann. 1742.

Miliaris purpurata, S. sp. h.

Febris carcerum et nosocomiorum. Ill. *Pringle,* Dis-
eases of the army, p. 294. Ill. *Van Swieten,* Ma-
ladies des armées, p. 136. Soc. Royale II. Mem.,
p. 53. Ibid. III. Mem. p. 45. and 55.

Typhus castrensis, S. sp. 5.

Febris castrensis, quam vulgo cephalalgiam epidemi-
cam vocant *Henr. Maii et A. Ph. Kopf.* Dis. apud
Hallerum, tom. V.

Febris Hungarica sive castrensis *Juncker.* 74. et plu-
rium Auctorum *.

* Morbum sive febrem Hungaricam ad tertianas
remitentes, cum *SAUVAGESIO* et Ill. *PRINGLE,*
supra

Febris castrensis Gallorum in Bohemia, ann. 1742.

Scrinci. Diff. apud *Haller.* tom. V.

Febris petechialis, *Sennert.* L. IV cap. 13. *River.*

prax. L. XVII. sect. III. cap. I. *Hoffm.* II. p. 84.

Juncker. 73. *Huxham* on fevers, chap. 8. *Ludwig.* Inst. med. clin. No. 146. *Schreiber* von erkentness, und cur der Krank heiten, p. 126.

Monro, Diseases of military hospitals, p. 1.

Febris catarrhalis maligna petechizans, *Juncker.* 72.

Hoffm. II. 75. *Eller* de cogn. et cur. morb. Sect. VI.

Febris putrida, *Macb.* p. 305.

Febris catarrhalis putrida 1768. *De Mertens* Obs. cap. 1.

Febris putrida biliosa 1769. *De Martens*, cap. 2.

Febris putrida nervosa 1770. *De Martens*, cap. 3.

Exempla febrium petechialium sunt sequentia.

Febris quae lenticulas, puncticula, aut peticulas vocant, *Fracastorius* de morb. contag. L. II. cap. 6.

supra retuli; nec dubium est quin morbus Hungaricus dictus saepius sub forma remittentis apparuerit; sed simul constat febrem in castris Hungaricis primo ortam, et per milites inde redeentes per totam fere Germaniam dispersam, ex genere continuarum fuisse (*Vide Ruland. de morbo Hungarico*, cap. VIII. quæst. 39.), et plerumque eandem esse quam nunc in Nosocomiis quibusvis saepe exorientem bene novimus. Ad hunc locum igitur etiam apponendam esse putavi.

76 GENERA MORBORUM

- Febris peticularis Tridenti, ann. 1591. *Roboretus*, de febr. peticul.
- Febris petechialis epidemica Coloniae ann. 1672.
Donckers, Idea febris petechialis.
- Febris petechialis epidemica, Posonii 1683, *C. F. Lœu* in App. ad A. N. C. Vol. II.
- Febris petechialis epidemica Mutinae, 1692. *Ramazzini*. Const. Mutinensis, Oper. p. 187.
- Febris maligna petechizans, ann. 1698. *Hoffm.* II. p. 80.
- Febris petechialis Wratislaviae, ann. 1699. *Helwick*, Ephem. Germ. D. III. A. VII. et VIII. obs. 132. p. 616.
- Febris epidemia Lipsiae 1718. *M. Adolph.* A. N. C. III. Obs. 131. p. 296.
- Febris endemica et epidemica Corcagiensis, ann. 1708, 1718, et seq. *Rogers*, Essay on epidemic diseases.
- Febris continua epidemica Corcagiensis ann. 1719. et seq. *M. o Connell* Observ. de morbis.
- Febris petechialis epidemica, Cremonae 1734. *Kalcharenghi* Med. ration. Sect. III.
- Febris petechizans Petropoli 1735, *Weitbrecht*. Diss. apud Haller. tom. V.
- Febris petechialis, ann. 1740, 1741, in Hassia, *Ritter*. A. N. C. vol. VII. obs. 4.
- Febris petechialis epidemica Vigorniae et aliis Angliae locis. *Wall's Works*, p. 337.

Febris maligna petechialis Rintelii 1741. *Furstenau.*

A. N. C. vol. VII. obs. 5.

Febris petechialis epidemica Silesiae 1741 et seq.

Brandhorst. Diss apud *Haller.* tom. V.

Febris petechialis epidemica Viennae 1757, *Hausenohrl.* Hist. med. cap. 2.

Febris petechialis epidemica Lipsiae 1757. *Luduvig.*

Adverfar. tom. I. pars 1.

Febris petechialis epidemica variis Germaniae locis ab ann. 1755 ad 1761. *Strack de morbo cum petechiis.*

Febris epidemica maligna a Coutances 1772 et 1773. Soc. Royale I. Mem. p. 23.

Febris petechialis nervosa a Dijon 1760 et 1761.

Mem. par Maret. 1775.

II. Typhus (*icterodes*) cum flavedine cutis.

Typhus *icterodes*, S. sp. 7.

Febris flava Indiae Occidentalis *Warren*, Malignant Fever of Barbadoes. *Hillary's Diseases of Barbadoes.* *Linning on the Yellow Fever of South Carolina.* *Edinb. Phys. Litter. Essays,* Vol. II. *Mackittrick de febre flava Indiae Occidentalis*, Edinb. 1766.

Typhi etiam species esse videtur.

Ephemera sudatoria, S. sp. 7.

Ephemera Britannica, *Caius de ephem.* Brit.

78 GENERA MORBORUM

Sudor Anglicus, *Sennert.* L. IV. cap. 15.

Hydronosus, *Forest.* L. VI. obs. 8.

An eodem pertinet,

Miliaris sudatoria, S. sp. e.

Febris sudatoria, *Le Suette Gallorum, Meyferey*

Meth. aisé, &c. *Ejusd. Maladies des Armées* 250.

Boyer Methode à suivre dans les maladies épidémiques ? *Tessier, Soc. Royale II. Mem. p. 46.*

De typho hysterico verminoso, S. sp. 4.

Typho exhaustorum, S. sp. 8.

Typho a manipuera, S. sp. 9.

Nobis non liquet.

G. VI. SYNOCHUS*.

Morbus contagiosus. Febris ex synocha et typho composita, initio synocha, progressu et versus finem typhus.

Synochus, S. G. 81. L. 13.

Lenta, L. 14.

Phrenitis, V. 18.

Febris continua putrida, *Boerb.* 730.

* Cum plures febres nec inflammatoriae nec nervosae ex omni parte sint, neque idcirco vel ad Sy-

Varietates ex Sauvagesio sunt.

Synochus sanguinea, S. sp. 1.

Febris depuratoria, ann. 1661 ad 1664. *Sydenb.*

de morb. acut.

Synochus sudatoria, S. sp. 2.

Febris continua epidemica, ann. 1665 ad 1667.

Sydenb ibid.

Synochus soporosa, S. sp. 12.

Febris continua epidemica, ann. 1673. *Sydenb.*

ibid.

Febris continua putrida annor. variorum. *Winstingham* Com. Nosolog.

Synochus ardens, S. sp. 6.

Synochus miliaris, S. sp. 14.

Synocha miliaris, S. sp. 6.

Synocham vel ad Typhum facile referenda; genus Synochi, cuius typus hisce regionibus frequens conspicitur, hic inserui. Inter Typhum tamen et Synochum limites accuratos ponere non possum; et an revera pro diversis generibus habenda, vel positis diversis, utri eorum Synonyma auctorum referenda, sunt, dubito. Quae vero hic subjunguntur, a SAUVAGESIO species dictae, ad Synochum fatis recte, ut mihi videtur, referri possunt.

§o GENERA MORBORUM

De synocho variolode, S. sp. 3. et

Synocho dysenteriode, S. sp. 4.

Nobis non satis liquet, et minus adhuc de-

Synocho anniversaria, S. sp. 9.

Synocho spermatica, S. sp. 10.

Synocho tarantata, S. sp. 11.

Complicata est

Synochus scorbutica, S. sp. 13.

Et symptomatica est

Synochus a scabie, S. sp. 15.

H E C T I C A.

Febris quotidie revertens; accessionibus
meridianis et vespertinis; remissione, ra-
rius apyrexia, matutina; plerumque su-
doribus nocturnis, et urina sedimentum
furfuraceo-lateritium deponente *.

Hectica, S. G. 83. L. 24. V. 80. Sag. 684.

Med. Trans. II. 1.

* Cum febrium in numerum, hecticam receperint,
Nosologi omnes, eam etiam cum charactere hic ap-
ponendam duxi. Ejusmodi autem febrem, cum
nun-

Ex Sauvagesio species sunt,

- Hectica chlorotica, S. sp. 3.
- Hectica syphilitica, S. sp. 4.
- Hectica scrophulosa, S. sp. 5.
- Hectica a calculis, S. sp. 6.
- Hectica hydropum, S. sp. 7.
- Hectica verminosa, S. sp. 9.
- Hectica cacheectarum, S. sp. 10.
- Hectica fluxuum, S. sp. 11.
- Hectica infantilis, S. sp. 1. Charactere caret, et
nobis vel rachitica, vel scrophulosa, vel vermino-
sa videtur.
- Hectica vespertina, S. sp. 2. vix pro morbo ha-
beri potest.
- De hectica lymphatica, *Baglivi* S. sp. 12. et
- Hectica nervea, Cl. *Lorry* S. sp. 13.

Nobis non liquet.

nunquam nisi symptomaticam observaverim, in nu-
merum idiopathicarum, quas solas enumerare licet,
admittere nolui. In plerisque exemplis, hecticam
revera symptomaticam esse, ex SAUVAGESII specie-
bus, quas vocat, hic recensitis, satis manifestum
fiet. Vide ipsius SAUVAGESII Scholium. Tom. I.
pag. 319.

O. II. PHLEGMASIAE.

Febris synocha; phlogosis; vel dolor topicus; simul laesa partis internae functione; sanguis missus, et jam concretus, superficiem coriaceam albam ostendens.

Phlegmasiae membranofae et parenchymatofae,
S. Cl. III. O. I. II. Sag. 605.*

* Haec phlegmasiarum in membranofas et parenchymatofas diviso prorsus inepta est; primo enim, quod de statu partium internarum statuit, de quo in Nosologia statuere non licet; dein, quod partes membranofae et parenchymatofae non satis certo distinguuntur; et hinc Metritis, quam inter membranofas recenset SAUVAGESIUS, a LINNÆO et SAGARO inter parenchymatofas collocatur; denique, quod phlegmasiae quaedam, ut hepatitis, vel membranofae vel parenchymatofae esse possunt.

Nec magis idonea est ordinis phlegmasiarum musculosarum apud LINNÆUM et SAGARUM institutio;

Morbi febriles phlogistici, L. Cl. III.

Febres continuae compositae inflammatoriae, V.

Morbi acuti febriles, Boerh. 770.

Febres inflammatoriae, Hoffm. II. 105. Junck. 61.

G. VII. PHLOGOSIS*.

Pyrexia, partis externae rubor, calor, et tensio dolens.

Species sunt,

I. Phlogosis (*Phlegmone*) rubore vivido; tumore circumscripto, in fastigium plerumque elevato, saepe in apostema abcunente; dolore saepe pulsatili.

Phlegmone Auctorum, S. G. 15. L. 39. V. 351.

Sag. 299. *Macb.* p. 418.

tutio, in qua neuter quidem satis accuratus est. Male enim phlegmone a LINNÆO musculosa dicitur, nec bene Cynanche plerumque membranosa, rarius musculosa, a SAGARO ad muscuiosas in universum refertur.

* Pro nomine generis cuius species est *Erythema*, minus recte in priore editione usurpatum fuit *phlegmone*. Novum nomen necessarium nobis videbatur, et nihil aptius quam *Phlogosis* suppetebat.

84 GENERA MORBORUM

Inflammatio, L. 231. Boerb. 370. Funck. 20.

1. Variat forma.

Furunculus, S. G. 18. V. 352. Sag. 23. Mach.
p. 422.

Terminthus, V. 381.

Papula, L. 275. S. p. 6.

Varus, V. 436. L. 269. S. p. 7.

Bacchia, L. 270.

Gutta rosea, S. G. 4.

Gutta rosacea, V. 437.

2. Variat sede *.

Hordeolum, S. G. 27. L. 276. V. 434.

Otalgia, S. G. 197. L. 44. V. 148.

Dolor otalgicus, Hoffm. II. 336.

Parulis, V. 362.

Mastodynja, S. G. 210. V. 153.

Paronychia, S. G. 21. L. 258. V. 345.

Arthrocace, S. G. 78. L. 256.

Paedarthrocace, V. 419.

Spina ventosa, Boerb. 526.

Phimosis, S. G. 22. L. 297. V. 348.

Paraphimosis, V. 349.

* An sequentes pro totidem speciebus recenseri possint, judicent peritiores.

Proctitis, L. 30.

Proctalgia, S. G. 214.

Clunesia, V. 167.

II. Phlogosis (*Erythema*) colore rubicundo, pressione evanescente; ambitu inaequali, serpente; tumore vix evidente, in cuticulae squamulas, in phlyctenae vel vesiculas abeunte; dolore urente.

Erythema, S. G. 11. Sag. 16.

Erysipelas *Auctorum*, V. 343. Macb. 421.

Hieropyr, V. 344.

2. Variat vehementia.

Anthrax, S. G. 19. L. 272. V. 353. Sag. 24.

Carbo et carbunculus *Auctorum* Macb. p. 423.

Erythema gangraenosum, S. sp. 7.

2. Variat causa remota.

Erythema a frigore.

Erythema pernio, S. sp. 4.

Pernio, L. 259. V. 350.

Erythema ambustio, S. sp. 2.

Erysipelas ambustio, S. sp. 4.

86 GENERA MORBORUM

- Combustura, L. 245.
Combustio, Boerb. 476.
Encausis, V. 347.
Erythema ab acri alieno applicato,
    Erysipelas Chinense, S. sp. 7.
Erythema ab acri inquilino,
    Erythema intertrigo, S. sp. 5.
Intertrigo, L. 247. V. 502.
Erythema a compressione,
    Erythema paratrimia, S. sp. 6.
Erythema a punctura, S. sp. 9.
    Erysipelas a vespis, S. sp. 19.
Phydracia a vespis, S. sp. 2.

3. Variat complicata.

- Erythema cum phlegmone,
    Erysipelas phlegmonodes *Auctorum*,
    Erythema cum oedemate,
    Erysipelas symptomaticum, S. sp. 6.

Phlogosis sequelae sunt,

A P O S T E M A.

Post phlogosin, remittentibus dolore et

C U L L E N I.

pulsatione, tumor albescens, mollis, fluctuans, pruriens.

Apostema, S. G. 39. *Sag.* 55.

Abscessus, L. 132. V. 354. *Boerh.* 387. 402.

Macb. p. 414.

Pustula, L. 274.

G A N G R Å N Å.

Post phlogosin, pars livens, mollis, parum sensibilis, saepe cum vesiculis ichorosis.

Gangraena, S. G. 314. L. 233. V. 327. *Sag.* 203.

Boerh. 388. 419. *Macb.* p. 415.

S P H A C E L U S.

Post gañgraenam pars nigricans, flaccida, facile lacerabilis, sine sensu vel calore, et cum foetore carnis putridae; vitio celester serpente.

Sphacelus, L. 234. V. 328. *Boerh.* 419. 457.

68 GENERA MORBORUM

G. VIII. OPHTHALMIA.

Rubor et dolor oculi; lucis intolerantia;
plerumque cum lachrymatione.

Ophthalmia, S. G. 196. L. 436. V. 341. Sag. 231:

Junck. 24. *Macb.* p. 423:

Chemosis, V. 46.

Ophthalmites, V. 47.

Inflammatio oculorum, *Hoffm.* II. 165.

Ophthalmiae species et varietates sunt;

I. Idiopathicae.

I. Ophthalmia (*membranarum*) in tunica
adnata, et ei subjacentibus membranis,
sive tunicis oculi.

A. Variat gradu phlogosis externae.

Ophthalmia Taraxis, S. sp. 1.

Ophthalmia humida, S. sp. 8.

Ophthalmia chemosis, S. sp. 12.

Ophthalmia Erysipelatosa, S. sp. 7.

Ophthalmia pustulosa, S. sp. 6.

Ophthalmia phlyctenodes, S. sp. 21.

B. Variat affectis tunicis internis.

Ophthalmia choroideae, S. sp. 13.

Ophthalmia tenebricosa, S. sp. 10.

2. Ophthalmia (*Tarsi*) cum tumore, erosione, et exudatione glutinosa tarsi palpebrarum.

Ophthalmia trachoma, S. sp. 4.

Ophthalmia sicca, S. sp. 5.

II. Symptomaticae.

I. A morbo ipsius oculi.

Ophthalmia angularis, S. sp. 14.

Ophthalmia tuberculosa, S. sp. 3.

Ophthalmia trichiasis, S. sp. 2.

Ophthalmia cancrosa, S. sp. 15.

Ophthalmia a synchia, S. sp. 16.

Ophthalmia a lagophthalmo, S. sp. 17.

Ophthalmia ab elcomate, S. sp. 18.

Ophthalmia ab ungue, S. sp. 19.

Ophthalmia a corneae fistula, S. sp. 20.

Ophthalmia uvae, S. sp. 22.

190 GENERA MORBORUM

2. A morbis aliarum partium vel totius corporis.

Ophthalmia metastatica, S. sp. 24.

Ophthalmia scrophulosa, S. sp. 9.

Ophthalmia syphilitica, S. sp. 11.

Ophthalmia febricosa, S. sp. 23.

G. IX. PHRENITIS.

Pyrexia vehemens; dolor capitis; rubor faciei et oculorum; lucis et soni intolerantia; pervigilium; delirium ferox vel typhomania.

Phrenitis, S. C. 101. L. 25. *Sag.* G. 301. *Boerb.*

771. *Hoffm.* II. 131. *Junck.* 63. *Macb.* p. 432.

Phrenismus, V. 45.

Cephalitis, S. G. 109. *Sag.* G. 310. *

* Cum symptomata nulla dentur quae semper phlegmasiam cerebri a phlegmasia membranarum ejus, sive meningum, certo distinguere possint; neque sectiones cadaverum distinctiones a SAUVAGE-SIO, LINNÆO, et SAGARO, adhibitas confirmant,

Cepha-

Sphacelismus, L. 32.

Siriasis, V. 34.

Phrenitidis idiopathicae speciem unicam hic
ponere licet, et cujus synonyma sequen-
tia esse putamus.

Phrenitis vera, S. sp. 1. *Boerb.* 771.

Phrenitis idiopathica, *Junck.* 63.

Cephalalgia inflammatoria, S. sp. 9.

Cephalitis spontanea, S. sp. 3.

Cephalitis siriasis, S. sp. 4.

Siriasis, V. 34.

Cephalitis Littriana, S. sp. 5.

II. Phrenitides Symptomaticae sunt,

Phrenitis synochi pleuriticae, S. sp. 2.

Phrenitis synochi sanguineae, S. sp. 4.

Cephalitidem, S. G. 109. *Sag.* G. 310. et *Sphacelisnum*,
L. 32. pro' generibus a phrenitide diversis admittere
nolui, et ea hic ideo, uti synonyma, sub titulo Phre-
nitidis, posui.

Recte monet *VOGELIUS* signa phrenitidis, vel ut
vocat phrenismi, hoc est, inflammationis cerebri aut
membranarum ejus, admodum ambigua esse.

92 GENERA MORBORUM

Phrenitis calentura, S. sp. 11.

Phrenitis Indica, sp. 12.

Cephalitis Ægyptiaca, S. sp. 1.

Cephalitis epidemica, ann. 1510, S. sp. 6.

Cephalitis verminosa, S. sp. 7.

Cephalitis cerebelli, S. sp. 8.

Phrenitis miliaris, S. sp. 3.

Phrenitis variolosa, S. sp. 5.

Phrenitis morbillosa, S. sp. 6.

Phrenitis a plica, S. sp. 8.

Phrenitis aphrodisiaca, S. sp. 9.

Phrenitis a tarantismo, S. sp. 14.

Phrenitis hydrophobica, S. sp. 15.

Phrenitis a dolore, S. sp. 13.

Céphalitis traumatica, S. sp. 2.

G. X. CYNANCHÉ.

Pyrexia aliquando typhodes ; rubor et dolor faucium ; deglutitio et spiratio difficiles, cum angustiae in faucibus sensu.

Cynanche S. G. 110. L. 33. Sag. G. 300.

Angina, V. 49. Hoffm. II. 125. Junck. 30.

Angina inflammatoria, Boerh. 798.

Species sunt,

I. Cynanche (*tonsillaris*) membranam faucium mucosam, et praecipue tonsillas, tumore et rubore afficiens, cum febre synocha.

Cynanche tonsillaris, S. sp. 1.

Anginae inflammatoriae, sp. 5. Boerh. 805.

II. Cynanche (*maligna*) tonsillas et membranam faucium mucosam afficiens tumore, rubore, et crustis mucosis coloris albescens vel cineritii, serpentibus, et ulceris tegentibus; cum febre typhode et exanthematis.

Cynanche maligna, S. sp. 3.

Cynanche ulcerosa, S. Var. a Journ. de Med.

1758.

Cynanche gangraenosa, S. Var. b. Journ. de Med. 1756.

Ulcera faucium et gutturis anginosa et lethalia.

Hispanis Garotillo, Lud. Mercat. consult. 24.

Angina ulcerosa, Cl. *Fothergill*, Account of the ulcerous sore throat Edit. 1751, *Huxham* on the malignant ulcerous sore throat, from 1751 to 1753.

Febris epidemica cum angina ulcusculosa, *Douglas* Practical History, Boston 1736. Lond. Med. Obs. I. 20.

Angina epidemica, *Russel Oecon. natur.* p. 105.

Angina gangraenosa, *Withering's Diff. Inaug. Edinb.* 1766.

Angina suffocativa, *Bard's Inquiry*, New-York, 1771.

Angina maligna, *Johnstone* on the malignant angina, &c. Worcester 1779. Wall's Works, p. 58.

III. Cynanche (*trachealis*) respiratione difficulti, inspiratione strepente, voce rauca, tussi clangosa, tumore febre nullo in faucibus apparente, deglutitione parum difficulti, et febre synocha.

Cynanche trachealis, S. sp. 5.

Cynanche laryngea *Auctorum*, Eller. de cogn. et curand. morb. sect. 7.

Anginae inflammatoriae, sp. 1. Boerb. 801.

Angina latens et difficilis, *Dodon.* obs. 18.

Angina interna, *Tulp.* L. 1. obs. 51.

Angina perniciosa, *Greg. Horst. Observ. L. III.*
obs. 1.

N. An haec Sauvagesii synonyma et sequentia ad eundem morbum pertinent, videant experti; sequentia autem ad morbum characteris dati manifesto pertinere videntur.

Suffocatio stridula, *Scotis the Croup. Cl. Home*
on the Croup.

Asthma infantum, *Millar* on the asthma and chin-cough.

Asthma infantum spasmodicum, *Ruß*, Dissertation, London 1770.

Cynanche stridula, *Crawford*, Diff. Inaug. Edinb.
1771.

Angina epidemica, ann. 1743. *Molloy* apud *Rutty's history of the weather*.

Morbus strangulatorius, *Starr*, Phil. Trans. No.
495. *.

* An hic morbus ad cynanchem malignam, an ad trachealem pertinet, mihi non certo constat, et saepius de eorundem morborum apud plures auctores descriptionibus itidem incertus sum.

Morbus truculentus infantum, *Francof.* ad Vizadrum et in vicinia graffans, ann. 1758. C. 2 Bergen. A. nova. N. C. tom. II. p. 157.

Angina inflammatoria infantum, *Ruffel*, *Oecon. nat.* p. 70.

Catarrhus suffocatus Barbadenſis, ann. 1758. *Hilary's Barbadoes*, p. 134.

Angina polyposa, sive membranacea *Michaelis*, Argentorati 1778, et *Auctores ab ingenioso et erudito Michaeli allegati*.

Morbus anginae polyposae analogus, Soc. Royale II. Hist. p. 206.

IV. *Cynanche (pharyngea)* cum rubore in imis praesertim fauibus; deglutitione maxime difficulti, dolentissima; respiratione satis commoda, et febre synocha.

Cynanche pharyngea, S. sp. 6. *Eller de cogn. et cur. feb. 7.*

Anginae inflammatoriae, sp. 4ta, *Boerb.* 804.

V. *Cynanche (parotidea)* cum tumore extero parotidum et maxillarum glandularum magno; respiratione et deglutitione parum laesis; febre synocha plerumque leni.

Cynanche parotidea, S. sp. 14. *Gallis OREILLONS et OURLES, Tiffet Avis au peuple, No. 116. Encyclopedie, au mot OREILLONS.*

Angina externa, *ANGLIS the MUMPS, Ruffel, Oecon. natur. p. 114. SCOTIS the BRANKS.*

Catarrhus Bellinsulanus, S. sp. 4.

Osservazioni di Girol. Gasspari, Venez. 1731.

Osservazioni di Targ. Tozzetti, Racolta ima, p. 176.

Cynanche purpuro-parotidea, S. sp. 15.
vel ad malignam, S. sp. 3. vel ad Scarlatinam pertinere videtur.

Cynanchæ symptomaticæ sunt,

a. A causis internis.

Cynanche epidemica, S. sp. 2.

Amphimerina anginosa, S. sp. 12.

Febris anginosa, Huxham de aëre.

Cynanche prunella, S. sp. 12.

Cynanche exanthematica, S. sp. 4.

Cynanche arthritica, S. sp. 10.

Cynanche hepatica, S. sp. 8.

Cynanche a dysenteria, S. sp. 13.

98 GENERA MORBORUM

b. A causis externis.

Cynanche a deglutitis, S. sp. 9.

Cynanche mercurialis, S. sp. 11.

Cynanche thymica, S. sp. 7. raro inflammatoria est, et vix hujus loci.

G. XI. PNEUMONIA*.

Pyrexia; dolor in quadam thoracis parte;
respiratio difficultis; tussis.

Febris pneumonica, Hoffm. II. 136. Macb. p. 435.

* Ab omni aevo, in hunc fere diem, scriptores medici, et eos secuti Nosologi omnes, phlegmatisiarum pectoris interni duo esse genera, peripneumoniam scilicet et pleuritidem, statuerunt. Recentiores autem ex sectione cadaverum didicerunt, veteres de sede, ideoque de differentia horum morborum saepe falso statuisse, et quem in pleura costali sedem habere veteres putabant, saepius in pleura pulmonem investiente situm fuisse invenerunt anatomici recentiores. Novimus, porro, quod si quideam morbi illi diversam aliquando sedem habuerint, id tamen per symptomata vix certo cognosci posse; et, utcunque sit, morbos illos quatenus, quovis modo distinctos, revera maxime esse affines, plerumque simul conjunctos, et eosdem distinxisse ad usus medi-

Species sunt,

I. Pneumonia (*peripneumonia*) pulsu non semper duro, aliquando molli; dolore thoracis obtuso; respiratione perpetuo difficulti, saepe non nisi trunco corporis erecto exercenda; faciei tumidae colore purpureo; tussi plerumque humida, saepe cruenta.

cinae parum omnino contulisse. Hisce igitur persistens, phlegmasias pectoris interni non nisi genus unicum constituere, cum HOFFMANNO expertissimo putamus; quamobrem hujusmodi genus hic sub nomine Pneumoniae posuimus. Symptomata, quae pro characteristicis adhibuimus, cum quae in omni phlegmasia pectoris interni semper adsint, et in qualibet praecipua sint, ea recte characterem genericum constituere videntur.

An species diversae vere statuendae sint, anceps haereo. Sed, opinionibus et confuetudini medicorum aliquid concedere volens, peripneumoniae et pleuritidis quatenus, vel ex opinione medicorum vel ex propria observatione, eas distinguere liceat, characteres specificas dedi. Interim tamen observari velim, inter illos morbos, utcunque aliquando distinctos, limites accuratos plerumque non ponendos esse.

Peripneumonia, S. G. 112. L. 34. V. 51. Sag.
G. 311. Boerb. 820. Juncker, 67.

I. Peripneumoniae idiopathicae simplices,

Peripneumonia pura sive vera *Auctorum*, S. sp. 1.

Peripneumonia gastrica, S. sp. 11. *Morgagni de caus. et sed. Epist. XX. art. 30. 31.* *

Variat gradu.

Peripneumonia catarrhalis, S. sp. 6.

Peripneumonia notha †, Sydenb. sect. 6. cap. 4.
Boerb. 867. *Morgagni de caus. et sed. Epist. XXI. 11.—15.*

* Ad peripneumoniam, an ad pleuritidem, potius pertinet haec varietas, mihi non certo constat.

† Peripneumoniam *notham* a *vera* gradu tantum differre opinor; ideoque uti varietas hic apposui. In eo quidein differre puto, quod in peripneumonia *notha* inflammatio sit lenior, et affluxus humorum in pulmones copiosior, quam in *vera*. Cum autem in *notha* symptomata pyrexiae, doloris, dyspnocae, et tuisis, vario gradu et varia ratione conjuncta, adesse posint, minime mirandum si hujus morbi apud diversos auctores descriptiones parum uniformes sint, et necne morbus sub titulo peripneumoniae nothae

C U L L E N I.

101.
102.

§. Peripneumoniae idiopathicae complicatae febre *.

Peripneumonia putrida; S. sp. 2. †.

Peripneumonia ardens, S. sp. 3.

Peripneumonia maligna, S. sp. 4.

a diversis auctōribus descriptus idem revera sit, dubia quaedam moverit doctissimus MORGAGNI. Perpendis tamen omnibus de hac re dictis, et cum observationibus pluribus apud ipsos aegros factis collatis, nihil dubito quia morbus a SYDENHAMO et BOERHAAVIO, sub titulo *peripneumoniae notiae* descriptus, unus idemque sit, nec ab eo morbum a VALSALVA in FRANCISCO CORALIO, vel morbum in celebri ANTONIO VALISNERIO, ab ipso MORGAGNI observatum, re ipsa diversum fuisse puto. Vide First Lines of the Practice of Physic, edit. 1784. § CCCLXXVI.

* Cum morbi diversi simul complicati sint, saepe, quis illorum pro morbo primario habendus sit dubitari potest; nec in hac re me ubique recte judicatum iri spondeo. In quibusdam mei ipsius judicio usus sum; in plerisque vero SAUVAGESIUM fecutus sum. Sufficere plerumque ratus ob oculos studio-
rum complicationes istas quomodocunque ponere.

† SAUVAGESIUM, ut soleo, secutus, hanc et tres sequentes species quasi diversas recensui, cum tamen pro una eademque habere vellem.

POCÆ GENERA MORBORUM

Peripneumonia typhodes, S. sp. 5.

Amphimerina peripneumonica, S. sp. 15.

3. Peripneumoniae symptomaticæ.

Peripneumonia arthritica, S. sp. 7.

Peripneumonia exanthematica, S. sp. 9.

Peripneumonia phthisicorum, S. sp. 8.

Peripneumonia hydrophobica, S. sp. 10.

Peripneumonia rachialgica, S. sp. 12.

II. Pneumonia (*pleuritis*) pulso duro ;
dolore, plerumque lateris, pungente,
sub inspiratione praesertim aucto ; de-
cubitu in latus molesto ; tussi dolen-
tissima, initio sicca, postea humida,
faepe cruenta.

Pleuritis, S. G. 103. L. 27. V. 50. Sag. G. 303.

Boerb. 875. Junck. 67.

Paraphrenesis, S. G. 102. L. 26. *.

* In morbo qui vulgo *paraphrenesis* vel *paraphre-
nitis*, et rectius a SAGARO *diaphragmatis*, appellatur,
pleurae super diaphragma extensae inflammationem
adesse, et in ea morbum consistere agnoscunt medici
omnes ;

Paraphrenitis, V. 55. *Boerh.* 907.

Diaphragmitis, Sag. G. 304.

I. Pleuritides idiopathicæ simplices.

Pleuritis vera, S. sp. 1. *Boerh.* 875. *Verna* princeps morb. acut. pleuritis, L. 1. cap. 2. 3. *Zeviani* della parapleuritide, cap. 3. *Morgag.* de sed. et caus. morb. Ep. XX. art. 56. XXI. 45. *Wendt.* de pleuritide, apud *Sandifort.* Thes. II.

Pleuritis pulmonis, S. sp. 2. *Zevian.* dell. parapleur. III. 28. &c.

Pleuripneumonia, pleuro-peripneumonia, peripneumo-pleuritis *Auctorum.* *Baronius* de pleuri pneumonia.

omnes; non recte igitur uti genus a pneumonia disversum recensuerunt Nosophagi.

Nec quidem pro diversa a pleuritide specie recensi potest; cum plerumque nulla alia praeter illa pleuritidis symptomata ostendit. Quae a plurimis huic morbo tributa sunt, risus nempe fardonicus, et delirium phreniticum, certe non semper adiungunt. Primum quod nunquam vidi, certe rarissimum est; et posterius, alias etiam pneumoniae species saepe comitatur, nec tantum a parte pleurae inflamma, quantum a gradu pyrexiac, vel diathesis phlogisticae, pendere videtur.

Ill. *Halleri* opuscul. patholog. ob. 13. *Morgagni*, de sed. et caus. Epist. XX. et XXI, passim. *Cieghorn* Minorca, p. 247. *Triller* de pleuritide, aph. 1. 2. 3. cap. I. 8. *Huxham* Dis. on pleurisies, &c. chap. I. Ill. *Pringle* Dis. of the army, p. 147.

Pleuritis convulsiva, S. sp. 13. *Bianchi*. Hist. hep. vol. 1. p. 234.

Pleuritis hydrothoracica, S. sp. 15. *Morgagni*, de caus. et sed. XX. 34.

Pleuritis dorsalis, S. sp. 3. *Verna*, P. III. cap. 8.

Pleuritis mediastini, S. sp. 4. *P. Sal. Div.* de affect. part. cap. 6. *Friend*, Hist. Med. de Avenzoare.

Mediastina, V. 52.

Pleuritis pericardii, S. sp. 5. *Verna*, P. III. cap. 9.
Parapleuritis *Zeviani* della parapleuritide.

Pleurodyne, parapleuritis, S. sp. 19.

Paraphrenesis diaphragmatica, S. sp. 1. *De Haen*, Rat. Med. I. 7. III. pag. 31.

Paraphrenesis pleuritica, S. sp. 2.

Paraphrenesis hepatica, S. sp. 3.

De inflammatione mediastini, pericardii, et diaphragmatis Vide *Morgagni*, de caus. et sed. VIII. 13. XXI. 35. 36. 46. XLV. 16. *Van Swieten* ad *Boerh.* 913.

II. Pleuritides complicatae.

1. Febre.

Pleuritis biliosa, S. sp. 7.

Pleuritis erysipelatosa, S. sp. 11.

Pleuritis biliosa, *Bianch.* Hist. hep. vol. I. p.
236.

Pleuritis putrida, S. sp. 9.

Synochus pleuritica, S. sp. 5.

Pleuritis pestilens, S. sp. 16.

Pleuritis miliaris, S. sp. 20.

2. Catarrho.

Pleuritis catarrhalis, S. sp. 10.

Pleuritis lymphatica, *Bianch.* Hist. hep. I. p.
233.

III. Pleuritides symptomaticae.

Pleuritis traumatica, S. sp. 6.

Pleuritis verminosa, S. sp. 8. *Verna* pleur. p. I.
cap. I. P III. cap. II. *Morgagn.* de sed. et
caus. XXI 43. 44.

Pleuritis stomachalis, *Bianch.* Hist. hep. I. p. 232.

106 GENERA MORBORUM

Pleurodyne verminosa, S. sp. 2.

Pleuritis lactea, S. sp. 17.

Pleuritis Polonica, S. sp. 18.

IV. Pleuritides falsae.

Pleuritis hepatica, S. sp. 12. *Panarel.* Pentac. II
obs. 37.

Pleuritis splenica, S. sp. 19.

Pneumoniae sequelae sunt.

V O M I C A.

Post pneumoniam, resolutione quadam non terminatam, dyspnoea et tussis persistantes, cum decubitu in latus sanum difficulti, et febre hectica.

Vomica Boerh. 835. Junck. 35.*

Pleurodyne vomica, S. sp. 21.

* Vomicam vocamus quam vomicam clausam appellant medici, et inde character noster. Characteres autem vomicae apud LINNÆUM et VOGELIUM vomicam apertam tantum respiciunt; ideoque ad illos autores hic non referimus.

E M P Y E M A.

Post pneumoniam suppuratione terminata, saepe post vomicam, remissio doloris, dum perstant dyspnoea, tussis, decubitus difficilis, et febris hectica, saepe cum sensu liquoris in pectore fluctuantis, et signis hydrothoracis.

Varietates ex SAUVAGESIO, licet non semper distinguendas, hic subjungimus.

Empyema a peripneumonia, S. sp. 1.

Empyema a vomica, S. sp. 2.

Empyema pleurae, S. sp. 3.

Empyema mediastini, S. sp. 4.

Empyema diaphragmatis, S. sp. 5.

Empyema intercostale, S. sp. 6.

G. XIII. C A R D I T I S *.

Pyrexia; dolor in regione cordis; anxietas;

* Reête omnino dixit VOGELIUS, *Carditidis symptomata* fere eadem esse ut in peripneumonia, sed graviora, & ita etiam sensisse videtur LINNAEUS, cum apud illum

108 GENERA MORBORUM

spiritus difficilis; tussis; pulsus inaequalis; palpitatio; syncope.

Carditis, S. G. 111. V. 54.

Pericarditis, V. 53.

I. Idiopathica.

Carditis spontanea, S. sp. 1. *Senac.* Traité de coeur. L. IV. chap. 7. *Meckel,* Mem: de Berlin, 1756.

Erysipelas pulmoris, *Lomm.* Observ. Lib. II.

II. Symptomatica.

Carditis traumatica, S. sp. 2. *Senac.* ibid. chap. 6.

G. XIV. PERITONITIS.

Pyrexia; dolor abdominis, corpore erecto auctus; absque propriis aliarum phlegmasiarum abdominalium signis.

illum neque *Carditis*, neque *Pericarditis*, inter morbos phlogisticos recensetur. Certe novimus, pericardium saepe inflammatum fuisse sine aliis praeter peri-pneumoniae signis.

Si signa darentur quibus dignosci queant,
sequentes pro speciebus peritonitis re-
censeri possent.

I. Peritonitis (*propria*) in peritonaeo stric-
tius dicto, sive in peritonaeo, abdomen
intus su ci gente.

Peritonitis, V. 62. Lieuagd. Hist. anat. med. L. 1.
obs. 3. Røggers apud eund. L. 1. obs. 341.
Morgagn de ted. LVII. 20.

II. Peritonitis (*omentalis*) in peritonaeo, per
omentum extenso.

Epiploitis, S. G. 106. Sag. G. 308 *.

Omentitis, V. 61.

Oment inflamatio, Boerb. 958. et Ill. Van Swie-
ten Comm. Stork. Ann. med. I. 132. Hulme on
the puerperal fever.

* Tum epiploitis, tum Mesenteritis, ut Peritonitis species hic recensetur, non quam quod ejusdem continuae membranae sint affectiones, quam quod nulla fore signa dari possunt, quibus a peritonite, strictius dicta, dignosci queant.

110 GENERA MORBORUM

III. Peritonitis (*mesenterica*) in peritonaco,
per mesenterium extenso.

Mesenteritis, V. 60.

Enteritis *mesenterica*, S. sp. 4.

G. XV. GASTRITIS.

Pyrexia typhodes; anxietas; in epigastrio
ardor et dolor, ingestis quibuslibet auc-
tus; vomendi cupiditas, et ingesta pro-
tinus rejecta; singultus.

Gastritis, S. G. 104. L. 28. V. 56. Sag. G. 306.

Ventriculi inflammatio, Boerh. 951.

Febris stomachica inflammatoria, Hoffm. II. 120.

I. Idiopathicae.

1. A causis internis.

A Gastritis (*phlegmonodea*) dolore acuto,
pyrexia vehementi *.

* Tum gastritis, tum enteritis duarum esse spe-
cierum, quarum una phlegmonodea, altera erysipela-
tosæ

C O U L L E N I . I I I

Gastritis legitima, S. sp. 1. *Eller*, de cogn. et cur.
morb. Sect. XI. *Haller*. obs. 14. hist. 3. *Lieut.*
Hist. anat. med. L. p. 74. *ibid.*
Gastritis erysipelatosæ, S. sp. 4 *.
Cardialgia inflammatoria, S. sp. 13. *Tralles de
opio*, sect. II. p. 231.

2. A causis externis.

Gastritis a veneno, S. sp. 3.

B. Gastritis (*erythematica*) dolore, et py-
rexia lenioribus, rubore erysipelatofo in
faucibus apparente.

tosa dici potest, mihi ex pluribus observationibus fa-
tis certo constat; et ejusmodi species itaque hic re-
censui, et si fatendum sit, gastritidis erysipelatosæ, et
magis adhuc enteritidis erysipelatosæ, signa saepe ob-
scura et incerta esse. De his vero monere volui ut
diligentius inquirant posteri.

* Quam hic gastritidem erysipelatosam dixit
SAUVAGESIUS, omnino phlegmonodeam esse mihi
videtur.

II. Symptomaticae.

Gastritis exanthematica, S. sp. 5.

Gastritis herniosa, S. sp. 7.

De gastritide sternocostali, S. sp. 6. non liquet.

G. XVI. ENTERITIS.

Pyrexia typhodes; dolor abdominis pun-
gens, tendens, circa umbilicum tor-
quens; vomitus; alvus pertinaciter ad-
stricta.

Enteritis, S. G. 105. L. 29. V. 57. Sag. G. 307.

Intestinorum inflammatio, Boerb. 959.

Febris intestinorum inflammatoria ex mesenterio,
Hoffm. II. 170.

I. Idiopathicae.

Species sunt,

1. Enteritis (*phlegmonodaea*) dolore acuto, pyrexia vehementi, vomitu et alvo as-
stricta.

Enteritis iliaca, S. sp. 1.

Enteritis colica, S. sp. 2. Boerh. 963.

2. Enteritis (*erythematica*) dolore et pyrexia lenioribus, sine vomitu, et cum diarrhoea.

Species symptomaticae.

Enteritis flatulenta, S. sp. 3.

Enteritis enterocelica, S. sp. 5.

G. XVII. H E P A T I T I S.

Pyrexia; hypochondrii dextri tensio et dolor, saepe pungens pleuritici instar, saepius obtusus; dolor ad claviculam et summum humeri dextri; decubitus in sinistrum latus difficilis; dyspnoea; tussis sicca; vomitus; singultus *.

Hepatitis, S. G. 113. L. 35. V. 58. Sag. G. 312. Boerh. 914. Hoffm. II. 14. Junck. 66. Macb. p. 446.

* Inter symptomata hepatitidis, *colorem faciei fluorescentem*, posuit tum SAUVAGESIUS, tum SAGAKUS, et hic etiam addit, *urinas ieteritas, biliosas, et serum*

LIB. GENERA MORBORUM

Variat,

I. Acuta signis in charactere dictis dignoscenda.

II. Chronica. Haec saepe nulla quibus dignoscatur signa praebet; aliquando tamen eandem adesse suspicari potest, ex hepatitidis causis quibusdam prae gressis, ex sensu quodam plenitudinis et gravitatis in hypochondrio dextro, ex doloribus plus minusve pungentibus in eadem parte subinde perceptis, ex dolore quodam a presso hypochondrio dextra vel a decubitu in latus sinistrum sentito, et denique ex pyrexia leviori cum dictis signis subinde infestante.

Sauvagesii species sunt,

serum sanguinis missi et crusta subflava; sed haec symptomata bilis regurgitantis vel resorptae rectius a LINNEO et VOGELIO omissa fuisse censeo; nam ejusmodi symptomata non tantum non perpetua, sed etiam rarissima sunt.

Hepatitis erysipelatosa, S. sp. 1. *.

Hepatitis pleuritica, S. sp. 2. *Bianch.* Hist. hep.
tom. I. p. 388.

Pleuritis hepatica, S. sp. 12.

Hepatitis cystica, S. sp. 4. †.

Hepatitis obscura, S. sp. 5.

Pro specie male recensetur morbus secum-
darius.

* De erythematate vel erysipelate, quod vocant,
viscerum, minus recte sensisse medicos censem; nam,
me saltem judice, erythema non nisi superficies illas
internas quas tegit epithelion et tunica villosa, epi-
dermidi externae continua et analoga, afficere pos-
test. Nullum igitur erysipelas pulmonis, de quo
scripsit **Lommius**, Observ. lib. 2. agnosco; nec he-
patitidem quandam a **SAUVAGESIO** hic erysipelato-
sam recte dictam esse puto, et hepatitis idem quidem ex
AMATO hic descriptam revera phlegmonodcam fa-
uisse credo.

† Quin ex contusione vel aliis causis oriri possit
inflammatio cystidis felleae, vel ductus choledochi,
nullus dubito; sed quibus signis cognosci queat, nisi
in uno casu, non novi. In ictero, scilicet, cum do-
lore in regione epigastrica acuto, a calculo, ut vide-
tur, in ductu choledoco haerente, inflammationem
ductus cystici saepe ortam fuisse, omnino censendum,
et ne oriatur semper cavendum.

116 GENERA MORBORUM

Hepatitis suppurans, S. sp. 6. *Cheston's Pathol. Inq.*

Chap. III. Sect. 2. et app. Case 12.

Hepatalgia apostematoso, S. sp. 7.

G. XVIII. SPLENITIS.

Pyrexia; hypochondrii sinistri tensio, calor,
tumor, et dolor pressu auctus; absque
signis nephritidis.

Splenitis, S. G. 114. L. 36. V. 59. *Junck. 67. Sag.*

G. 313 *Magb. p. 448.*

Lienis inflammatio, *Boerb. 958. et ill. Van Swie-
ten. Comm.*

Una tantum species recensetur.

Splenitis phlegmonodea, S. sp. 1. *Forst. L. XX.*

Obs. 5. 6. *De Haen, apud Van Swieten,, p. 958.*

Pleuritis splenica, S. sp. 19.

Splenalgia suppuratoria, S. sp. 3.

G. XIX. NEPHRITIS.

Pyrexia; dolor in regione renis, saepe ure-
teris iter sequens; mictio frequens urin-
ae, vel tenuis decoloris, vel ruberrimae;
vomitus; cruris stupor; testiculi ejus-
dem lateris retractio aut dolor.

Nephritis, S. G. 115. L. 37. V. 65. Sag. G. 314.

Species

I. Idiopathica. Spontanea.

Nephritis vera, S. sp. 1.

II. Symptomaticae.

Nephritis calculosa, S. sp. 2.

Nephralgia calculosa, S. sp. 1.

Nephralgia arenosa, S. sp. 2.

Nephralgia purulenta, S. sp. 7. *Chefton's Inq.*
Chap. II.

Nephralgia arthritica, S. sp. 3.

G. XX. C Y S T I T I S.

Pyrexia; hypogastrii tumor et dolor; mictio frequens dolorifica, vel ischuria; tenesmus.

Cystitis, S. G. 108. L. 31. V. 66. Sag. G. 309,
Inflammatio vesicae, *Hoffm.* II. 157.

Species sunt,

I. A causis internis.

Cystitis spontanea, S. sp. 1.

XI8 GENERA MORBORUM

II. A causis externis.

Cystitis a cantharidibus, S. sp. 2.

Cystitis traumatica, S. sp. 3.

G. XXI. HYSTERITIS.

Pyrexia ; hypogastrii calor, tensio, tumor,
et dolor ; os uteri tactu dolens ; vomi-
tus.

Hysteritis, L. 38. V. 63.

Metritis, S. G. 107. Sag. G. 315.

Inflammatio et febris uterina, Hoffm. II. 156,

Species sunt,

Metritis puerperarum, S. sp. 1.

Metritis typhodes, S. sp. 2.

Metritis lactea, S. sp. 3.

G. XXII. RHEUMATISMUS.

Morbus ab externa, et plerumque evidente
causa ; pyrexia ; dolor circa articulos,
muscularum tractum sequens, genua et
reliquos majores, potius quam pedum
vel manuum articulos, infestans, calore
externo auctus.

- Rheumatismus, S. G. 185. L. 62. V. 138. *Boerb.*
1490. *Junck.* 19.
 Dolores rheumatici et arthritici, *Hoffm.* II. 317.
 Myositis, *Sag.* G. 301.
 Lumbago, S. G. 212. V. 138. *Sag.* 169.
 Ischias, S. G. 213. V. 138. *Sag.* 170.
 Pleurodyne, S. G. 148. V. 138. *Sag.* 254. *Macb.*
P. 511.

Species idiopathica,

- Rheumatismus acutus, S. sp. 1.
 Rheumatismus vulgaris, S. sp. 2.

Variat sede.

A. In musculis lumborum.

- Lumbago rheumatica, S. G. 212. sp. 1.
 Nephralgia rheumatica, S. sp. 4.

B. In musculis coxendicis.

- Ischias rheumaticum, S. G. 213. sp. 10.

C. In musculis thoracis.

- Pleurodyne rheumatica, S. G. 148. sp. 3.
 Pleuritis spuria, *Boerb.* 878.

120 GENERA MORBORUM

Species symptomatice.

Lumbago plethorica, S. sp. 3.

Ischias sanguineum, S. sp. 2.

Pleurodyne plethorica, S. sp. 1.

Rheumatismus hystericus, S. sp. 7.

Ischias hystericum, S. sp. 3.

Pleurodyne hysterica, S. sp. 6.

Rheumatismus saltatorius, S. sp. 8.

Pleurodyne flatulenta, S. sp. 4.

Pleurodyne a spasmate, S. sp. 9.

Rheumatismus scorbuticus, S. sp. 4.

Lumbago scorbutica, S. sp. 5.

Pleurodyne scorbutica, S. sp. 11.

Ischias syphiliticum, S. sp. 7.

Pleurodyne venerea, S. sp. 5.

Lumbago sympathica, S. sp. 13.

a mesenterii glandulis induratis,

a pancreate tumido, purulento, schirroso, putrido;

ab induratis pyloro, vena cava, pancreate,

a rene schirroso, putrefacto,

ab abscessu circa venae cavae bifurcationem,

a vermis intra renes.

Lumbago a saburra, S. sp. 8.

Pleurodyne a cacockylia, S. sp. 7.

Rheumatismus saltatorius verminosus, S. sp. 8.

Ischias verminosum, S. sp. 8.

Pleurodyne verminosa, S. sp. 2.

Rheumatismus metallicus, S. sp. 10.

Lumbago a hydrothorace, S. sp. 14.

Lumbago pseudoischuria, S. sp. 16.

Lumbago ex aneurismate, S. sp. 11.

Pleurodyne ex aneurismate, S. sp. 10.

Pleurodyne a rupto oesophago, S. sp. 20.

Pleurodyne rachitica, S. sp. 13.

Ischias a sparganosi, S. sp. 5.

Pleurodyne catarrhalis, S. sp. 14.

Pleurodyne phthisica, S. sp. 8.

Rheumatismus necroseos, S. sp. 14.

Rheumatismus convulsivus, S. sp. 15.

Ischias gravidarum, S. sp. 4.

Lumbago partus, S. sp. 7.

Lumbago a nisu, S. sp. 10.

Ischias a subluxatione, S. sp. 9.

Rheumatismus dorsalis, S. sp. 11.

Lumbago a satyriasi, S. sp. 15.

Rheumatismus febricosus, S. sp. 9.

Lumbago febrilis, S. sp. 4.

Pleurodyne febricosa, S. sp. 15.

Rheumatismus miliaris, S. sp. 12.

Lumbago miliaris, S. sp. 9.

Pleurodyne miliaris, S. sp. 16.

Rheumatismi sequela est,

ARTHRODYNIA*.

Post rheumatismum, nisum violentum; vel
subluxationem; dolores artuum vel

* Si, ut quidam statuunt, rheumatismus chronicus ab acuto, genere omnino diversus sit, nomen simplex, ut genus omne, habere oportet, et hujusmodi nec ineptum, ut puto, imposui. Porro, cum pro sequela rheumatismi acuti vel rheumatismi simpliciter dicendi, rheumatismum chronicum dictum semper habeo, et cum inter utrumque morbum saepe limi-

muscularum, sub motu praesertim, aucti,
plus minusve fugaces, calore lecti vel alio
externo levati ; artus debiles, rigidi, fa-
cile, et saepe sponte frigescentes; pyrexia
nulla ; tumor plerumque nullus.

Rheumatismus chronicus *Auctorum.*

Lumbago et ischias aliquando morbi acuti,
sed cum saepius chronicī fint, plerumque
ad hunc locum pertinent.

Lond. Med. Obs. IV. 5.

G. XXIII. ODONTALGIA*.

tes vix statuendi fint, ideoque pro diverso genere
rheumatismum chronicum recensere vix potui; rheu-
matismus tamen chronicus exquisitus ab acuto natu-
ra adeo diversus evadit, et medelam adeo diversam
exposcit, ut merito nomine prorsus diverso insigniri
possit ; et si quis pro genere etiam diverso ponere
velit, per me profecto licet.

* In priori Nosologiae methodicae nostrae editio-
ne, Odontalgiam pro rheumatismi specie habui, ac re-
censui ; sed, cum eam a rheumatismo alio quovis cau-
sam prorsus diversam, acre, scilicet, membranas sen-
sibiles irritans, habere observaverim, pro genere, a
rheu-

Rheumatismus vel arthrodynia maxillarum
a carie dentium.

Odontalgia, S. G. 198. L. 45. V. 145. Sag. G.
157. Junck. 25. Macb. 509.

Odontalgia, sive rheumatismus odontalgicus, Hoffm.
II. 330.

Varietates ex Sauvagesio sunt,

Odontalgia cariosa, S. sp. 1.

rheumatismo diverso, etiam habere vellem, et hic itaque uti genus diversum posui.

Etiam si odontalgiam a frigore et aliis irritantis aliquando suscitari videtur, cariem dentium, diathesin phlogisticae inducentem, semper subesse puto. Sunt fortassis alii morbi, ab acri irritante orti, qui rheumatismum exacte satis referunt; sed de iis nobis non constat. Si tamen revera existeret, ad mentem Clariss. D. COTTUNNII, *Ischias nervosa*, rheumatismi ab acri nervos irritante orti exemplum aliud haberemus; sed neque phaenomena a Cottunio relatata, neque ratio medendi, neque sectiones cadaverum, ejusmodi morbum unquam existisse mihi probant; ideoque neque hic, neque alibi, *Ischiadem nervosum Cottunnii* inter rheumatismi species recensui.

- Odontalgia scorbutica, S. sp. 4.
- Odontalgia catarrhalis, S. sp. 3.
- Odontalgia arthritica, S. sp. 6.
- Odontalgia gravidarum, S. sp. 2.
- Odontalgia hysterica, S. sp. 3.
- Odontalgia stomachica, S. sp. 9.

G. XXIV. P O D A G R A *.

Morbus haereditarius, oriens sine causa externa evidente, sed praeente plerumque ventriculi affectione insolita ; pyrexia ; dolor ad articulum, et plerumque pedis pollici, certe pedum et manuum juncturis, potissimum infestus ; per intervalla revertens, et saepe cum ventriculi, vel aliarum internarum partium, affectionibus alternans.

Podagra, V. 175. Boerb. 1254.

Febris podagrifica, V. 69.

* *Arthritis* nomen, utpote apud medicos ambiguum, rejici, et *podagra* nomine, utpote typum morbi praecipuum notante, cum celebri BOERHAAVIO usus sum.

Arthritis, S. G. 183. L. 60. V. 139. Sag. G. 142.

Macb. p. 487. Lond. Med. Obs. VI. 20.

Dolor podagricus et arthriticus verus, *Hoffm.* II.
339.

Dolores arthritici, *Hoffm.* II. 317.

Affectus spastico arthritici, *Junck.* 46.

Recte forsitan SAUVAGESIUS, more sibi insolito, hujus morbi non nisi unicam esse speciem affirmavit; sed varietates sequentes notari possunt.

I. Podagra (*regularis*) cum inflammatione artuum satis vehementi, per aliquot dies perstante, et paulatim cum tumore, pruritu, et desquamatione partis, recedente.

Arthritis podagra, S. sp. 1.

Arthritis rachialgica, S. sp. 11. *

Arthritis aestiva, S. sp. 4.

* Ut solitus sum, SAUVAGESII varietates, five species quas vocat, hic appono; sed tum quod species ejus non semper bene definitae sint, tum quod podagra

II. Podagra (*atonica*) cum ventriculi vel alius partis internae atonia, et vel sine expectata aut solita artuum inflammatione, vel cum doloribus artuum lenibus tantum et fugacibus, et cum dyspepsia vel aliis atoniae symptomatis, subito saepe alternantibus.

Arthritis melancholica, S. sp. 6.

Arthritis hiemalis, S. sp. 2.

Arthritis chlorotica, S. sp. 5.

Arthritis asthmatica, S. sp. 9.

III. Podagra (*retrograda*) cum inflammatione artuum subito recedente, et ventriculi vel alius partis internae atonia mox insecura.

IV. Podagra (*aberrans*) cum partis internae inflammatione, vel non praegressa, vel praegressa, et subito recedente, inflammatione artuum.

dagra regularis et atonica a se invicem non semper prorsus disjungantur, in apponendis loco idoneo SAUVAGESII speciebus, me ubique accuratum fore non spondeo.

128 GENERA MORBORUM

Conjungitur aliquando aliis morbis podagra.

Arthritis rheumatica, S. sp. 3.

Arthritis scorbutica, S. sp. 7.

Arthritis syphilitica, S. sp. 8.

Ad podagram nequaquam pertinere videntur sequentes.

Arthritis rachitica, S. sp. 13.

Arthritis Americana, S. sp. 14.

Arthritis Bahamensis, S. sp. 15.

G. XXV. ARTHROPUOSIS*.

Dolores artuum vel partium musculosarum, saepe post contusionein, profundi, obtusi, diurni; tumor vel nullus, vel

* Cum neque rheumatismum neque podagram in apostema unquam abire credo, eit hic morbus ab utroque certe diversus, ideoque pro genere peculiari recensendus. Utinam character ad eum a rheumatismo, arthrodynia, arthrocace, et phlogosi, distinguendum, ubique fatis certo adhibendus, dari posset.

modicus, et diffusus; phlogosis nulla;
pyrexia primum lenis, tandem hectica,
et simul partis apostema.

Lumbago psoadica, S. sp. 6. *Fordyce*, Practice of
Physic, P. II. pag. 70: *Christoni*, App. Case 4.
et 5.

Lumbago apostematoso, S. sp. 12.

Lumbago ab arthrocace, S. sp. 17:

Ischias ex abscessu, S. sp. 6.

Morbus coxarius, *De Haen*, Rat. Med. Vol. I.
C. xxxii.

O. III. EXANTHEMATA.

Morbi contagiosi, semel tantum in decurso vitae aliquem afficientes; cum febre incipientes; definito tempore apparent phlogoses, saepe plures, exiguae per cutem sparsae *.

Exanthemata, Sag. Cl. X.

* Quo charactere recte definiri, et quibus limitibus circumscribi debeat hic ordo, admodum incertum est. Si eruptiones enim a contagione specifica ortae, solae pro exanthematis, et morbis hujus ordinis, habendae sint; certe eruptiones a nulla contagione specifica, sed a quodam febris statu solum; pendentes, inter exanthemata genuina nequaquam recensendae sunt. Ita *petechia* a nobis omittitur, et forsitan tum *miliaria* tum *aphtha* omittenda esset. Dein, cum exanthemata pleraque contagiosa sint, et non nisi semel in decursu vitae aliquem afficiant, omnino idoneum videtur ut haec ab eruptionibus non contagiosis, quae saepe in decursu vitae aliquem afficiant
vel

Phlegmasiae exanthematicae, S. Cl. III. O. I.

Morbi exanthematici, L. Cl. I. O. II.

Febres exanthematicae, V. Cl. I. O. II.

G. XXVI.   V A R I O L A.

Synocha contagiosa cum vomitu, et, ex epigastro prepresso, dolore.

vel afficere possint, rite distinguantur. Variola igitur et erysipelas minus recte sub eodem ordine collocantur. Denique, cum eruptiones in morbo quodam non semper ejusdem sint formae, nec temper, nec certo quovis morbi die, in illo morbo comparent, an ejusmodi morbus inter exanthemata recentendus sit, merito dubitari potest; ideoque ad pestis ad exanthematum, an ad febrium ordinem, referri debeat, dubito.

De hisce omnibus utiliter fortassis disputari potest; de iisdem vero certo statuere vix autim; quod mihi tamen in Nosologia maxime idoneum esse videtur id ex charactere quem dedi satis patebit.

Cum autem ad characteres generum et specierum, ordinis character, non omnino necessarius sit, hunc quodammodo neglexi, et hic morbos a Nosologis pro exanthematis habitos plerosque recensui.

Tertio die incipit, et quinto finitur eruptio papularum phlegmonodearum, quae, spatio octo dierum, in suppurationem, et in crustas demum abeunt, saepe cicatrices depresso, sive foveolas in cute, relinquentes.

Variola, S. G. 92. L. 3. Sag. G. 290.

Febris variolosa, V. 35. Hoffm. II. 49.

Variolae, Boerb. 1371. Junck. 76.

Species sunt,

I. Variola (*discreta*) pustulis paucis, discretis, circumscriptione circularibus, turgidis; febre, eruptione facta, protinus cessante.

Variola discreta benigna, S. sp. 1.

Variolae regulares discretae, Sydenb. Sect. III.
cap. 2.

Variolae discretae simplices, Helvet. obs. sp. 1.

Variola discreta complicata, S. sp. 2. Helv. sp. 2.

Variolae anomalae, Sydenb. Sect. IV. cap. 6.

Variola discreta dysenteriodes, S. sp. 4. *Sydenh.*

Sect. IV. cap. 1.

Variola discreta vesicularis, S. sp. 5.

Variola discreta crystallina, *Mead de variol.* cap. 2.

Variola discreta verrucosa, S. sp. 6. *Mead ibid.*

Variola discreta siliquosa, S. sp. 7. *Friend Oper.*

P. 358.

Variola discreta miliaris, S. sp. 8. *Helvet. obs.*

sp. 3.

II. Variola (*confluens*) pustulis numerosis,
confluentibus, circumscriptione irregu-
laribus, flaccidis, parum elevatis; febre
post eruptionem persistente.

Variola confluens, S. sp. 9.

Variolae regulares confluentes, ann. 1667. *Sy-
denh.* Sect. III. cap. 2.

Variolae confluentes simplices, *Helvet. obs.*
sp. 1.

Variola confluens crystallina, S. sp. 10.

Variola Japonica, *Kempfer.*

Vesiculae Divae Barbarae, C. *Pif. obs.* 149. *

* Pro specie variolae, has vesiculas hic posuit
SAUVAGESIUS. Sed vesiculae a Pifone descriptae
potius ad pemphigum pertinere mihi videntur.

§34 GENERA MORBORUM

- Variola confluens maligna, *Helvet. obs.* sp. 1.
Variola confluens cohaerens, S. sp. 11.
Variola confluens maligna, *Helvet. sp.* 2.
Variola confluens nigra, S. sp. 12. *Sydenb. Sect.*
V. cap. 4.
Variola confluens maligna, *Helvet. sp.* 3.
Variola sanguinea, *Mead de variolis*, cap. 2.
Variola confluens corymbosa, S. sp. 13.
Variola confluens maligna, *Helvet. sp.* 4.

G. XXVII. VARICELLA.

Synocha.

Papulae post brevem febriculam erumpentes, in pustulas variolae similes, sed vix in suppurationem eunt; post paucos dies in squamulas, nulla cicatrice relicta, desinentes.

Varicella, V. 42.

Varicella lymphatica, S. sp. 1.

Angus, the CHICKEN-POX, *Edinb. Med. Essays*, Vol. II. Art. 2. near the end. *Heberden, Med.*

Transact. Art. 17.

G. XXVIII. R U B E O L A.

Synocha contagiosa cum sternutatione, epiphora, et tussi sicca, rauca.

Quarto die, vel paulo serius, erumpunt papulae exiguae, confertae, vix eminentes, et post tres dies in squamulas furfuraceas minimas abeuntes.

Rubeola, S. G. 94. L. 4. Sag. 293.

Febris morbillosa, V. 36. Hoffm. II. 62.

Morbilli, Junck. 76.

I. Rubeola (*vulgaris*) papulis minimis, confluentibus, corymbosis, vix eminentibus.

Rubeola vulgaris, S. sp. 1.

Morbilli regulares, Sydenb. Sect. IV. cap. 5.

Lond. Med. Obs. IV. 19. 20.

Variat

I. Symptomatis gravioribus, et decursu minus regulari.

Rubeola anomala. S. sp. 2.

136 GENERA MORBORUM

Morbilli anomali, *Sydenh.* Sect. V. cap. 3.

2. Comitante Cynanche.

Rubeola anginosa, S. sp. 4. *Edinb. Essays*, Vol. V.
art. 2.

3. Comitante diathesi putrida, Clar. *Watson*, Lond. Med. Observ. Vol. IV. Art. XI.

II. Rubeola (*variolodes*) papulis discrétis eminentibus.

Rubeola variolodes, S. sp. 3 *.

Scotis the NIRLES.

G. XXIX. SCARLATINA.

Synocha contagiosa.

* *SAUVAGESIUM* secutus, hunc morbum hic in-
dicavi, et si multum dubito an recte ad rubeolam re-
ferendus sit. Non solum enim forma papularum
plurimum differt, sed, quod majoris momenti esse
videtur, est plerumque absque symptomatis catarrha-
libus, rubeolae adeo propriis.

Quarto morbi die, facies aliquantum tumens; simul in cute passim rubor floridus, maculis amplis, tandem coalescentibus, post tres dies in squamulas furfuraceas abiens; superveniente dein saepe anasarca.

Scarlatina, S. G. 98. V. 39. Sag. G. 294. *Junck.*

75.

Species sunt,

I. Scarlatina (*simplex*) nulla comitante cynanche.

Scarlatina febris, S. sp. 1. *Sydenh.* sect. VI. cap. 2.
Soc. Royale I. Mem. p. 10. *Mach.* p. 380.

II. Scarlatina (*cynanchica*) cum cynanche ulcerosa *.

* Spatio quadraginta annorum Scarlatinam sexies vel septies in Scotia epidemicam observavi, et in unoquoque exemplo morbus illius speciei erat quam Scarlatinam anginosam vocat SAUVAGESIUS. Nos Cynanchicam

Scarlatina anginosa, S. sp. 6. *Withering on the scarlet fever.*

Cynanchicam appellavimus, ex eo quod ulceribus faucium internarum fere semper comitata fuit. Cum in plerisque aegris morbus cynanchem malignam plurimum, aliquando satis exacte referebat, nec unquam scarlatinam epidemicam in omnibus aegris simplicem esse viderim, saepe dubitavi an non scarlatina omnis sit cynanchica, et semper idem fere morbus ac cynanche maligna, supra inter Phlegmasias relata. Plures autem rationes in hanc sententiam ire non sinunt. Certe enim, testibus SYDENHAMO perspicacissimo et aliis, scarlatina simplex, sive nulla comitantे cynanche, aliquando observata fuit, et datur itaque contagio quaedam specifica efflorescentiam cutis scarlatinam, et hanc absque affectione quadam cynanchica, gignens. Quid, si aliquando etiam contagio sit, fauces afficiens, quae plerumque etiam scarlatinam gignat, hoc nihil praeterea mihi probare videtur, quam quod sit contagionum quarundam natura, ejusmodi ut simul tum fauces, tum cutem, afficere valeat. Cum tamen contagiones istae ita differre possint, ut altera cutem, altera fauces magis et primario afficere propclivis sit, hanc differentiam inter scarlatinae et cynanchis malignae contagionem semper inesse puto.

In

De scarlatina porriginosa, S. sp. 3. Sydeñh.
Sect. VI. Cap. 6. et Scarlatina variolo-
de, S. sp. 5. nobis non liquet.

G. XXX. PESTIS.

Typhus maxime contagiosa, cum summa
debilitate *.

In morbo epidemicō, quem pro Scarlatina habui, aliquot aegrotantium sine cynanche quacunque erant; et in iis fere omnibus, quibus adfuit cynanche, haec benigna admodum, ulcerā tonsillarum, parva tantum nec serpentia, et plerumque pus bonum fundentia, exhibuit, et morbus raro funestus fuit. In cynanche vero maligna aegrotantes omnes in ipso morbi ingressū, cynanche correpti sunt, et haec fere semper ulcera maligna, foeda, serpentia, gangraenosa, ostendebat. Morbus porro, putredinis et debilitatis indicia plurima prodens, plerumque extialis evasit.

* De charactere pestis, lites inter medicos saepe ortae sunt, nec facile dirimendae, ita ut character quibuscumque pestis caustus adhibendus dari possit; sed sufficiat characterem dedisse qui in plerisque adhiberi queat.

Incero morbi die, eruptio bubonum vel
anthracum.

Pestis, S. G. 91. L. 2. Junck. 78.

Febris pestilentialis, V. 33. Hoffm. II. 93.

Variat gradu.

Pestis benigna, S. sp. 2. Pestis Massiliensis Clasf.

3. Traité de la peste, pag. 41. Ejusdem pestis;
Cl. 5ta, Traité, p. 228.

Pestis remittens, S. sp. 9.

Pestis vulgaris, S. sp. 1. Pestis Massil. Cl. 2.

Traité, n. 38. Ejusd. Cl. 2. 3. et 4ta, Traité,
p. 225. &c. Walischmidt. de peste Holstica,
apud Halleri, Diff. pract tom. V. Chenot de
peste Transylvanica 1755, 1759. De Haen. Rat.
med. pars xiv. Car de Mortens de peste Mos-
couense 1771. Samoilowitz Memoire sur la
peste de Moscou 1771. Ejusd. lettre sur l'ex-
periences des frictions glaciales pour la guérison
de la peste. Ejusd. mem. sur l'inoculation de la
peste. Unterricht vörs volk gegen die pest.
Dantzig 1770. Muratoris Del Governo della
peste. Breitcia 1721.

Pestis Ægyptiaca, S. sp. 11. Alpin. de med.
Ægypt.

F G U L L E N I O

Pestis interna, S. sp. 3. Pest. Massil. Cl. 1; Traité

p. 37. 224.

Species dubiae sunt;

Pestis sporadica, S. sp. 4.

Pestis carbunculosa, S. sp. 5.

Pestis Siamaea, S. sp. 8.

Pestis scorbutica, S. sp. 10.

G. XXXI. E R Y S I P E L A S *

Syntocha duorum vel trium dierum; plerumque cum somnolentia, saepe cum delirio.

* Vox Erysipelas tum pro phlogosi erythematate, tum pro febre erysipelacea, a scriptoribus medicis usurpatum, sed recte SAUVAGESIUS vitium cutaneum; quod nullam febrem, nisi symptomaticam, sibi jucundam habeat, erythema appellari, et erysipelas, tantum febris illa exanthematica, quam erythema sequitur, vocari velit.

Minus recte forsitan III. LINNÆUS cryspelas prototypo exanthematicorum habuit; inter exanthemata enim, an recte, recensetur ipsum erysipelas dubitari potest.

In aliqua cutis parte, saepius in facie, phlogofosis *erythema*, G. VII. sp. 2.

Erysipelas, S. G. 97. L. 10. Sag. G. 296.

Febris erysipelacea, V. 68. Hoffm. II. 98:

Febris erysipelatosa, Macb. p. 382.

Species sunt,

I. Erysipelas (*vesiculosum*) erythemat, rubedine serpente, latum spatium occupante, et locis ejus quibusdam in vesiculas magnas abeunte.

Erysipelas rosa, S. sp. 1. *Sennert.* de febr. L. II.
c. 15.

Febris erysipelatosa, *Sydenham*, sect. VI. cap. 5.

Erysipelas typhodes, S. sp. 2. *

Erysipelas pestilens, S. sp. 5. †.

* Haec non nisi varietas erysipelatis vesiculosi gradu solum differens, esse videtur.

† Haec et sequens non nisi febres cum erythemat symptomatiko videntur. Hic tamen notandum est, erysipelas saepe aliquid putridae et gangraenosae indolis praese ferre; nec dubito quin erysipelas, quod in

Erysipelas contagiosum, S. sp. 9.

II. Erysipelas (*phlyctaenodes* *) erythematæ ex papulis pluribus, trunci corporis partes præcipue occupantibus, et proculis in phlyctaenas, sive vesicas parvas, abeuntibus.

Erysipelas Zolter, S. sp. 8.

Zona, Anglis, The SHINGLES, *Ruffel de tache gland.* p. 124. Hist. 35.

Zona ignea, Hoffm. app. tom. III. p. 426.

Herpes Zolter, S. sp. 9.

Symptomaticum.

Erysipelas a veneno, S. sp. 3.

in hac regione, plerumque diathesi phlogistica comittatur, aliquando, praesertim in regionibus calidioribus, cum diathesi putrida adsit; et forsitan duas erysipelatis species, inflammatoriam nempe et putridam, indicare potuissemus; sed de posteriori nobis non satis constat

* An haec species ad idem cum erysipelate vesiculoso genus recte referatur, dubito; sed judicent periti.

Caeterae SAUVAGESII species ad erythema pertinent.

G. XXXII. MILIARIA*,

* Inter medicos, speciationem Viennenses, de indole morbi miliaris nuper acriter disputatum est; et imprimis an unquam idiopathicus, an vero semper symptomaticus sit, certatum quaeritur. Quod nunquam idiopathicus sit, praeter opinionem medicorum, a medio seculi decimi septimi in hunc fere diem, omnium, et contra sententiam medicorum, hujus aevi quorundam spectabilium, affirmare non ausim; sed cum experientiam in hac re saepe fallacem, et medicos plerosque imitatorum servum pecus fuisse novirim, dubitare cogor; et, utcunque sit, morbum miliarem plerumque symptomaticum fuisse, ex observatione propria, per multos annos frequenti, certo novi. Nunquam contagiosum, nec manifesto epidemicum, quibusdam licet temporibus solito frequentiorem, vidi. Morbis febrilibus quibuscumque, tum inflammatoriis tum puridis, aliquando adjungitur; in nullis tamen, nisi regimine calido et sudoribus praeeuntibus, ortum, et in pluribus, regimine temperato, et sudoribus vitatis, morbum, alias expectandum, prorsus vitatum observavi. In quibusdam corporis partibus quasi arte excitatum aliquoties novi. Denique, cum contagio-

Synochus cum anxietate, frequenti suspirio,
sudore olido, et punctionibus cutis.

Incerto morbi die erumpunt papulae rubrae, exiguae, discretae, per totam cutem, praeter faciem, crebrae, quarum apices, post unum vel alterum diem, pustulas minimas, albas, brevi manentes, ostendunt.

num specificarum plerarumque indolem materia, si qua datur, miliaris nequaquam iunitetur, tum quod certo morbi die eruptionem non efficiat, tum quod non semel tantum, sed saepius in vitae decursu, hominem afficiat. De hujus igitur materiae natura specifica, vel ad morbum quemvis idiopathicum gignendum apta, valde dubito. In hac re mecum tentientei experientissimum et peritissimum CAROLUM WHITE habere mihi gratulor. Vide *White on the Management of Lying-in Women.*

Cum autem in hac re me falli potuisse, facile agnosco, ne tamen alios simus fallere, miliariam inter exanthemata hic recenti, et charactere ejus, quem quis, hunc morbum pro idiopathicó habens, dare vulerit, exhibui; peritis quibusvis hanc rem certius dijudicandam relinquens.

146 GENERA MORBORUM

Miliaria, L. 7.

Miliaris, S. G. 95. Sag. G. 295.

Febris miliaris, V. 37.

Febris purpurata rubra et alba miliaris, Hoffm.
II. 68.

Febris purpurea seu miliaris, Junck. 75.

Germannis der FRIESEL. God. Welsch. Hist.
med. de novo puerperarum morbo, qui def
FRIESEL dicitur, Lips. 1655.

De hoc morbo scriptores praecipui sunt,

Hamilton, de febr. miliar. 1710. Fontanus, de febr.
mil. 1747. Allioni de miliar. 1758. Fardyce, de
febr. mil. 1748. Fischer de febr. mil. 1767.
De Haen, de divisi. febr. 1760. et in Ratio med.
passim. Matt. Collin ad Baldinger de miliar. 1764.
Baraillon sur la sievre miliaire, Soc. Royale I.
Mem. p. 193. ibid. II. Hist. p. 198.

Gastellier sur la sievre miliaire des femmes en
couche Montargis 1779. Varnier sur la sievre
miliaire de Normandie, Soc. Royale III. Mem.
p. 281.

Ad idiopathicam, si qua datur, pertinent,

Miliaris benigna, S. sp. 1.

Miliaris maligna, S. sp. 2.

Miliaris recidivans, S. sp. 3.

Miliaris Germanica, S. sp. 5.

Symptomaticae manifesto sunt,

Miliaris Boia, S. sp. a.

Miliaris Britannica, S. sp. i.

Miliaris nova febris, *Sydenh.* *Sched.* monit. S. sp. d.

Miliaris fudatoria, S. sp. e.

Miliaris nautica, S. sp. g.

Miliaris purpurata, S. sp. h.

Miliaris lactea, S. sp. c.

Miliaris puerperarum, S. sp. k.

Miliaris scorbutica, S. sp. l.

Miliaris critica, S. sp. b.

G. XXXIII. URTICARIA*.

Febris amphimerina †.

* Est morbus ab Anglis, *The Nettle Rash* dictus; qui quibusdam Urticaria audit; sed morbus ille, *The Nettle Rash*, ut ab eruditissimo viro G. HEBERDEN, in Coll. Reg. Med. Lond. Actis describitur, et quem saepius ipsi vidimus, est ab urticaria nosologorum omnino diversus, utpote sine febre chronicus, et ad Impetigines fortassis referendus.

† Hanc in priori editione contagiosam dixi; sed ex propria experientia contagiosam fuisse non novi, et quo auctore contagiosam antea dixi, nunc non invenio;

Die secundo rubores maculosi, urticarum puncturas referentes, interdiu fere evanescentes, vespere cum febre redeuntes, et post paucos dies in squamulas minutissimas penitus abeuntes *.

Febris urticata, V. 40.

Uredo, L. 8.

Purpura urticata, Junck. 75.

Scarlatina urticata, S. sp. 2:

Erysipelatis species altera, Sydenb. Sect. VI cap. 6.

Febris scarlatinæ, et febris urticata, Meyssery,

Mal. des armées, 291. et seq.

G. XXXIV. P E M P H I G U S.

Typhus contagiosa.

Primo, secundo, aut tertio morbi die, in variis partibus vesiculae, avellanae magnitudine, per plures dies manentes, tandem ichorem tenuem effundentes.

* Ad aliorum potius quam meipsius mentem hic character conscriptus est; nam hunc morbum raro vidi, et nunquam epidemicum, vel regulariter, ut hic describitur, recurrentem, observavi.

Pemphigus, S. G. 93. Sag. 291.

Morta, L. I.

Febris bullosa, V. 41.

Species ex SAUVAGESIO sunt *;

Pemphigus major, S. sp. 1.

Exanthemata serosa, C. Piscn. obs. 150.

* Cum pemphigum, quem pro exanthemate habere possim, nondum ipse viderim, et in scriptis medicorum de ejusmodi morbo paucissima tantum invenierim; quae in Nosologia nostra de eo dicenda essent, omnia fere ex SAUVAGESIO necessario deponenda erant. Eum itaque secutus sum; sed hunc morbum lubenter ipse prorsus omissem, cum omnia fere de eo dicta, dubia, obtura, et ambigua mihi videntur. Quae ex sui ipsius aut CAROLI PISONIS observatione habet SAUVAGESIUS, omnino credere fas est; quae autem ex CHRISTOPHORI SELIGERI, tenuis certe judicii hominis, observatione duxit, parum attentione digna mihi videntur. Quae porro ex D. THIERRY relatione adducuntur meam fidem omnino superant: Namirum, quod in morbo admodum extiali acetum bezogarticum, a medico quodam datum, omnes salvos fecit, interea dum vix unus, aliis medicis commissus, mortem evadebat. Denique, de morbo admodum ambiguo a D. LANGHANS, in Actis Helveticis descripto,

350 GÉNERA MÓRBORUM

Febris pemphygodes, Ephem. Germ. D. I. A. VIII.
obs. 56.

Pemphigus castrensis, S. sp. 2.

Febris syneches, cum vesiculis per pectus et col-
lum sparsis, Morton. app. ad exerc. II.

Pemphigus Helveticus, S. sp. 3. Langhans in Act.
Helvet. vol. 2. p. 260. et in Beschreibung des Sie-
menthals, Zurich 1753.

Febris Vesicatoria, Macb. p. 389.

De Pemphigo Indico, S. sp. 4. et

Pemphigo Brasiliensi, S. sp. 5. non liquet.

G. XXXV. A P H T H A.

descripto, donec aliae observationes rem elucidaverint,
nihil concludere vellem. Nihil aliud, fortassis, quam
cynanche maligna sit ille morbus, et, ad summum,
quod pemphigus omnis morbus symptomaticus sit,
satis verisimile videtur. Paulo postquam haec impres-
sa sunt, Collega noster eximus Franciscus Home
mihi hominem leviter fabricantem ostendit, cui pri-
mum in brachiis. et successive demum in toto corpore,
vesiculae magnitudinis avellanac obortae sunt, et post
duos tresve dies effuso humoris serosi pauxillo col-
lapsae sunt. Haec febris autem nullam indolem vel
typum peculiarem monstrabat et cito disparuit nequa-
quam contagiosa.

Synochus *.

Lingua tumidiuscula; linguae et fau-
cium color purpurascens; escharae in
faucibus et ad linguae margines pri-
mum comparentes, os internum totum
denum occupantes, albidae, aliquando
discretae, saepe coalescentes, abrasae
cito renascentes, et incerto tempore
manentes.

Aphtha, S. G. 100. L. 9. Sag. 298. Boerh. 978.

Hoffm. II. 478. Funck. 137.

Febris aphthosa, V. 44.

Speciem idiopathicam unicum tantum novi,

Aphtha infantum.

* An aphtha inter exanthemata recensenda sit, du-
bito. Aphtha enim quaeque fere quam ego vidi sine
febre fuit; et si quando cum aphtha infantum febris
adfuit, haec fere semper aphthae supervenerat. Aph-
tha adulorum quidem saepe febri supervenit. Sed,
febribus diversarum specierum plerumque sub earum
finem jungitur, nec, quantum novi, febris quaevi-
aphthae propria, a medicis nota, vel quidem dicta fuit.

152 GENERA MORBORUM

Aphtha lactucimen, S. sp. 1.

Symptomatica videntur,

Aphtha febrilis, S. sp. 2.

Aphtha maligna, S. sp. 3,

Manifesto symptomaticae sunt

Aphtha syphilistica, S. sp. 4.

Aphtha icorbutica, S. sp. 5.

Exanthema symptomaticum est,

PURPURA, S. G. 96. Sag. G. 292. *

Petechia, L. 5.

* Cum in quibusvis febribus, vel intermittentibus
vel continuis, in quibusvis etiam exanthematis et pro-
fluviis, modo in iis morbis sit quedam ad putredinem
proclivitas, appareant petechiae; has pro efflo-
rescentia symptomatica, potius quam pro exanthe-
mate idiopathicō, habere volui.

O. IV. HÆMORRHAGIÆ*.

Pyrexia cum profusione sanguinis absque
vi externa ; sanguis missus ut in phleg-
matis appareat.

Haemorrhagiae, V. Cl. II. O. I. *Hoffn.* II. 194.

Junck. 5.

Sanguifluxus, S. Cl. IX. O. I. *Sag.* Cl. V. O. I.

* Classem Fluxuum apud SAUVAGESIUM et SA-
GARUM, vel Profluviorum apud VOGELIUM, vel
morborum evacuatoriorum apud LINNÆUM, cum
illa morbos, tum facie, tum natura, omnino dissimi-
les conjunxerit minime naturalem esse, nec proinde
idoneam putavi. In nostram, igitur, Nosologiam e-
jusmodi classem admittere nolui, et morbos in ea re-
censitos aliorum referendos esse censui. Illi quos
pyrexia quaedam semper comitatur, sub classe Py-
rexiarum certe recensendi sunt ; et hic igitur he-
morrhagiæ

G. XXXVI. EPISTAXIS*.

Capitis dolor vel gravitas; faciei rubor;
profusio sanguinis e naribus.

Epistaxis, V. 82.

morrhagias *activas* quas vocant posui. HOFFMANNNUM sequor, qui mox post febres de ejusmodi haemorrhagiis tractavit, et in praefatione rationem redditum; quod, scilicet, "probe consideratis phaenomenis, et paulo peniculatius subductis rationibus, sanguinis eruptiones iisdem propemodum. utut, non satis completis motibus quibus febres oriuntur, progignuntur."

* Recte tum in Criticis Botanicis, tum in Philosophia Botanica, No. 233. monuit LINNÆUS, "Nomina generica, cum classium et ordinum naturalium nomenclaturis communis, omittenda esse." Contra hanc regulam tamen ipse peccat, cum vocabulo haemorrhagia, classis vel ordinis naturalis appellatione satis frequenter usitata, pro nomine generico utatur. Nec quidem, cum erraverit, ipse HIPPOCRATES imitandus sit. Hujus generis itaque nomen mutandum erat, et a VOGELIO quod hic usurpatum est despudi.

Haemorrhagia, S. G. 239. L. 173. *Sag. G.* 174.

Haemorrhagia narium, *Hoffm.* II. 196. *Junck.* 6.

I. Idiopathica.

Haemorrhagia plethorica, S. sp. 2. *Hoffm.* II. 198.

Variat ratione aetatis,

Epistaxis (*juniorum*) cum signis plethorae
arteriosae.

Epistaxis (*senum*) cum signis plethorae
venosae.

II. Symptomaticae.

1. A causis internis.

Haemorrhagia febrilis, S. sp. 3.

Haemorrhagia critica, S. sp. 4. *Hoffm.* II. 198.

Haemorrhagia insalubris, S. sp. 5. *Hoffm.* ibid.

Haemorrhagia in chronicis, S. sp. 6.

2. A causis externis.

Haemorrhágia passiva, S. sp. 1.

Haemorrhágia a hirudine, S. sp. 7.

G. XXXVII. HÆMOPTYSIS.

Genarum rubor; molestiae aut doloris, et aliquando caloris, in pectore sensus; dyspnoea; tussillatio faucium; tussis aut tussicula sanguinem floridum, saepe sputosum, rejiciens.

Haemoptysis, S. G. 240. L. 179. V. 84. Sag.

G. 175. Junck. 8.

Haemoptoe, Boerh. 1198.

Sanguinis fluxus ex pulmonibus, Hoffm. II. 202.

Species idiopathicae sunt,

1. Haemoptysis (*plethora*) nulla vi externa applicata, neque praegressa tussi aut evacuationis solitae suppressione.

2. Haemoptysis (*violenta*) a vi externa applicata.

Haemoptysis accidentalis, S. sp. 1.

Haemoptysis habitualis, S. sp. 2. 1°

Haemoptysis traumatica, S. sp. 12. 1°

3. Haemoptysis (*phthisica*) post tuffum cum
macie et debilitate diuturnam.

Haemoptysis phthisica, S. sp. 9.

Haemoptysis ex tuberculo pulmonum, S. sp. 10.

Haemoptoe, Lond. Med. Obs. IV. 16. 18.

4. Haemoptysis (*calculosa*) rejectis simul
moleculis calculosis plerumque calca-
riis.

Haemoptysis calculosa, S. sp. 14.

5. Haemoptysis (*vicaria*) post evacuationis
solitae suppressionem.

Haemoptysis catamenialis, S. sp. 4.

Haemoptysis periodica, S. sp. 5.

Symptomaticae sunt,

Haemoptysis pneumonica.

Haemoptysis catarrhalis, S. sp. 8.

Haemoptysis peripneumonica, *Laelii a fonte*.

Haemoptysis exanthematica.

158 GENERA MORBORUM

Haemoptysis variolosa, S. sp. 7.

Haemoptysis rubeolosa.

Haemoptysis hydropica,

Haemoptysis alcritica, S. sp. 15.

Haemoptysis hydrothoracica

Haemoptysis cachectica.

Haemoptysis splenetica, S. sp. 16.

Ineptae et spuriae sunt,

Haemoptysis a diapedesi, S. sp. 3.

Haemoptysis a sphacelo pulmonum, S. sp. 11.

Haemoptysis scorbutica, S. sp. 6.

Haemoptysis Helvigiana, S. sp. 17.

Haemoptysis a hirudine, S. sp. 13.

Haemoptysenos sequela est

P H T H I S I S.

Corporis emaciatio et debilitas, cum tussi,
febre hectica, et plerumque expectora-
tione purulenta.

Phtisis, S. G. 276. L. 208. V. 319. Sag. 101.

Junck. 33.

Phthisis pulmonalis, *Boerb.* 1196.

Affectio phthisica, sive tabes pulmonalis, *Hoffm.*

III 284. Lond. Med. Obs. IV. 18. 23. V. 33.

Simmons on consumptions 1780.

Species sunt,

I. Phthisis (*incipiens*) sine expectoratione puris.

Phthisis incipiens, *Morton.* Physiolog. L. II. cap. 3.
Phthisis sicca, S. sp. 1.

II. Phthisis (*confirmata*) cum expectoratione puris.

Phthisis confirmata *Auctorum.*
Phthisis humida, S. sp. 2.

Variat utraque species,

Ratione causae remotae.

Phthisis haemoptoica, S. sp. 6,

Phthisis a peripneumonia, S. sp. 11.

Phthisis asthmatica, S. sp. 5.

Phthisis calcu'osa, S. sp. 7.

Phthisis exanthematica, S. sp. 14.

260 GENERA MORBORUM

- Phthisis a febribus, S. sp. 13.
Phthisis rheumatico arthritica, S. sp. 12.
Phthisis chlorotica, S. sp. 10.
Phthisis icteritia, S. sp. 15. Schacht. de phthisi
icterit. 1724.
Phthisis hypochondriaca, S. sp. 16.
Phthisis scrophulosa, S. sp. 3.
Phthisis chylofa, S. sp. 17.
Phthisis scorbutica, S. sp. 4.
Phthisis syphilitica, S. sp. 8.
Phthisis a plica, S. sp. 19.
Phthisis a metastasi puris, S. sp. 9.

Variat ratione fontis purulentae.

- Phthisis a vomica, S. sp. 18.
Phthisis cellularis, S. sp. 20. De Haen, Rat. me-
dendi, vol. I. cap. 7. 11, Ed. Leid. *.

G. XXXVIII. HÆMORRHOIS.

Capitis gravitas vel dolor; vertigo; lum-

* Utrum de hoc fonte puris, recte an secus judi-
caverit HÆN'US, hujusmodi species vix in Nosologia
locum habere potest, cum a signis quibusvis externis
dignosci non queat.

borum dolor; dolor ani; circa anum tubercula livida dolentia, e quibus plerumque profluit sanguis, qui aliquando etiam, nullo tumore apparente, ex ano stillat.

Haemorrhois, S. G. 217. L. 192. Sag. G. 182.

Macb. p. 481.

Haemorrhoidalis fluxus, *Hoffm.* 219.

Haemorrhoides, *Junck.* 11. et 12.

Leucorrhois, V. 112.

Proctalgia haemorrhoidalis, *Macb.* p. 540.

Species sunt,

i. Haemorrhois (*tumens*) externa a mafiscis.

Marisca, S. G. 35. Sag. G. 37.

Variat,

A. Cruenta.

Haemorrhois moderata, S. sp. 1.

Haemorrhoides ordinatae, *Junck.* 11.

Haemorrhoides nimiae, *Junck.* 11.

Haemorrhois immodica, S. sp. 2.

Haemorrhoides excedentes, *Alberti de haemorrhoid.* pag. 179.

Haemorrhois polyposa, S. sp. 3.

B. Mucosa.

Haemorrhoides decoloratae, albae, et mucidae,
Junck. 13. *Alberti*, pag. 248.

Proctalgia intertriginosa, *Macb.* p. 541.

2. Haemorrhois (*procidens*) externa a procidentia ani.

Haemorrhois ab exania, S. sp. 4. *Med. Ess. Liter. et Phys.* II. 27. *Morg. de caus. Ep.* XXXIII.

3. Haemorrhois (*fluens*) interna absque tumore externo, vel procidentia ani *.

* STAHLIUS, et ejus sequaces, distinxerunt haemorrhoides in internas, quae sanguinem ex ramis venae portarum, et externas, quae sanguinem ex ramis venae cavae profundunt; sed, quantum video, scaturigo sanguinis profusi nullo modo dignosciqueat. Huic itaque distinctioni nullus locus esse videtur, nec, si esset, quicquid ad distinguendam morbi naturam, vel effectum, conferre posset; nam arteriae et venae, ad inferiorem intestini recti partem pertinentes,

4. Haemorrhoidis (*caeca*) cum dolore et tumore ani, sine profusione sanguinis.

Haemorrhoides caecae, *Junck.* 12. *Alberti*, pag.
274. *.

Proctalgia inflammatoria, *Mach.* p. 540.

G. XXXIX. MENORRHAGIA.

Dorsi, lumborum, ventris, parturientium instar, dolores; menstruorum copiosior,

pertinentes, ortu utcunque diversae, tam frequenter inter se invicem communicantur et conjungantur, ut uniuscujusvis affectio ad alteram statim communicari, et utriusvis effectus fere idem semper esse oporteat. Non ideo haemorrhoidem internam et externam ad mentem Stahlianorum distinxii, sed prout scaturigo sanguinis profluentis magis intra vel extra anum fuerit.

* Haemorrhoidis saepe corporis universi morbus est, sive a quodam universti corporis statu pendens; sed saepe etiam morbus est mere localis. Non tamen hujusmodi species ad morbos locales referre volui; quoniam haemorrhoidis quaeviis, etiamsi initio mere localis sit, si saepius, ut solet, redierit, tandem, sicut haemorrhagia alia quaeviis saepe rediens, necessario sit universi corporis morbus. Affines itaque separare nolui, et haemorrhoidem quidem omnem hic inter morbos universales recensendam esse censui.

vel sanguinis e vagina praeter ordinem
fluxus.

- Menorrhagia, S. G. 244. L. 202. V. 96.
- Metrorrhagia; *Sag.* G. 179.
- Uteri haemorrhagia, *Hoffm.* II. 224.
- Haemorrhagia uterina, *Junck.* 14.
- Leucorrhœa, S. G. 267. L. 201. V. 119. *Sag.*
G. 202.
- Cachexia uterina, sive fluor albus, *Hoffm.* III.
348.
- Fluor albus, *Junck.* 133. *.
- Abortus, S. G. 245. L. 204. *Sag.* G. 180. *Junck.* 92.
- Abortio, V. 97.
- Fluor uterini sanguinis, *Boerb.* 1303.
- Convulsio uteri, sive abortus, *Hoffm.* III. 176.

* Leucorrhœam, sive fluorem album, *auctorum*
hic ad menorrhagiae genus retuli, et leucorrhœam
sive vitio locali omnem hoc omnino referendam esse
censeo. Plerumque enim, et fere semper, leucorrhœa
vel cum menorrhagia conjuncta est, vel eam
mox secuta, et a temporibus quando apparet leucorrhœa
serum sub hac effusum ab iisdem vasis, quæ
menses profundunt, provenire, et saepe leucorrhœam
ab

Species sunt,

1. Menorrhagia (*rubra*) cruenta in non
gravidis nec puerperis.

Menorrhagia immodica, S. sp. 3. a *Pasta*: Diff.
sopra i mestruj.

Menorrhagia stillatitia, S. sp. 2.

2. Menorrhagia (*abortus*) cruenta in gra-
vidis.

Menorrhagia gravidarum, S. sp. 6. *Pasta* intor-
no al flusso di sangue dall'utero nelle gravide,

Abortus effluxio, S. sp. 1.

a. *Abortus subtrimestris*.

b. *Abortus subsemestris*.

c. *Abortus octimestris*.

Abortus ab uteri laxitate, S. sp. 2.

3. Menorrhagia (*lochialis*) cruenta in puer-
peris.

ab iisdem causis ac menorrhagiam rubram oriri, fatis
'verisimile est,

Menorrhagia lochialis, S. sp. 8. *Pagina* diff. *supra*
citat.

4. Menorrhagia (*vitiorum*) cruenta ex
vitio locali.

Menorrhagia ex hysteroptosi, S. sp. 5.

Menorrhagia ulcerosa, S. sp. 9.

5. Menorrhagia (*alba*) serosa sine vitio
locali in non gravidis *.

Leucorrhoea, G. ut supra.

Menorrhagia decolor, S. sp. 7.

Leucorrhoea Americana, S. sp. 5.

Leucorrhoea Indica, S. sp. 6.

6. Menorrhagia (*Nabothi*) serosa in gra-
vidis.

Leucorrhoea Nabothi, S. sp. 9.

Leucorrhoea gravidarum, S. sp. 8.

* Hic fortassis lector eruditus mirari possit, quod
ad clariss. medici Pariensis RAULIN, de fluore albo
librum,

Menorrhagiam serosam, sive leucorrhœam
ex vitio locali. ad morbos locales refe-
rendam esse censeo.

Haemorrhagiae sequentes plerumque, si non
semper, symptomaticae sunt.

STOMACACE, S. G. 241. L. 175. V. 85. Sag.
G. 176.

Vel scorbuti, vel vitii oris, vel injuriaë
externæ, symptoma est. Cum autem

librum, *Traité des fleurs blanches*, neque studiosos re-
legaverim, neque species fluoris albi varias ab illustri
auctore indicatas ipse recensuerim. Recte an secus
fecerim, peritis dijudicandum relinquo; sed quod
non fecerim haec causa fuit. Plura in libro illo in-
genioso subtilius, quam verius dicta, mihi videntur;
et vel quomodo fluor albus, ab aliarum praeter uteri
partium affectione oriri possit, non intelligo, vel quod
revera oriantur, ex meis saltem observationibus, for-
san paucioribus, mihi nequaquam constat. Lectores
itaque nostros potius ad auctorem ipsum relegare,
quam doctrinam ejus male intellectam, et forsan mi-
nus recte traditam, hic exhibere velim.

species SAUVAGESII fere omnes recente
fere idoneum duco nunc sequenti serie
recensitas velim.

Haematemesis plethorica, S. sp. 1.
 catamenialis, S. sp. 5.
 haemorrhoidalis,
 ex splene, S. sp. 7.
 ex hepate, S. sp. 13.
 ex pancreate, S. sp. 6.

Haematemesis atra, S. sp. 12.
 scorbutica, S. sp. 8.

ex aneurismate, S. sp. 2.
 carnosus cruenta, S. sp. 11.

traumatica, S. sp. 3.
 ab hirudine, S. sp. 4.
 cholericus, S. sp. 9.
 a veneno, S. sp. 14.

Simulata, S. sp. 10.

Apud SAUVAGESIUM species sunt,

1. Stomacace scorbutica.
2. Stomacace universalis.

3. Stomacace ab haemorrhoo.
4. Stomacace purulenta.

HÆMATEMESIS, S. G. 242. L. 184. V. 89. G.

177.

Plerumque haemorrhagiae solitae vicaria est, vel vitii ventriculi localis, vel morbi nigri, vel denique vis externae, symptoma est,

1. Haematemesis plethorica.
2. Haematemesis ex aneurismate.
3. Haematemesis traumatica.
4. Haematemesis ab hirudine.
5. Haematemesis catamenialis.
6. Haematemesis ex pancreate.
7. Haematemesis ex splene.
8. Haematemesis scorbutica.
9. Haematemesis cholerica.
10. Haematemesis simulata.
11. Haematemesis carnoſo cruentē.
12. Haematemesis atra.
13. Haematemesis ab hepate.
14. Haematemesis a veneno.

170 GENERA MORBORUM

HÆMATURIA, S. G. 243. L. 198. V. 92. *Sag.*

G. 178.

Edinb. Eff. V. 72.

Plerumque calculi renalis, aliquando februm putridarum symptoma est.

Species secundum SAUVAGESIUM sunt.

Haematuria spontanea, S. sp. 1.

catamenialis, S. sp. 12.

calculosa, S. sp. 5.

nigra, S. sp. 11.

purulenta, S. sp. 4.

violenta, S. sp. 2.

traumatica, S. sp. 14.

haemorrhoidalis, S. sp. 9.

ejaculatoria, S. sp. 7.

Haematuria stillatitia, S. sp. 8.

in exanthematicis, S. sp. 6.

- Spuria, S. sp. 10.
deceptiva, S. sp. 3.
a transfusione, S. sp. 13.
a verme, S. sp. 15.

CYSTIRRHAGIA, V. 93.

Plerumque calculi vesicalis, rarius alias morbi vesicae, symptoma.

O. V. PROFLUVIA*.

Pyrexia cum excretione aucta, naturaliter
non sanguinea.

Profluvia, V. Cl II.

G. XL. CATARRHUS.

Pyrexia saepe contagiosa ; muci, ex glandulis membranae narium, faucium, vel bronchiorum, excretio aucta ; saltem hujus excretionis molimina.

Catarrhus, S. G. 186. V. 98. *Sag.* G. 145.

Coryza, L. 174. V. 100. *Sag.* G. 196.

* Ob eandem rationem qua haemorrhagias, profluvia etiam febrilia quaedam hic in classe pyrexiarum collocavi. Catarrhus quidem, pyrexia et diathesi phlogistica, phlegmasis maxime affinis est ; et dysenteria non solum pyrexia semper comitatur, sed in multis etiam a fluxibus aliis quibusvis differt,

Rheuma, S. G. 149. *Sag.* G. 255.

Tussis, S. G. 142. L. 155. V. 205. *Sag.* G. 249.

Junck. 30.

Tussis catarrhalis et rheumatica, *Hoffm.* III. 109.

Genera sequentia ad hunc titulum referenda, plerumque symptomatica sunt.

Anacatharsis, S. G. 262. *Sag.* 198.

Expectoratio, L. 178.

Raucedo, L. 146.

Raucitas, V. 252.

Gravedo, L. 42.

Sp. I. Catarrhus a frigore.

Catarrhus benignus, S. sp. I.

Catarrhus pectoreus, S. sp. 6.

Coryza catarrhalis, S. sp. I.

Coryza phlegmatorrhagia, S. sp. 2. *Salmuth.* obf. cent. I. 37. *Junck.* 28. *Morgagni.* de sed. XIV: 21.

Coryza febricosa, S. sp. 6.

Tussis catarrhalis, S. sp. I. *N. Rosen* Diff. apud *Haller,* disput. praet. tom. II.

Rheuma catarrhale, S. sp. I.

Amphimerina catarrhalis, S. sp. 2.

Febris remittens catarrhalis, *Macb.* p. 359.

Amphimerina tussiculosa, S. sp. 13.?

Cephalalgia catarrhalis, S. sp. 10.

Sp. 2. *Catarrhus a contagio.*

Catarrhus epidemicus, S. sp. 3.

Rheuma epidemicum, S. sp. 2.

Synocha catarrhalis, S. sp. 5.

Hujus exempla sunt.

Anno 1323. *Cronica meteorologica della Toscana*,
apud *Targioni Tozzetti Osservaz.*
Med. Raccolta I. pag. 175.

1328. *Ibid.*

1358. *Ibid.*

1387. *Ibid.*

Valescus de Taranta apud Morgagni.

de sedibus XIII. 4.

Marchesi ibid.

1510. *Valleriola append. ad loc. com. cap. 2.*

1575. *Valleriola*, *ibid.*

Riverii Obs. in biblioth. vet. repert.
obs. IX.

Foresti, L. VI. obs. 1.

1580. *Haenischius in Aretaeum*, pag. 315.
396.

Wieri, Obs. L. II.

Anno 1580. *P. Sal.* *Diversus*, de febre pestilenti,
cap. XI.

Forestus, L. VI. obs. 3.

Riverii Obs. in biblioth. vet. repert.
obs. X.

Sennertus de febre, L. IV. cap. 17.

1591. *Sennertus*, ibid.

Pechlin, L. II. Obs. 17.

1658. *Willis* de febribus, cap 16.

1675 *Sydenham*, Sect. V. cap. 5.

Raygerus in *Ephem. Germ. D. I. A.*
VI. et VII. obs. 213.

P. de Sorbait.

1679. *Sydenham*, Ep. resp. ad *R. Brady*.

Zod. med. Gall. A. I. Decemb. obs. 6.

1708. *Schroeckius* in *Ephem. Germ. Cent. I.*
et II. in append. pag. 14.

1709. *Hoffm. II. 47.*

1712. *Camerarius* in *Ephem. Germ. Cent.*
III. et IV obs. 58.

Schroeckius, ibid. in append. pag. 26.

1729. et 1730. *Hoffm. II. 109.*

C. Fr. Loew. in append. ad *A. N. C.*
vol. III.

Scheuchzer, Obs. meteorol. in app. ad
A. N. C. vol. IV.

Morgagni de sed. et caus. XIII. 3. 4.

176 GENERA MORBORUM

- Anno 1729 et 1730. *Beccarius, A. N. C. III.* obs.
48. pag. 142.
- Hillary* on weather and diseases, pag.
35.
- Winteringham, Comm. Nosolog.* pag.
319.
- Rutty's hist. of weather*, pag. 17.
- Perkin's Soc. Royale I. Hist.* p. 209.
- 1732 et 1733. *Commenc. lit. Norimb.* 1733.
pag. 6. 52. 108. 267.
- Detharding de febr. Eyderostad. apud
Halleri disputat. pract. vol. V.*
- Edin. Med. Ess. vol. II. art. 2.*
- Hillary* of weather, &c. pag. 47.
- Winteringham, Comm. Nosolog.* p. 354.
- Huxham de aëre, &c.* 1733. M. Febr.
- Rutty's hist. of weather*, pag. 30.
1737. Jan. *Rutty*, ibid. pag. 60.
Octob. *Rutty* ibid. pag. 60.
- Julio. *Comm. lit. Norimb.* 1737, pag.
347.
1742. 1743. *Comm. lit. Norimb.* 1743, pag.
106. 188. 313. 336.
- Zuch et Zuberbuchler de febre catar-
rali, apud Haller. Disp. pract. tom.
V.*
- Huxham de aëre, 1743.* M. April.
- Rutty, hist. of weather*, p. 99.

- Anno 1742. 1743. *Targioni Tozzetti*. Racolt. I. di
osservaz. Med. pag. 176.
1748. *Cleghorn*, Minorca, pag. 132.
Perkin's Soc. Royale I. Hist. p. 216.
et suivans.
1758. *Rutty*, hist. of weather, pag. 211.
Whytt, Lond. Med. Obs. vol. II. art. 13.
1762. *Baker de catarrho*, Lond. 1764.
Monro, Dis. cf mil. hosp. pag. 137.
Macb. p. 333.
1767. *Heberden*, Med. transact. I. art. 18.
Macb. p. 334.
1775. Lond. Med. Obs. VI. 30.
1779. et 1780. Soc. Royale III. Mem.
p. 16.
- Saillant Tableau des Epidemies ca-
tarrhales 1780.

Inter catarrhi, coryzac, et tussis species apud
SAUVAGESIUM, symptomaticae sunt,

Catarrhus rubeculosus, S. sp. 5.

Tussis exanthematica, S. sp. 20.

Coryza variolosa, S. sp. 4.

Coryza virulenta, S. sp. 3.

Coryza purulenta, S. sp. 5.

178 GENERA MORBORUM

- Tussis accidentalis, S. sp. 4.
Tussis gutturalis, S. sp. 8.
Tussis xerolaryngea, S. sp. 23.
Tussis verminosa, S. sp. 21.
- Tussis sicca, S. sp. 3.
Tussis calculosa, S. sp. 22.
Tussis phthisica, S. sp. 17.
Tussis haemoptoica, S. sp. 15.
Tussis a polypo, S. sp. 16.
- Tussis a dentitione, S. sp. 12.
Tussis stomachalis humida, S. sp. 6.
Tussis stomachalis sicca, S. sp. 7.
Tussis hysterica, S. sp. 2.
Tussis gravidarum, S. sp. 14.
Tussis hepatica, S. sp. 9.
Tussis rheumatica, S. sp. 18.
Tussis arthritica, S. sp. 19.
Tussis metallicolarum, S. sp. 4.

XLI. DYSENTERIA.

Pyrexia contagiosa; dejectiones frequentes, mucosae, vel sanguinolentae, retentis plerumque faecibus alvinis; torpina; tenesmus;

Dysenteria, S. G. 248. L. 191. V. 107. Sag. 183.

Hoffm. III. 151. Junck: 76.

Non nisi speciem unicam novi cuius nomina
apud SAUVAGESIUM sunt,

Dysenteria epidemica, S. sp. 6. *Sydenham*, sect. IV,
cap. 3. *Helwich*. in hist. morb. *Wratislav.* ann.
1699. *Degner*. de Dysenteria Neomagenisi 1736.
Huxham, de aëre, &c. ad ann. 1743. *Cleghorn's*
Minorca, chap. 5. *Grimm*. hist. dysenteriae
maligni. 1759, &c. in append. ad A. Nov. N. C.
vol. III. *Baker* de catarrho et dysenteria, Lond.
1762. *Akenside* de dysenteria, Lond. 1762.
Stark, Hist. et sectiones dysenteric. diff. inaug.
L. B. 1766. *Zimmerman* von der Ruhr. Zurich.
1767. Soc. Royale IH. Mem. p. 32.

Dysenteria castrensis, S. sp. 7. *Ramazzini* de
morb. artific. cap. 40. Illust. *Pringle*, Dis. of
the army, pag. 224. *Cl. Monro*, Dis. of mil.
hospitals, pag. 57.

Dysenteria aquinoctialis, S. sp. 14. *Bont.* de
nied. Ind. cap. 3.

Variat,

I. Vermibus comitata.

130 GENERA MORBORUM

Dysenteria verminosa, S: sp. 15. *Huxham de aere,*
etc. ad ann. 1743. M. Maio. Ill. *Pringle*, pag.
225. *Monro*, pag. 62.

2. Reiectis moleculis carnosis, vel sebaceis.

Dysenteria carnosa, S: sp. 16.

Diarrhoea carnosa, S. sp. 5. *Wedelius Ephem.*
Germ. D. II. A. II. obs. 182. *Wagner*, ibid.
D. II. A. III. obs. 187. cum scholio *Schroeckii*,
Morgagni. de sed. Ep. XXXI. 17—24. Ill.
Pringle, pag. 237. *Monro*, pag. 62.

3. Febre intermittente comitata.

Dysenteria intermittens, S. sp. 17. *Morton* in
append. ad Exerc. II. *Clegborn's Minorca*, pag.
236. *Lautter*. hist. med. bienn. cas. 17. 20.

4. Sine sanguine.

Dysenteria alba, S. sp. 10. *Willis*, Pharm. rat.
P. I. Sect. III. cap. 3. *Sydenham*, Ed. Leid.
pag. 179. *Morgagni*. de sed. Ep. XXXI. 11.
Ill. *Pringle*, pag. 225. Cl. *Monro*, pag. 61.
Roederer de morbo mucoso, Gotting. 1762.

5. Miliaria comitata.

Dysenteria miliaris Gruberi, S. sp. 2. Febris ex-anthematico-dysenterica Tiguri epidemica, 1747.

Symptomaticae sunt,

Dysenteria benigna spontanea, S. sp. 1.

Dysenteria catamenialis, S. sp. 2.

Dysenteria gravidarum, S. sp. 4.

Dysenteria atrabilaria, S. sp. 5.

Dysenteria syphilitica, S. sp. 13.

Dysenteria scorbutica, S. sp. 18.

Dysenteria Polonica, S. sp. 19.

Dysenteria mesenterii vomica, S. sp. 11.

Ad diarrhoeam pertinent,

Dysenteria Parisiaca, S. sp. 3.

Dysenteria a catharticis, S. sp. 12.

CL. II. NEUROSES*.

Sensus et motus laesi, sine pyrexia idiopathica, et sine morbo locali.

* A tempore celebris quondam apud Anglos medici THOMÆ WILLIS, morbos quosdam ab aliis quibusvis, sub nomine Nervosorum, distinxerunt Britanni; sed, nisi fallor, parum accurate; dum affectiones hystericas et hypochondriacas fere solas sub nomine Nervosarum indigitarunt. Quantum ego quidem video, motus morbosque fere omnes a motibus in systemate nervorum ita pendent, ut morbi fere omnes quodammodo Nervosi dici queant. Inter eos tamen distinctionem satis comode adhibere licet, et morbi isti qui nervorum sistema fere solum, vel saltem primario, neque simul vel sanguinis circuitum, vel humorum naturam, nisi secundario afficiunt, Nervosi a nobis dicendi sunt. Classem itaque tam a classe pyrexiarum, quam a classe cachexiarum diversam, sub nomine Neurosum recte instituisse milit vidcor.

O. I. C O M A T A.

Motus voluntarii imminuti cum sopore sive sensuum feriatione.

Comata, S. Cl. VI. O. II. *Sag.* Cl. IX. O. V.,

Soporosi, L. Cl. VI. O. II.

Adynamiae, V. Cl. VI.

Nervorum resolutiones, *Hoffm.* III. 194.

Affectus soporosi, *Hoffm.* III. 209.

Motuum vitalium defectus, *Junck.* 114.

G. XLII. A P O P L E X I A.

Motus voluntarii fere omnes imminuti, cum sopore*, plus minus profundo, superstite motu cordis et arteriarum.

Apoplexia, S. G. 182. L. 101. V. 229. *Boerh.*

1007. *Junck.* 117. *Sag.* G. 228. *Wepfer.* hist. apoplecticorum.

* Apud LINNÆUM vocabulum Sopor, tam proximum, quam pro sensuum feriatione ponitur; sed sensu vulgari, tantum pro somno, vel pro statu somno simili, eodem utimur.

184 GENERA MORBORUM

Carus, S. G. 181. L. 100. V. 231. *Boerb.* 1045.

Sag. G. 287. *Macb.* p. 561. *.

Cataphora, S. G. 180. L. 99. V. 232. *Boerb.* 1048. *Sag.* G. 286.

Coma, V. 232. *Boerb.* 1048.

Haemorrhagia cerebri, *Hoffm.* II. 240.

Ad hoc genus pertinere mihi videntur,

Catalepsis, S. G. 176. L. 129. V. 230. *Sag.* G. 281. *Boerb.* 1036. *Junck.* 44.

Affectus cerebri spasmatico-ecstaticus, *Hoffm.* III. 44.

Ecstasis, S. G. 177. V. 333. *Sag.* G. 283.

Symptomatica esse videntur,

Typhomania, S. G. 178. L. 97. V. 23. *Sag.* G. 284.

Lethargus, S. G. 179. L. 98. V. 22. *Sag.* G. 285.

* Cum genera *carus*, &c. hic subjuncta non nisi a. poplexias leviores esse videntur, nec vel respiratione vel excitatione satis accurate distinguenda sint, ad unum genus omnia referenda esse censui.

Apoplexiae idiopathicae species sunt,

i. Apoplexia (*sanguinea*) cum signis plethorae universalis, et praecipue capitis.

Apoplexia sanguinea, S. sp. 1. *Morgagn. de causis, &c.* II. III. LX. *Preysinger*, sp. 1.

Carus spontaneus, S. sp. 2. *Boerb.* 1045.

Asphyxia * spinalis, *Du Hamel*, *Hist. Acad. ann. 1688. cap. 2. Boerb. Praelect. ad Institut.* 401.

Morgagn. de caus. &c. III. 3.

Cataphora coma, S. sp. 2.

* Genus *asphyxia* ad *syncopen* olim retuli, et eisdem species quādam non nisi gradu a *syncope* differre, adhuc censeo. Plures vero *asphyxia* species ad apoplexiae genus pertinere olim et nunc etiam perfunsum habeo; ideoque eas hic recensui. *Asphyxia spinalis* quidem hic apposita, utpote signis nullis externis dignoscenda, male inter species recensetur; si vero ad causas internas unquam respicere liceret, certe inter apoplexiae species recensenda esset. Cum autem ad causas externas et evidentes omnino respicere liceat, ab his fatis perspectis plures *asphyxia* species a *SAUVAGESIO* recensitas inter apoplexiac species

2. Apoplexia (*serosa*) in corpore plerumque senum, leucophlegmatico.

Apoplexia pituitosa, S. sp. 7. Apoplexia serosa,
Preysinger, Sp. 4. Morg. de causis, &c. IV,
LX.

Carus a hydrocephalo, S. sp. 16.

Cataphora hydrocephalica, S. sp. 6.

Cataphora somnolenta, S. sp. 1.

Lethargus literatorum, S. sp. 7; Van Swieten in
aph. 1010. 2 γ. et 3 α,

species enumeravi; nec huic obstat velim quod, in quibusdam asphyxiae speciebus, tum pulsus arteriarum tum respiratio, vita etiam superstite, tandem penitus cessant; nam in harum plerisque sub initio, cum motus et sensus fere penitus abolentur, superest adhuc motus quidam tum cordis tum pulmonum; et si tandem omnino cessant, idem aliquando apoplecticis ante mortem accedit. In apoplexia porro, cerebrum, in syncope autem cor, primario affectum esse opinor; et asphyxiae species itaque, prout cerebrum vel cor primario afficiant, quatenus id fieri, ex causis earum externis, conjicere liceat, ad apoplexiae vel syncopes genus refero.

3. Apoplexia (*hydrocephalica* *) paulatim adoriens ; infantes et impuberis, primum laßitudine, febricula, et dolore capitis, dein pulsu tardiore, pupillae dilatatione, et somnolentia afficiens.

Hydrocephalus interior, S. sp. 1.

Hydrocephalus internus, *Whytt's Works*, pag. 725.

Lond Med. Observ. Vol. IV. art 3. 6. and 25.

VI. 6. 7. 8. *Gaudelius de hydrocephalo*, apud *Sandifort Thesaur.* Vol. II. Ed. Med. Ess. II. 18.

III. 23. *Soc. Royale III. Mem.* p. 194.

Hydrocephalus acutus, *Quin*, *Diff. de hydrocephalo*, Edinb. 1779.

Asthenia a hydrocephalo, S. sp. 3.

* In opere nosologico, morbos qui sub suo decurso variam induunt formam, rite collocare, ideoque apoplexiae hydrocephalicae locum maxime idoneum assignare, difficile est. Hunc morbum autem sub apoplexiae potius quam hydrocephali titulo posere vellem ; primo, quia hydrocephalus, qui hic subest, nequaquam sensibus evidens est ; dein quia hic morbus symptomatis ab hydrocephalo evidente plurimum differt ; denique, quia causa proxima et tandem symptomatis, apoplexiae quam maxime affinis est.

4. Apoplexia (*atrabilioria*) in corpore melancholico.Apoplexia atrabilioria, S. sp. 12. *Preysinger*, sp. 6.

Carus traumaticus, S. sp. 5.

5. Apoplexia (*traumatica*) a vi externa mechanica, capiti illata.

Apoplexia traumatica, S. sp. 2. Ed. Eff. V. 52.

6. Apoplexia (*venenata*) a potentissi-
dantibus interne vel externe adhibitis.

Apoplexia temulenta, S. sp. 3.

Carus a narcoticis, S. sp. 14.

Lethargus a narcoticis, S. sp. 3.

Carus a plumbagine, S. sp. 10.

Apoplexia mephitica, S. sp. 14. Ed. Eff. V. 55.

Asphyxia a mephitide, S. sp. 9.

Asphyxia a musto, S. sp. 3.

Catalepsis a fumo, S. sp. 3.

Asphyxia a fumis, S. sp. 2.

Asphyxia a carbone, S. sp. 16.

Asphyxia foricariorum, S. sp. 14.

Asphyxia fideratorum, S. sp. 10.

Carus ab insolatione, S. sp. 12.

Carus a frigore, S. sp. 14.

Lethargus a frigore, S. sp. 6.

Asphyxia congelatorum, S. sp. 5.

7. Apoplexia (*mentalis*) a pathemate mentis.

Carus a pathemate, S. sp. 11.

Asphyxia a pathemate, S. sp. 7.

Ecstasis catoche, S. sp. 1.

Ecstasis resoluta, S. sp. 2.

8. Apoplexia (*cataleptica* *) muscularis, sub artuum a vi externa motu, contractilibus.

* Catalepsin nisi simulatam ipse nunquam vidi, et ab aliis visam frequenter simulatam fuisse credo. De morbo itaque rarius viso, varie descripto, et saepe prorsus simulato, pro certo statuere mihi vix liceret; sed genere ab apoplexia neutiquam diversum esse, bene persuasus sum; ideoque hic inter apoplexiae species collocavi.

190 GENERA MORBORUM

Catalepsis, S. G. 176. L. 129. V. 230. Sag. G. 281. Boerb. 1036. Junck. 44.

Species apud SAUVAGESIUM sunt,

- Catalepsis hysterica, S. sp. 1.
- verminosa, S. sp. 2.
- a fumo, S. sp. 3.
- a menostasia, S. sp. 4.
- melancholica, S. sp. 5.
- delirans, S. sp. 6.

9. Apoplexia (*suffocata*) a potentia externa suffocante.

Asphyxia suspensorum, S. sp. 4.

Asphyxia immersorum, S. sp. 1. *M'Donel de submersis*, Edin. 1784.

Asphyxia flatulenta, S. sp. 12. ad apoplexiae genus pertinet, si a signis externis dignosci posset.

Apoplexia saepe symptomatica est,

i. Febris intermittentis.

Apoplexia febricosa, S. sp. 9.

Carus febricous, S. sp. 3.

Cataphora timor, S. sp. 8.

Typhomania febricosa, S. sp. 1.

Catalepsis quartanaria, S. sp. 7.

2. Febris continuae.

Carus febrilis, S. sp. 2.

Typhomania continua, S. sp. 2.

Typhomania agrypnocoma, S. sp. 3.

Lethargus a febre, S. sp. 1.

3. Phlegmasiae.

Apoplexia inflammatoria, S. sp. 13.

Lethargus cephaliticus, S. sp. 4.

Lethargus pulmonicus, S. sp. 2.

4. Exanthematis.

Carus variolosus, S. sp. 8.

Apoplexia metastatica, S. sp. 6.

Carus exanthematicus, S. sp. 18.

Cataphora exanthematica, S. sp. 5.

5. Hysteriae.

Apoplexia hysterica, S. sp. 4.

192 GENERA MORBORUM

- Carus hystericus**, S. sp. 9.
Asphyxia hysterica, S. sp. 8.
Carus mystagus, S. sp. 17.
Carus hypochondriacus, S. sp. 13.

6. Epilepsiae.

- Apoplexia epileptica**, S. sp. 8.
Apoplexia suspicioſa, S. sp. 10.

7. Podagrae.

- Apoplexia arthritica**, S. sp. 5.
Carus arthriticus, S. sp. 6.
Cataphora arthritica, S. sp. 4.
Lethargus arthriticus, S. sp. 5.

8. Vermium.

- Apoplexia verminosa**, S. sp. 15.
Carus verminosus, S. sp. 7.
Typhomania verminosa, S. sp. 4.

9. Ischuriae.

- Carus Ischuriosus**, S. sp. 4.

10. Scorbuti.

Cataphora scorbutica, S. sp. 3.

G. XLIII. P A R A L Y S I S.

Motus voluntarii nonnulli tantum immi-
nuti, saepe cum sopore.

Paralysis, *Boerb.* 1057.

Hemiplegia, S. G. 170. L. 103. V. 228.

Paraplexia, S. G. 171.

Paraplegia, L. 102. V. 227.

Paralysis, S. G. 169. L. 104. V. 226. *Junck.* 115.

Atonia, L. 120.

I. Species idiopathicae sunt,

1. Paralysis (*partialis*) quorundam muscu-
lorum tantum.

Paralysis, S. G. 169. L. 104. V. 226. *Junck.* 115.

Paralysis plethorica, S. sp. 1.

Paralysis scrofa, S. sp. 12.

Paralysis nervea, S. sp. 11.

Mutitas a glossolyſi, S. sp. 1.

Aphonia paralytica, S. sp. 8.

2. Paralysis (*hemiplegica*) alterius corporis lateris.

Hemiplegia, S. G. 170. L. 103. V. 228. Sag. G. 276.

Variat ratione habitus corporis.

a. Hemiplegia in habitu plethorico.

Hemiplegia ex apoplexia, S. sp. 7.

Hemiplegia spasmodica, S. sp. 2.

b. Hemiplegia in habitu leucophlegmatico.

Hemiplegia serosa, S. sp. 10.

Male recensetur

Hemiplegia apostematodes, S. sp. 11.

Quae signis externis dignosci non potest, et

Hemiplegia ex epilepsia, S. sp. 12.

Recenserit vix meretur.

3. Paralysis (*paraplegica*) dimidii corporis
transversim sumpti.

Paraplexia, S. G. 171. *Sag. G.* 277.

Paraplegia, L. 102. V. 227.

Paraplexia sanguinea, S. sp. 2.

Paraplexia a spina bifida, S. sp. 3.

Paraplexia rheumatica, S. sp. 1.

4. Paralysis (*venenata*) a potentiss. sedantia-
bus externe vel interne adhibitis.

Paralysis metallariorum, S. sp. 22.

Hemiplegia saturnina, S. sp. 14.

II. Species symptomatice sunt,

Hemiplegia intermittens, S. sp. 8.

Paraplegia intermittens, S. sp. 6.

Paralysis febrilis, S. sp. 8.

Hemiplegia exanthematica, S. sp. 6.

Paralysis rheumatica, S. sp. 3.

Hemiplegia arthritica, S. sp. 5.

Paralysis rachialgica, S. sp. 2.

Paraplegia rachialgica, S. sp. 5.

Paralysis biliosa, S. sp. 9.

Hemiplegia transversa, S. sp. 1.
 Paralysis scorbutica, S. sp. 6.
 Paralysis scrophulosa, S. sp. 5.
 Hemiplegia scrophulosa, S. sp. 4.
 Hemiplegia syphilitica, S. sp. 3.
 Paraplegia syphilitica, S. sp. 7.
 Paralysis Polonica, S. sp. 7.

Paralysis a vomica, S. sp. 10.

Paralysis traumatica, S. sp. 4.
 Hemiplegia traumatica, S. sp. 9.
 Paraplegia traumatica, S. sp. 4.

Tremorem, utpote semper symptomaticum,
 in numerum generum recipere nolle;
 species autem a SAUVAGESIO recensitas,
 prout mihi vel Asteniae vel Paralysios,
 vel convulsionis symptomata esse viden-
 tur, hic subjungam.

T R E M O R.

Artus alterna per itus et reditus frequentes
 motitatio:

Tremor, S. G. 129. L. 139. V. 184. Sag. 236.

1. Species asthenicae,

- Tremor a debilitate, S. sp. 1.
 Tremor senilis, S. sp. 2.
 Tremor a coffea, S. sp. 4.
 Tremor a pathemate, metu, ira, gaudio, libidine,
     S. sp. 14.
 Tremor typhodes, S. sp. 19.

2. Species paralytiae.

- Tremor paralytodes, S. sp. 11.
- Tremor vertiginosus, S. sp. 7.
- Tremor a plethora, S. sp. 13.
- Tremor a faburra, S. sp. 12.
- Tremor a hydrocephalo, S. sp. 8.
- Tremor scorbuticus, S. sp. 10.
- Tremor rheumatisinalis, S. sp. 18.
- Tremor temulentus, S. sp. 3.
- Tremor metallurgorum, S. sp. 5.
- Tremor traumaticus, S. sp. 17.

3. Species convulsivae.

- Tremor coactus, S. sp. 6.
 Tremor tendinum, S. sp. 9.
 Tremor palpitans, S. sp. 16.

O. II. ADYNA MIAE.

Motus involuntarii, sive vitales sive naturales, imminuti.

Adynamiae, V. Cl. VI.

Defectivi, L. Cl. VI. O. I.

Leipopsychiae, S. Cl. VI. O. IV. *Sag.* Cl. IX.
O. IV.

G. XLIV. SYNCOPE.

Motus cordis imminutus, vel aliquamdiu quiescens;

Syncope, S. G. 174. S. 94. V. 274. *Sag.* 280.
Junck. 119.

Leipothymia, S. G. 173. L. 93. V. 273. *Sag.*
279.

Aphyxia, S. G. 175. L. 95. V. 275. *Sag.* 281.
Virium lapsus et animi deliquia, *Hoffm.* III. 267.

I. Idiopathicae.

1. Syncope (*cardiaca*) sine causa manifesta
saepe rediens, cum palpitatione cordis
vehementi in intervallis: *Ex vitio cor-*
dis vel vasorum vicinorum.

Syncope plethorica, S. sp. 5. *Senac*, Tr. de coeur,
p. 540.

Syncope a cardiogmo, S. sp. 7. *Senac*, de coeur,
414. *Morgagni*. de sed. XXV. 2. 3. 10.

Syncope a polypo, S. sp. 8. *Senac*, p. 471.

Syncope ab hydrocardia, S. sp. 12. *Senac*, 533;
Schreiber Almag. L. III. § 196.

Syncope *Lanzoni*, S. sp. 18. *Lanzoni*. Op. II. p.
462.

Aphyxia Valsalviana, S. sp. 13.

2. Syncope (*occasionalis*) a causa manifesta
oriens: *Ex affectione totius systematis.*

Leipothymia a pathemate, S. sp. 1. *Senac*, p. 544.

Syncope pathetica, S. sp. 21.

Aphyxia a pathemate, S. sp. 7.

Syncope ab antipathia, S. sp. 9. *Senac*, p. 554.

- Syncope a veneno, S. sp. 10. *Senac*, p. 546.
 Syncope ab apostematis, S. sp. 11. *Senac*, p. 554.
 Syncope a sphacelo, S. sp. 14. *Senac*, p. 553.
 Syncope ab inanitione, S. sp. 1. *Senac*, p. 536.
 Syncope a phlebotomia, S. sp. 4.
 Syncope a dolore, S. sp. 2. *Senac*, p. 583.
 Asphyxia traumatica, S. sp. 14.
 Asphyxia neophytorum, S. sp. 17.

II. Symptomaticae, sive symptomata morborum vel totius systematis, vel aliarum praeter cor partium.

- Syncope febrilis, S. sp. 3. *Senac*, p. 548.
 Syncope febricosa, S. sp. 17. *Torti Therap. spec.*
L. III. cap. 1.
 Syncope exanthematica, S. sp. 19.
 Syncope metastatica, S. sp. 20.
 Leipothymia stomachica, S. sp. 2.
 Syncope stomachica, S. sp. 13. *Senac*, p. 545.
 Syncope hysterica, S. sp. 6. *Senac*, p. 547.
 Syncope arthritica, S. sp. 16. *Musgrave de arthr.*
anomala, cap. 8.
 Syncope scorbutica, S. sp. 15. *Lind Treat. on scurvy.*
P. II. chap. 11. Senac, p. 552.

G. XLV. DYSPEPSIA.

Anorexia, nausea, vomitus, inflatio, ructus, ruminatio, cardialgia, gastrodynbia, pauciora saltem vel plura horum simul concurrentia, plerumque cum alvo adstricta, et sine alio vel ventriculi ipsius, vel aliarum partium, morbo.

Dyspepsia; V. 277. Lond. Med. Obs. VI. 11.

Apepsia; V. 276.

Diaphora, V. 278.

Anorexia, S. G. 162. L. 116. Sag. G. 268.

Cardialgia, S. G. 202. L. 48. V. 157. Sag. G. 160:

Gastrodynbia, S. G. 203. Sag. G. 161.

Soda, L. 47. V. 161.

Nausea, S. G. 250. L. 182. V. 159. Sag. G. 185.

Vomitus, S. G. 251. L. 183. V. 214. Sag. G. 186.

Flatulentia, S. G. 271. L. 165. V. 127. Sag. G. 207.

I. Idiopathicae.

Anorexia pituitosa, S. sp. 2.

Anorexia a faburra, S. sp. 9.

VOL. II.

Ec

Anorexia exhaustorum, S. sp. 8.

Anorexia paralytica, S. sp. 1.

Nausea ex cacochylia, S. sp. 11.

Vomitus pituitosus, S. sp. 26.

Vomitus ruminatio, S. sp. 6.

Vomitus a faburra, S. sp. 2.

Vomitus a crapula, S. sp. 1.

Vomitus lacteus, S. sp. 3.

Flatulentia infantilis, S. sp. 5.

Flatulentia acida, S. sp. 1.

Flatulentia nidorosa, S. sp. 2.

Cardialgia bradypepta, S. sp. 9.

Cardialgia a faburra, S. sp. 2.

Cardialgia lactantium, S. sp. 11.

Cardialgia flatulenta, S. sp. 3.

Cardialgia paralytica, S. sp. 7.

Gastrodynia faburralis, S. sp. 1.

Gastrodynia flatulenta, S. sp. 2.

Gastrodynia periodynia, S. sp. 7.

Gastrodynia astringens, S. sp. 9.

Gastrodynia atterens, S. sp. 10.

Gastrodynia a frigore, S. sp. 18.

II. Symptomaticae,

I. A morbo ipsius ventriculi.

Cardialgia schirrosa, S. sp. 6.*Vomitus a pyloro calloso*, S. sp. 8.*Vomitus a steatomate ventriculi*, S. sp. 11.*Nausea ab apostemate circa cardiam*, S. sp. 9.*Gastrodynia ulcerosa*, S. sp. 5.*Vomitus ab ulcere ventriculi*, S. sp. 10.*Cardialgia a yeneno*, S. sp. 2.*Gastrodynia a veneno*, S. sp. 4.*Vomitus a veneno*, S. sp. 7.*Flatulentia accidentalis*, S. sp. 4.*Gastrodynia a peregrinis*, S. sp. 11.*Anorexia biliosa*, S. sp. 6.*Nausea biliosa*, S. sp. 6.*Gastrodynia biliosa*, S. sp. 3.*Vomitus urinosus*, S. sp. 27.*Gastrodynia calculosa*, S. sp. 8.*Vomitus bezoarticus*, S. sp. 13.*Cardialgia verminosa*, S. sp. 10.*Nausea a taenia*, S. sp. 1.

Vomitus verminosus, S. sp. 5.

Gastrodynia a xiphoide, S. sp. 12.

Gastrodynia Americana, S. sp. 6.

Nausea ex compressso ventriculo, S. sp. 5.

Vomitus a cartilagine xiphoidea, S. sp. 22.

Vomitus ab oesophago obstructo, S. sp. 21.

Gastrodynia gastrocelica, S. sp. 20.

Nausea ex gastrocele, S. sp. 4.

Vomitus gastrocelicus, S. sp. 18.

Cardialgia sputatoria, S. sp. 5.

Cardialgia inflammatoria, S. sp. 13.

Nausea ex gastritide, S. sp. 10.

Vomitus gastriticus, S. sp. 19.

2. A morbo aliarum partium vel totius corporis.

Vomitus cephalalginus, S. sp. 23.

Vomitus a dentitione, S. sp. 4.

Vomitus iliacus, S. sp. 24.

Nausea ex panchreatis schirro, S. sp. 3.

Vomitus a pancreate, S. sp. 17.

Vomitus ab hepate obstructo, S. sp. 16.

Anorexia melancholica, S. sp. 5.

Gastrodynia hypochondriaca, S. sp. 16.

Flatulentia hypochondriaca, S. sp. 3.

- Flatulentia convulsiva, S. sp. 7.
Vomitus hypochondriacus, S. sp. 6.
Vomitus atrabilarius, S. sp. 15.
Anorexia mirabilis, S. sp. 10.
Gastrodynia hysterica, S. sp. 14.
Gastrodynia pulsatilis, S. sp. 13.
Gastrodynia chlorotica, S. sp. 15.
Nausea a semine corrupto, S. sp. 8.
Nausea gravidarum, S. sp. 2.
Vomitus gravidarum, S. sp. 12.
Flatulentia lochialis, S. sp. 6.
Anorexia arthritica, S. sp. 12.
Cardialgia arthritica, S. sp. 8.
Nausea nephritica, S. sp. 7.
Vomitus nephriticus, S. sp. 20.
Anorexia Stewartiana, S. sp. 13.
Cardialgia a cardiogmo, S. sp. 12.
Anorexia plethorica, S. sp. 3.
Anorexia cachectarum, S. sp. 7.
Anorexia febrilis, S. sp. 4.
Cardialgia febricosa, S. sp. 4.
Gastrodynia febricosa, S. sp. 17.
Vomitus febricosus, S. sp. 29.
Vomitus rabiosus, S. sp. 14.
Vomitus haemorrhagicus, S. sp. 28.
Gastrodynia metastatica, S. sp. 19.
Nausea marina, S. sp. 12.

206 GENERA MORBORUM

Vomitus marinus, S. sp. 25.

Anorexia neophytorum, S. sp. 11.

G. XLVI. HYPOCHONDRIASIS.

Dyspepsia cum languore, moestitia, et metu,
ex causis non aequis, in temperamento
melancholico.

Hypochondriasis, S. G. 220. L. 76. V. 218. Sag.

332.

Morbus hypochondriacus, Boerb. 1098.

Malum hypochondriacum, Hoffm. III. 64. Junck.
36.

Speciem idiopathicam unicam tantum novi.

Hypochondriasis melancholica, S. sp. 3.

De Hypochondriasi algida, S. sp. 10. mihi
non liquet.

Species sequentes ex FRÆCASSINO, ex
theoria parum certa confictae, mihi
videntur.

Hypochondriasis biliosa, S. sp. 1.

Hypochondriasis sanguinea, S. sp. 2.

Hypochondriasis pituitosa, S. sp. 4.

Symptomaticae sunt,

Hypochondriasis hysterica, S. sp. 5.

Hypochondriasis phthisica, S. sp. 6.

Hypochondriasis asthmatica, S. sp. 7.

Hypochondriasis calculosa, S. sp. 8.

Hypochondriasis tympanitica, S. sp. 9.

G. XLVII. C H L O R O S I S.

Dyspepsia, vel rei non esculentae desiderium; cutis pallor vel decoloratio; veneae minus plenae, corporis tumor mollius; asthenia; palpitatio; menstruorum* retentio.

Chlorosis, S. G. 309. L. 222. V. 305. Sag. G. 135.

Boerb. 1285. Hoffm. III. 311. Junck. 86.

* In hoc charactere antea dixi menstruorum saepe retentio; quasi species chlorosis esset in qua menses

Chloroseos unicam speciem veram agnoscimus, scilicet,

Chlorosis virginica, S. sp. 1.

a. **Chlorosis amatoria.**

Cæterae SAUVAGESII species spuriae, sive decolorationes, symptomaticæ sunt.

Chlorosis a menorrhagia, S. sp. 2.

Chlorosis gravidarum, S. sp. 3.

Chlorosis infantum, S. sp. 4.

Chlorosis verminosa, S. sp. 5.

Chlorosis viridis, S. sp. 6.

menses rite fluxerunt, et cogitavi de specie quadam cachexiae huc referenda. Sed nunc dubito an species cachexiae quaevis sub titulo **Chlorosis**, vel sub charactere hic dato, recte poni possit; et nullam chlorofis speciem veram, praeter illam quae retentio nem menstruorum comitatur, agnoscere vellem. Hinc vocabulum *sæpe* in charactere nunc omissum est; sed simul fateri cogor, chlorofin ideo hic minus recte pro genere recensitam esse, cum pro symptomate amenorrhœae semper haberi possit.

Chlorosis ab hydrothorace, S. sp. 7.

Chlorosis maculosa, S. sp. 8.

Chlorosis Carthaginica, S. sp. 10.

Chlorosis Bengualensis, S. sp. 11.

Chlorosis rachialgiča, S. sp. 12.

VOL. II,

D d

O. III. SPASMI.

Musculorum vel fibrarum muscularium motus abnormes *.

Spasmi, S. Cl. IV. V. Cl. V. Sag. Cl. VII.

Motorii, L. Cl. VII.

Morbi spasmodici et convulsivi, Hoffm. III. 9.

Spasmi et convulsiones, Junck. 45. 54.

Epilepsia, Boerh. 1071. 1088.

SECT. I. In functionibus animalibus.

G. XLVIII. TETANUS.

Plurium muscularum rigiditas spastica.

Variat gradu.

I. Tetanus.

Dimidium vel totum corpus spasmis affectum.

Tetanus, S. G. 122. L. 127. V. 180. Sag. G. 228.

* Motus abnormes sunt qui ex causa praeternaturali oriuntur, et qui violentia, frequentia, vel diutunitate

Catochus *, S. G. 123. L. 128. V. 183. Sag. G.

229.

Opisthotonus, V. 181.

Episthotonus, V. 182.

Hujus species, ut solet, plures recensuit
SAUVAGESIUS; sed omnes, quae idio-
pathicae dici queunt, ad unam, ni fal-
lor, referri possunt, et cujus forma praecipua apud **SAUVAGESIUM** appellatur.

Tetanus Indicus, S. sp. 5. de quo plura haberi
possunt apud *Hillary*, Barbadoes, p. 219. *Chal-*
mers, Lond. Med. Obs. Vol. I. Art. 12. *D*

Monro,

tate contractionis praeter modum fiunt; et nullus
dubito quin hujusmodi motus, in morbis omnibus
sub hec ordine a nobis colligatis, revera fiunt; plu-
res licet morbi sint, quam sub eodem ordine ab aliis
nosologis recensiti fuerunt.

* Catochus apud **SAUVAGESIUM** genus est mi-
nime naturale, cum genus illud conjunxerit species
natura prorsus diversas; ideoque ejusmodi genus o-
misi, sed species sub eo recensitas, quae a rigiditate
spastica pendeant, ad totani genus huc retuli.

Monro, Edinb. Phys. et Liter. Essays, Vol. III.
Art. 30. *A. Monro*, Art. 31. et sub nomine spasmī
apud *Bontium* de med. Ind. meth. med. cap. 2.

Nec alius morbus est,

Convulsiō Indica, S. sp. 9.

Variat autem Tetanus ratione causae remotae, quatenus nimirum vel a causa interna, vel a frigore, vel a vulneris oriatur. A vulneris, varietas frequentissima apud SAUVAGESIUM appellatur

Tetanus traumaticus, S. sp. 11.

Variat etiam quavis causa ortus Tetanus ratione partis corporis affectae; hinc

Tetanus tonicus, S. sp. 1.

Tetanus holotonicus, S. sp. 4.

Catochus holotonicus, S. sp. 1. *M. Febr.* in Ephem. German. D. II. A. I. Obs. 1.

Catochus cervinus, S. sp. 2. *Stork.* Ann. Med. 1758. *M. Julio.*

Tetanus opisthotonicus, S. sp. 3.

Tetanus emprosthotonicus, S. sp. 2.

Tetani species symptomatice sunt,

Tetanus febricosus, S. sp. 10. *Stork. Ann. Med.*
759. p. 166.

Tetanus hemiplegicus, S. sp. 9.

Tetanus lateralis *, S. sp. 6. *Morgagn. de cauf.*
et sed. X. 2. et 3.

Pleurosthotonus Strack.

Tetanus syphiliticus, S. sp. 7.

Tetanus verminosus, S. sp. 8.

Tetanus hystericus, S. sp. 12.

Tetanus mirandus, S. sp. 13.

Catochus diurnus, S. sp. 6.

* In exemplo Tetani lateralis quod profert SAUVAGESIUS, adfuit in eodem aegro alterius lateris paralysis; ideoque hic mox post Tetanum hemiplegicum posui; sed si Tetani lateralis exemplum a MORGAGNIO allatum, sine alterius lateris paralysi fuit, de quo tamen mihi non constat, idem inter variantes idiopathicas recenseri potuisset. Interim, donec haec res certius determinaretur, post Tetanum lateralem posui Pleurosthoton Strackii.

2. Trismus. Praecipue maxillae inferioris
Spastica rigiditas.

Trismus, S. G. 117. L. 124. Sag. G. 223.
Capistrum, V. 208.

I. Species verae sunt,

1. Trismus (*nascentium*) infantes intra
duas primas a nativitate septimanas
corripiens.

Trismus nascentium, S. sp. 1. Gallis Americanis
mal de machoire. *Heißler*, Comp. med. pract.
cap. XV. § 10. *Cleghorn's Minorca*, Introd. p.
33. *Hofer*. in Act. Helvet. tom. I. p. 65. *Macb.*
p. 459.

2. Trismus (*traumaticus*) omnium aetatum,
a vulnere vel trigore.

Trismus traumaticus, S. sp. 2. *Lond. Med. Obs.*
Vol. I. Art. I. 7. Vol. II. 8. 34. Vol. III. 31.
Vol. IV. 7. VI. 13. *Med. Transl.* II. 4.

Angina spasmodica, S. sp. 18. *Zwingeri act. Helvet.*

tom. III. p. 319.

Convulsio a nervi punctura, S. sp. 2.

Trismus catarrhalis, S. sp. 15. *Hillary's Barbadoes*,
221. Lond. Med. Obs. Vol. IV. 7.

II. Sequentes apud SAUVAGESIUM Trismi species, spurias, vel falsas dicimus; vel quod non a spasmo, sed ab alio muscularum vitio pendeant, vel quod convulsivae potius quam spasmodicae sint, vel, denique, quod faciei potius quam maxillae inferioris, muscularum affectiones sint.

Trismus inflammatorius, S. sp. 3.

Trismus scorbuticus, S. sp. 4.

Trismus capistratus, S. sp. 11.

Trismus arthriticus, S. sp. 9.

Trismus verminosus, S. sp. 5.

Trismus hypochondriacus, S. sp. 8.

Trismus febrilis, S. sp. 10.

Trismus crepitans, S. sp. 7.

Trismus occipitalis, S. sp. 12.

Trismus maxillaris, S. sp. 13.

Trismus dolorificus, S. sp. 14.

216 GENERA MORBORUM

- *Trismus cynicus*, S. sp. 16.
- *Trismus cynogelos*, S. sp. 17.
- *Trismus sardonicus*, S. sp. 18.
- *Trismus diastrope*, S. sp. 19.

G. L. CONVULSIO.

*Musculorum contractio clonica, abnormis,
citra soporem.*

Convulsio, S. G. 128. L. 142. V. 191. *Sag.* G. 235.

I. Idiopathicae.

- Convulsio universalis*, S. sp. 11.
- Hieranofos*, L. 144. V. 190.
- Convulsio habitualis*, S. sp. 12.
- Convulsio intermittens*, S. sp. 16.
- Convulsio hemitotonos*, S. sp. 15.
- Convulsio abdominis*, S. sp. 10.
- Convulsio ab inanitione*, S. sp. 1.
- Convulsio ab onanismo*, S. sp. 13.
- Scelotyrbe festinans*, S. sp. 2.

II. Symptomaticae.

- Convulsio a capitis ictu*, S. sp. 4.
- Convulsio nephralgica*, S. sp. 6.
- Convulsio gravidarum*, S. sp. 14.
- Scelotyrbe verminosa*, S. sp. 5.
- Convulsio febrilis*, S. sp. 3.

G. LI. CHOREA*.

Impuberes utriusque sexus, ut plurimum intra decimum et decimum quartum aetatis annum adorientes, motus convulsivi ex parte voluntarii, plerumque alterius lateris, in brachiorum et manuum motu, histronum gesticulationes referentes; in gressu, pedem alterum saepius trahentes quam attollentes.

Scelotyrbe, S. G. 136, Sag. G. 243.

Chorea, L. 139.

Speciem unam tantum videre mihi contingit, quae apud SAUVAGESIUM audit

Scelotyrbe chorea Viti, S. sp. 1.

Chorea St Viti *Sydenham*. Sched. monitoria.

* In priore hujus libri editione, Choremam pro convolutionis specie habui; cum autem ratione tum aetatis quam adoritur, tum motuum quos exhibet, a quavis alia convolutionis specie plurimum differat, hic pro genere diverso posui.

Nec alia est,

Scelotyrbe instabilis, S. sp. 3. et fortassis,

Scelotyrbe intermittens, S. sp. 4.

Hiearonosis Mach. 558.

G. LII. R A P H A N I A.

Articulorum contractio spastica, cum agitazione convulsiva, dolore violentissimo, periodico.

Raphania, L. 145. V. 193. *Linn. Amoen. acad.*
Vol. VI.

Convulsiyo raphania, S. sp. 7.

Germanis DER KRIEBEL KRANKHEIT.

Eclampsia typhodes, S. sp. 1. *Sennert. de febr.*
L. IV. cap. 16. Gregor. Horst. oper. tom. II.
L. VIII. Obs. 22. Willis de morb. convuls.
Muller apud Haller, disp. tom. I. Waltschmied
apud Haller, disp. tom. VII. Wedel, ibid. Hoffm.
tom. I. 231. Kannigieffer, A. N. C. tom. VII.
Brunner in Ephem. Germ. D. III. A. II. obs.
224. Willisch. ibid. Cent. VII. obs. 13. Wepfer
de affect. cap. obs. 120. Breslauer Sammlung
1717. Julio, Septembri, et Decembr. Ibid.
1723. Januar. A. N. C. Vol. VII. Obs. 41.
Bruckmann. Comm. Norimb. 1743, pag. 50.

Soc. Royale, I. Mem. p. 303. II. Mem. p.
587.

Convulsio ab ustilagine, S. sp. 8.

An *Convulsio Solonensis* vel *Necrosis ustilaginea* sit idem morbus?

Vide *Salerne* in Memoires présentés à l'acad. des sciences; tom. II.

G. LIII. EPILEPSIA.

Musculorum convulsio cum sopore.

Epilepsia, S. G. 134. L. 143. V. 188. Sag. G. 24. Boerb. 1771. Hoffm. III. 9. Junck. 54. Lond. Med. Obs. VI. 9.

Eclampsia*, S. G. 133. V. 189. Sag. G. 240.

* Eclampsiam quasi mörbum acutum, ab epilepsia, quam pro chronicō habent, distinguere, et pro diverso genere ponere, voluerunt SAUVAGESIUS et VOGELIUS; sed, cum inter morbos acutos et chronicos limites accuratos ponere ubique difficile sit, et cum eclampsia SAUVAGESII, tunc causis tum phaenomenis plerumque cum epilepsia exakte congruat, illam genere ab epilepsia diversam esse nequaquam habere possum.

Species idiopathicae sunt,

1. Epilepsia (*cerebralis*) sine causa manifesta subito adoriens; praegressa nulla sensatione molesta, nisi fortassis vertiginis vel Scotomiae alicujus.

Epilepsia plethorica, S. sp. 1.

Eclampsia plethorica, S. sp. 7.

Epilepsia cacheētica *, S. sp. 2?

Epilepsia a terrore, *Macb.* p. 556.

2. Epilepsia (*sympathica*) sine causa ma-

possum. Ejusmodi genus prorsus omisit LINNÆUS, et quae plura ad eclampsiam ab epilepsia distinguendam protulit SAGARUS, speciem tantum non genus distinguere possunt.

* Epilepsia, apud SAUVAGESIUM *cachectica* dicta, revera duarum specierum esse videtur. Primo enim hanc *cachecticam* cum *serosa* HOFFMANNI et PISONIS eandem esse auctor statuit; deinceps, utpote acri repulso orta, eadem esse cum specie sua undecima, nimirum *exanthematica*, statui potest. Hinc est quod hanc epilepsiam *cachecticam* utroque loco posui, sed dubius; et aliis dijudicandum relinquens.

nifesta ; sed praegressa sensatione aurae cujusdam a parte corporis quadam versus caput afflagentis.

Epilepsia sympathica, S. sp. 8.

Epilepsia pedisymptomatica, S. sp. 6.

3. Epilepsia (*occasionalis*) ab irritatione manifesta oriens, et ablata irritatione cef-sans.

Variat pro diversitate irritamenti, et hinc

Ab injuria capiti illata.

Epilepsia traumatica, S. sp. 13.

Eclampsia traumatica, S. sp. 9.

A dolore.

Epilepsia a dolore, S. sp. 10. Ed. Eff. V. 61.

Epilepsia rachialgica, S. sp. 14.

Eclampsia a doloribus, S. sp. 4.

a. Rachialgica.

b. Ab otalgia.

c. A dentitione.

Eclampsia parturientium, S. sp. 3.

222 GENERA MORBORUM

A vermibus.

Eclampsia verminosa, S. sp. 2.

A veneno.

Eclampsia ab atropa, S. sp. 11.

Eclampsia ab oenanthe, S. sp. 12.

Eclampsia a cicuta, S. sp. 13.

Eclampsia a coriaria, S. sp. 14.

A scabie, vel alia acris humoris effusione,
retropulsa.

Epilepsia exanthematica, S. sp. 11.

Epilepsia cachectica, S. sp. 2.

A cruditate ventriculi.

Epilepsia stomachica, S. sp. 3.

Eclampsia a saburra, S. sp. 5.

A pathemate mentis.

Epilepsia a pathemate, S. sp. 7.

Ab haemorrhagia nimia.

Eclampsia ab inanitione, S. sp. 8.

A debilitate.

Eclampisia neophytorum, S. sp. 15.

Epilepsiae symptomatice sunt,

Epilepsia febricosa, S. sp. 9.

Eclampisia febricosa, S. sp. 17.

Eclampisia exanthematica, S. sp. 10.

Epilepsia uterina, S. sp. 4.

Epilepsia syphilitica, S. sp. 12.

Eclampisia ab hydrocephalo, S. sp. 16.

Eclampisia ab ischuria, S. sp. 6.

SECT. II. In functionibus vitalibus,

A. In actione cordis.

G. LIV. PALPITATIO.

Motus cordis vehemens, abnormis.

Palpitatio, S. G. 130. L. 132. V. 213. Sag.
257. Hoffm. III. 83. Junck. 33. Macb. 569.

Si palpitationis causae variae externis signis dignosci possent, plures ejus species cum SAUVAGESIO pro diversitate cau-

sae statuere potuissimus; sed, cum cau-
sae diversæ nullo modo, quantum no-
vimus, distingui queant, non nisi spe-
ciem unicam idiopathicam statuere pos-
sum, et quam charactere sequenti insig-
niri vellem.

Palpitatio (*cardiaca*) fere constans, saltem
saepe rediens, sine alio morbo evidente.

Pro synonymis sequentes SAUVAGESII spe-
cies recensere placet.

Palpitatio ab aneurysmate cordis, S. sp. 1. *Senac*,
Mal. de coeur. p. 284. *Lancisi* de aneurysm.

Palpitatio tremula, S. sp. 4. *Senac* de coeur, p.
504.

Palpitatio apostematoso, S. sp. 7. *Lancisi* de a-
neurysmate, lib. 1. prop. 5. *Senac* de coeur,
485.

Palpitatio a corde ossificato, S. sp. 2. *Senac* de
coeur, pag. 484. *Morgagni* de Sed. Ep. XXIV.
17.

Palpitatio calculosa, S. sp. 3.

Palpitatio a polypo, S. sp. 5. *Senac de coeur;*
lib. IV. cap. 16. p. 484.

Palpitatio polyposa, S. sp. 6.

Palpitatio ex aortae aneurysmate, S. sp. 8.

Palpitatio ex aortae angustia, S. sp. 9. *Lancisi de
aneurys. prop. 53. Senac, 484.*

Palpitationis species symptomaticae sunt,

Palpitatio a pancreate, S. sp. 10. *Storck, Ann.
med. I. p. 245.*

Palpitatio arthritica, S. sp. 11.

Palpitatio chlorotica, S. sp. 12.

Palpitatio hysterica, S. sp. 13.

Palpitatio melancholica, S. sp. 14. *Lancisi de a-
neurys. prop. 44.*

Palpitatio febricosa, S. sp. 15. *Storck, Ann. med.
I. p. 75.*

B. In actione pulmonum.

G. LV. A S T H M A.

Spirandi difficultas per intervalla subiens ;
cum angustiae in pectore sensu, et re-
spiratione cum sibilo strepente ; tussis

VOL. II. F f

sub initio paroxysmi difficilis, vel nulla,
versus finem libera, cum sputo muci
saepe copioso.

Asthma, S. G. 145. L. 161. V. 268. Sag. G.
252.

Asthma convulsivum et spasmodico-flatulentum,
Hoffm. III. 94.

Asthma spasticum, *Funck.* tab. 51.

Species idiopathicae sunt,

1. Asthma (*spontaneum*) sine causa mani-
festa, vel alio morbo comitante.

Asthma humidum, S. sp. 1. flatulentum, *Floyer*
on the asthma, chap. 1.

Asthma convulsivum, S. sp. 2. *Willis*, Pharm.
rat. p. 2. Sect. 1. cap. 12. Med. Tr. I. 7.

Asthma hystericum, S. sp. 3. *Floyer* on the asth-
ma, chap. 1.

Asthma stomachicum, S. sp. 8. *Floyer*, Scheme of
the species of asthma. Periodic asthma, 6.

Orthopnoea spasmodica, S. sp. 3.

Orthopnoea hysterica, S. sp. 4.

2. Asthma (*exanthematicum*) a scabie vel alia acris effusione retropulsa.

Asthma exanthematicum, S. sp. 11.

Asthma cachecticum, S. sp. 13.

3. Asthma (*plethoricum*) a suppressa evacuatione sanguinis antea solita, vel a plethora spontanea.

Asthma plethoricum, S. sp. 15.

Species asthmatis symptomaticae sunt,

Asthma hypochondriacum, S. sp. 4.

Asthma arthriticum, S. sp. 5.

Asthma venereum, S. sp. 14. *Junck.* tab. 32.

G. LVI. D Y S P N Æ A.

Spirandi difficultas perpetua, sine angustiae, et potius cum repletionis et infarctus in pectore, sensu. Tussis per totum morbi decursum frequens.

Dyspnoea, S. G. 144. L. 160. V. 267. *Sag.* 251.
Junck. 32.

Orthopnoea, S. G. 146. L. 162. V. 269. *Sag.* G. 253. M. 574.

Species idiopathicae sunt,

1. Dyspnoea (*catarrhalis*) cum tussi frequente, mucum viscidum copiosum ejiciente.

Asthma catarrhale, S. sp. 16.

Asthma pneumonicum, *Willis*, Pharm. rat. P. II. sect. I. cap. 12.

Asthma pituitosum, *Hoffm.* III. sect. II. cap. II. § 3.

Asthma pneumodes, S. sp. 17. Ed. EST. III. 25.

2. Dyspnoea (*siccæ*) cum tussi plerumque siccæ.

Hujus causæ variae haud facile dignoscendae sunt; sequentes autem SAUVAGE-SII species huc referri possunt.

Dyspnoea a tuberculis, S. sp. 2.

Dyspnoea a steatomatis, S. sp. 5.

Orthopnoea a lipomate, S. sp. 18.

Dyspnoea a hydatidibus, S. sp. 4.

Dyspnoea polyposa, S. sp. 20.

3. Dyspnoea (*aërea*) a minima quavis tempestatum mutatione aucta.

Dyspnoea a pneumtaia, S. sp. 12.

4. Dyspnoea (*terrea*) cum tuffi materiem terream vel calculosam ejiciente.

Dyspnoea calculosa, M. sp. 574.

5. Dyspnoea (*aquosa*) cum urina parcà et oedemate pedum, sine fluctuatione in pectore, vel aliis characteristicis hydrothoracis signis.

Dyspnoea pituitosa, S. sp. 1.

Orthopnoea ab hydropneumonia, S. sp. 12.

6. Dyspnoea (*pinguedinosa*) in hominibus valde obesis.

Orthopnoea a pinguedine, S. sp. 6.

7. Dyspnoea (*thoracica*) a partibus thoracem cingentibus laefis, vel male conformatis.

Dyspnoea traumatica, S. sp. 15..

Orthopnoea traumatica, S. sp. 14.

Dyspnoea Galenica, S. sp. 16.

Dyspnoea rachitica, S. sp. 10.

Asthma a gibbo, S. sp. 9.

**8. Dyspnoea (*extrinseca*) a causis exter-
nis manifestis.**

- Asthma pulverulentorum, S. sp. 7.
- Asthma metallicum, S. sp. 12.
- Orthopnoea a vaporibus, S. sp. 16.
- Orthopnoea a deglutitis, S. sp. 9.
- Orthopnoea a fungis, S. sp. 25.
- Orthopnoea ab antipathia, S. sp. 15.
- Orthopnoea a bronchocele, S. sp. 10.

Dyspnoeae species symptomaticae sunt symp-
tomata,

**1. Morborum cordis, vel vasorum majo-
rum,**

- Dyspnoea a corde, S. sp. 11.
- Asthma a polypo cordis, S. sp. 6.
- Orthopnoea polyposa, S. sp. 26.
- Orthopnoea cardiaca, S. sp. 2.
- Dyspnoea aneurysmatica, S. sp. 19.
- Orthopnoea ab aneurysmate, S. sp. 8.
- Dyspnoea ab aortae angustia, S. sp. 22.

2. Tumoris abdominalis,

- Dyspnoea a physisconia, S. sp. 7.

- Dyspnoea a graviditate, S. sp. 8.
Dyspnoea tympanitica, S. sp. 9.
Dyspnoea a liene, S. sp. 14.
Dyspnoea a stomacho, S. sp. 13.
Dyspnoea a gastrocele, S. sp. 17.
Orthopnoea a gastrocele, S. sp. 11.

3. Variorum morborum.

- Asthma febricosum, S. sp. 18.
Orthopnoea febricosa, S. sp. 20.
Orthopnoea peripneumonica, S. sp. 1.
Orthopnoea pseudo-peripneumonica, S. sp. 21.
Orthopnoea variolosa, S. sp. 24.

- Dyspnoea scorbutica, S. sp. 18.
Orthopnoea scorbutica, S. sp. 22.

- Orthopnoea a hydrothorace, S. sp. 5.
Orthopnoea ab empyemate, S. sp. 13.
Orthopnoea a vomica, S. sp. 7.
Dyspnoea a vomica, S. sp. 6.

- Orthopnoea a hydrocephalo, S. sp. 23.
Orthopnoea a vermis, S. sp. 17.

G. LVII. PERTUSSIS.

Morbus contagiosus ; tussis convulsiva,
strangulans, cum inspiratione sonora,
iterata ; saepe vomitus.

Pertussis *Sydenham*. Ed. Leid. p. 200. 311. 312.

Huxham de aëre, ad ann 1732. Lond. Med.

Obs. III. 27. 30. Soc. Royale III. Hist. p. 268.

Tussis convulsiva, sive ferina, *Hoffm.* III. 111.

Tussis ferina, S. sp. 10. *Sag.* sp. 10.

Tussis convulsiva, S. sp. 11. *Sag.* sp. 11.

Amphimerina tussiculosa, S. sp. 13.

III. In functionibus naturalibus.

G. LVIII. PYROSIS.

Epigastrii dolor urens, cum copia humoris
aquei, plerumque insipidi, aliquando
acris eruētata.

Pyrosis, S. G. 200. *Sag.* G. 158.

Soda, L. 47. V. 154.

SCOTIS, the WATER-BRASH.

Species unica vera,

Pyrosis Suecica, S. sp. 4.

Cardialgia sputatoria, S. sp. 5. *Macb.* p. 515.

Cæterae *SAUVACESII* species symptomatice sunt,

Pyrosis vulgaris S. sp. 1.

Pyrosis a conceptione, S. sp. 6.

Pyrosis biliosa, S. sp. 2.

Pyrosis a phlogosi, S. sp. 3.

Pyrosis ulcerosa, S. sp. 5.

G. LIX. C O L I C A.

Dolor abdominis, praecipue circa umbilicum torquens; vomitus; alvus adstricta.

Colica, S. G. 204. L. 50. V. 160. *Sag.* G. 162.

Junck. 106.

Colica spasmodica et flatulenta, *Hoffm.* II. 284.

Macb. p. 519.

Rachialgia, S. G. 211. *Sag.* G. 168.

Ileus, S. G. 252. V. 162. *Sag.* G. 187.

Iliaca, L. 185.

Dolor et spasmus iliacus, *Hoffm.* II. 263.

Passio iliaca, *Junck.* 107.

VOL. II. G g

Species idiopathicae sunt,

i. Colica (*spasmodica*) cum retraktione umbilici et spasmis muscularum abdominalium.

Colica spasmodica, S. sp. 7.

Colica flatulenta, S. sp. 1.

Ileus physodes S. sp. 9.

Colica biliosa, S. sp. 5*. Edin. Med. Eff. III. 27.

Colica pituitosa, S. sp. 2†.

Ileus a colo pituita infarcto, S. sp. 5.

Ileus Indicus, S. sp. 8.

Variat symptomatis superadditis ; hinc,

* Cum vomitus quivis vehemens et saepe repetitus bilem plerumque eliciat, *colicam* quam, ex vomitu bilis solo, *bilioam* appellarunt medici, omnino *spasmodicam* esse censeo.

† Pituita in parte quadam intestinalorum congesta non nisi a spasio obstruente fieri videtur ; ideoque tum *colicam pituitosam*, tum *ileum, a colo pituita infarcto*, hic apposui.

a. Colica cum vomitu steroris, vel rerum per anum injectarum.

Ileus spasmodicus, S. sp. 3*. Lond. Med. Obs. IV:
17. Edinb. Phys. Ess. II. 27. 28.

Ileus volvulus, S. sp. 7.

b. Colica cum inflammatione superveniente:

Ileus inflammatiorius, S. sp. 1.

Colica phlogistica, S. sp. 6.

2. Colica (*pictorum*) praeeunte ponderis vel molestiae in abdomine, praecipue

* *Ileus* gradu tantum, nequaquam natura, a *colica* differre mihi videtur; id quoque *ileum* pro varietate *colicæ* tantum hic recensui. Multi quidem medici *ileum* omnini inflammatorium esse putarunt. Dolorem autem abdominis, sive colicam, cum vomitu steroris sine inflammatione adesse, ipse aliquoties vidi. Sin autem inflammatione aliquando adficit, si eadem *colicæ* supervenerit, *colicam phlogisticam* dari recte monuit SAUVAGESIUS; nec ideo epigenomeno genus mutari; et si quidem cum dolore abdominis et vomitu ab initio adfuerit inflammatio, morbum pro *enteritide* habere vellem. Denique, quovis modo dari *ileum* genus a *colica* diversum concedere non possum:

circa umbilicum, sensu ; accedente dolore colico, primum levi, non continuo, et praecipue post pastum auēto ; tandem graviore et fere perpetuo ; cum dolore brachiorum, et dorsi, in paralysin demum abeunte.

Rachialgia pictorum, S. sp. 1 *.

Colica pictorum, *Citesii* et succedentium *Auctorum.*

Med. Trans. I. 12. 13. 14. 15. 20. Edinb.

Phys. Eſſ. I. 22. *Chalmers's Carolina*, p. 187.

Colica nervosa, *Machb.* p. 524.

Variat ratione causae remotae ; et hinc

a. A veneno metallico,

Rachialgia metallica, S. sp. 3.

* *Rachialgiam a colica genere diversam esse nequam video.* Symptomata enim *colicae* essentialia in utroque morbo semper adsunt ; et si forte alteri quae-dam superaddita sint, haec speciem non genus diver-sum constituere possunt. Ut medici igitur nuperi fere omnes, ita ego quam *rachialgiam* appellarunt *ASTRUCIUS* et *SAUTAGESIUS*, pro specie *colicas* habui ac recensui.

Colica pictonum *Tronchin.* Sp. sive a causa remota 2da.

b. Ab acidis ingestis.

Rachialgia pictonum, S. sp. 1. *Tronchin.* sp. 3.

c. A frigore.

Rachialgia ab adiapneustia, *Tronchin.* sp. 5.

d. A contusione dorsi.

Rachialgia traumatica, S. sp. 7.

3. Colica (*stercorea*) in hominibus alvitardae, post diuturnam alvi obftipationem.

Colica stercorea, S. sp. 3.

Ileus a faecibus induratis, S. sp. 2.

4. Colica (*accidentalis*) a materie acri ingesta.

Colica accidentalis, S. sp. 18.

238 GENERA MORBORUM

Colica Japonica, S. sp. 10.

Colica lactentium, S. sp. 20.

Ileus a veneno, S. sp. 14.

Cholera sicca auriginosa a fungis venenatis, S. sp. 2;

5. Colica (*meconialis*) neophytorum a meconio retento.

Colica meconialis, S. sp. 19.

6. Colica (*callosa*) cum sensu in quadam intestinorum parte stricturae, et saepè ante eam collecti flatus cum aliquo dolore, qui flatus etiam per eandem paulatim transiens evanescit; alvo tarda, et tandem non nisi faeces paucas liquidas egerente.

Ileus a callosa coli stricatura, S. sp. 11. Edin. Med.

Eff. IV. 31.

7. Colica (*calculosa*) cum duritie in quadam parte abdominis fixa; calculis quondam per anum dejectis.

Colica calculosa, S. sp. 15. Edinb. Med. Eff. I. 32.

Edinb. Phys. Eff. II. 26.

Ileus calculosus, S. sp. 10.

Colicae symptomaticae sunt,

Colica febricosa, S. sp. 21.

Rachialgia febricosa, S. sp. 2. *Tronchin.* sp. 1.

Colica hysterica, S. sp. 17.

Colica gravidarum, S. sp. 16.

Colica verminosa, S. sp. 4.

Ileus verminosus, S. sp. 13.

Colica Lapponica, S. sp. 9.

Rachialgia arthritica, S. sp. 4. *Tronchin.* sp.

Rachialgia scorbutica, S. sp. 6.

Ileus herniosus, S. sp. 6.

Colica enterocelica, S. sp. 22.

Ileus ab intestino compresso, S. sp. 4.

Colica schirrosa, S. sp. 12.

Colica pancreatica, S. sp. 13.

Colica mesenterica, S. sp. 11.

Rachialgia ab osteosarcoſi, S. sp. 8.

Colica plethorica, S. sp. 8.

a. Haemorrhoidalis,

b. Catamenialis.

Colica pulsatilis, S. sp. 14.

Ileus imperforatorum, S. sp. 12.

G. LX.

C H O L E R A.

Humoris biliosi vomitus, ejusdem simul
deje^ctio frequens; anxietas; tormina;
furarum spasmoda.

Cholera, S. 253. L. 186. V. 110. *Sag.* G. 188.

Hoffm. II. 165.

Diarrhoea cholérica, *Junck.* 112.

Species idiopathicae sunt,

1. **Cholera (*spontanea*)** tempestate calida,
sine causa manifesta oboriens.

Cholera spontanea, S. sp. 1. *Sydenh.* sect. IV. cap.

2. *Cleghorn's Diseases of Minorca.*

Cholera Indica, S. sp. 7.

2. **Cholera (*accidentalis*)** à rebus acribus
ingestis.

Cholera crapulosa, S. sp. 11.

Cholera a venenis fossilibus, S. sp. 4.

Cholera a veneno animali, S. sp. 5.

Cholerae symptomaticae sunt,

Cholera intermittehs, S. sp. 6.

Cholera inflammatoria, S. sp. 8.

Cholera arthritica, S. sp. 10.

Cholera verminosa, S. sp. 9:

G. LXI. DIARRHŒA.

Dejectio frequens; morbus non contagiosus; pyrexia nulla primaria.

Diarrhoea, S. G. 253. L. 187. V. 105. Sag. G. 189. Junck. 112.

Hepatirrhoea, S. G. 246.

Cholerica, L. 190.

Coeliaca, S. G. 255. L. 189. V. 109. Sag. G. 199.

Lienteria, S. G. 256. L. 188. V. 108. Sag. G. 191.

Pituitaria, V. 111.

Leucarrhois, V. 112.

Lambdina ventris fluxus multiplex. Amst. 1756.

Species idiopathicae sunt;

VOL. II. H h

1. Diarrhoea (*crapulosa*) qua stercore naturalibus liquidiora et majori copia dejiciuntur.

Diarrhoea stercorosa, S. sp. 1.

Diarrhoea vulgaris, S. sp. 2.

2. Diarrhoea (*bilioſa*) qua faeces flavae magna copia dejiciuntur.

Diarrhoea biliosa, S. sp. 8.

3. Diarrhoea (*mucosa*) qua vel ab acribus ingestis, vel a frigore, praecipue pedibus applicato, mucus copiosus dejicitur.

Diarrhoea lactentium, S. sp. 19.

Dysenteria Parisiaca, S. sp. 3.

Diarrhoea ab hypercathartisi, S. sp. 16.

Dysenteria catharticis, S. sp. 12.

Pituitaria, V. 111.

Leucorrhoides, V. 112.

Diarrhoea pituitosa, S. sp. 4.

Coeliaca mucosa, S. sp. 3.

Diarrhoea serosa, S. sp. 10.

2. Diarrhoea urinosa.

4. Diarrhoea (*coeliaca*) qua humor lacteus specie chyli dejicitur.

Coeliaca chylosa, S. sp. 1.

Coeliaca lactea, S. sp. 4.

5. Diarrhoea (*lienteria*) qua ingesta pa- rum mutata celeriter dejiciuntur.

Lienteria spontanea, S. sp. 2.

6. Diarrhoea (*hepatirrhoea*) qua materies seroso-cruenta, sine dolore dejicitur.

Hepatirrhoea intestinalis, S. sp. 2.

II. Symptomaticae.

Diarrhoea febrilis, S. sp. 3.

Diarrhoea febricosa, S. sp. 20.

Hepatirrhoea intermittens, S. sp. 7.

Diarrhoea variolosa, S. sp. 6.

Diarrhoea pleuriticorum, S. sp. 21.

- Diarrhoea arthritica, S. sp. 9.
 Diarrhoea colliquativa, S. sp. 13.
 Diarrhoea cholerioides, S. sp. 17.
 Hepatirrhoea vera, S. sp. 1.
 Hepatirrhoea a vulnere, S. sp. 3.
 Hepatirrhoea mesenterica, S. sp. 4.
 Dysenteria a mesenterii vomica, S. sp. 11.
 Diarrhoea purulenta, S. sp. 11.
 Coeliaca purulenta, S. sp. 2.
 Hepatirrhoea scorbutica, S. sp. 5.
 Dysenteria scorbutica, S. sp. 18.
 Lienteria scorbutica, S. sp. 3.
 Lienteria ex ulcere ventriculi, S. sp. 1.
 Lienteria aphthosa, S. sp. 4.
 Lienteria secundaria, S. sp. 5.
 Diarrhoea verminosa, S. sp. 14.
 Diarrhoea a dentitione, S. sp. 15.
 Diarrhoea chilensis, S. sp. 12.
 Diarrhoea acrasia, S. sp. 7.

G. LXII. DIA B E T E S.

Urinae plerumque praeternaturalis, copia
immodica, profusio chronica.

Diabetes, S. G. 263. L. 197. V. 115. *Sag. G.*
 199. *Junck.* 99. *Dobson,* Lond. Med. Observa-
 tions, Vol. V. Art. 27. *Hume's Clinical Experi-
 ments,* sect. xvi.

Dieuresis, V. 114.

Species idiopathicae sunt,

I. Diabetes (*mellitus*) cum urina odoris,
coloris, et faporis mellei.

Diabetes Anglicus, S. sp. 2. *Mead on poisons.*

Essay 1. *Eiusdem Monita Med. Cap. IX. sect.*

2. Lond. Med. Obf. III. 26. *Dobson*, in Lond.
Med. Obf. Vol. V. Art. 27. *Myers*, Diff.
inaug. de Diabete, Edinb. 1779.

Diabetes febricosus, S. sp. 7. *Sydenh.* Epist. resp.
ad R. Brady *.

* Quaeri potest, an diabetes febricosus SYDENHAMI ad diabetem mellitum, an ad insipidum referri debeat? Et simul quaeri potest, an urina in diabete hysterico vel arthritico sit mellita, an insipida, cum SYDENHAMUS ipse nullibi de sapore urinæ, in diabete quovis, quicquid dixerit? Ad posteriori respondere possum, quod, ex propria observatione, novi, urinam in diabete hysterico et arthritico nequaquam dulcem, et fere prorsus insipidam, esse, et diabetem febricosum SYDENHAMI ad diabetem mellitum ideo retuli; quod in simili senis, post diuturnam febrem, diabete, urinam omnino dulcem inveni.

II. Diabetes (*insipidus*) cum urina limpi-
da non dulci *.*M. Lister Exerc. medicin. II. de Diabete,*

* An hujusmodi diabetis species sit frequens, incertum est. In omnibus exemplis, ~~iii~~ non paucis, quae viderat WILLIUS, urinam mellitam semper invenit; et observationes nuperae frequentes fere omnes ejusmodi urinam exhibuerunt; ita ut dubium sit, an alia diabetis idiopathicae et permanentis species revera detur. Affirmat autem LISTERUS; et ego ipse inter plures mellitas unicam insipidam observavi. Ejusmodi itaque speciem dari concedo, ideoque recensui; sed, an recte legitima dici queat, vel an diabetes ARETAEI et plurium auctorum ejusmodi fuissent, multum dubito. Ante WILLIUM quidem, vel prioris aevi, vel extra Angliam, medicorum nemo urinam dulcem annotaverat; sed ejusmodi urinam temporibus WILLII primo et in Anglia tantum comparuisse, minus verisimile est; omnesque ante WILLIUM de urina in diabete dulci prorsus siluisse, potius observationi perfuntoriae, vel omnino neglectae, imputarem. Quod observatores, quibus diabetis exempla antea occurrerant, vel negligentes vel malaे fidei

Diabetes legitimus, S. sp. 1. *Aretaeus de Morb.
diuturn.* L. II. cap. 2.

Diabetes ex vino, S. sp. 5. *Ephem. Germ.* D. I.
A. II. Obs. 122.

Symptomaticae sunt,

Diabetes hystericus, S. sp. 3. *Sydenh.* diff. epist.
ad G. Cole.

Diabetes arthriticus, S. sp. 6. *Sydenh.* de poda-
gra.

Diabetes artificialis, S. sp. 4. *Malpigh.* de liene.

G. LXIII. H Y S T E R I A.

Ventrvis murmura; sensus globi in abdo-
mine se volventis, ad ventriculum et

fidei fuissent suspicor; cum plurimi eorum tam in-
credibilia, de potu in diabeticis per renes transeunte
prorsus immutato, narrant. SYDENHAMUM autem
ipsum, adeo perspicacem et diligentem, de statu uri-
nae nihil monuisse, mirum videtur; sed, cum scripta
WILLISII, SYDENHAMO satis nota, urinam sem-
per esse dulcem assertuerint, si diversam invenisset
SYDENHAMUS, quin id indicasset, nullus dubito.

fauces ascendentis, ibique strangulantis; sopor; convulsiones; urinae limpidae copia profusa; animus, nec sponte, varius et mutabilis *.

Hysteria, S. G. 135. L. 126. V. 219. Sag. G.

242.

Malum hystericum, Hoffm. III. 50. Junck. 36.

Affectio hysterica, Willis de morb. convulsiv. cap.

5. 10. 11. Sydenb. diff. epist. ad G. Cole. Whytt
on nervous disorders.

Quatenus specie differat hysteria idiopathica, dicere non possum, nec, ut opinor,

* Novit quisque, in Nosologia et in Medicina facienda quadantenus exercitatus, quam difficile sit inter dyspepsiam, hypochondriasis, et hysteriam semper accurate distinguere. Genera autem vera, et sat a se invicem distincta, indicasse mihi video: Recte autem, an secus, fecerim, aliis dijudicandum relinqu. Morbos affines facile inter se misceri probe novi; et, in quocunque casu, quisnam eorum pro primario sit habendus, per characteres nosologicos indicare, mihi difficillimum fore agnosco. Posteri, ut spero, hanc rem luculentius expositam dabunt.

recte dixit SAUVAGESIUS. Species enim ab eo recensitae non, nisi ratione causae remotae, varietates esse mihi videntur. Ita habet,

A. Ab emansione mensium,

Hysteria chlorotica, S. sp. 2. *Raulin*, cap. 13.

B. A menorrhagia cruenta.

Hysteria a menorrhagia, S. sp. 3. *Raulin*. *Sydenham*,
Diff. epist. ad *G. Cole*.

C. A menorrhagia serosa, sive fluore albo.

Hysteria a leucorrhoea, S. sp. 4. *Raulin*, cap. 14.

D. A viscerum obstructione.

Hysteria emphractica, S. sp. 5. *Raulin*, cap. 5.

E. A vitio stomachi.

Hysteria stomachica, S. sp. 7. *Raulin*, cap. 4.

F. A salacitate nimia.

Hysteria libidinosa, S: sp. 6 *.

Manifesto symptomatice sunt,

Hysteria verminosa, S. sp. 1. *Delii Amoenit. Academ.*

Hysteria febricosa, S. sp. 8. *Wedel. in Ephem. German. D. I. A. II. Obs. 193.*

G. LXIV. HYDROPHOBIA.

Potionis cujuslibet, utpote convulsionem

* In speciebus hysteriae recensendis, egregius SAUVAGESIUS RAULINUM, theoriae subtili et fallaci, potius quam observationi, innitentem, secutus fuisse videtur. Nec quidem inter caeteras hysteriae species indicasse videtur SAUVAGESIUS, illam quam maxime exquisitam et frequentissimam, censeo, illam, scilicet, quae foeminas adultas, laute viventes, sanguineas, plethoricas, valentiores, et a morbo alio quovis immunes, saepe ex pathemate mentis folo adoritur.

pharyngis dolentem crientis, fastidium et horror; plerumque e mortu animalis rabidi.

Hydrophobia, S. G. 231. L. 86. V. 30. *Sag. G.* 343. *Boerb.* 1138. *Junck.* 124. *Mead* on poisons. *Default sur la rage.* *Sauvages* diff. sur la rage. *James* on canine madness. *Dalby*, Virtues of cinnaber and musk against the bite of a mad dog. *Nugent* on the hydrophobia. *Choisel*, Nouvelle methode pour le traitement de la rage. *Journal de Medecine*, passim. *Lond. Med. Obs. and Inquir.* Vol. III. Art. 34. Vol. V. Art. 19. 26. and App. *Lond. Med. Transf.* Vol. II. Art. 5. 12. and 15. *Edinb. Med. Eff.* V. Art. 51. *Heysham*, Diff. inaug. de rab. canin. *Edinb.* 1777. *Parry*, Diff. inaug. de rab. contagiose canin. *Edinb.* 1778. *Soc. Royale* I. Mem. p. 105. 146. *Andry*, Recherches sur la rage, 1780. *Soc. Royale* II. Hist. p. 229. 230. 456. III. Hist. p. 167. *Vaughan*, Cases of hydrophobia, second edit. 1778.

Species sunt,

I. *Hydrophobia (rabiosa) cum morden-*

di cupiditate ex morsu animalis rabidi.

Hydrophobia vulgaris, S. sp. 1.

II. Hydrophobia (*simplex*) sine rabie, vel mordendi cupiditate.

Hydrophobia spontanea, S. sp. 2. Edinb. Med. Ess. I. 29.

O. IV. VESANIAE*.

* *Vesaniarum ordinem hic instituere velim, quae cum classe VOGELII nona, Paranoiae inscripta, eadem omnino sit; sed a classe Vesaniarum SAUVAGESII et SAGARI in eo diversa, quod horum auctorum ordines Hallucinationum et Morositatum prorsus excludat; itidemque a classe Mentalium apud LINNÆUM diversa, quod hujus auctoris ordines Imaginariorum et Patheticorum etiam omittat.*

A classe *Vesaniarum* autem tum *Hallucinationes* tum *Morositates* exclusas esse velim; quia neque causis, neque symptomatis cum *Vesaniis* stricte dictis ullo modo congruant. Quis enim Syrignum vel Bulimiam, vel aliam *Hallucinationem* sive *Morositatem*, quae a mentis judicio non pendeat *Vesaniam* appellare vellet? Verum quidem est, tum *hallucinationes*, tum *morositates*, cum *vesaniis* aliquando conjunctas esse, sed simul adfunt alia *vesaniae* indicia, quae ejusmodi *hallucinationes* et *morositates* affectionis magis generalis symptomata tantum esse ostendunt. Ob has rationes, *hallucinationes* *SAUVAGESII* et *imaginarios* *LINNÆI* ad morbos

Mentis * judicantis functiones laesae sine pyrexia vel comate.

Paranoiae, V. Cl. IX.

Deliria, S. Cl. VIII. O. III. *Sag.* Cl. XI. O. III.

Ideales, L. Cl. V. O. I.

G. LXV. A M E N T I A.

Mentis judicantis imbecillitas, qua homines rerum relationes, vel non percipiunt, vel non reminiscuntur.

Amentia, S. G. 233. V. 337. *Sag.* G. 346.
Morosis, L. 106.

morbos locales olim detuli; et nunc morositates **SAVAGESII** et patheticos **LINNÆI**, antea a nobis omnino omisso, ad locales etiam deferendos esse censui.

* In priore Nosologiae nostrae editione, has functiones simpliciter mentis esse dixi, minus autem recte; nam perceptio falsa sive *hallucinatio*, et appetitus erroneus sive *morositas*, quodammodo ad mentis functiones pertinent; cum vero utrasque ab hac classe exclusas esse velim, oportebat classis characterem nunc mutare, et mentis judicantis functiones dicere.

Stupiditas, morosis, fatuitas, V. 336.

Amnesia *, S. G. 237. Sag. G. 347.

Oblivio, L. 107. V. 338.

Memoriae debilitas, Junck. 120.

Species sunt,

I. Amentia (*congenita*) a nativitate constans.

Amentia morosis, S. sp. 8.

Amentia microcephala, S. sp. 6.

II. Amentia *senilis* ex perceptione et memoria, ingravescente aetate, immunitis.

Amentia senilis, S. sp. 1.

Amnesia senilis, S. sp. 2.

III. Amentia *acquisita* a causis externis,

* Amnesiam cum amentia ad unum genus retuli, tum quia plerumque conjungantur, tum quia ab ipsis causis plerumque oriantur, et amnesia ingravescens ad amentiam semper ducat.

256 GENERA MORBORUM

evidentidus in hominibus fanae mentis
superveniens.

Amnesia febrisequa, S. sp. 8.

Amentia a quartana, S. sp. 11.

Amnesia cephalalgica, S. sp. 6.

Amnesia plethorica, S. sp. 4.

Amentia rachialgica, S. sp. 10.

Amnesia a vénere, S. sp. 1.

Amnesia a pathemate, S. sp. 5.

Amentia a venenis, S. sp. 3.

Amentia a temulentia, S. sp. 7.

Amentia ab ictū, S. sp. 9.

Amnesia traumatica, S. sp. 3.

Sequentes SAUVAGESII species in Nōsologia methodica nequaquam recenserit debent, cum causae internae a quibus characteres desumuntur, per signa externa nequaquam dignosci possint.

Amentia serosa, S. sp. 2.

Amentia a tumore, S. sp. 4.

Amentia a hydatidibus, S. sp. 5.

Amentia a siccitate, S. sp. 7.

Amentia calculosa, S. sp. 12.

G. LXVI. MELANCHOLIA.

Insania * partialis sine dyspepsia †.

Melancholia, S. G. 234. L. 71. V. 332. *Sag.*

G. 347. *Boerb.* 1089. *Junck.* 121.

Daemonomania, S. G. 236. *Sag.* 348.

Daemonia, L. 69.

Vesania, L. 70.

Panophobia, L. 75.

Athymia, V. 329.

Delirium melancholicum, *Hoffm.* III. 251:

* Insaniam adesse dicimus, quando rerum relationes omnino falsae mente concipiuntur, ita ut hominis vel pathemata vel actiones praeter rationem extitentur.

† Hypochondriasis et melancholia non semper distingui possunt: Si quando autem possint, nullo alio signo quam per dyspepsiam in hypochondriasi semper praesentem, in melancholia saepe absentem rite, quantum video, distinguendi sunt.

258 GENERA MORBORUM

Erotomania, L. 82.

Nostalgia, S. G. 226. L. 83. *Sag.* G. 338. *Junck.*
125.

Melancholia nervea, Cl. *Lorry* de melancholia,
P. I.

Variat pro varietate rerum de quibus homo delirat. Ita est

1. Cum hallucinatione de statu corporis sui a levibus causis periculoso; vel de statu rerum suarum tristi metuendo.

Melancholia vulgaris, S. sp. 1.

Melancholia argantis, S. sp. 4.

Panophobia phrontis, S. sp. 3.

2. Cum hallucinatione de statu rerum suarum jucundo.

Melancholia moria, S. sp. 5.

Melancholia enthusiastica, S. sp. 13.

Melancholia saltans, S. sp. 8.

3. Cum amore vehementi sine satyriasi vel nymphomania.

Melancholia amatoria, S. sp. 2.

Erotomania, L. 82.

4. Cum superstitione futurorum metu.

Melancholia religiosa, S. sp. 3.

5. Cum aversatione motus et omnium vitae officiorum.

Melancholia atonita, S. sp. 6.

6. Cum inquietudine et status cujusvis impatientia.

Melancholia errabunda, S. sp. 7.

7. Cum taedio vitae.

Melancholia Anglicā *, S. sp. 11.

Melancholia phrontis, S. sp. 14.

6. Cum hallucinatione de sua speciei natura.

* Apud Anglos fortassis taedium vitae non semper a morbo pendet.

Melancholia zoantropica, S. sp. 12.

Melancholia hippantropica, S. sp. 9.

Melancholia scytharum, S. sp. 10.

DÆMONOMANIAM nullam veram esse censeo *, et nostra sententia species sub hoc titulo a SAUVAGESIO recensitae sunt, vel,

i. Species melancholiae sive maniae, uti

Daemonomania fanatica, S. sp. 5.

Daemonomania Indica, S. sp. 7.

Vel, 2do, Morbi ab adstantibus ad daemonum potentiam falso relati, uti

Daemonomania a vermibus, S. sp. 4.

Daemonomania Polonica, S. sp. 8.

Daemonomania a cardiogmo, S. sp. 9.

Vel, 3tio, Morbi omnino simulati, uti

Daemonomania fagarum, S. sp. 1.

* Ita censeo, quia daemonum in nostra corpora, vel hisce temporibus in mentes nostras, potentiam ullam esse pauci jam credunt.

Daemonomania vampirismus, S. sp. 2.

Daemonomania simulata, S. sp. 3.

Vel, 4to, Morbi partim veri, ut No. 2.
partim simulati, ut 3to, recensiti, uti

Daemonomania hysterica, S. sp. 6.

G. LXVII. M A N I A.

Insania universalis.

Mania, S. G. 235. L. 68. V. 331. Sag. G. 349.

Boerh. 1118. *Junck.* 122. *Battie* on madness.

Paraphrosyne, L. 66.

Amentia, L. 67.

Delirium maniacum, *Hoffm.* III. 251.

I. Mania (*mentalis*) omnino a pathemate
mentis.

Mania a pathemate, S. sp. 1. Exempla inveniuntur ex melancholia apud *Preysingerum* de diagnosi morborum capit is; ex terrore, apud *Löcherum* de mania; ex amore apud *Ephem. Nat. Cur. Dec. II. A. X. Obs.* 126.; ex ira apud *Hoffman.* III. p. 263.

2. Mania (*corporea*) a vitio corporis evidente.

Variat pro varietate vitii corporis; hinc

Mania metastatica, S. sp. 4.

ab ulcere siccato *Amat. Lusitan.* Cent. II. cur. 67.

a resepta plica, *Hoffm.* tom. III. p. 263. *Ephem.*

N. Cur. Cent. I. Obs. 35.

a represso herpete, *Locher de mania.*

a menstruis retentis, *Schenck.* Obs. p. 142.

a feminine retento, *Schenck.* ibid.

a repressa scabie, *Lorry de melancholia,* tom. II.

P. II. cap. 3.

a gravititate, *Lorry,* P. I. cap. 7.

a parciori lactis et lochiorum fluxu, *Puzos,* 3.
Mem.

Mania lactea, S. sp. 2.

Mania hysteralgica, S. sp. 8.

Mania ab hemicrania, S. sp. 3.

Mania a venenis, S. sp. 5.

Phrenitis inanitorum, S. sp. 16.

3. Mania (*obscura*) praegresso nullo vel pathemate mentis, vel vitio corporis evidente.

Mania vulgaris, S. sp. 7.

Phrenitis apyreta, S. sp. 10.

Mania periodica, S. sp. 6.

Maniae species symptomatice sunt,

PARAPHROSYNE, S. G. 232. *Sag.* G. 345.

1. *Paraphrofyne a venenis*,

Paraphrofyne temulenta, S. sp. 1.

Paraphrofyne a datura, S. sp. 2.

Paraphrofyne ab opio, S. sp. 3.

Paraphrofyne a conio, S. sp. 4.

Paraphrofyne magica, S. sp. 5.

2. *Paraphrofyne à pathemate*, S. sp. 7.

Paraphrofyne hysterica, S. sp. 12.

3. *Paraphrofyne febrilis*.

Delirium, L. 65. V. 330.

Paraphrofyne febricosa, S. sp. 10.

Paraphrofyne critica, S. sp. 11.

Paraphrofyne calentura, S. sp. 9.

Paraphrofyne puerperarum, S. sp. 8.

G. LXVIII. ONEIRODYNTIA.

In somno imaginatio vehementior vel molestia.

Somnium, V. 339.

Somnambulismus, S. G. 221. L. 77. Sag. G. 333.

Hypnobatafis, V. 340.

Noctambulatio, Junck. 124.

Ephialtes, S. G. 138. L. 163. Sag. 245.

Incubus, V. 211. Junck. 50.

—

1. Oneirodynia (*activa*) excitans ad ambulationem, et motus varios.

Somnambulismus vulgaris, S. sp. 1.

Somnambulismus catalepticus, S. sp. 2.

2. Oneirodynia (*gravans*) ex sensu ponderis alicujus incumbentis, et pectus praecipue comprimentis.

Ephialtes plethorica, S. sp. 1.

Ephialtes stomachica, S. sp. 2.

Ephialtes hypochondriaca, S. sp. 6.

Ephialtes tertianaria, S. sp. 5.

Ephialtes verminosa, S. sp. 4.

Ephialtes ex hydrocephalo *, S. sp. 3.

* Cum hydrocephalus per signa extēra non semper dignosci possit, haec species minus apte recensetur; sed ideo apposui, quod ephialtes in iis qui simul anasarca crurum, et hydrothorace vel ascite laborant, ad hydrocephalum utcunque referri possit.

CL. III. CACHEXIAE.

Totius vel magnae partis corporis habitus depravatus; sine pyrexia primaria vel neurosi.

Cachexiae, S. Cl. X. V. Cl. VIII. *Sag.* Cl. III.
Deformes, L. Cl. X.

O. I. MARCORES.

Corporis totius macies.

Macies, S. Cl. X. O. I. *Sag.* Cl. III. O. I.
Emaciantes, L. Cl. X. O. I.

G. LXIX. TABES.

Marcor; asthenia; pyrexia hectica.

Tabes, S. G. 275. L. 209. V. 309. *Sag.* G. 100.

Species sunt,

1. Tabes (*purulenta*) ex ulcere externo vel interno, vel ex vomica,

Tabes a vomica, S. sp. 15.

Tabes ulcerosa, S. sp. 12.

Tabes apostematodes, S. sp. 3.

Variat sede; hinc

Tabes renalis, S. sp. 2.

Tabes hepatica, S. sp. 8.

Tabes a stomacho, S. sp. 14.

Tabes a pericardio, S. sp. 7.

Tabes catarrhalis *, S. sp. 13.

2. Tabes (*scrophulosa*) in corporibus scrophulosis.

Tabes glandularis, S. sp. 10.

Tabes mesenterica, S. sp. 9.

Scrophula mesenterica, S. sp. 4.

* Si cum catarrho diurno adfuerit tabes, cum pyrexia hectica, nihil dubitarem ejusmodi tabem catarrhalem ad purulentam referre.

Atrophia infantilis, S. sp. 13.

Atrophia rachitica, S. sp. 8.

Tabes rachialgica, S. sp. 16.

3. Tabes (*venenata*) a veneno ingesto.

Tabes a veneno, S. sp. 17.

Atrophia febrisequa, S. sp. 16. ad tabem purulentam, vel ad genus atrophiae pertinet.

G. LXX. A T R O P H I A.

Marcor et asthenia, sine pyrexia * hecrica.

Atrophia, S. G. 277. L. 210. V. 308. Sag. G. 102. Junck. 41.

Marasmus, L. 211.

Species sunt,

* Atrophia fortassis nunquam sine pyrexia, saltem sine pulsu solito frequentiori, adest; sed absentia pyrexiae hecrica, (pag. 80.) fere semper atrophiam a tabe distinguit.

1. Atrophia (*inanitorum*) ex evacuatione ni-
mia.

- Atrophia a ptyalismo, S. sp. 7.
 Atrophia a vomitu, S. sp. 9.
 Atrophia ab alvi fluxu, S. sp. 6.
 Tabes nutricum, S. sp. 4.
 Atrophia nutricum, S. sp. 5.
 Atrophia a leucorrhoea, S. sp. 4.
 Tabes dorsalis *, S. sp. 1.
 Tabes sudatoria, S. sp. 6.
 Tabes a sanguifluxu, S. sp. 2.
 Sanguinis inopia Ill. Lieutaud. synops. univ.
 med. vol. I. pag. 52.

2. Atrophia (*famelicorum*) a nutrimento
deficiente.

Atrophia lactentium, S. sp. 3.

* An ad atrophiam inanitorum, an ad atrophiam
debilium, pertinet tabes dorsalis, dubium mihi vide-
tur, et ad posteriorem referre mallem.

3. Atrophia (*cacochymica*) a nutrimento corrupto.

Atrophia scorbutica, 12.

Tabes syphilitica, S. sp. 11.

Tabes a hydrole, S. sp. 5.

4. Atrophia (*debilium*) a nutritionis functione depravata, praegressa nulla vel evacuatione nimia; vel cacochymia.

Atrophia nervea, S. sp. 1.

Atrophia lateralis, S. sp. 15.

Atrophia senilis, S. sp. 11.

O. II. INTUMESCENTIÆ.

Totum vel magna corporis pars extrorsum
tumens.

Intumescentiae, S. Cl. X. O. II. *Sag.* Cl. III. O. II.
Tumidosi, L. Cl. X. O. II.

Se^t. I. ADIPOSÆ.

G. LXXI. POLYSARClA.

Corporis pinguedinosa intumescentia mo-
lesta.

Polysarcia, S. G. 279. L. 213. V. 540. *Sag.* G.
106.

Steatites, V. 390.

Species unica,

Polysarcia adiposa, S. sp. 1. Lond. Med. Obs. III,
9. V. 21. 22. Med. Trans. II. 18.

Sect. II. FLATUOSÆ.

G. LXXII. PNEUMATOSIS.

Corporis intumescentia tensa, elastica, sub manu crepitans.

Pneumatosis, S. G. 280. V. 391. *Sag.* G. 107.

Emphysema, S. G. 13. L. 288. V. 392.

Leucophlegmatia, L. 214.

Combalusier de flatulentis corporis humani affectibus.

Species sunt,

1. Pneumatosis (*Spontanea*) sine causa manifesta.

Emphysema spontaneum, S. sp. 1.

Pneumatosis febrilis, S. species aliquot. Lond. Med. Obs. VI. 19.

2. Pneumatosis (*traumatica*) a vulnere thoracis.

Pneumatosis a vulnere, S. sp. 2. Lond. Med. Obs. II. 2. III. 4. 35. 36. *Cheston*, chap. 1.

Pneumatosis febrilis, S. species aliquot.

3. Pneumatosis (*venenata*) a veneno injec-
to vel applicato.

Pneumatosis a veneno, S. sp. i.

4. Pneumatosis (*hysterica*) cum hysteria:

Pneumatosis hysterica, S. sp. 3.

G. LXXIII. T Y M P A N I T E S:

Abdominis intumescentia tensa, elastica, so-
nora; alvus adstricta; caeterarum par-
tium macies.

Tympanites, S. G. 291. L. 219. V. 316. Sag. G.
118. Boerh. 226. Junck. 87.

Affectio tympanitica, Hoffm. III. 339.

Meteorismus, S. G. 292.

Species sunt;

1. Tympanites (*intestinalis*) cum tumore ab-
dominis saepe inaequali, et cum rejec-
tione aëris frequenti, tensionem et do-
lorem levante.

Tympanites intestinalis, S. sp. 1. Edinb. Med. Ess.
I. 31.

Tympanites enterophysodes, S. sp. 3.

Tympanites verminosus, S. sp. 7.

Tympanites spasmodicus, S. sp. 5.

Meteorismus ventriculi, S. sp. 1.

Meteorismus abdominalis, S. sp. 2.

Meteorismus hystericus, S. sp. 3.

Meteorismus a manzanilla, S. sp. 4.

2. Tympanites *abdominalis* cum resonitu evidentiore, tumore magis aequabili, et emissione flatuum rariori et minus levante.

Tympanites abdominalis, S. sp. 2.

Tympanites asciticus, S. sp. 4.

Ascites flatulento-peritoneus, S. sp. 28.

Tympanites Stewartii, S. sp. 6.

G. LXXIV. PHYSOMETRA.

Tumor levis, elasticus, in hypogastrio figuram et sedem uteri referens.

Physometra, S. G. 290. Sag. G. 117.

Hysterophyse, V. 317.

Species sunt,

Physometra sicca, S. sp. 1.

Tympanites uteri sicca, *Afruc*, sur les malad.
des femmes, L. II. cap. 9.

Physometra humida, S. sp. 2.

Tympanites uteri humida, *Afruc*, loc. cit.

Sect. III. *AQUOSÆ SIVE HYDROPSES.*

G. LXXV. ANASARCA.

*Corporis totius. vel partis ejus intumescen-
tia mollis, inelaistica.*

Anasarca, S. G. 281. L. 215. V. 313. *Sag. G.*
108. *Boerh.* 1225. *Hoffm.* III. 322. *Junck.* 87.
Monro on the dropsy, 1765. *Milman*, Animad-
versiones de hydrope, 1779.

Phlegmatia, S. G. 282.

Angina aquosa, *Boerh.* 791.

Species sunt,

I. *Anasarca (serosa)* a retento sero ob eva-
cuationes solitas suppressas, vel ab aucto
sero ob ingestam aquam nimiam,

Anasarca metastatica, S. sp. 1.
a. *Anasarca periodica.*

b. Anasarca ab adiapneustia.

Phlegmatia lactea, S. sp. 3.

Phlegmatia a menostasia, S. sp. 5.

Anasarca urinosa, S. sp. 11.

Anasarca hydropotarum, S. sp. 10.

2. Anasarca (*oppilata*) a compressione venarum.

Anasarca gravidarum, S. sp. 5.

Phlegmatia gravidarum, S. sp. 4.

Phlegmatia cruralis, S. sp. 9.

Angina Loweriana, S. sp. 2.

Angina oedematoso, Boerb. 791.

3. Anasarca (*exanthematica*) post exanthemata, et praecipue post erysipelas, suborta.

Anasarca exanthematica, S. sp. 3.

Phlegmatia exanthematica, S. sp. 10.

Phlegmatia ulcerosa, S. sp. 6.

Phlegmatia Malabarica, S. sp. 7.

Phlegmatia elephantina, S. sp. 8.

Anasarca Americana, S. sp. 7.

4. Anasarca (*anaemia*) a tenuitate sanguinis per haemorrhagiam producta.

Anasarca a fluxu, S. sp. 2.

5. Anasarca (*debilium*) in debilibus a morbis longis, vel ab aliis causis.

Phlegmatia vulgaris, S. sp. 1.

Anasarca a febribus, S. sp. 4.

Anasarca hysterica, S. sp. 2.

Phlegmatia hysterica, S. sp. 2.

Anasarca rachialgica, S. sp. 8.

Phlegmatia Deliensis, S. sp. 11.

Anasarca purulenta, S. sp. 9. vix ad anasarcam referri potest.

G. LXXVI. HYDROCEPHALUS.

Capitis intumescentia mollis, inelastica, hi-
antibus cranii suturis.

Hydrocephalus, S. G. 285. L. 216. Boerb. 1217.

Hydrocephalum, V. 384.

Species unica,

Hydrocephalus exterior, S. sp. 2*. Lond. Med.
Obs. V. 13. Med. Transf. II. 18. Edinb. Med.
Eff. III. 22.

G. LXXVII. HYDRORACHITIS.

Tumor supra vertebrae lumborum, mollis,
exiguus, hiantibus vertebris.

Hydrorachitis, S. G. 287. Morgagn. de sed. XII.
9. et seq.

Spinola, L. 289.

Spina bitida, V. 386.

G. LXXVIII. HYDROTHORAX.

Dyspnoea; faciei pallor; pedum oedemata;
urina parca; decubitus difficilis; subita
et spontanea ex somno cum palpitatione
excitatio; aqua in pectore fluctuans.

Hydrothorax, S. 150. V. 311. Boerh. 1219.

Species sunt,

Hydrothorax vulgaris, S. sp. 3.

* Hydrocephalum internum, antea hic recensitum,
ad Apoplexiam, sub nomine Apoplexiae hydrocephala-
licae, jam supra retuli.

Hydrothorax febrisequens, S. sp. 4.

Hydrothorax a scabie, S. sp. 9.

Sequentes minus recte recensentur, cum liquidi intus contenti neque natura, neque fons, neque sedes, per signa externa dignosci queat.

Hydrothorax chylosus, S. sp. 1. *Willis*, Pharm. rat. P. I. sect. I. Cap. 13.

Hydrothorax hydatidosus, S. sp. 5. *Morg.* de sed. XVI. 33.

Hydrothorax mediastini, S. sp. 6.

Hydrothorax pleurae, S. sp. 7. *Hoffm.* III. p. 337. *Bergeron*, diff. de hydrope pectoris.

Hydrothorax pericardii, S. sp. 8. *Morg.* de sed. XVI. 34. 36. *Senac* de coeur, tom. II. p. 349. *Edinb. Med. Ess.* V. 56. 58. 59.

Minus recte a SAUVAGESIO hic recensetur

Hydrothorax ab omento, S. sp. 2.

G. LXXIX. A S C I T E S.

Abdominis intumescentia tensa, vix elastica,
sed fluctuosa.

*Ascites, S: G. 288. L. 217. V. 314: Sag. G. 115:
Boerb. 1226. Hoffm. III. p. 322. Junck. 87:
D. Monro on the dropsy, 1765. Med. Transf.
II. 17. Milman, Animadversiones de hydrope,
1779.*

Species sunt;

- I. *Ascites (abdominalis) cum tumore totius
abdominis aequali, et cum fluctuatione
satis evidente.*

Ascites vulgatior, S. sp. 1.

Variat ratione causae.

A. Ab oppilatione viscerum.

- Ascites ab oppilatione, S. sp. 2.*
- Ascites ab hepate, S. sp. 3.*
- Ascites a liene, S. sp. 4.*
- Ascites scrophulosus, S. sp. 5.*
- Ascites artificialis, S. sp. 10.*

B. A debilitate.

- Ascites ab exanthematis, S. sp. 8.*
- Ascites arthriticus, S. sp. 9.*

Ascites febrilis, S. sp. 12.

Ascites ex quartana, *Werlbof.*

Ascites scorbuticus, S. sp. 11.

C. A tenuitate sanguinis.

Ascites a sanguifluxibus, S. sp. 7.

Variat etiam ratione liquidi effusi.

Ascites purulentus, S. sp. 21 *.

Ascites urinosus, S. sp. 22.

Ascites chylosus, S. sp. 23.

Ascites oleosus, S. sp. 24.

2. Ascites (*saccatus*) cum tumore abdominis, saltem initio, partiali et cum fluctuatione minus evidente.

Ascites ab ovariis, S. sp. 6.

Ascites ovarii, S. sp. 19.

a. Ascites saccatus.

Hydrometra ovarii, S. sp. 6.

Ascites cruentus, S. sp. 20. Edinb. Med. Eff. V.

63.

* De hisce et pluribus aliis ascitis speciebus recentis idem notandum est, ac in pag. 279.

Ascites stomachi, S. sp. 16.

Ascites omentalis, S. sp. 18.

Ascites intercus, S. sp. 14.

Ascites sanguineo-intercus, S. sp. 26.

Ascites sanguineo-peritonaeus, S. sp. 27.

Ascites purulento-peritonaeus, S. sp. 29.

G. LXXX. HYDROMETRA.

Hypogastrii in mulieribus paulatim crescent tumor, uteri figuram referens, pressus cedens fluctuansve; citra ischuriam et graviditatem.

Hydrometra, S. G. 289. *Sag.* G. 116. *Boerk.*

1224.

Species per externa signa distinguendae vix dari possunt; sed sequentes ex SAUVAGEO recensentur.

Hydrometra ascitica, S. sp. 1.

Hydrometra gravidarum, S. sp. 2.

- Hydrometra hydatica, S. sp. 4.
 Ascites uterinus, S. sp. 15.
 Hydrometra sanguinea, S. sp. 3.
 Ascites sanguineo-uterinus, S. sp. 25.
 Hydrometra puriformis, S. sp. 5.

G. LXXXI. HYDROCELE.

Tumor scroti non dolens, paulatim crescentes, mollis, fluctuans, pellucidus.

- Oscheocele, S. G. 41. V. 388.
 Oscheophyma, Sag. G. 44.
 Hydrops scroti, V. 389.
 Hydrops testium, Berb. 1227.

Species sunt,

- Oscheocele aquosa, S. sp. 2. *Monro* in *Edinb. Med. Ess.* Vol. V. Art. 21. *Sharp's Operations and critical inquiry. Douglas* on the hydrocele. *Pott's remarks on the hydrocele. Le Dran, Operations de Chirurgie, Bertrandi* in *Mem. de l'Acad. de chirurgie*, Vol. III.
 Oscheocele hydatidosa, S. sp. 3.
 Oscheocele Malabarica, S. sp. 4. *Kempfer, Amoen, exot. fasc. III. obs. 7.*

Sect. IV. SOLIDÆ.

G. LXXXII. PHYSCONIA.

Tumor quandam abdominis partem potissimum occupans, paulatim crescens, nec sonora, nec fluctuans.

Physconia, S. G. 283. V. 325. *Sag.* G. 110.

Hyposarca, L. 218.

Species sunt *,

Physconia hepatica, S. sp. 1.

Cl. *Cuffon. Bonet. Sepulchr. de graviditate falsa*,
obs. 3. n. 8. 9. 10. *Verduc Patholog. du rachitis.*

a. *Schirrhœda. G. Segeri M. Nat. Cur. D. I.*
Ann. IV. obs. 142.

* Species sequentes nequaquam ad normam Nomenclaturæ methodicæ recensentur, sed accuratius physconiae species indicare difficilie foret, saltem plus exegisset, quam quo nunc fruor otii. Interim Cuffoni doctissimi opus summae ad pathologiam utilitatis repetere hic placuit.

b. *Calculosa Bonet.* Sepulchr. de hypochondrii tumore, obs. 5.

c. *Hydatidosa Winckerii* Disp. de hydatidibus apud Bonet. Med. Septent. T. II. pag. 313.

Physconia splenica, S. sp. 2.

a. *Emphractica Haller.* Disp. pathol. T. IV. Disp. 109. *Tulp.* Obs. med. lib. II. cap. 30.

b. *Schirrhodea Bonet.* Sepulchr. de ventris tumore, obs. 34. n. 3.

Physconia renalis, S. sp. 3.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3. n. 7.

a. *Calculosa Plater.* Obs. L. II. p. 449. *River,* cent. IV. obs. 34.

b. *Sarcomatico cystica Haller.* Disp. pathol. Disp. 114.

Physconia uterina, S. sp. 4.

Bonet. Sepulchret. de gravid. falsa, obs. 2. n. 5.

6. 7.

Physconia ab ovario, S. sp. 5.

Monro, Edinb. Med. Ess. tom. VI. Art. 74. obs. I.

Physconia mesenterica, S. sp. 6.

- a. *Hydatidosa* Greg. Horstii, Lib. 5. obs. 33.
Tulp. obs. Lib. II. c. 34.
- b. *Strumosa* Bonet. ex Rudnicio de ventr. tumore, obs. X. n. 15. *Ambr. Pare*, L. VII. c. 21. *Sculpt. Armam. chirurg.* obs. 38.
- c. *Schirrhodea* Marc. Donat. Hist. med. mir. lib. VII. c. 15. *Claudin* consult. Sect. II. consult. 134. *Trincavell*, lib. III. consl. 22. *Riolan*. *Anthropogr.* lib. II. c. 26. *Morgagni* de sedib. ep. 39. n. 2.
- d. *Sarcomatica* Bonet. Sepulchr. de falsa gravid. obs. 3. n. 1.
- e. *Steatomatoſa*, Barth. Cabrol. Obs. 33. et 35. *Tulp.* Obs. Lib. II. c. 32. et 33. J. Lechelii apud Bonet. Med. sept. T. II. p. 486. Idem Collect. acad. tom. III. p. 585. Hierne Collect. Acad. tom. III. p. 226. Obs. 166.
- f. *Fungosa*, Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3.

Physconia intestinalis, S. sp. 7.

- a. *Concreto-globulata*, Morgagn. de sedib. epist.
39. n. 21. 25.
- b. *Sarcomatica*, Fontan. Obs. med. selectiores,
obs. II.

Physconia omentalis, S. sp. 8.

Frid. Reebman Diff. de omento.

Physconia polysplachna, S. sp. 9.

- a. *Schirrhodea*, Fabr. *Hildani* cent. II. obs. 45.
- b. *Schirrhodea et sarcomatica*, *Huldenreich*, Misc.
Nat. C. D. I. ann. VI. et VII. p. 321.
- c. *Schirrhodea et adiposa*, *T. Bartholin.* cent. III.
obs. 6.
- d. *Hydatidosa*, Volch. Coiter. Obs. anat. p. 117.
Maur. Cordaei comm. 5. ad lib. priorem,
Hippocr. de muliebr.
- e. *Hydatidosa et schirrhodea*, *Halleri* Disp. pathol.
Tom. V. p. 256.

Physconia visceralis, S. sp. 10.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3. Megalosplachnos *Hippocrat.* *Marc.* *Donat.* Hist. med. mir. lib. VI. c. 2. *Schenck.* ex *Garnero de lieue,* Lib. III. Obs. 9. *Salmuth:* cent. I. obs. 21. *Bonet.* Med. sept. Lib. VII. p. 487. *Bianchi* Hist. hepat. T. I. p. 130.

Physconia externa lupialis, S. sp. 11.

Graham Transl. philos. compend. V. IX. cap. 4. p. 187.

Physconia externa schirrhodea, S. sp. 12.

Ger. Blas. Obs. med. VI.

Physconia externa hydatidosa, S. sp. 13.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3. § 2. 3. 4. 11. &c. *Achotzii* apud *Schenckium*, Lib. III. de hydrope, obs. 4. et apud *Scholtzium* conf. 339. *Solenandri* conf. 15. Sect. V. *Riverii* Obs. communicat. ultim.

Physconia ab adipe subcutaneo, S. sp. 14.

a *Simplex*, Cl. Lieutaud. Comp. med. *J. Mich.*

Febr. apud Bonet. Med. sept. T. I. p. 636.

b. *Syphilitica*, observante celeb. Fizes.

Physconia ab excrementia, S. sp. 15.

G. LXXXIII. RACHITIS.

Caput magnum anterius maxime tumens ;
genicula tumida ; costae depresso-tumidae ; ab-
domen tumidum ; caetera marcescen-
tia.

Rachitis, S. G. 294. L. 212. V. 312. Sag. G.
120. Boerb. 1480. Hoffm. III. 487. Zeviani
della rachitide.

Variat,

i. Simplex sine alio morbo.

Rachitis nodosa, S. sp. i.

VOL. II.

O o

Rachitis Britannica *, S. sp. 2. *Glisson de rachitide.*

2. Aliis morbis conjuncta.

Rachitis strumosa, S. sp. 3.

Rachitis Polonica, S. sp. 5.

Rachitis elephantiaca, S. sp. 6.

Neque rachitis *calmucana*, S. sp. 4. neque
rachitis *a castratione*, S. sp. 7. pro mor-
bo haberí potest.

* Minus recte pro diversis speciebus ponuntur ra-
chitis *nodosa* et *Britannica*, cum non differant aliter
quam morbus incipiens et confirmatus.

O. III. IMPETIGINES.

Cachexiae, cutem et externum corpus praecipue deformantes.

Impetigines, S. Cl. X. O. V. Sag. Cl. III. O. V.

G. LXXXIV. SCROPHULA.

Glandularum conglobatarum, praesertim in collo, tumores; labium superius et columna nasi tumida; facies florida, cutis levis; tumidum abdomen.

Scrophula, S. G. 285. V. 367. Sag. G. 121.
Struma, L. 284.

Species sunt,

I. Scrophula (*vulgaris*) simplex, externa, permanens.

Scrophula vulgaris, S. sp. I.

2. Scrophula (*mesenterica*) simplex interna, cum pallore faciei, inappetentia, tumore abdominis, et foetore foecum insolito.

Scrophula mesenterica, S. sp. 4.

3. Scrophula (*fugax*, simplicissima, et tantum circa collum, plerumque a resorptione ex ulceribus capitis proveniens.

Scrophula fugax, S. sp. 2.

4. Scrophula (*Americana*) cum framboesia conjuncta.

Scrophula Americana, S. sp. 5.

Neque scrophula *periodica*, S. sp. 6. neque scrophula *Moluccana*, S. sp. 8. ad genus scrophulae pertinere mihi videatur.

G. LXXXV. S Y P H I L I S.

Morbus contagiosus, post concubitum impurum et genitalium morbum, ulcerationes tonsillarum; cutis, praesertim ad marginem capillitii, papulae corymbosae, in crustas et in ulceræ crustosa abeuntes; dolores ostocopi; exostoses.

Syphilis, S. G. 3086. L. 6. V. 319. Sag. G. 126.
Lues venerea, Boerh. 1440. Hoffm. III. 413. Junck.
96. *Astruc de lue venerea.*

Species unica,

Syphilis venerea, S. sp. 6.

Syphilis *Polonica*, S. sp. 2. nequaquam ad hoc genus pertinet, et de Syphilide *Indica*, S. sp. 3. nobis non satis constat, ut pro diversa specie ponatur.

G. LXXXVI. SCORBUTUS.

In regione frigida post victum putrescentem, salitum, ex animalibus confectum, deficiente simul materia vegetabili recente; asthenia; stomachace; in cute maculae diversicolores, plerumque livescentes, praesertim ad pilorum radices.

Scorbutus, S. G. 391. L. 223. V. 318. Sag. G. 127. Boerb. 1148. Hoffm. III. 369. Junck. 91. *Lind* on the scurvy. *Hulme* de scorbuto. *Rouppé* de morbis navigantium, Med. Transf. II. 18. 21. *Milman* on the Scurvy. *Ferris* de sanguinis per corpus vivum circulantis putredine, Ed. 1784.

Variat gradu.

- a. Scorbutus incipiens.
- b. Scorbutus crescens.
- c. Scorbutus inveteratus

Variat etiam symptomatibus.

- d. Scorbutus lividus, *Nitzsch*, Theoret. pract. ab Handl. des Scharbockes, &c.

- e. *Scorbutus petechialis*, *Nitzsch*, ibid.
- f. *Scorbutus pallidus*, *Nitzsch*, ibid.
- g. *Scorbutus ruber*, *Nitzsch*, ibid.
- h. *Scorbutus calidus*, *Nitzsch*, ibid.

G. LXXXVII. ELEPHANTIASIS.

Morbus contagiosus ; cutis crassa, rugosa, aspera, unctuosa, pilis destituta ; in extremis artubus anaesthesia ; facies tuberibus deformis ; vox rauca et nasalis.

Elephantiasis, S. G. 302. V. 321. *Sag.* G. 128.

Elephantia Arabum, V. 322.

Varietates sunt,

Elephantiasis Orientalis, S. sp. 1.

Elephantiasis legitima, S. sp. 2. *Lond. Med. Obs.*
Vol. I. Art. 19. Soc. Royale I. mem. p. 161.

Elephantiasis leonina, S. sp. 3.

Elephantiasis Tyria, S. sp. 4.

Elephantiasis Alopecia, S. sp. 5.

Elephantiasis syphilitica, S. sp. 6.

Elephantiasis Javanensis, S. sp. 7.

Fungi, mori, vel rubi idaei fructus referentes, in variis cutis partibus enati.

Elephantiasis Indica, S. sp. 9 *.

G. LXXXVIII. L E P R A.

Cutis escharis albis, furfuraceis, rimosis, aspera, aliquando subtus humida, pruiginosa.

Lepra, S. G. 303. L. 262. Sag. G. 129.

Lepra Graecorum, V. 320.

Varietates sunt,

Lepra Graecorum, S. sp. 1.

Lepra ichthyosis, S. sp. 2.

Lepra Indica, S. sp. 3.

Lepra Asturiensis, S. sp. 4.

Lepra herpetica, S. sp. 5.

Lepra malum mortuum, S. sp. 6.

G. LXXXIX. F R A M B O E S I A.

* De Elephantiasi, Lepra, Framboesia; et Trichomate, utpote morbis a meipso nunquam visis, amplius statuere non ausus sum.

Framboesia, S. G. 229. *Sag.* G. 125.

Varietates sunt,

Framboesia Guineensis, S. sp. 1. *Edinb. Essays*,
Vol. VI. Art. 71.

Framboesia Americana, S. sp. 2.

G. XC. TRICHOMA.

Morbus contagiosus, capilli solito crassiores,
in cirrhos et funiculos inextricabiles
implicati.

Trichoma, S. G. 311. *Sag.* G. 137.

Plica, L. 313.

Plica sive Rhopalosis, V. 323.

Species sunt,

Trichoma cirrosum, S. sp. 1.

Trichoma villosum, S. sp. 2.

VOL. II.

PP

G. XCI. I C T E R U S.

Flavedo cutis et oculorum ; faeces albidae ;
urina obfcure rubra, immissa colore lu-
teo tingens.

Icterus, L. 224. V. 306. Boerb. 918. Junck. 90.

Aurigo, S. G. 306. Sag. G. 132.

Cachexia icterica, Hoffm. III. 301.

Species idiopathicae sunt,

1. Icterus (*calculosus*) cum dolore in regi-
one epigastrica acuto, post pastum auc-
to, et cum dejectione concretionum bi-
liosarum.

Aurigo calculosa, S. sp. 9. Edinb. Med. Eff. I.
33. II. 28. 29. Med. Transf. II. 10.

2. Icterus (*spasmodicus*) sine dolore, post
morbos spasmodicos et pathemata men-
tis.

Aurigo hysterica, S. sp. 13.

Species quaedam, quae a SAUVAGESIO sub titulo
Auriginis a venenis, recensentur.

3. Icterus (*hepaticus*) sine dolore, post morbos hepatis.

Aurigo hepatica, S. sp. 11.

Aurigo ab obstructione, S. sp. 6.

Aurigo purulenta, S. sp. 7.

4. Icterus (*gravidarum*) sub graviditate oriens, et post partum abiens. *Van Swiet.*
ad *Boerb.* Aph. 950.

Aurigo plethorica, S. sp. 5.

5. Icterus (*infantum*) in infantibus haud diu post natales oriens.

Aurigo neophytorum, S. sp. 12.

Icteri sequentes, siquidem recte icteri dicuntur *, symptomaticae sunt,

Aurigo febrilis, S. sp. 1.

* Flavedo cutis oriri potest, vel a bile non, ut solet, excreta, sed in vasa sanguifera excepta, et inde subter cuticulam

- Aurigo febricosa, S. sp. 8.
- Aurigo accidentalis, S. sp. 2.
- Aurigo typhodes, S. sp. 10.
- Aurigo rachialgica, S. sp. 14.
- Aurigo a venenis, S. sp. 4.

Aurigo Indica, S. sp. 3. sive quarundam gentium color naturalis, nequaquam pro morbo haberri potest.

cuticulam effusa; vel a sero sanguinis saepe flavescente, subter cuticulam, ut in ecchymosi, effuso. In quibusdam casibus, an flavedo cutis ab una vel altera illarum causarum oriatur, apud medicos non semper constat; sed tantum ex prima icterum genuinum, et ab altera morbum diversum, quique, quantum fieri possit, distingui debet, oriri censemus.

CL. IV. LOCALES*.

Partis, non totius corporis, affectio.

Vitia †, S. Cl. I. L. Cl. XI. V. Cl. X. *Sag.* Cl. I.

Plagae, S. Cl. I. O. VII. *Sag.* Cl. II.

Morbi organici *Auctorum.*

* Fortassis aliquando ambiguum esse potest, utrum ad universales, vel ad locales, morbi quidam referri debent; de plerisque vero, utri classi referendi sint, satis obvium erit; et ex institutione hujus *Localium* classis, quamplurimos morbos rectius et faciliter, quam in aliorum nosologorum systematibus, disponi posse contendimus.

† *Vitia* hic dixi, utpote sub hac classe *Localium* comprehensa; morbos vero multo plures comprehendit hic classis, ita ut vox *vitia* pro hujus synonymo nequaquam haberi potest, et idem de *Plagis* *SAGARI* dictum velim.

O. I. DYSÆSTHESIÆ.

Sensus depravati aut deleti, ex organorum
externorum vitio *.

Dysæsthesiae, S. Cl. VI. O. I. *Sag.* Cl. IX. O. I.
Hallucinationes, S. Cl. VIII. O. I. *Sag.* Cl. XIII.

O. I.

Privativi, L. Cl. VI. O. III.

G. XCII. C A L I G O.

Visus imminutus, vel prorsus abolitus, ob
repagulum opacum, inter objecta et re-
tinam, oculo ipso vel palpebris inhae-
rens.

Caligo, S. G. 153. V. 288. S. G. 259.

Cataracta, L. 109.

* Vereor ne in sequentibus aliquando species re-
censuerim quae characteri ordinis non prorsus respon-
deant, quasdam, scilicet, dysæsthesias quae ex organo-
rum externorum vitio non pendeant. Hujusmodi
species quidem aliquando recensui; sed paucae om-
nino sunt, et feci, quia species affines, et hic loci ex-
pectandas, separare nolu*n*.

Species sunt,

1. *Caligo (lentis) ob maculam opacam posne pupillam.*

Cataracta *, S. G. 152. L. 109. V. 239. *Sag. G.* 26.

Apud SAUVAGESIUM species sunt, verae vel spuriae :

Verae varietates sunt,

Cataracta vera, S. sp. 1.

Glaucoma Woolhousii.

Cataracta antiglaucoma, S. sp. 2.

Cataracta glaucoma, S. sp. 3.

Glaucoma Maitre Jan et St Ives.

Spuriae varietates sunt,

Cataracta membranacea, S. sp. 4.

Cataracta secundaria, S. sp. 5.

* Non video quod, cum SAUVAGESIO, *Cataracta* pro diverso a *Caligine* genere haberi possit; et judicent petiti, annon ideo recte *Caliginis* characterem mutaverim, et *cataractam* pro ejus specie posuerim.

2. *Caligo (corneae) ob corneam opacam.**Achlys*, V. 242.

Variat pro varietate morbi opacitatem facientis.

Caligo a nephelio, S. sp. 5.*Caligo a leucomate*, S. sp. 6.*Caligo ceratocele*, S. sp. 10.*Caligo a staphylomate*, S. sp. 11.*Caligo a pterygio*, S. sp. 12.*Caligo hyposphagma*, S. sp. 13.3. *Caligo (pupillae) ob obstructam pupilam.*

Variat pro varietate causae.

Caligo ab ectasi, S. sp. 18.*Amaurosis a synchysi*, S. sp. 6.*Amaurosis a myosi*, S. sp. 7.*Caligo a synizesi*, S. sp. 19.*Synizesis*, V. 240.4. *Caligo (humorum) ob vitium vel defecatum humoris aquei.**Glaucoma*, V. 241.

Variat pro diverso humoris statu.

Caligo hypoaemia, S. sp. 15.

Caligo lactea, S. sp. 16.

Caligo a rhytidosi, S. sp. 17.

Amblyopia hydrophthalmica, S. sp. 7.

5. Caligo (*palpebrarum*) ob vitium palpebris inhaerens.

Variat pro varietate vitii palpebrarum.

Caligo a symblepharosi, S. sp. 1.

Caligo ab ancyloblepharo, S. sp. 2.

Caligo a blepharoptosi, S. sp. 3.

Caligo a pacheablepharosi, S. sp. 4.

Caligo a lupia, S. sp. 7.

Caligo a farcomate, S. sp. 8.

Caligo a cancro, S. sp. 9.

G. XCIII. A M A U R O S I S.

Visus imminutus vel prorsus abolitus, sine
vitio oculi evidente; plerumque cum
pupilla dilatata et immobili.

VOL. II.

Q q

Amaurosis, S. G. 155. L. 110. V. 238. *Sag.* G. 261.

Mydriasis, V. 237.

Amblyopia, L. 108. V. 236.

Species sunt,

1. Amaurosis (*compressionis*) post causas et cum signis congestionis in cerebro.

Variat pro varietate causae remotaæ.

Amaurosis pituitosa, S. sp. 2.

Amaurosis scrophulosa, S. sp. 3.

Amaurosis plethorica, S. sp. 4.

Amaurosis intermittens, S. sp. 13.

Amaurosis exanthematica, S. sp. 11.

Amaurosis venerea, S. sp. 10.

Amaurosis traumatica, S. sp. 1.

2. Amaurosis (*atonica*) post causas et cum signis debilitatis.

Amaurosis congenita, S. sp. 5.

Amaurosis exhaustorum, S. sp. 16.

Amaurosis rachialgica, S. sp. 14.

Amaurosis arthritica, S. sp. 17.

Amblyopia absoluta, S. sp. 6.

3. Amaurosis (*spasmodica*) post causas et
cum signis spasmi.

Amaurosis a spasio, S. sp. 8.

Amaurosis hysterica, S. sp. 15.

4. Amaurosis (*venenata*) a veneno ingestio
vel applicatio.

Amaurosis a narcoticis, S. sp. 12.

Amaurosis foricariorum, S. sp. 9.

G. XCIV.   D Y S O P I A *.

Visus depravatus, ita ut non nisi certa luce,
vel ad certam distantiam, vel in certa
positura, objecta clare videantur.

Amblyopia, S. G. 154. Sag. G. 258.

* Verbum *Amblyopia*, quo pro hujus generis no-
mine utitur SAUVAGESIUS, alio sensu intelligunt
tum veteres, tuq[ue] LINNÆUS et VOGELIUS; ideo-
que hujus generis nomen mutare necessarium duxi.

Species sunt,

1. Dysopia (*tenebrarum*) in qua non nisi in magna luce objecta videntur.

Amblyopia crepuscularis, S. sp. 1.

2. Dysopia (*luminis*) in qua non nisi in obscura luce objecta videntur.

Amblyopia meridiana, S. sp. 2.

3. Dysopia (*dissitorum*) in qua longe distansia non videntur.

Amblyopia dissitorum, S. sp. 3.

Myopia, L. 309.

Myopiasis, V. 515.

4. Dysopia (*proximorum*) in qua proxima non videntur.

Amblyopia proximorum, S. sp. 4.

Presbytia, L. 308.

5. Dysopia (*lateralis*) in qua non nisi oblique posita videntur.

Amblyopia luscorum, S. sp. 5.

G. XCV. PSEUDOBLEPSIS.

Visus depravatus, ita ut quae non existant homo se videre imaginatur, vel quae existunt aliter videt ac revera se habeant.

Suffusio, S. G. 217. *Sag.* G. 329.

Phantasma, L. 73. V. 289.

Species sunt,

1. Pseudoblepsis (*imaginaria*) in qua quae non existunt conspicit videntur.

Variat pro varietate phantasmatis.

- a. Suffusio myodes, S. sp. 1.
- b. Suffusio reticularis, S. sp. 2.
- c. Suffusio scintillans, S. sp. 3.

Marmaryge, V. 290.

d. Suffusio coloris, S. sp. 4.

Haemalopia, V. 239.

2. Pseudoblepsis (*mutans*) in qua objecta re vera existentia aliquomodo mutata apparent.

Variat pro varia objectorum mutatione.

a. Suffusio metamorphosis, S. sp. 5.

b. Suffusio nutans, S. sp. 7.

c. Suffusio dimidiata objecta, S. sp. 6.

d. Suffusio multiplicans.

Diplopia, S. G. 218. Sag. G. 330.

Dysopia, V. 291.

Diplopia iterum variat pro varietate causae remotae.

α . Diplopia pyrectica, S. varietas 1.

β . Diplopia a spasmo, S. Var. 2.

γ . Diplopia a paralyysi, S. Var. 3.

δ . Diplopia ab ancyloblepharo, S. Var. 4.

ϵ . Diplopia a catarrho, S. Var. 5.

ζ . Diplopia a debilitate, S. Var. 6.

- z. *Diplopia a contusione*, S. Var. 8.
- ø. *Diplopia a terrore*, S. Var. 9.
- z. *Diplopia a temulentia*, S. Var. 10.
- z. *Diplopia remotorum*, S. Var. 7.

G. XCVI. D Y S E C C E A.

Auditus imminutus vel abolitus.

- Dysecoea*, S. G. 158. V. 246. *Sag.* G. 264.
Cophosis, S. G. 160. L. 112. *Sag.* G. 266.
Surditas, V. 247.

Species sunt;

- i. *Dysecoea (organica) ob vitium in organis sonos ad internam aurem transmittentibus.*

Variat pro varietate vitii et partis affectae.

- a. *Dysecoea monotonon seu malcorum*, S. sp. 1.
  - b. *Dysecoea a meatu obstructo*, S. sp. 2.
- Gophosis a meatu*, S. sp. 1.

312 GENERA MORBORUM

- c. *Dysecoea a myringae atonia*, S. sp. 3.
Cophosis a tympano, S. sp. 4.
- d. *Dysecoea a myringae duritie*, S. sp. 4.
- e. *Dysecoea a myringa perforata*, S. sp. 5.
- f. *Dysecoea a tympani fistula*, S. sp. 6.
- g. *Dysecoea a hydrotympano*, S. sp. 7.
- h. *Dysecoea a tuba obstructa*, S. sp. 8.
Cophosis a tuba, S. sp. 3.
- i. *Dysecoea syphilitica*.
Cophosis syphilitica.

Cophosis congenita, S. sp. 8.

2. *Dysecoea (atonica) sine organorum sonos transmittentium vitio evidente.*

Variat pro varietate causae.

- a. *Cophosis critica*, S. sp. 2.
Dysecoea febrilis.
- b. *Cophosis a comate*, S. sp. 7.
- c. *Cophosis ferosa*, S. sp. 6.
- d. *Cophosis a steatomate*, S. sp. 9.

G. XCVII. PARACUSIS.

Auditus depravatus.

Paracusis, S. G. 159. *Sag.* G. 265.

Syrgmus, S. G. 219. *Sag.* G. 231.

Species sunt,

1. Paracusis (*imperfecta*) in qua soni ab externis venientes percipiuntur, non autem accurate vel cum solitis conditionibus.

Variat,

- a. Cum auditu gravi.

Paracusis barycoea, S. sp. 1.

- b. Cum auditu nimis sensibili.

Paracusis oxycoea, S. sp. 2.

- c. Cum fono unico externo a causis internis duplicato.

Paracusis duplicata, S. sp. 3.

- d. Soni quos homo audire velit, nisi sono
alio vehementi simul excitato non au-
diuntur.

Paracusis Willifiana, S. sp. 4.

2. Paracusis (*imaginaria*) in qua soni ex-
trinsecus non existentes ab internis cau-
sis excitantur.

Syrigmus, S. G. 219. Sag. G. 231.

Syringmos, L. 72.

Susurrus, V. 292.

Variat pro varietate foni percepti.

- a. Syrigmus sibilus, S. sp. 4.
b. Syrigmus susurrus, S. sp. 5.
c. Syrigmus bombus, S. sp. 11.

Variat etiam pro varietate causae remotae.

- d. Syrigmus a debilitate, S. sp. 1.
e. Syrigmus criticus, S. sp. 2.
f. Syrigmus plethoricus, S. sp. 3.
g. Syrigmus vertiginosus, S. sp. 10.

- h. *Syrigmus cephalalgiticus*, S. sp. 6.
- i. *Syrigmus a ventriculo*, S. sp. 7.
- k. *Syrigmus catarrhalis*, S. sp. 8.
- l. *Syrigmus ab oxycoea*, S. sp. 9.

G. XCVIII. A N O S M I A.

Olfactus imminutus vel abolitus.

Anosmia, S. G. 156. L. 113. V. 248. *Sag.* 262.

Species sunt,

- 1. *Anosmia (organica) ob vitium in membra nares internas investiente.*

Variat pro varietate vitii.

- Anosmia catarrhalis*, S. sp. 1.
- Anosmia a siccitate*, S. sp. 6.
- Anosmia a polypo*, S. sp. 3.
- Anosmia ab ozaena*, S. sp. 2.
- Anosmia syphilitica*, S. sp. 4.
- Anosmia verminosa*, S. sp. 5.

2. Anosmia (*atonica*) sine vitio membranae
narium evidente.

Anosmia paralytica, S. sp. 7.

G. XCIX. AGHEUSTIA.

Gustus imminutus vel abolitus.

Agheustia, S. G. 157. Sag. G. 263.

Agheustia, L. 114.

Apogeufis, V. 449.

Species sunt,

1. Agheustia (*organica*) ob vitium in mem-
brana linguae, a nervis sapida arcens.

Agheustia febrilis, S. sp. 1.

2. Agheustia (*atonica*) sine vitio linguae e-
vidente.

Agheustia paralytica, S. sp. 2.

G. C. ANÆSTHESIA.

Tactus imminutus vel abolitus.

Anæsthesia, S. G. 161. L. 118. *Sag.* G. 267.

Anodynia, V. 274.

Séquentes species a SAUVAGESIO recensentur, et, cum de iis mihi non satis liqueat, nihil mutare volui.

Anæsthesia a spina bifida, S. sp. 1.

Anæsthesia plethorica, S. sp. 2.

Anæsthesia nascentium, S. sp. 3

Anæsthesia melancholica, S. sp. 4.

O. II. DYSOREXIAE*.

Appetitus erroneus vel deficiens.

Sect. I. APPETITUS ERRONEI.

Morositates, S. G. VIII. O. II. Sag. Cl. XIII,

O. II.

Pathetici, L. Cl. V. O. II.

Hyperaesthesiae, V. Cl. VII.

G. Cl. BULIMIA.

Appetitus esculentorum majori copia quam
quae digeri possit.

* *Morositates SAUVAGESII* minus recte ad *Ves-*
niarum classem referri, supra dixi, et nunc ad locales
detuli. Recte, ni fallor, cum dyforexiae fere omnes
manifesto partis singularis, potius quam totius cor-
poris, affectiones sint. Nostalgia sola, si quidem re-
vera morbus sit, minime pro locali haberi potest;
sed morbum incertum a caeteris dyforexiis separare
non bene potui.

Bulimia, S. G. 223. L. 79. *Sag.* 335.

Bulimus, V. 296.

Addephagia, V. 297.

Cynorexia, V. 298.

Species idiopathicae sunt,

1. Bulimia (*belluonum*), sine morbo ventriculi, cibi majorem solita copiam appetens.

Bulimia esurigio, S. sp. 4.

Addephagia, V. 297.

2. Bulimia (*syncopalis*) cibum frequenter appetens, ob sensum famis syncopen minitantis.

Bulimia cardialgica, S. sp. 2.

Bulimus, V. 296.

3. Bulimia (*emetica*) cibum magna copia appetens, et mox per vomitum rejiciens.

Bulimia canina, S. sp. 1.

Cynorexia, V. 298.

Species symptomaticae sunt,

- Bulimia verminosa, S. sp. 3.
- Bulimia addephagia, S. sp. 5.
- Bulimia convulsorum, S. sp. 6.
- Bulimia ab acidis, S. sp. 7.

G. CII. POLYDIPSIA.

Appetitus majoris solitae copiae potulento-
rum.

Polydipsia, S. G. 224. L. 80. V. 275. Sag. G.
336.

Polydipsia fere semper symptomatica est, et
variat tantum pro varietate morborum
quos comitatur; hinc

- Polydipsia febrilis, S. Var. a.
- Polydipsia hýdropica, S. Var. b.
- Polydipsia fluxuum, S. Var. c.
- Polydipsia a venenis, S. Var. d.

G. CIII.   P I C A.

Desiderium non esculenti ingerendi.

Pica, S. G. 222. Sag. G. 334.

Citta, L. 78.

Allotriophagia, V. 299.

Malacia, V. 300.

Cum de speciebus *picae* mihi non satis liqueat, sequentes ex SAUVAGESIO recenseo.

Pica infantilis, S. sp. 1.

Pica chlorosiantum, S. sp. 2.

Pica malacia, S. sp. 3.

Pica abscorbuticorum, S. sp. 4.

Pica voluntaria, S. sp. 5.

G. CIV.   SATYRIASIS.

In maribus effraenis vencris cupiditas.

Satyriasis, S. G. 228. L. 81. Sag. G. 340.

Satyriasis pro specie maniac habet VOGELIUS.

VOL. II.   S I

Species sunt,

Satyriasis (*juvenilis*) cum veneris cupiditate praeter modum vehementi, corpore simul parum perturbato.

Satyriasis neogamorum, S. sp. 5.

2. Satyriasis (*furens*) cum veneris cupiditate effraeni, corpore simul multum perturbato.

Satyriasis acuta, S. sp. 1. *Aretaei Cappad.* Acut.
Lib. II. cap. 12.

Satyriasis chronica, S. sp. 2. ad priapismum pertinet; et Satyriasis venerea, S. sp. 3. necnon satyriasis hydrophobica, S. sp. 4. manifesto symptomatica est,

G. CV. NYMPHOMANIA.

In foeminis effraene veneris desiderium.

Nymphomania, S. G. 229. Sag. G. 341.

Satyriasis, L. 81.

Furorem uterinum pro specie maniae habet VOGELIUS.

Nymphomaniae species unica est, et gradu tantum varians, hinc

Nymphomania salacitas, S. sp. 1.

Nymphomania furibunda, S. sp. 2.

Nymphomania fervor uteri, S. sp. 3.

Nymphomania pruriginosa, S. sp. 4.

G. CVI. N O S T A L G I A.

In absentibus a patria, vehemens eandem revisendi desiderium.

Nostalgia, S. G. 226. L. 83. Sag. G. 338.

Nostalgiam pro specie melancholiae habet VOGELIUS.

Species sunt,

i. Nostalgia (*simplex*) sine alio morbo.

Nostalgia simplex, S. sp. 1.

2. Nostalgia (*complicata*) aliis morbis comitata.

Nostalgia complicata, S. sp. 2.

Sect. II. APPETITUS DEFICIENTES.

Anepithymiae, S. Cl. VI. O. II. *Sag.* IX. O. II.

Privativi, L. Cl. VI. O. III.

Adynamiae, V. Cl. VI.

G. CVII. ANOREXIA.

Appetitus esculentorum deficiens.

Anorexia, S. G. 162. L. 116. V. 279. *Sag.* G. 268.

Omnis anorexia mihi symptomatica esse videtur, et variat tantum pro varietate morbi quem comitatur. Species quidem omnes, quotquot a SAUVAGESIO fuerant recensitae, ad genus dyspepsiae supra retuli; sed fortassis utile hic erit easdem seorsum, et rectius ordinatas, iterum recensere.

Species sunt,

1. Anorexia (*humoralis*) ab humore ventriculum gravante.

Anorexia pituitosa, S. sp. 2.

Anorexia biliosa, S. sp. 6.

Anorexia a faburra, S. sp. 9.

2. Anorexia (*atonica*) ob tonum fibrarum ventriculi amissum.

Anorexia paralytica, S. sp. 1.

Anorexia exhaustorum, S. sp. 8.

Anorexia melancholica, S. sp. 5.

Anorexia cachectarum, S. sp. 7.

Anorexia arthritica, S. sp. 12.

Anorexia febrilis, S. sp. 4.

Incertae naturae sunt,

Anorexia plethorica, S. sp. 3.

Anorexia mirabilis, S. sp. 10.

Anorexia neophytorum, S. sp. 11.

Anorexia Stewartiana, S. sp. 13.

G. CVIII. ADIPSIA.

Appetitus potulentorum suppressio, sive fitis
feriatio.

Adipsia, S. G. 163. L. 117. V. 281. Sag. G. 269.

Adipsiam sine alio morbo, qualis est

Adipsia primaria, S. sp. 1.

Pro morbo habere nollem ; omnemque adipsiam pro sympathica, sive symptomate morbi cuiusdam, sensorium commune afficientis, habeo ; ideoque non ad locales referendi.

G. CIX. ANAPHRODISIA.

Libidinis defectus, vel veneris impotentia,

Anaphrodisia, S. G. 164. Sag. G. 270.

Atechnia, L. 119.

Agenesia, V. 283.

Species verae sunt,

Anaphrodisia paralytica, S. sp. 1.

Anaphrodisia gonorrhœica, S. sp. 2.

Species spuriae, sive veneris rite exercendae
impedimenta, sunt,

Anaphrodisia a mariscis, S. sp. 4.

Anaphrodisia ab urethrae vitio, S. sp. 5 *.

Pro ficta et falsa habenda est

Anaphrodisia magica, S. sp. 3.

* Ad dyspermatismi genus pertinet,

O. III. DYSCINESIÆ.

Motus impediti vel depravati ex organorum vitio.

Dyscinesiae, S. Cl. VI. O. III. *Sag.* Cl. IX. O. III,

G. CX. A P H O N I A.

Vocis plena suppressio, citra coma aut syncopen.

Aphonia, S. G. 166. L. 115. V. 253. *Sag.* G. 272.

Species sunt,

i. Aphonia (*gutturalis*) a tumefactis faucibus et glottide.

Aphonia catarrhalis, S. sp. 4. Anginosa *Morgagni*.

2. Aphonia (*trachealis*) a compressa trachea.

Aphonia aneurismatica, S. sp. 5.

Aphonia pulmonica, S. sp. 9.

3. Aphonia (*atonica*) a nervis laryngis resectis.

Aphonia traumatica, S. sp. 6.

Sequentes symptomatice esse videntur,

Aphonia melancholica, S. sp. 1.

Aphonia paralytica, S. sp. 8.

Aphonia temulentorum, S. sp. 3.

Aphonia hysterica, S. sp. 7.

Aphonia ab antipathia, S. sp. 2.

G. CXI. M U T I T A S.

Verba articulandi impotentia.

Mutitas, S. G. 165. V. 257. Sag. G. 271.

VOL. II. T t

Species sunt,

1. Mutitas (*organica*) ex lingua ablata vel vitiata.

Mutitas elinguium, S. sp. 4.

Mutitas a siccitate, S. sp. 5.

2. Mutitas (*atonica*) ex nervis linguae laefisis.

Mutitas traumatica, S. sp. 2.

3. Mutitas (*surdorum*) ex surditate congenita, vel puerilibus annis aborta.

Mutitas surdorum, S. sp. 8.

Sequentes symptomaticae sunt,

Mutitas a gloffocele, S. sp. 1.

Mutitas a narcoticis, S. sp. 3.

Mutitas spasmodica, S. sp. 6.

Mutitas proacretica, S. sp. 7.

G. CXII. PARAPHONIA.

Vocis sonus depravatus.

Paraphonia, S. G. 168.

Cacaphonia, Sag. G. 274.

Raucedo, L. 146.

Raucitas, V. 252.

Asaphia, V. 250.

Clangor, V. 251.

Leptophonia, V. 254.

Oxyphonia, V. 255.

Rhenophonia, V. 256.

Species sunt,

1. Paraphonia (*puberum*) in qua, circa pubertatis tempus, vox ab acutiori et suavi in graviorem et ingratam mutatur.

Paraphonia puberum, S. sp. 1.

2. Paraphonia (*rauca*) in qua, ob siccitatem vel tumorem faucium flaccidum, vox fit rauca et scabra.

332 GENERA MORBORUM

Paraphonia catarrhalis, S. sp. 3.
Raucedo, L. 146.
Raucitas, V. 250.

3. Paraphonia (*resonans*) in qua, ob obstruc-
tas nares, vox fit rauca, cum sonitu per
nares sibilante.

Paraphonia nasalis, S. sp. 2.
Paraphonia a polypo, S. sp. 8.
Rhenophonia, V. 256.

4. Paraphonia (*palatina*) in qua, ob defi-
cientem vel divisam uvulam, plerumque
cum labio leporino, vox fit rauca, ob-
scura, et ingrata.

Paraphonia gutturalis, S. sp. 5.
Asaphia, V. 250.

5. Paraphonia (*clangens*) in qua vox in a-
cutam, clangentem, et exilem mutatur.

Paraphonia ulcerosa, S. sp. 4.
Paraphonia sibilans, S. sp. 7.

Clangor, V. 251.

Leptophonia, V. 254.

Oxyphonia, V. 255.

6. Paraphonia (*comatosa*) in qua, ob laxatum velum palati et glottidem, sonus inter inspirandum editur.

Paraphonia stertens, S. sp. 6.

G. CXIII. PSELLISMUS.

Verba articulandi vitium.

Psellismus, S. G. 167. L. 138. *Sag.* G. 273.

Psellotis, V. 259.

Traulotis, V. 258.

Ischnophonia, V. 260.

Battarismus, V. 261.

Species sunt,

1. Psellismus (*haesitans*) in quo sermonis verba, praesertim prima, non facile pro-

feruntur, et non nisi prima syllaba sae-
pius repetita.

Psellismus ischnophonia, S. sp. 1.

Ischnophonia, V. 201.

Battarismus, V. 261.

2. Psellismus (*ringens*) in quo sonus lite-
rae R semper aspiratur, et quasi gemit-
natur,

Psellismus rottacismus, S. sp. 2.

Traulotis sive blaesitas, V. 258.

3. Psellismus (*lallans*) in quo sonus literae
L fit liquidior, vel loco literae R pro-
nunciatur.

Psellismus lamdacismus, S. sp. 3.

4. Psellismus (*emolliens*) in quo literae du-
rae in moliores mutantur, et litera S
multum usurpatur.

Psellismus traulotes, S. sp. 4.

5. Psellismus (*balbutiens*) in quo, ob linguam magnam vel tumefactam, literae labiales magis audiuntur, et saepe loco aliarum proferuntur.

Psellismus balbuties, S. sp. 5.

Psellismus a ranula, S. sp. 11.

6. Psellismus (*acheilos*) in quo literae labiales vix vel non omnino pronunciari possunt.

Psellismus mogilalia, S. sp. 6.

7. Psellismus (*lagostomatum*) in quo, ob divisum palatum, literae gutturales minus recte pronunciantur.

Psellismus lagostomatum, S. sp. 10.

Psellismus cotacismus, S. sp. 8.

G. CXIV. STRABISMUS.

Oculorum axes optici non convergentes.

Strabismus, S. G. 116. L. 304. V. 514. Sag. G. 222.

Species sunt,

1. Strabismus (*habitualis*) a consuetudine prava oculo tantum uno utendi.

Strabismus vulgaris, S. sp. 2.

2. Strabismus (*commodus*) ab unius oculi, p[re] altero, debilitate vel mobilitate majoti, adeo ut uterque oculus non com-mode adhibeatur.

Strabismus Buffonii, S. sp. 3.

Strabismus spasmodicus, S. sp. 4.

Strabismus paralyticus, S. sp. 5.

Strabismus catarrhalis, S. sp. 6.

3. Strabisinus (*necessarius*) ob mutatum si-
tum vel figuram partium oculi.

Strabismus a luscitate, S. sp. 1.

Strabismus caligantium, S. sp. 11.

Strabismus a crystallino, S. sp. 12.

Strabismus myopum, S. sp. 9.

De Strabismo aequinoctiali mihi non liquet.

Minus recte, ut mihi videtur, ad Strabis-
mum referuntur sequentes.

Strabismus symptomaticus, S. sp. 7.

Strabismus lagophthalmos, S. sp. 8.

G. CXV.   D Y S P H A G I A.

Molestia deglutitionem impediens sine re-
spirationis laesione vel phlegmasia.

Dysphagia, S. G. 199. *Sag.* G. 216.

Acataposis, V. 149.

338 GENERA MORBORUM

Species a SAUVAGESIO recensitae sunt,

1. Dysphagia spasmodica.
2. ——— hysterica.
3. ——— paralytica.
4. ——— pharyngea.
5. ——— oesophagea.
6. ——— lactentium.
7. ——— tussiculosa.
8. ——— hydrophobica.
9. ——— nauseosa.
10. ——— a deglutitis.
11. ——— a datura.
12. ——— a farcomate.
13. ——— ab schirro.
14. ——— canina.
15. ——— valsalviana.
16. ——— aneurismatica.
17. ——— a labario.
18. ——— a siccitate.
19. ——— ab hypostaphyle.

G. CXVI. CONTRACTURA.

Artus unius vel plurium contractio diuturna, rigida.

Contractura, S. G. 119. L. 299. Sag. G. 225.

Obstipitas, S. G. 11.

Caput obstipum, V. 5¹³.

Digitum, V. 221.

Species sunt,

i. **Contractura (*primaria*) a musculis contractis, rigidis.**

a. **A musculis ab inflammatione rigidis.**

Contractura dolorifica, S. sp. 2.

Contractura arthritica, S. sp. 7.

Contractura catarrhalis, S. sp. 8.

Obstipitas catarrhalis, S. sp. 3.

b. **A musculis a spasmo rigidis.**

Contractura spasmodica, S. sp. 11.

Obstipitas spasmodica, S. sp. 6.

Obstipitas renuens, S. sp. 1.

Obstipitas lateralis, S. sp. 5.

Contractura hypochondriaca, S. sp. 1.

c. **A musculis, ob antagonistas paralyticos, contractis.**

Contractura paralytica, S. sp. 4.

Contractura rachialgica, S. sp. 5.

Contractura Bohemica, S. sp. 6.

Obstipitas annuens, S. sp. 2.

d. A musculis ab acrimonia irritante contractis.

Contractura scorbutica, S. sp. 3.

2. Contractura (*articularis*) ob artus rigidos.

Contractura ankylosis, S. sp. 9.

Contractura syphilitica, S. sp. 10.

Obstipitas gibbosa, S. sp. 4.

O. IV. APOCENOSSES.

Fluxus sive sanguis, aut humores alii, foli-
to uberius profluens, sine pyrexia im-
petuve fluidorum aucto.

Apocenoses, V. Cl. II. O. II.

Fluxus, S. Cl. IX. *Sag.* Cl. V.

Morbi evacuatorii, L. Cl. IX.

G. CXVII. P R O F U S I O,

Fluxus sanguinis.

Profusio, L. 239.

Haemorrhagia, V. 81. *Boerb.* 218.

Ex sanguifluxibus, a SAUVAGESIO recen-
sitis, sequentes, ad hunc locum perti-
nere videntur.

Haemorrhagia passiva, S. sp. 1.

- Haemoptysis traumatica, S. sp. 12.
- Haematemesis traumatica, S. sp. 3.
- Haematuria traumatica, S. sp. 14.
- Haematuria violenta, S. sp. 2.
- Haemorrhagia ab hirudine, S. sp. 7.
- Haemoptysis ab hirudine, S. sp. 13.
- Haematemesis ab hirudine, S. sp. 4.

G. CXVIII. EPHIDROSIS*.

Sudoris praeter naturam evacuatio.

Ephidrosis, S. G. 258. Sag. G. 194.

Sudor, L. 208.

Hydropedesis, V. 121.

Species idiopathicae unica est,

Ephidrosis spontanea, S. sp. 1.

* Ephidrosis minus recte ad morbos locales relata esse agnosco; cum autem huic morbo nullum in systemate nostro locum idoneum invenerim, ne prorsus omitteretur, hic cum aliis quodammodo affinibus morbis evacuatoriis recensui.

Ephidrosis symptomaticae variant, pro varietate morbi quem comitantur, et simul pro varietate sudoris eliciti, et quodammodo pro varietate partis maxime sudantis. Hinc

- Ephidrosis febrilis, S. sp. 3.
- Ephidrosis febricosa, S. sp. 7.
- Ephidrosis heclica, S. sp. 5.
- Ephidrosis exanthematum, S. sp. 6.
- Ephidrosis syncoptica, S. sp. 4.
- Ephidrosis scorbutica, S. sp. 2.
- Ephidrosis a faburra, S. sp. 18.

- Ephidrosis lactea, S. sp. 9.
- Ephidrosis mellea, S. sp. 10.
- Ephidrosis vinosa, S. sp. 11.
- Ephidrosis viridis, S. sp. 12.
- Ephidrosis nigra, S. sp. 13.
- Ephidrosis lutea, S. sp. 14.
- Ephidrosis urinosa, S. sp. 15.
- Ephidrosis cruenta, S. sp. 16.
- Ephidrosis caerulea, S. sp. 17.
- Ephidrosis acida, S. sp. 19.
- Ephidrosis arenosa, S. sp. 20.

- Ephidrosis lateralis, S. sp. 8.

G. CXIX. EPIPHORA.

Fluxus humoris lachrymalis.

Epiphora, S. G. 259. L. 172. V. 99. *Sag. G.*
195.

Ex speciebus a SAUVAGESIO recensitis, nulla pro idiopathica haberri potest, nisi

Epiphora frigida, S. sp. 8:

Caeterae omnes symptomatice sunt,

Epiphora a pathemate, S. sp. 1.

Epiphora ophthalmica, S. sp. 3.

Epiphora calida, S. sp. 9.

Epiphora ex variolis, S. sp. 4.

Epiphora arthritica, S. sp. 12.

Epiphora cruenta, S. sp. 10.

Epiphora ex rhyade, S. sp. 2.

Epiphora ex aegilope, S. sp. 5.

Epiphora ab ectropio, S. sp. 6.

Epiphora ab anchylope, S. sp. 7.

Epiphora sebacea, S. sp. 11.

Epiphora lactea, S. sp. 13.

G. CXX. PTYALISMUS.

Fluxus salivaæ.

Ptyalismus, S. G. 261. L. 176. V. 103. Sag. G. 197.

Si quis ptyalismus idiopathicus sit, pro eo
habere vellem

Ptyalismum a laxitate, S. sp. 4.

Sequentes omnes symptomaticae sunt,

Ptyalismus nauseosus, S. sp. 1.

Ptyalismus hypochondriacus, S. sp. 8.

Ptyalismus gravidorum, S. sp. 14.

Ptyalismus a pyrofi, S. sp. 2.

Ptyalismus Lapponicus, S. sp. 3.

Ptyalismus febrilis, S. sp. 18.

Ptyalismus variolosus, S. sp. 6.

Ptyalismus arthriticus, S. sp. 9.

Ptyalismus phthisicus, S. sp. 10.

Ptyalismus scorbuticus, S. sp. 7.

Ptyalismus catarrhalis, S. sp. 15.

Ptyalismus aphthosus, S. sp. 13.

- Ptyalismus a carie, S. sp. 16.
- Ptyalismus purulentus, S. sp. 12.
- Ptyalismus a calculo, S. sp. 17.
- Ptyalismus syphiliticus, S. sp. 19.
- Ptyalisinus viridis, S. sp. 11.
- Ptyalisinus urinosus, S. sp. 20.
- Ptyalismus mercurialis, S. sp. 5.

G. CXXI. ENURESIS.

Urinae e vesica fluxus involuntarius non dolorosus.

Enuresis, S. G. 264. L. 195. V. 113. Sag. G. 200.

Species sunt,

i. Enuresis (*atonica*) post morbos sphincterem vesicae laedentes.

Enuresis herniosorum, S. sp. 3.

Enuresis puerarum, S. sp. 5.

Enuresis calculosa, S. sp. 7.

Enuresis a fistula, S. sp. 8.

2. Enuresis (*irritata*) a compressione vel irritatione vesicae.

Enuresis gravidarum, S. sp. 4.

Enuresis catamenialis, S. sp. 6.

Enuresis a sparganosi, S. sp. 9.

Symptomatica est,

Enuresis paralytica, S. sp. 2.

Pro morbo non haberí potest

Enuresis infantum, S. sp. 1.

G. CXXII. GONORRHOEA.

Humoris ex urethra, in maribus, cum vel absque libidine, praeter naturam fluxus.

Gonorrhœa, S. G. 268. L. 200. V. 118. *Sag.* G. 204.

Species sunt,

1. Gonorrhoea (*pura*) in qua, praegresso concubitu impuro nullo, humor puriformis, sine dysuria vel libidine, ex urethra subinde fluit.

Gonorrhoea pura, S. sp. 1.

Gonorrhoea benigna *Auctorum.*

2. Gonorrhoea (*impura*) in qua, post concubitum impurum, humor puriformis cum dysuria ex urethra fluit.

Gonorrhoea syphilitica, S. sp. 4.

Gonorrhoea maligna *Auctorum.*

Hujus sequela est,

Gonorrhoea (*mucosa*) in qua, post gonorrhœam impuram, humor mucosus, cum minima vel nulla dysuria, ex urethra subinde fluit.

Anglis, a GLEET,

3. Gonorrhoea (*laxorum*) in qua, humor plerumque pellucidus, sine penis unctione, sed cum libidine, in vigilante, ex urethra subinde fluit.

Gonorrhoea libidinosa, S. sp. 2.

4. Gonorrhoea (*dormientium*) in qua liquor seminalis cum unctione et libidine, in dormientibus, ex somnio libidinoso, ejicitur.

Gonorrhoea oneirogónos, S. sp. 3.

Species spuriae, utpote in quibus ex urethra fluxus non fit.

Gonorrhoea spuria, S. sp. 5. *Astruc*, lib. 3. cap. 3. § 2.

Gonorrhoea balani, S. sp. 6.

O. V. EPISCHESSES.

Excernendorum suppressiones,

Epischeses, V. Cl. III.

Suppressorii, L. Cl. VIII. O. II.

Suppressiones, Sag. Cl. VI.

G. CXXIII. OBSTIPATIO.

Dejectio faecum nulla vel solito rarior.

Obstipatio, L. 166. V. 128. Sag. G. 221.

Species sunt,

1. Obstipatio (*debilium*) in hominibus laxis,
debilibus, et plerumque dyspepticis.
2. Obstipatio (*rigidorum*) in hominibus fi-
brae rigidae saepe hypochondriacis.
3. Obstipatio (*obstructorum*) cum sympto-
matis Colicae 1mae, 2dae, 4tae, vel 7mae
supra dictae.

G. CXXIV. ISCHURIA.

Urinae suppressio absoluta.

Ischuria, S. G. 293. L. 167. V. 129. *Sag. G.*
212. *Home's Clinical Experiments*, sect. XV.
Lond. Med. Obs. V. Append.

Species sunt,

I. Ischuria (*renalis*) praegresso renum morbo, cum dolore vel molesto gravitatis sensu in regione renum, et sine hypogastrii tumore, vel ad mingendum stimulo.

Variat pro varietate causae; hinc *

* Doctissimi CUSSONI Collectanea egregia de ischuria, licet ad leges nosologiae methodicae minus confecta, non prorsus omittenda putavi. Simul autem metuens, ne iis in hoc secundo tomo locus commodus esset, in tomo primo cum systemate SAUVAGESIANO inserui. Cum vero hic specierum ischuriae characteres nosologicos dare volui, ut tota res sub uno conspectu appareret, species CUSSONI summatim hic repetere placuit. Loca autem auctorum, in quibus ischuriae varia exempla inveniri possunt, ex primo tomo adhuc petenda sunt.

352 GENERA MORBORUM

- a. *Nephritica*, a renum inflammatione, S. sp. 1.
- b. *Nephrolithica*, à renum calculo, S. sp. 2. Edinb.
Med. Ess. II. 31.
- c. *Nephroplethora*, a plethora, S. sp. 3.
- d. *Lunatica, periodica*, S. sp. 4.
- e. *Nephrospastica, spasmodica*, S. sp. 5.
- f. *Nephremintica*, verminosa, S. sp. 6.
- g. *Nephrothromboides*, a sanguine congrumato, S.
sp. 7.
- h. *Nephropyica*, a renum purulentia, S. sp. 8.
- i. *Nephrophlegmatica*, pituitosa, seu mucosa, S. sp. 9.
- k. *Nephroplegica*, paralytodes, S. sp. 10.
- l. *Suppleta*, ab alia evacuatione suppleta, S. sp. 11.

2. *Ischuria (ureterica)* praegresso renum
morbo, cum doloris vel molestiae sen-
su in quadam ureteris parte, et sine hy-
pogastrii tumore, vel ad mingendum
stimulo.

Variat pro varietate causae ; hinc

- a. *Ureteritica*, inflammatoria, S. sp. 12.
- b. *Ureterolithica*, calculosa, S. sp. 13.
- c. *Uretero-thromboides*, a sanguinis grumo, S. sp. 14.

- d. *Ureterophlegmatica*, a pituita, S. sp. 15.
- e. *Ureteropyica*, purulenta, S. sp. 16.
- f. *Ureterostomatica*, ab orificii ureterum inferioris clausura, S. sp. 17.

- 3. *Ischuria (vesicalis)* cum tumore hypogastrii, dolore ad cervicem vesicae, et frequenti ad mingendum stimulo.

Variat pro varietate causae ; hinc

- a. *Cystitica*, a vesicae inflammatione, S. sp. 18.
- b. *Cystolithica*, a vesicae calculo, S. sp. 19.
- c. *Cystospaistica*, a sphincteris vesicae spasmo, S. sp. 20.
- d. *Cystoplegica*, a vesicae paralyfi, S. sp. 21.
- e. *Polyurica*, a vesica distenta lotio diutius cohibitæ, S. sp. 22.
- f. *Cystopyica*, purulenta, S. sp. 23.
- g. *Cystothromboides*, a sanguinis grumo, S. sp. 24.
- h. *Cystophlegmatica*, a muco, S. sp. 25.
- i. *Ectopocystica*, a vesicae ectopia, S. sp. 26.
- k. *Cystoproctica*, ab intestino recto scybalis, calculo, flatibus, inflammatione, abscessu, haemorrhoidibus, turgente, S. sp. 27.

- l. *Hysterocystica*, ab utero, S. sp. 28.
- m. *Atretarum*, a menstruis in vagina retentis, S. sp. 29.
- n. *Paradoxa*, S. sp. 30.

¶. *Ischuria (urethralis)* cum tumore hypogastrii, frequenti ad mingendum stimulo, et dolore in aliqua parte urethrae,

Variat pro varietate causae; hinc

- a. *Perinaealis*, a perinaei tumore, S. sp. 31.
- b. *Urethrolithica*, a calculo urethræ impacto, S. sp. 32.
- c. *Urethrophlegmatica*, a muco urethram infarciente, S. sp. 33.
- d. *Urethrothromboides*, a sanguinis grumo urethram oppidente, S. sp. 34.
- e. *Urethropyca*, a pure urethram obstruente, S. sp. 36.
- f. *Urethrohymenodes*, a membrana in urethram impensa, S. sp. 36.
- g. *Urethrelmintica verminosa*, S. sp. 37.
- h. *Urebritica*, ab urethrae inflammatione, S. sp. 38.
- i. *Carunculosa*, a morbis ut vocant urethrae, S. sp.

- k. *Hydrocelodes*, ab urethrae ruptura in scrotum
hiante, S. sp. 40.
- l. *Cryptopyica*, a penis intra corpus retractione, S.
sp. 41.
- m. *Peridesmica*, a vinculo strictiori peni injecto, S.
sp. 42.
- n. *Phimofica*, a phimosi, S. sp. 42.
- o. *Aspadialis*, ab urethrae clausura, S. sp. 44.

G. CXXIV.   D Y S U R I A.

Dolorifica et quodammodo impedita urinae
emissio.

Dysuria, S. G. 265. L. 57. V. 164. Sag. G. 213.
Stranguria *Auctororum*.

Species sunt,

- i. Dysuria (*ardens*) cum ardore urinae fi-
ne morbo vesicae evidente.

Dysuria primaria, S. sp. 5.

Dysuria a cantharidibus ingestis vel applicatis.

Dysuria arsura, S. sp. 7.

Dysuria neonympharum, S. sp. 14.

2. Dysuria (*Spasmodica*) a spasmo ex aliis partibus cum vesica communicato.

Dysuria hysterica, S. sp. 1.

Dysuria rachialgica, S. sp. 11.

Dysuria diabetica, S. sp. 17.

Dysuria nephralgica, S. sp. 3.

3. Dysuria (*compressionis*) a vicinis partibus vesicam prementibus.

Dysuria gravidarum, S. sp. 13.

Dysuria a cystocle, S. sp. 8.

Dysuria ab hysteroloxia, S. sp. 10.

Dysuria atretarum, S. sp. 16.

4. Dysuria (*phlogistica*) a vicinis partibus inflammati.

Dysuria ab hysteritide, S. sp. 9.

Dysuria haemorrhoidalis, S. sp. 6.

Dysuria venerea, S. sp. 4.

Dysuria a caruncula, S. sp. 5.

5. Dysuria (*irritata*) cum signis calculi vesicalis.

Dysuria calculosa, S. sp. 12.

6. Dysuria (*mucosa*) cum excretione muci copiosa.

Glus, L. 200.

Pyuria mucosa, S. sp. 6.

Pyuria viscida, S. sp. 5.

Rarus vesicae morbus, Hoffm. T. IV. Consult.

Med. Centur. II. cas. XCIII.

Catarrhus vesicae Lieutaud. Syn. p. 272.

Pyuria arthritica, S. sp. 9.

De dysuria ab infectis, S. sp. 15. mihi non satis liquet.

G. CXXV. DYSPERMATISMUS.

Seminis in actu venereo tarda, impedita, et ad generationem insufficiens emissio.

Dyspermatismus, S. G. 260.

Sterilitas, L. 171. Sag. G. 211.

Agenesia, V. 283.

Species sunt,

1. Dyspermatismus (*urethralis*) a morbis urethrae, S. sp. 1.
2. Dyspermatismus (*nodosus*) a nodis corporum cavernosorum, S. sp. 2.
3. Dyspermatismus (*praeputialis*) ab angustiori praeputii orificio, S. sp. 3.
4. Dyspermatismus (*mucosus*) a muco urethram infarciente, S. sp. 4.
5. Dyspermatismus (*hypertonicus*) a validdiori penis erekctione, S. sp. 5. Edinb. Eff. I. 35.
6. Dyspermatismus (*epilepticus*) ab epilepsia spasmodica in coitu adveniente, S. sp. 6.
7. Dyspermatismus (*apractodes*) a genitalium ignavia, S. sp. 7.

§. Dyspermatismus (*refluus*) in qua nulla
seminis in coitu emissio, ob refluxum
ejusdem ex urethra in vesicam, S. sp. 9.

De dyspermatismo seroso, S. sp. 8. mihi non
fatis constat.

G. CXXVI. AMENORRHœA.

Menses tempore quo fluere solent, vel solita
parciores, vel non omnino fluentes, ci-
tra graviditatem.

Amenorrhœa, V. 130.

Dysmenorrhœa, L. 168. *Sag.* G. 218.

Species sunt,

- 1. Amenorrhœa (*emansioris*) in puberibus
quibus post fluxus tempus solitum, men-
ses non jam prodierint, et cum simul
variae affectiones morbidae adsint.

2. Amenorrhoea (*suppressionis*) in adultis,
quibus menses, quae jam fluere solebant,
suppressae sunt.
3. Amenorrhoea (*difficilis*) in qua menses
parcius et cum dolore fluunt.

Menorrhagia difficilis, S. sp. 1.

O. VI. TUMORES.

Partis magnitudo aucta sine phlogosi.

Tumores protuberantes, L. Cl. X. O. V.

G. CXXVIII. ANEURISMA.

Tumor mollis, pulsans, supra arteriam.

Aneurisma, S. G. 32. L. 282. V. 408. Sag. G. 35.

G. CXXIX. VARIX.

Tumor mollis, non pulsans, supra venam.

Varix, S. G. 33. L. 282. V. 407. Sag. G. 36.

G. CXXX. ECCHYOMA.

Tumor diffusus, parum eminens, lividescens.

VOL. II. Z z

362 GENERA MORBORUM

Ecchymoma, S. G. 6. V. 451. *Sag.* G. 5.

Sugillatio, L. 230.

G. CXXXI. SCHIRRUS.

Partis, plerumque glandulae, tumor durus,
non dolens, aegre suppurans.

Schirrus, S. G. 14. L. 283. V. 374. *Sag.* G. 19.
Boerb. 392.

G. CXXXII. CANCER.

Tumor schirrodeus dolens, in ulcus mali
moris abiens.

Cancer, S. G. 20. V. 375. *Boerb.* 492. *Sag.* G.
25.

G. CXXXIII. BUBO.

Glandulae congregatae tumor suppurans.

Bubo, L. 271.

Bubo, S. G. 16. V. 368. *Sag.* G. 21.

Parotis, S. G. 17. V. 370. *Sag.* G. 22.

G. CXXXIV. S A R C O M A.

Extuberatio mollis, non dolens.

Sarcoma, S. G. 23. L. 294. V. 376. *Sag.* G. 28.

Polypus, V. 377.

Porrus, V. 427.

G. CXXXV. V E R R U C A.

Extuberatio durior, scabra.

Verruca, S. G. 25. L. 277. V. 426. *Sag.* G. 30.

G. CXXXVI. C L A V U S.

Cuticulae crassities dura, lamellata.

Clavus, L. 278. V. 428.

Callus sive Tylloma, V. 429.

G. CXXXVII. L U P I A.

Extuberatio subter cutem mobilis, mollis,
non dolens.

364 GENERA MORBORUM.

Lupia, S. G. 37. *Sag.* G. 40.

Atheroma, L. 285.

Encystis, V. 420.

G. CXXXVIII. G A N G L I O N.

Extuberatio durior, mobilis, tendini insidens.

Ganglion, L. 287. V. 379.

G. CXXXIX. H Y D A T I S.

Vesicula cuticularis humore aqueo plena.

Hydatis, S. G. 34. *Sag.* G. 38.

Phlyctaena, L. 273. V. 442.

G. CXL. H Y D A R T H R U S.

Articulorum, genu potissimum, tumor, parum primo eminens, cuti concolor, dolorissimus, et mobilitatem imminuens.

Hydarthus, S. G. 38.

Anglis, a WHITE SWELLING.

Reimarus de fungo articulorum, Leid 1757.

Cheston Path. Inq. Chap. V.

Edinb. Eff. IV. 18. 19. 20.

G. CXLI. EXOSTOSIS.

Tumor durus ossi insidens.

Exostosis, S. G. 29. L. 290. V. 417. Sag. G. 34.

Hyperostosis, V. 418.

O. VII. ECTOPIÆ *.

Pars ex sua sede dimota tumorem faciens.

Ectopiae, S. Cl. I. O. VI. *Sag.* Cl. I. O. VI.

G. CXLII. HERNIA.

Partis mollis ectopia, cute et aliis integumentis adhuc tecta.

Hernia, L. 291. *Gaub.* Pathol.

G. CXLIII. PROLAPSUS.

Partis mollis ectopia nuda.

Prolapsus, L. 292.

Prolapsus et procidentia, *Gaub.* Pathol.

* Ectopiarum genera et species, quantum ad pathologiam pertinent, opera solertissimi CUSSONI, enumerata in primo hujus synopsis tomo, pag. 15. et seq. inveniri, et summo cum fructu perlegi possunt.

G. CXLIV. LUXATIO.

Os ex sua in juncturis sede dimotum.

Luxatio, *Gaub.* 226. V. 472.

Exarthrema, S. 60. *Sag.* G. 67.

Diastasis, S. 61. *Sag.* G. 68.

Luxatura, L. 237.

O. VIII. DIALYSES.

Solutio continui visu tactuve manifesta.

Plagae, S. Cl. I. O. VII. *Sag.* Cl. II.

Vitia dialytica et solutiones continui, L. Cl. XI.

O. II.

Exulcerationes, L. Cl. XI. O. III.

Dissolutiones, V. Cl. X. O. VI.

G. CXLV. V U L N U S.

Soluta unio recens, cruenta, partis mollis, a corpore duro moto.

Vulnus, S. G. 63. L. 240. V. 465. *Sag.* G. 78.

Boerb. 145.

Punctura, S. G. 64. L. 243. *Sag.* G. 79.

Laceratura, L. 242.

Amputatura, S. G. 70. L. 243. *Sag.* G. 86.

G. CXLVI. U L C U S.

Partis mollis solutio purulenta vel ichorofa.

- Ulcus, S. G. 71. L. 249. *Sag.* G. 89.
 Exulceratio, S. G. 72. *Sag.* G. 90.
 Sinus, S. G. 73. V. 492. *Sag.* G. 92.
 Fistula, S. G. 74. L. 254. V. 491. *Sag.* G. 91.
     Boerb. 413.
 Cacoethes, L. 250. V. 485.
 Phagedaena, V. 488.
 Moma, L. 251. V. 489.
 Carcinoma, L. 252. V. 487.
 Ozaena, L. 253. V. 500.
 Achor, L. 265. V. 494.
 Crusta, V. 494.
 Therioma, V. 486.
 Sycosis, V. 390.

G. CXLVII. H E R P E S.

Phlyctaenae vel ulcuscula plurima, gregaria,
 serpentia, dysepuleta.

Herpes, S. G. 7. L. 268. V. 443. *Sag.* G. 11.

G. CXLVIII. T I N E A.

In cute capillata ad radices capillorum ulcuscula, humorem, in crustam albam friabilem abeuntem, fundentia.

Tinea, L. 263. V. 497. *Sag.* G. 131.

VOL. II. A a a

G. CXLIX. P S O R A.

Pustulae et ulcuscula pruriginosa, contagiosa, manus male habens.

Psora, L. 265.

Scabies, S. G. 304. V. 444. Sag. G. 130.

G. CL. F R A C T U R A.

Offis partes a cohaesione in magna fragmента vi solutae.

Fractura, S. G. 67. L. 235. V. 468. Sag. G. 98.
Boerh. 339.

G. CLI. C A R I E S.

Offis exulceratio.

Caries, S. G. 77. L. 255. V. 493. Sag. G. 94.

I N D E X

CLASSIUM ET ORDINUM.

*Numeri post literas S. L. V. Sag. et M.
paginas tomī primi; post C. paginas tomī
secundi, indicant.*

A DYNAMIÆ, V. 183. M. 364. C. 198.
et 324.

Aerifluxus, S. 63. Sag. 293.

Agitatorii, L. 110.

Alvi fluxus, S. 59. Sag. 291.

Alvi fluxus non sanguinolenti, S. 60. Sag.
288.

Alvi fluxus sanguinolenti, S. 59. Sag. 287.

Anepithymiae, S. 43. Sag. 312. C. 324.

Anhelationes, S. 39. Sag. 306. M. 365.

Anhelationes oppressivæ, S. 40.

Anhelationes suppressivae, Sag. 307.
Apocenoſes, V. 166. C. 340.

Cachexiae, S. 65. V. 194. Sag. 267. M. 367. C. 266.

Cachexiae anomalae, S. 81. Sag. 276.

Clonici generales, S. 37. Sag. 303.

Clonici partiales, S. 35. Sag. 301.

Comata, S. 46. Sag. 315. C. 183.

Concretiones, V. 224.

Continentes, L. 90. C. 68.

Continuae, S. 26. V. 151. Sag. 333. G. 66.

Conſtrictorii, L. 116.

Critici, L. 90. C. 44.

Cystides, S. 13. Sag. 250.

Debilitates, S. 42. Sag. 310.

Decolores, L. 124.

Defectivi, L. 105. C. 198.

Deformationes, L. 136.

Deformes, L. 122. C. 266.

Deformitates, V. 226. Sag. 259.

- Deliria, S. 56. Sag. 343. C. 254.
Dialyses, C. 367.
Dialytica, L. 126.
Dissolutiones, V. 218. C. 367.
Dolores, S. 48. V. 171. Sag. 279. M.
358.
Dolorosi, L. 79.
Dolorosi extrinfeci, L. 97.
Dysaesthesiae, S. 42. Sag. 310. C. 302.
Dyscinesiae, S. 44. Sag. 312. C. 328.
Dysorexiae, C. 318.
- Ectopiae, S. 14. Sag. 252. C. 365.
Efflorescentiae, S. 8. Sag. 244.
Emaciantes, L. 122. C. 266.
Epischeses, V. 170. C. 349.
Evacuatorii, L. 117. C. 340.
Exacerbantes, L. 91. C. 46.
Exanthemata, Sag. 318. C. 130.
Exanthematicae, S. 29. V. 154. C. 131.
Exanthematici, L. 87. C. 131.
Excrecentiae, S. 11. Sag. 248.

Extuberantiae, V. 212.

Exulcerationes, L. 128. C. 367.

Febres, S. 26. V. 149. Sag. 333. M. 349,
C. 44.

Fluxus, S. 58. Sag. 286. M. 356. C.
340.

Haemorrhagiae, V. 164. C. 153.

Hallucinationes, S. 54. Sag. 338.

Humoralia, L. 125.

Hydrops, C. 275.

Hydrops partiales, S. 66. Sag. 270.

Hyperaesthesiae, V. 191. C. 318.

Icteritiae, S. 80. Sag. 275.

Ideales, L. 101. C. 254.

Imaginarii, L. 102.

Impetigines, S. 79. Sag. 273. C. 291.

Inflammationes, V. 201. M. 354.

Intermittentes, S. 28. V. 149. L. 90. Sag.
336. C. 45.

Intumescentiae, S. 65. Sag. 268. C. 271.

Leipopsychiae, S. 45. Sag. 314. C. 198.

Locales, C. 301.

Macies, S. 65. Sag. 267. C. 266.

Maculae, S. 7. L. 138. V. 216. Sag. 247.

Marcores, C. 266.

Mentales, L. 101. M. 366.

Morositates, S. 55. Sag. 340. C. 318.

Motorii, L. 109. C. 210.

Neuroses, C. 182.

Paranoiae, V. 199. C. 254.

Pathetici, L. 102. C. 318.

Phlegmasiae, S. 29. Sag. 325. C. 82.

Phlogistici, L. 93. C. 83.

Phymata, S. 9. Sag. 246.

Plagae, S. 23. Sag. 261. C. 301. et 367.

Privativi, L. 107. C. 302. et 324.

Procidentiae, L. 135.

Profluvia, V. 164. C. 172.

Pustulae et Papulae, V. 214.

Pyrexiae, C. 43.

Quietales, L. 105.

Remittentes, S. 27. Sag. 335. C. 45.

Sanguifluxus, S. 58. Sag. 286. C. 153.

Scabies, L. 130.

Serifluxus, S. 61. Sag. 291.

Solutiones, Sag. 261.

Soporosi, L. 106. C. 183.

Spasmi, S. 34. V. 177. Sag. 399. M. 363.

C. 210.

Spastici, L. 109.

Suffocatori, L. 113.

Suppressiones, Sag. 295.

Suppressorii, L. 113.

Tonici generales, S. 35. Sag. 300.

Tonici partiales, S. 34. Sag. 399.

Tubera, S. 78. Sag. 272.

Tumidofl., L. 123. C. 271.

Tumores, V. 202. C. 362.

Vesaniae, S. 54. Sag. 338. C. 251.

Vitia, S. 7. L. 125. V. 201. Sag. 243.
C. 301.

INDEX GENERUM.

- A** BORTIO, V. 97 C. 39
Abortus, S. 245 L. 205 *Sag.* 180 C. 39
Abscessus, L. 233 V. 354 C. 7.
Acataposis, V. 149
Achlys, V. 242 C. 92
Achor, L. 265 V. 494 C. 145
Acrochordon, V. 426
Acyesis, V. 282
Addephagia, V. 297 C. 101
Adiapneustia, *Sag.* 210
Adipsia, S. 163 L. 117 V. 281 *Sag.* 269 C. 198
Adynamia, V. 225
Aedopsophia, S. 273 *Sag.* 208
Aegilops, V. 499
Aestus volaticus, V. 220
Agalaxis, V. 133
Agenesia, V. 283 C. 109 125
Ageustia, L. 114 C. 99
Agheustia, S. 157 *Sag.* 263 C. 99
Aglaftatio, L. 170 *Sag.* 214
Aglutitio, L. 164
Agomphyasis, V. 482
Agrypnia, S. 238 L. 130 V. 286 *Sag.* 351
Algor, S. 191 *Sag.* 150
Allotriophagia, V. 299 C. 103
Allopecia, S. 312 L. 315 V. 525 *Sag.* 138
Alvi fluxus, M. 356 *

* Numeri post literam M. paginas tomis primi indicant.

- Amatoria, V. 17
Amaurosis, S. 155 L. 110 V. 238 *Sag.* 261 C. 93
Amblyopia, S. 154 L. 108 V. 236 *Sag.* 258 C. 93, 94
Ambustio, *Sag.* 97
Amenorrhoea, V. 130 C. 126
Amentia, S. 233 L. 67 V. 337 *Sag.* 346 C. 65, 67
Amnesia, S. 237 *Sag.* 349 C. 65
Amphemerina, S. 84 L. 20 *Sag.* 321 C. 3
Amputatio, *Sag.* 86
Amputatura, S. 70 L. 242 C. 144
Anacatharsis, S. 262 *Sag.* 198 C. 40
Anaesthesia, S. 161 L. 118 *Sag.* 267 C. 100
Anaphrodisia, S. 164 *Sag.* 270 C. 109
Anapleusis, V. 478
Anasarca, S. 281 L. 216 V. 313 *Sag.* 108 C. 75
Anatrophe, V. 280
Anchyloblepharon, V. 504
Anchyloglossum, V. 507
Anchylomerisma, *Sag.* 76
Anchylops, V. 364
Anchylosis, L. 287 V. 508
Aneurisma, S. 32 L. 282 V. 408 *Sag.* 35 C. 127
Angina, S. 147 L. 46 V. 49 *Sag.* 217 C. 10
— convulsiva, V. 196
Angone, V. 196
Anhelatio, L. 157
Anoia, V. 337
Anodynia, V. 284 C. 100
Anorexia, S. 162 L. 116 V. 279 *Sag.* 268 C. 107, 43

- Anosmia, S. 156 L. 113 V. 248 *Sag.* 262 C. 98
Anthrax, S. 19 L. 273 V. 353 *Sag.* 24 C. 7
Antipathia, S. 225 L. 88 V. 285 *Sag.* 337
Anxietas, S. 187 L. 89 V. 134 *Sag.* 146
Apella, L. 312 V. 546 *Sag.* 73
Apepsia, V. 276 C. 45
Aphonia, S. 166 L. 115 V. 253 *Sag.* 272 C. 110
Aphtha, S. 100 L. 9 V. 501 *Sag.* 298 C. 35
Aphthosa, V. 44 C. 35
Apnoea, V. 265
Apogeusis, V. 249. C. 99
Apogeusia, V. 294
Apomytrosis, S. 127 *Sag.* 234
Apoplexia, S. 182 L. 101 V. 229 *Sag.* 288 C. 42
Apoplectica, V. 72
Apostema, S. 39 *Sag.* 42 C. pag. 86
Aposyrrma, V. 477
Aquula, V. 445
Archoptoma, V. 395
Arctura, L. 262
Ardor, S. 192 *Sag.* 151
Argemon, V. 498
Aridura, S. 278 L. 227 *Sag.* 104
Artetiscus, V. 554
Arthritis, S. 183 L. 60 V. 139 *Sag.* 142 M. 358 C. 24
Arthroace, S. 78 L. 257 *Sag.* 95 C. 7
Arthrodynia, C. p. 122
Arthropuosis, C. 25
Asaphia, V. 250 C. 112

- Ascites, S. 288 L. 218 V. 314 *Sag.* 114. C. 79
Asphyxia, S. 175 L. 95 V. 275 *Sag.* 281 C. 44
Affodes, V. 27
Asthenia, S. 172 L. 92 V. 223 *Sag.* 278
Asthma, S. 145 L. 161 V. 268 *Sag.* 252 M. 365 C. 55
Atecnia, L. 119 C. 109
Atheroma, L. 286 V. 420 C. 137
Athymia, V. 329 C. 66
Atochia, V. 172
Atonia, L. 120 C. 43
Atreta, L. 313 V. 549
Atrophy, S. 277 L. 211 V. 308 *Sag.* 102 M. 367 C. 79
Attritio, V. 475
Aurigo, S. 306 *Sag.* 132 C. 91

B

- Bacchia, L. 271 *Sag.* 9 C. 7.
Balbuties, V. 259
Batrachus, V. 80
Battarismus, V. 261 C. 113
Beriberia, S. 137 L. 140 *Sag.* 244
Blaesitas, V. 258
Blepharoptosis, S. 43 *Sag.* 46
Blepharotis, V. 342
Blestrismus, V. 135
Boa, V. 446
Bombus, V. 302
Borborigmus, L. 123

- Bronchocele, S. 28 V. 369
Bubo, S. 16 L. 272 V. 368 *Sag.* 21 C. 132
Bubonocele, V. 396 *Sag.* 58
Bulimia, S. 223 L. 79 *Sag.* 335 C. 101
Bulimus, V. 296 C. 101
Bullosa, V. 41 C. 34

C

- Cachexia, L. 221 V. 304
Cacoethes, L. 251 V. 485 C. 146
Cacophonia, *Sag.* 274 C. 112
Cacositia, L. 87
Caligo, S. 153 V. 288 *Sag.* 259 C. 92
Callus, V. 429 C. 136
Calvities, V. 529
Cancer, S. 20 V. 375 *Sag.* 25 M. 368 C. 132
Canities, V. 525
Capistrum, V. 208. C. 49
Caput obstipum, V. 513 C. 116
Carcinoma, S. 296 L. 253 V. 487 *Sag.* 122 C. 145
Cardialgia, S. 202 L. 48 V. 157 *Sag.* 160 C. 45
Cardiogmus, S. 201 V. 152 *Sag.* 159
Carditis, S. 111 V. 54 *Sag.* 302 C. 13
Carebaria, V. 144
Caries, S. 77 L. 256 V. 493 *Sag.* 94 C. 151
Carphologia, S. 125 L. 135 V. 330 *Sag.* 231
Carus, S. 181 L. 100 V. 231 *Sag.* 287 C. 42
Cataclasis, V. 202
Catalepsis, S. 176 L. 129 V. 230 *Sag.* 282 C. 42

- Cataphora, S. 180 L. 99 V. 232 *Sag.* 286 C. 42
Catapsyxis, V. 137
Cataracta, S. 152 L. 109 V. 239 *Sag.* 260 C. 92
Catarrhalis, V. 73
Catarrhexis, V. 91
Catarrhus, S. 186 V. 98 *Sag.* 145 C. 40
— suffocatus, V. 270
Catoche, V. 230
Catochus, S. 123 L. 128 V. 183 *Sag.* 229 M. 363 C. 48
Causos, V. 20
Cedma, V. 168
Celsa, V. 303
Cephalaea, S. 194 V. 141 *Sag.* 153
Cephalalgia, S. 193 L. 40 V. 140 *Sag.* 152
Cephalitis, S. 109 *Sag.* 310 C. 9
Cercofis, V. 535
Cerion, V. 496
Chemosis, V. 46 C. 8
Chilon, V. 366
Chiragra, V. 139
Chlorosis, S. 309 L. 223 V. 305 *Sag.* 135 C. 47
Cholera, S. 253 L. 187 V. 110 *Sag.* 188 C. 60
Cholerica, L. 191 V. 28 C. 61
Cholofis, V. 536
Chorea, L. 139 V. 193 C. 51
Chylaria, V. 117
Cicatrix, L. 318 V. 509
Cillofis, V. 203
Cinclesis, V. 201

- Cionis, V. 150
Circocelc, V. 409
Citta, L. 78 C. 103
Claimor, V. 206
Clangor, V. 251 C. 112
Claudicatio, S. 131 *Sag.* 238
Clavus, L. 279 V. 142, 428 C. 136
Clitorismus, L. 299
Clunesia, V. 167 C. 7
Cocyta, L. 258
Coeliaca, S. 255 L. 190 V. 109 *Sag.* 190 C. 61
Ceilima, V. 373
Colica, S. 204 L. 50 V. 160 *Sag.* 162 M. 361 C. 59
Coloboma, V. 534
Colpocele, *Sag.* 61
Colpoptosis, *Sag.* 53
Coma, V. 232 M. 364 C. 42
Combustura, L. 246 C. 7
Condyloma, S. 24 L. 294 V. 378 *Sag.* 29
Contractura, S. 119 L. 300 *Sag.* 225. C. 116
Contusio, S. 66 V. 480 *Sag.* 83
Contusura, L. 239
Convulsio, S. 128 L. 142 V. 191 *Sag.* 235 M. 363
C. 50
Cophosis, S. 160 L. 112 *Sag.* 266 C. 96
Coryza, S. 260 L. 175 V. 100 *Sag.* 196 C. 40
Crampus, S. 120 V. 194 *Sag.* 226
Crcpitus, L. 195
Cripforchis, V. 551

- Criporchis, V. 551
Crithe, V. 434
Crusta lactea, V. 495 C. 145
Cyasma, V. 461
Cynanche, S. 110 L. 33 *Sag.* 300 C. 10
Cynorexia, V. 298 C. 101
Cyphosis, V. 512
Cyrtoma, V. 405
Cyftotis, V. 71
Cystirrhagia, V. 93 C. 39
Cystitis, S. 108 L. 31 V. 66 *Sag.* 309 C. 20
Cystocele, S. 56 V. 404
Cystoptosis, V. 394

D

- Dacryoma, V. 506
Dactylion, V. 510
Daemonia, L. 69 C. 66
Daemonomania, S. 236 *Sag.* 348 C. 66
Decimana, V. 9. C. 2
Deliquium, M. 364
Delirium, V. 330 L. 65
Deuteria, V. 132
Diabetes, S. 263 L. 198 V. 115 *Sag.* 199 C. 62
Diabrosis, V. 481
Diachalasis, V. 474
Diaphthora, V. 278 C. 45
Diaphragmatis, *Sag.* 304 C. 11
Diaria, L. 11 C. 4

Ccc

- Diarrhoea, S. 254 L. 188 V. 105 Sag. 189 C. 63
 Diaftasis, S. 61 Sag. 68 C. 144
 Digitium, L. 228 V. 221 Sag. 173 C. 116
 Dionysiscus, V. 553
 Diplopia, S. 218 Sag. 330 C. 95
 Distortio, L. 303
 Distrix, V. 526
 Diuresis, V. 114 C. 62
 Dolor capitidis, M. 359
 —— ventriculi, M. 360
 Duplicana, L. 18 C. 1, 2
 Dyscoea, S. 158 V. 246 Sag. 264 C. 96
 Dysenteria, S. 248 L. 192 V. 107 Sag. 183 C. 41
 Dyslochia, L. 169 V. 131 Sag. 215
 Dyshaemorrhoidis, Sag. 220
 Dysmenorrhoea, L. 168 V. 170 Sag. 218 C. 126
 Dysodia, S. 274 V. 125 Sag. 109
 Dysopia, V. 291 C. 94
 Dyspepsia, V. 277 C. 45
 Dyspermatismus, S. 269 C. 125
 Dysphagia, S. 199 Sag. 216 C. 115
 Dyspnoea, S. 144 L. 160 V. 267 Sag. 251 M. 365
 C. 56
 Dystocia, S. 208 V. 171 Sag. 219
 Dysuria, S. 265 L. 57 V. 164 Sag. 213 C. 124

E

- Ecchymoma, S. 6 V. 451 Sag. 5 C. 130
 Eclampsia, S. 133 V. 189 Sag. 240 M. 363 C. 53

- Ecphyse, V. 124
Eplexis, V. 334
Ecstasis, S. 177 V. 333 *Sag.* 283 C. 42
Ecthlymma, V. 475
Ecthymata, V. 360
Ectropium, L. 297 V. 518
Eilema, V. 161
Elcosis, S. 313 *Sag.* 139
Elephantia Arabum, V. 322 C. 87
Elephantiasis, S. 302 V. 321 *Sag.* 128 C. 87
Elodes, V. 21
Elytrocele, V. 402
Emphysema, S. 13 L. 229 V. 392 *Sag.* 18 M. 367
C. 72
Empyema, S. 151 L. 159 V. 358 *Sag.* 257 M. 365 C.
P. 107
Encaanthis, V. 430
Encauma, V. 450
Encausis, V. 158, 347 C. 7
Encephalocele, S. 57 V. 383 *Sag.* 64
Encystis, V. 420 C. 137
Enteritis, S. 105 L. 29 V. 57 *Sag.* 307 C. 16
Enterocele, S. 50
— ovularis, V. 400
Enthusiasmus, V. 335
Entropium, V. 519
Enuresis, S. 264 L. 196 V. 113 *Sag.* 200 C. 121
Ephelis, S. 3 L. 326 V. 438 *Sag.* 3
Ephemera, S. 79 C. 4

- Ephialtes, S. 138 L. 163 *Sag.* 245 C. 68
Ephidrosis, S. 258 *Sag.* 194 C. 118
Epiala, V. 19
Epidosis, *Sag.* 75
Epilepsia, S. 134 L. 143 V. 188 *Sag.* 241 M. 363 C. 53
Epinyctis, S. 8 V. 441 *Sag.* 12
Epiphlogisma, V. 179
Epiphora, S. 259 L. 173 V. 99 *Sag.* 195 C. 119
Epiplocele, S. 51
Epiploitis, S. 106 *Sag.* 308 C. 14
Epistaxis, V. 82 C. 36
Episthotonus, V. 182 C. 48
Epulis, V. 363
Erotomania, L. 82 C. 66
Errana, L. 19 C. 2
Erratica, S. 90 C. 2 *Sag.* 327
Erysipelacea, V. 68 C. 26
Erysipelas, S. 97 L. 10 V. 343 *Sag.* 296 C. 26, 7
Erythema, S. 11 *Sag.* 16 C. 7
Eschara, S. 76 L. 281 V. 483 *Sag.* 93
Esoche, V. 439
Effera, S. 99 *Sag.* 297
Exania, S. 47 *Sag.* 50
Exarthrenia, S. 60 *Sag.* 67 C. 144
Excoriatio, S. 65 *Sag.* 82
Excoriatura, L. 247
Exoche, V. 440
Exocyste, S. 48
Exocytis, *Sag.* 58

- Exomphalus, S. 40 *Sag.* 43
Exoneirosis, V. 120
Exophthalmia, S. 42 *Sag.* 45
Exostosis, S. 29 L. 291 V. 417 *Sag.* 34 C. 141
Expectoratio, L. 179 C. 40
Exulceratio, S. 72 *Sag.* 90 C. 146

F

- Fatuitas, V. 336 C. 65
Favus, V. 496
Febris continua, M. 349
—intermittens, M. 350
—remittens, M. 351
—exanthematica, M. 352
—Hectica, M. 353
Fissura, S. 68 V. 469 *Sag.* 99
Fistula, S. 74 L. 255 V. 491 *Sag.* 91 C. 146
Flauentia, S. 272. L. 165 V. 127 *Sag.* 207 C. 45
Flemen, V. 425
Fletus, L. 149
Fluxus humoralis, M. 357
Fractura, S. 67 L. 236 V. 468 *Sag.* 98 C. 150
Framboesia, S. 299 *Sag.* 125 C. 89
Frigeraria, *Sag.* 318
Frigus, V. 185
Fungus, V. 423
Furor uterinus, V. 331
Furunculus, S. 18 V. 352 *Sag.* 23 C. 7

G

- Galactia, L. 207 V. 122
Galactirrhoea, S. 270 *Sag.* 205
Galbulus, V. 559
Galiancon, V. 558
Ganglion, L. 288 V. 379 C. 138
Gangraena, S. 314 L. 234 V. 327 *Sag.* 140 C. p. 87
Gastrica, L. 49
Gastritis, S. 104 L. 28 V. 56 *Sag.* 306 C. 15
Gastrocele, S. 52 V. 410 *Sag.* 54
Gastrodynbia, S. 203 *Sag.* 161 C. 45
Gelasmus, V. 210
Gibber, L. 301 V. 512
Gibbositas, S. 30 *Sag.* 70
Glaucoma, V. 241 C. 92
Glossagra, V. 138
Glossocele, V. 197
Glossocoma, V. 198
Glus, L. 200 V. 117 C. 124
Gonagra, V. 139
Gongrona, V. 371
Gonorrhœa, S. 268 L. 201 V. 118 *Sag.* 204 C. 122
Grando, V. 435
Gravedo, L. 42 V. 126 C. 40
Graviditas, S. 284 L. 221 *Sag.* 111
Gryposis, V. 537
Gutta rosea, S. 4 C. 7
— rosacea, V. 437 C. 7

H

- Haemalopia, V. 289 C. 95
 Haematoporia, *Sag.* 103
 Haematemesis, S. 242 L. 185 V. 89 *Sag.* 177 C. 39
 Haematopedesis, V. 95
 Haematuria, S. 243 L. 199 V. 92 *Sag.* 178 C. 39
 Haemeropathos, *Sag.* 13
 Haemodia, V. 146
 Haemoptoe, V. 83 C. 37
 Haemoptysis, S. 240 L. 180 V. 84 *Sag.* 175 C. 37
 Haemorrhagia, S. 239 L. 174 V. 81 *Sag.* 174 M. 356
     C. 36, 116
 Haemorrhoidalitis, V. 75
 Haemorrhois, S. 247 L. 193 *Sag.* 182 C. 38
 Hectica, S. 83 L. 24 V. 80 *Sag.* 320 C. p. 80
 Haemalopia, V. 245
 Hemerolopia, V. 244
 Hemicrania, S. 195 L. 41 V. 143 *Sag.* 154
 Hemiplegia, S. 170 L. 103 V. 228 *Sag.* 276 C. 43
 Hemitritaea, L. 23 C. 1
 Hepatalgia, S. 205 *Sag.* 163
 Hepatica, L. 51
 Hepatirrhoea, S. 246 V. 90 *Sag.* 181 C. 61
 Hepatitis, S. 113 L. 35 V. 58 *Sag.* 312 C. 17
 Hepatizon, L. 324
 Hepatocele, S. 53 V. 411
 Hermaphroditus, V. 552
 Hernia, L. 292 C. 142
 Herpes, S. 7 L. 269 V. 443 *Sag.* 11 C. 147

- Hidroa, S. 10 V. 446
Hieranosos, L. 144. V. 190 M. 363 C. 50
Hieropyr, V. 344 C. 7
Himantosis, V. 151
Hippos, L. 137 V. 199
Hirsuties, L. 315 V. 524 *Sag.* 77
Hordeolum, S. 27 L. 277 V. 434 *Sag.* 32 C. 7
Horror, V. 186
Humoraria, *Sag.* 317
Hydarthrus, S. 38 *Sag.* 41 C. 140
Hydatis, S. 34 *Sag.* 38 C. 139
Hydrenterocele, V. 406
Hydroa, *Sag.* 15
Hydrocele, V. 388 C. 81
Hydrocephalum, V. 384 C. 76
Hydrocephalus, S. 285 L. 217 V. 384 *Sag.* 112 C. 76
Hydrocistis, V. 315
Hydrometra, S. 289 *Sag.* 116 C. 80
Hydromphalos, V. 387
Hydropedesis, V. 121 C. 118
Hydrophobia, S. 231 L. 86 V. 30 *Sag.* 343 M. 363
C. 64
Hydrophthalmia, V. 385
Hydrops, M. 367
Hydrops scroti, V. 389 C. 81
Hydrorachitis, S. 287 *Sag.* 114 C. 77
Hydrothorax, S. 150 V. 311 *Sag.* 256 M. 365 C. 78
Hygrosirsfocele, V. 414
Hypercathartis, V. 123

- Hyperartetiscus, V. 557
Hyperostosis, V. 418 C. 141
Hypnobatafis, V. 340 C. 68
Hypochondriasis, S. 220 L. 76 V. 218 Sag. 332
C. 46
Hypogastrocele, V. 403
Hypophasis, V. 234
Hypopyon, V. 356
Hypofarca, L. 219 C. 82
Hypospydiaeos, V. 547
Hypostaphyle, S. 44 Sag. 47
Hysteralgia, S. 209 L. 55 V. 169 Sag. 166
Hysteria, S. 135 L. 126 V. 219 Sag. 242 C. 63
Hysteritis, L. 38 V. 67 C. 21
Hysterocele, S. 55 V. 413
Hysteroloxia, S. 58 Sag. 65
Hysterophyse, V. 317 C. 74
Hysteroptosis, S. 49 V. 393 Sag. 52

I

- Ictericodes, V. 32
Icterus, L. 225 V. 306 M. 367 C. 91
Ileus, S. 252 V. 162 Sag. 187 C. 59
Iliaca, L. 186 C. 59
Illosis, V. 200
Impetigo, V. 462
Incubus, V. 211 C. 68
Inflammatio, L. 232 Sag. 20 M. 354 C. 7

D d d

- Intertrigo, L. 248 V. 502 C. 7
Ionthos, V. 436
Ischias, S. 213 V. 138 *Sag.* 170 C. 22
Ischiatocele, V. 401
Ischiocele, *Sag.* 60
Ischnophonia, V. 260 C. 113
Ischnotis, V. 541
Ischuria, S. 293 L. 167 V. 129 *Sag.* 212 M. 361 C.
124
Judicatoria, *Sag.* 316

L

- Labarium, L. 310
Labium leporinum, V. 522
Laceratura, L. 243 C. 145
Laetea, V. 76
Lagocheilos, V. 552
Lagophthalmia, L. 306 V. 516
Lagophthalmus, V. 516
Lagostoma, L. 311 *Sag.* 72
Languor, L. 91
Laparocele, *Sag.* 56
Laffitudo, S. 188 L. 90 V. 222 *Sag.* 147
Leiopodes, V. 545
Leipothymia, S. 173 L. 93 V. 273 C. 44
Leipyria, V. 24
Lenta, L. 14 V. 79 C. 6
Lentigo, L. 325 V. 455

- Leontiasis, S. 296 *Sag.* 123
Lepra, S. 303 L. 263 *Sag.* 129 C. 88
—Arabum, V. 321
—Graecorum, V. 320 C. 88
Leptophonia, V. 254 C. 112
Lethargus, S. 179 L. 98 V. 22 *Sag.* 285 C. 42
Leuce, V. 460
Leucoma, S. 1 *Sag.* 1
Leucophlegmatia, L. 215 C. 72
Leucorrhœa, S. 267 L. 202 V. 119 *Sag.* 202 C. 39
Leucorrhœis, V. 112 C. 38, 61
Lichen, V. 462
Lienteria, S. 256 L. 189 V. 108 *Sag.* 191 C. 61
Lipothymia, *Sag.* 279 L. 93
Lippitudo, L. 267
Lithiasis, V. 165 M. 361
Lochiorrhœa, *Sag.* 203
Lordosis, S. 31 L. 302 V. 512 *Sag.* 71
Loxarthrus, S. 62 *Sag.* 69
Lues Venerea, M. 368
Lumbago, S. 212 V. 138 *Sag.* 169 C. 22
Lupia, S. 37 *Sag.* 40 C. 137
Luxatio, V. 472 C. 144
Luxatura, L. 237 C. 144
Lyngodes, V. 26

M

- Macropnoea, V. 266
Madarofis, V. 530

- Malacia, V. 300 C. 103
Malacosteon, V. 523
Malis, S. 298 *Sag.* 124
Mania, S. 235 L. 68 V. 331 *Sag.* 349 C. 67
Marasmus, L. 212 C. 70
Marisca, S. 35 *Sag.* 37 C. 38
Marmaryge, V. 290 C. 95
Mastodynus, S. 210 V. 153 *Sag.* 167 C. 7
Mediastina, V. 52 C. 11
Melaena, S. 249 *Sag.* 184
Melanchlorus, V. 307
Melancholia, S. 234 L. 71 V. 332 *Sag.* 347 C. 66
Melasicterus, S. 307 *Sag.* 133
Melasma, L. 323 V. 451
Meliceris, V. 420
Menorrhagia, S. 244 L. 203 V. 96 C. 39
Menstrua, V. 11
Merocele, V. 399 *Sag.* 57
Mesenteritis, V. 60 C. 14
Meteorismus, S. 292 *Sag.* 119 C. 73
Metritis, S. 107 *Sag.* 315 C. 21
Metrorrhagia, *Sag.* 179 C. 39
Miliaria, C. 32
Miliaris, S. 95 L. 7 V. 37 *Sag.* 295 C. 32
Mola, L. 206 V. 560
Monstrositas, V. 539
Morbilli, V. 453 C. 28
Morbillosa, V. 36 C. 30
Morosis, L. 106 V. 336 C. 65

- Morphoea, L. 320
 Morsura, L. 245
 Morsus, *Sag.* 81
 Morta, L. 1 C. 34
 Mortificatio, M. 367
 Mutitas, S. 165 V. 257 *Sag.* 271 C. 111
 Mydriafis, V. 237 C. 93
 Myocoilitis, V. 63
 Myopia, L. 309 C. 94
 Myopiasis, V. 515 C. 94
 Myositis, *Sag.* 301 C. 22
 Myrmaecium, L. 280 V. 426

N

- Naevus, S. 5 L. 319 V. 538 *Sag.* 4
 Natta, L. 289
 Nausea, S. 250 L. 183 V. 159 *Sag.* 185 C. 45
 Nebula, V. 464
 Necrofis, S. 315 *Sag.* 141
 Nefrendis, V. 555
 Nephralgia, S. 207 *Sag.* 165
 Nephritica, L. 56
 Nephratitis, S. 115 L. 37 V. 65 *Sag.* 314 C. 19
 Noma, L. 252 V. 489 C. 146
 Nonana, V. 8 C. 2
 Nostalgia, S. 226 L. 83 V. 332 *Sag.* 338 C. 106, 66
 Nyctalopia, L. 307 V. 243
 Nymphomania, S. 229 *Sag.* 341 C. 105

Nystagmus, S. 124 *Sag.* 230

O

Oblivio, L. 107 V. 338 C. 65

Obstipatio, L. 166 V. 128 *Sag.* 221 C. 123

Obstipitas, S. 118 *Sag.* 224 C. 115

Oetana, V. 7 C. 2

Odaxismus, V. 147

Odontalgia, S. 198 L. 45 V. 145 *Sag.* 157 M. 359
C. 23

Odontirrhoea, V. 86

Oedema, S. 12 L. 230 V. 382 *Sag.* 17

Oesophagismus, V. 217

Omentitis, V. 61 C. 14

Omphalocele, V. 398 *Sag.* 55

Oneirodynia, C. 68

Onychia, V. 346

Onyx, V. 355

Operatio, *Sag.* 85

Ophiasis, V. 529

Ophthalmia, S. 196 L. 43 V. 341 *Sag.* 155 C. 8

Ophthalmites, V. 47 C. 8

Ophthalmorrhagia, V. 88

Opisthotonus, V. 181 C. 48

Opodeocele, *Sag.* 59

Orgasmus, L. 133

Orthopnoea, S. 146 L. 162 V. 269 *Sag.* 253 M. 365
C. 56

- Oscedo, S. 140 V. 263 Sag. 247
Oscهوcele, S. 41 V. 397 C. 81
Oscهوophyма, Sag. 44 C. 81
Oscitans, V. 31
Oscitatio, L. 151
Ostencopus, V. 176
Osteosarcosis, M. 367
Ostocopus, S. 184 L. 61 Sag. 143 M. 359
Otalgia, S. 197 L. 44 V. 148 Sag. 156 M. 359 C. 7
Otitis, V. 48
Otoplatos, V. 102
Otopuofis, V. 101
Otorrhoea, S. 271 L. 172 V. 87 Sag. 206
Oxyphonia, V. 255 C. 112
Ozaena, L. 254 V. 500 C. 145

P

- Paedarthrocace, V. 419 C. 7
Palpitatio, S. 130 L. 132 V. 213 Sag. 237 C. 54
Panaritia, V. 70
Pancreatica, V. 64
Pandiculatio, S. 126 L. 152 V. 264 Sag. 233
Panophobia, S. 227 L. 75 Sag. 339 C. 66
Papula, S. pag. 8 L. 276 Sag. 7 C. 7
Paracentesis, Sag. 88
Paracusis, S. 159 Sag. 265 C. 97
Paracyisis, V. 326
Paraglossa, S. 45 V. 365 Sag. 48

- Paralyfis, S. 169 L. 104 V. 226 Sag. 275 M. 364
C. 43
- Paraphymofis, V. 349 C. 7
- Paraphonia, S. 168 C. 112
- Paraphrenefis, S. 102 L. 26 C. 11
- Paraphrenitis, V. 55 C. 11
- Paraphrosyne, S. 232 L. 66 V. 330 Sag. 345 C. 67
- Paraplegia, L. 102 V. 227 C. 43
- Paraplexia, S. 171 Sag. 277 C. 43
- Paronychia, S. 21 L. 259 V. 345 Sag. 26 C. 7
- Parorchidium, S. 59 Sag. 66
- Parotis, S. 17 V. 370 Sag. 22 C. 133
- Parturitio, L. 204
- Parulis, V. 362 C. 7
- Pavor, V. 339
- Pelada, V. 529
- Pelioma, V. 451
- Pemphigus, S. 93 Sag. 291 C. 34
- Pemphingodes, V. 43
- Periadynia, V. 155
- Pericarditis, V. 53 C. 13
- Perinaeocele, Sag. 62
- Peripneumonia, S. 112 L. 34 V. 51 Sag. 311 C. 11
- Peritonitis, V. 62 C. 14
- Peritonoeorixis, Sag. 64
- Pernio, L. 259 V. 350 C. 7
- Pertussis, C. 57
- Pestilentialis, V. 33 C. 27
- Pestis, S. 91 L. 2 Sag. 289 C. 30

- Petechia, L. 5 V. 452 C. 35
Petechialis, V. 38
Phagedaena, V. 488 C. 146
Phalacrotis, V. 528
Phalangofsis, V. 533
Phantasina, L. 73 V. 287 C. 95
Phimosis, S. 22 L. 298 V. 348 *Sag.* 27 C. 7
Phlegmatia, S. 282 *Sag.* 109 C. 75
Phlegmone, S. 15 L. 39 V. 351 *Sag.* 299 C. 7
Phlogofsis, V. 220 C. 7
Phlyctaena, S. pag. 9 L. 274 V. 442 *Sag.* 8 C. 139
Phlyxacion, V. 450
Phoenigmus, S. 308 *Sag.* 134
Phoxos, V. 511
Phrenismus, V. 45 C. 9
Phrenitis, S. 101 L. 25 V. 18 *Sag.* 303 C. 9, 6
Phricaismus, *Sag.* 239
Phricodes, V. 25
Phthiriasis, S. 310 V. 324 *Sag.* 136
Phthisis, S. 276 L. 209 V. 310 *Sag.* 101 C. p. 158
Phygethon, V. 357
Phyma, V. 359
Physconia, S. 283 V. 325 *Sag.* 110 M. 367 C. 82
Physocele, V. 416
Physcephalus, S. 286 *Sag.* 113
Physometra, S. 290 *Sag.* 117 C. 74
Pica, S. 222 V. 301 *Sag.* 334 C. 103
Pinnula, V. 432
Piptonychia, V. 484

- Pituitaria, V. 111 C. 61
Pityriasis, V. 476
Pladarotis, V. 431
Plancus, V. 545
Plautus, V. 545¹
Plethora, L. 226 *Sag.* 105
Pleuritica, L. 53
Pleuritis, S. 103 L. 27 V. 50 *Sag.* 305 C. 11
Pleurodyne, S. 148 V. 138 *Sag.* 254 M. 360 C. 22
Plica, L. 314 V. 323 C. 90
Plicatio, V. 470
Pneumatosis, S. 280 V. 391, 156 *Sag.* 107 C. 72
Pneumonia, C. 11
Pneumonica, L. 54
Pnigma, V. 270.
Podagra, V. 175 C. 24
Podagrīca, V. 69 C. 24.
Polydipfia, S. 224 L. 80 V. 295 *Sag.* 336 C. 102
Polymerifna, *Sag.* 74
Polypus, V. 377 C. 134
Polysarcia, S. 279 L. 214 V. 540 *Sag.* 106 M. 367
C. 71.
Porrido, V. 476
Porrus, V. 427 C. 134
Presbytia, L. 308 C. 94.
Pressura, L. 261
Priapismus, S. 121 L. 122 V. 173 *Sag.* 227
Proctalgia, S. 214 *Sag.* 171 M. 362 C. 7
Proctica, L. 59 V. 167

- Proctitis, L. 30 C. 7
Proctorrhoea, Sag. 193
Profusio, L. 240 C. 117
Prolapsus, L. 293 C. 143
Proptoma, S. 46 Sag. 49
Pruritus, S. 190 L. 64 V. 136 Sag. 149
Pstellismus, S. 167 L. 138 Sag. 273 C. 113
Pstellotis, V. 259 C. 113
Pseudoblepsis, C. 95
Psophos, V. 177
Psora, L. 266 V. 320 C. 149
Psoriasis, V. 174
Psydracia, S. 9. V. 442 Sag. 14
Pterygium, S. 26 L. 296 V. 433 Sag. 31
Ptilosis, V. 531
Ptosis, V. 235
Ptyalismus, S. 261 L. 177 V. 103 Sag. 197 C. 120
Pudendagra, S. 215 L. 58 V. 168 Sag. 172
Punctura, S. 64 L. 244 Sag. 79 C. 145
Puorrhoa, V. 106
Puoturia, V. 116
Purpura, S. 96 V. 449 Sag. 292 C. 35
— scorbutica, V. 443
Pustula, S. pag 8 L. 275 Sag. 6 C. 7
Pyrosis, S. 200 Sag. 158 C. 58
Pyuria, S. 266 Sag. 201

Q

- Quartana, S. 89 L. 17 V. 3 Sag. 326 C. 2

- duplex, V. 13
 — triplex, V. 14
Quintana, V. 4 C. 2
Quotidiana, S. 87 L. 15 V. 1 *Sag.* 324 C. 3
 — continua, V. 15

R

- Rabies**, L. 85 *Sag.* 344
Rachialgia, S. 211 *Sag.* 168 C. 59
Rachitis, S. 294 L. 213 V. 312 *Sag.* 120 C. 83
Rachosis, V. 503
Ranula, V. 380
Raphania, L. 135 V. 192 C. 52
Raucedo, L. 146 C. 40, 112
Raucitas, V. 252 C. 40, 112
Renchus V. 271
Rhagas, L. 249 S. 75 V. 467 *Sag.* 96
Rhenophonia, V. 256. C. 112
Rheuma, S. 149 *Sag.* 255 C. 40
Rheumatica, V. 74
Rheumatismus, S. 185 L. 62 V. 138 *Sag.* 144 M. 358
 C. 22
Rhcnosis, V. 542
Rochmos, V. 272
Rhoeas, V. 520
Riopalosis, V. 323 C. 90
Rhysemata, V. 521
Rigo, S. 132 L. 141 V. 187

- Rifus, L. 148
— fardonicus, V. 210
Rodatio, V. 532
Ronchus, V. 272
Rubeola, S. 94 L. 4 Sag. 293 C. 28
Ruetus, L. 182 V. 215
Ruminatio, V. 216
Ruptura, S. 69 L. 238 V. 466 Sag. 84

S

- Saniodes, V. 550
Sarcocele, V. 415
Sarcoma, S. 23 L. 295 V. 376 Sag. 28 C. 134
Sarcostosis, M. 367
Sardiasis, L. 125 V. 209
Satyriasis, S. 228 L. 81 V. 331 Sag. 340 C. 104, 105
Scabies, S. 304 V. 444 Sag. 130 C. 149
Scarlatae, V. 454
Scarlatina, S. 98 V. 39 Sag. 294 C. 29
Scelotyrbe, S. 136 V. 195 Sag. 243 C. 51
Schirrus, S. 14 L. 284 V. 374 Sag. 19 C. 131
Selopetoplaga, Sag. 80
Scoliosis, V. 512
Scorbutus, S. 301 L. 224 V. 318 Sag. 127 M. 368
C. 86
Scotomia, L. 111
Screatus, L. 178
Scrophula, S. 295 V. 367 Sag. 121 M. 368 C. 84

- Seisis, V. 512
Seline, 463
Septana, V. 6 C. 2
Serpigo, L. 268 V. 443
Sextana, V. 5 C. 2
Singultus, S. 141 L. 153 V. 212 *Sag.* 248
Sinus, S. 73 V. 492 *Sag.* 92 C. 146
Siriasis, V. 34 C. 9
Soda, L. 47 V. 154 C. 45, 58
Somnambulifinus, S. 221 L. 77 *Sag.* 333 C. 68
Somnium, V. 339 C. 68
Somnolentia, L. 96 V. 233
Sporopogon, V. 556
Spargonosis, V. 372
Spasina, V. 479
Spalnus, L. 121
— oesophagi, V. 217
— cynicus, V. 209
— maxillae inferioris, V. 208
Sphacelismus, L. 32 C. 9
Sphacelus L. 235 V. 328 C. p. 87
Spina bifida, V. 386 C. 77
Spinola, L. 290 C. 77
Splenalgia, S. 206 *Sag.* 164
Splenica, L. 53
Splenitis, S. 114 L. 36 V. 59 *Sag.* 313 C. 13
Splenocele, S. 54 V. 412
Staphyloma, S. 36 V. 421 *Sag.* 39
Staphylosis, V. 422

- Steatites, V. 390 C. 71
Steatoma, V. 420
Sterilitas, L. p. 104. *Sag.* 211 C. 125
Sternutatio, S. 139 L. 154 V. 204 *Sag.* 246
Stertor, S. 143 L. 156 V. 271 *Sag.* 250
Stigma, V. 457
Stomacace, S. 241 L. 176 V. 85 *Sag.* 176 C. 39
Strabismus S. 116 L. 305 V. 514 *Sag.* 222 C. 114
Stranguria, L. 197 V. 163
Stridor, L. 136
Struma, L. 285 C. 84
Stupiditas, V. 336 C. 65
Stupor, S. 189 L. 105 *Sag.* 148
Stymatosis, V. 94
Subluxatio, V. 473
Subsultus, L. 134 *Sag.* 232
Sudamen, L. 322
Sudamina, V. 446
Sudor, L. 208 C. 118
Suffocatio, L. 158
— hysterica, V. 196
Suffusio, S. 217 *Sag.* 329 C. 95
Sugillatio, L. 231 C. 130
Suppuratoria, V. 78
Surditas, V. 247 C. 96
Susprium, L. 150 V. 262
Sufurrus, V. 292
Sutura, *Sag.* 87
Sycosis, V. 490 C. 145

- Syncopalis, V. 29
Syncope, S. 174 L. 94 V. 274 *Sag.* 280 C. 44
Synizesis, V. 240 C. 92
Synocha S. 80 L. 12 C. 4
Synochus, S. 81 L. 13 V. 16 C. 4 et 6
Syphilis, S. 300 L. 6 V. 319 *Sag.* 126 C. 85
Syrigmos, S. 219 *Sag.* 331 C. 97
Syringmos, L. 72

T

- Tabes, S. 275 L. 210 V. 309 *Sag.* 100 C. 69
Talpa, V. 420
Tarantismus, S. 230 L. 84 V. 193 *Sag.* 342
Tenesmus, S. 257 L. 194 V. 166 *Sag.* 192
Terminthus, V. 381 C. 7
Tertiana, S. 88 L. 16 V. 2 *Sag.* 325 C. 1
——— duplex, V. 12
Testudo, V. 420
Tetanus, S. 122 L. 127 V. 180 *Sag.* 228 M. 363
C. 48
Tetartophya, S. 86 L. 22 *Sag.* 323 C. 2
Therioma, V. 486 C. 145
Thlasis, V. 471
Tinea, S. 305 L. 264 V. 497 *Sag.* 131 C. 147
Tofus V. 424
Torpor, V. 224
Tortura, L. 304
Trachelophyma, *Sag.* 33

- Traulotis, V. 258 C. 113
Tremor, S. 129 L. 131 V. 184 *Sag.* 236 C. p. 196
Trichiasis, L. 317 V. 517
Trichoma, S. 311 *Sag.* 137 C. 90
Trismus, S. 117 L. 124 V. 207 *Sag.* 223 M. 363 C. 48
Tritaeophya, S. 85 *Sag.* 322 C. 1
Tritaeus, L. 21 C. 1
Tuffis, S. 142 L. 155 V. 205 *Sag.* 249 C. 40
Tylloma, V. 429 C. 136
Tympanites, S. 291 L. 220 V. 316 *Sag.* 118 M. 367
C. 73
Typhomania, S. 178 L. 97 V. 23 *Sag.* 284 C. 42
Typhus, S. 82 *Sag.* 319 C. 5

V

- Vaga, V. 10 C. 2
Valgus, V. 544
Varicella, V. 42, 448 C. 27
Variola, S. 92 L. 3 V. 447 *Sag.* 290 C. 26
Variolosa, V. 35 C. 26
Varix, S. 33 L. 283 V. 407 *Sag.* 36 C. 129
Varus, S. p. 9 L. 270 V. 436 et 543 *Sag.* 10 C. 7
Verruca, S. 25 L. 278 V. 426 *Sag.* 30 C. 135
Vertigo, S. 216 L. 74 V. 293 *Sag.* 328
Vesania, L. 70 C. 66
Vibex, L. 321 V. 458
Vitiligo, S. 2 V. 459 *Sag.* 2
Ulcus, S. 71 L. 250 C. 146 *Sag.* 89
F f f

- Vociferatio, L. 147
Volatrica, L. 63 V. 178 C. 22
Vomica, L. 181 V. 104 C. p. 106
Vomitus, S. 251 L. 184 V. 214 *Sag.* 186 C. 45
Uredo, L. 8 C. 33
Urorrhoeas, V. 548
Urticaria, V. 361, 456 C. 33
Urticata, V. 40 C. 33
Vulneraria, V. 77
Vulnus, S. 63 L. 241 V. 465 *Sag.* 78 C. 145

X

Xirafia, V. 527

Z

Zoster, V. 344

C A T A L O G U S

Morborum a nobis omisorum, quos omis-
sisse fortassis non oportebat. *Vide Pre-
legomina, pag. xxii.*

Aglaftatio, L.

Agalaxis, V.

Alopecia

Anchylops

Ægilops

Anchylosis, L.

Anchylosis, V.

Angina, S. et L.

Angina pectoris

Antipathia

Beriberia

Cardiogmus

Cephalaea

Cephalalgia

Distortio

Aglutitio

Acataposis

Oesophagismus

Dystocia

Parturitio et alii gravidarum et parturientium
morbi

Elcofis

Effera

Hemicrania

- Leucorrhœa ex vitio locali
Lithiasis in organis uropoeticis, et in aliis corporis
partibus
Malis
Cocytia, L.
Melaena
Melaficteris
Melanchlorus, V.
Myocoilites
Necrosis
Odaxisimus
Dentitio et alii infantum morbi
Paralysis partis singularis ex vitio muscularum
Physocephalus
Pnigma
Catarrhus suffocativus *Auct.*
Pyuria
Puoturia
Sterilitas utriusque sexus
Acyisis, V.
Stymatosis
Tarantismus
Venena
Vermes

I N D E X

Specierum Sauvagesii, quae in systemate
nostro sub nominibus genericis non in-
veniuntur.

Numeri indicant paginam.

- Amaurosis a myosi, 304.
- Amaurosis a synchyti, 304.
- Amblyopia hydrophthalmica, 305.
- Amphimerina anginosa, 97.
- Amphimerina biliosa, 56.
- Amphimerina cardiaca, 53.
- Amphimerina catarrhalis, 173.
- Amphimerina epiala, 54.
- Amphimerina hemitritaeus, 49.
- Amphimerina humorosa, 54.
- Amphimerina hungarica, 55.
- Amphimerina paludosa, 56.
- Amphimerina peripneumonica, 102.
- Amphimerina phricodes, 54.
- Aniphimerina pseudohemitritaeus, 49.
- Amphimerina semiquartana, 61.
- Amphimerina temquintana, 53.
- Amphimerina spasmodica, 62.
- Amphimerina syncopalis, 54.
- Amphimerina tussiculosa, 174. et 232.
- Angina spasmodica, 215.
- Aphonia paralytica, 194.

- Arthritis rheumatica, 128.
Ascites flatulento-peritonaeus, 274.
Acires sanguineo-uterinus, 283.
Ascites uterinus, 283.
Asphyxia a carbone, 188.
Asphyxia congelatorum, 189.
Asphyxia flatulenta, 190.
Asphyxia foricariorum, 188.
Asphyxia a fumis, 188.
Asphyxia hysterica, 192.
Asphyxia immersorum, 190.
Asphyxia a mephitide, 188.
Asphyxia a musto, 188.
Asphyxia a pathemate, 189.
Asphyxia sideratorum, 189.
Asphyxi spinalis, 185.
Asphyxia suspensorum, 190.
Asthenia a hydrocephalo, 187.
Asthma catarrhale, 228.
Asthma febricosum, 231.
Asthma a gibbo, 229.
Asthma metallicum, 230.
Asthma pneumodes, 228.
Asthma a polypo cordis, 230.
Asthma pulvulentorum, 230.
Atrophia febrisequa, 268.
Atrophia infantilis, 268.
Atrophia rachitica, 268.

C

- Cardialgia inflammatoria**, 111.
Cardialgia sputatoria, 233.
Catarrhus Bellinsulanus, 97.
Cephalaea febricosa, 64.
Cephalalgia catarrhalis, 174.
Cephalalgia inflammatoria, 91.
Cephalalgia intermittens, 64.
Cholera sicca auriginosa, 237.
Convulsio Indica, 212.
Convulsio a nervi punctura, 215.
Convulsio raphania, 218.
Convulsio ab ustilagine, 219.

D

- Diarrhoea carnosa**, 180.
Dysenteria a catharticis, 181.
Dysenteria a mesenterii vomica, 244.
Dysenteria Parisiaca, 181.

E

- Eclampsia febricosa**, 50.
Eclampsia typhodes, 217
Enteritis mesenterica, 110.
Ephemera Britannica, 77.

- Ephemera dichomene, 63
Ephemera fudatoria, 77.
Epilepsia febricosa, 50
Erysipelas ambustio, 85.
Erysipelas symptomaticum, 86.
Erysipelas a vespis, 86.

H

- Hepatalgia apostematoso, 116.
Herpes Zoster, 143.
Hydrometra ovarii, 281.
Hysteralgia febricosa, 64.
Hysteria febricosa, 50.

I

- Ischias ex abscessu, 129.
Ischias intermittens, 64.

L

- Lumbago apostematoso, 129.
Lumbago ab arthrocace, 129.
Lumbago psoadica, 129.

M

- Menorrhagia difficultis, 360.

- Miliaris nautica, 74.
Miliaris purpurata, 74.
Miliaris sudatoria, 78.
Mutitas a glossolyfi, 194.

N

- Nephralgia arenosa, 117.
Nephralgia arthritica, 117.
Nephralgia calculosa, 117.
Nephralgia febricosa, 64.
Nephralgia purulenta, 117.
Nephralgia rheumatica, 119.

O

- Ophthalmia febricosa, 64.
Orthopnoea hysterica, 226.
Orthopnoea spasmatica, 226.

P

- Phrenitis apyreta, 263.
Phrenitis inanitorum, 262.
Pleuritis hepatica, 115.
Pleuritis periodica, 51.
Pleuritis splenica, 116.
Pleurodyne parapleuritis, 104.
Pleurodyne verminosa, 106.

G g g

- Pleurodyne vomica, 106.
Psydracia a vespis, 86.
Pyuria arthritica, 357.
Pyuria mucosa, 357.
Pyuria viscida, 357.

Q

- Quotidiana deceptiva, 53.
Quotidiana epileptica, 50.
Quotidiana soporosa, 49.

S

- Scarlatina anginosa, 138.
Scelotyrbe festinans, 216.
Scelotyrbe verminosa, 216.
Scrophula mesenterica, 267.
Splenalgia suppuratoria, 116.
Synocha catarrhalis, 174.
Synocha miliaris, 79.
Synocha dysenteriodes, 80.
Synochus hibernalis, 70.
Synochus pleuritica, 70. et 105.
Synochus rheumatizans, 70.
Synochus scorbutica, 71.

T

- Tabes dorsalis, 269.
Tabes a hydrope, 270.
Tabes nutricum, 269.
Tabes a sanguifluxu, 269.
Tabes fudatoria, 269.
Tabes syphilitica, 270.
Tetanus febricosus, 50.

V

- Variola lymphatica, 134.

F I N I S.

$\frac{20}{5}$
 $\frac{77}{77}$

$\frac{16}{12}$
 $\frac{16}{16}$

Printed 6/83

